

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

AHVĀL-İ KİYĀMET (METİN-ÇEVİRİ)

Nihal ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. İbrahim TAŞ

Bilecik 2019
10125495

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

AHVĀL-İ KĪYĀMET (METİN-ÇEVİRİ)

Nihal ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. İbrahim TAŞ

Bilecik 2019
10125495

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAVI
JÜRİ ONAY FORMU

BŞEÜ-KAYIS Belge No	DFR-172
İlk Yayın Tarihi/Sayısı	03.01.2017 / 28
Revizyon Tarihi	
Revizyon No'su	00
Toplam Sayfa	1

Öğrencinin Adı Soyadı: Nihal GELİK
Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı : Yüksek Lisans
Tez Danışmanı : Prof. Dr. İbrahim TAŞ
Tezin Özgün Adı : Ahval-i Kıyamet (Metin - Çeviri)
Tezin İngilizce Adı : Ahval-i Kıyamet (Text - Translation)

Tez Savunma Sınavı Tarihi: 23. / 08. / 20...19

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışması ilgili EYK kararıyla oluşturulan jüri tarafından OY BİRLİĞİ /OY ÇOKLUĞU ile Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı: Prof. Dr. İbrahim TAŞ

İmza

Üye Prof. Dr. Mustafa Sinan KAĞALIN

İmza

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Zemire GULCALI

İmza

Üye : .....

İmza

Üye : .....

İmza

ONAY

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ..... / ..... / 20.... tarih ve ..... / ..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BEYAN

Ahvāl-i Kıyāmet (Metin-Çeviri) adlı yüksek lisans tezinin hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel ahlak kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmını Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Nihal ÇELİK

06.08.2019

ÖN SÖZ

Eski Anadolu Türkçesi ve Klasik Osmanlı Türkçesi, Türkiye Türkçesinin gelişimini görebilme adına önem arz eden iki dönemdir. Her iki dönemin özelliklerini de içerisinde barındıran Berlin Staatsbibliothek Kütüphanesi'nde bulunan 1596 numaralı *Ahvāl-i Kıyāmet* yazmasını transkribe ederek ve en nihayetinde Türkiye Türkçesine tercüme ederek Türkçenin yüzyıllar içerisindeki gelişimini göstermeye çalıştık. Hem Eski Anadolu Türkçesi hem de Klasik Osmanlı Türkçesinin gramer özelliklerini görme fırsatı veren eserin 16. yy. sonu ile 17. yy. başında yazıldığı düşünülebilir.

Çalışmamız “Giriş”ten sonra Metin, Çeviri olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde, minyatürlü *Ahvāl-i Kıyāmet* yazmaları hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca yine bu bölümde; söz konusu yazmanın telif devri, müellifi, dili, önemi, konusu, minyatürleri, nüshaları ve diğer nüshalarından farkları ele alınmıştır.

Çalışmamızın “Metin” bölümünde genel kabul edilen transkripsiyon alfabesini kullandık. Transkripsiyonlu metin, eserin Berlin nüshasından yararlanılarak oluşturulmuş olup metinde geçen ayet, hadis ve Arapça ibareler de transkribe edilmiştir. Söz konusu ayet, hadis ve Arapça ibarelerin “Arapça İbare Notları” bölümünde tercümeleri yapılmış ve ayetlerin geçtikleri sureler ve ayet numaraları da yine gösterilmiştir. Çalışmamızın “Çeviri” bölümünde transkribe edilen metin Türkiye Türkçesine aktarılmıştır. Dil içi yahut lehçe içi aktarma olarak nitelendirilen bir dilin farklı iki dönemi arasındaki çeviriyle Türkçenin gelişimi de gözlemlenmiştir. Çeviri yapılırken orijinal anlamına sadık kalınmaya çalışılmış, eklemeler yapılmadan çeviri yapmaya gayret gösterilmiştir. Çeviri bölümünden sonra verilen “Arapça İbare Notları” bölümünde ayet, hadis ve Arapça ibarelerin transkribe edilmiş hâli ve çevirileri kaynaklarıyla verilmiştir. Son olarak nüshanın tıpkıbasımı verilmiştir.

Bu çalışmamda, bilgi ve tecrübeleriyle bana yol gösteren ve yardımlarını esirgemeyen hocam Prof. Dr. İbrahim TAŞ’a, Arapça kısımları çevirmemde yardımcı olan Prof. Dr. Dursun HAZER’e teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Nihal ÇELİK

Bilecik, 2019

ÖZET

Kıyamet günü ve kıyamet alametleri her zaman için insanoğlunu meraklandıran bir konu olmuştur. *Ahvāl-i Kıyāmet* metinlerinin asırlardır insan zihnini meşgul eden kıyamet konusuna Kur'an'ı tanık göstererek cevap vermesi de bu merakı bir nebze de olsa yatıştırmıştır. Minyatürlü *Ahvāl-i Kıyāmet* yazmasının Berlin nüshasını Türkiye Türkçesine çevirerek modern insanın kıyamet konusunda aydınlanmasına yardımcı olmayı amaçladık. Bu çalışmanın bu bakımdan önemli olduğunu düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: kıyamet, alamet, transkripsiyon, çeviri

ABSTRACT

Qiyamah (the inevitable end of life on earth is named as Qiyamah) or Day of judgement and the signs of the doomsday have always been a point of interest and that's why a subject that arouses the humankind's curiosity. That the texts of *Ahval-i Kiyamet* give an answer to the Qiyamah subject –which has been cudgeling humankind's brain for centuries- by giving evidence in verses of Koran (that's through Koran) has alleviated this sense of wonder to ome extent. By translating the Berlin copy of the manuscript with miniature *Ahval-i Kiyamet* into Turkey Turkish we aimed to bridge over enlightining of modern human about doomsday. From this point of view we think that this study is crucial in order to shed light on the above mentioned subject “Qiyamah/doomsday.”

Key words: Qiyamah (day of judgement), transcription, translation

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
KISALTMALAR.....	v
İŞARETLER.....	v
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ.....	vi
GİRİŞ.....	1

ÇALIŞMAYA KONU OLAN AHVÂL-İ KİYÂMET	1
ESERİN MÜELLİFİ ve TELİF DÖNEMİ	1
ESERİN KONUSU	2
ESERDE YER ALAN MİNYATÜRLER	2
ESERİN DİLİ ve ÖNEMİ	4
MİNYATÜRLÜ AHVÂL-İ KİYÂMET NÜSHALARI	5

BİRİNCİ BÖLÜM METİN

1.1. METİN	6
------------------	---

İKİNCİ BÖLÜM ÇEVİRİ

2.1. ÇEVİRİ.....	41
------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ARAPÇA İBARE NOTLARI

3.1. ARAPÇA İBARE NOTLARI	75
---------------------------------	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM TIPKIBASIM

4.1. TIPKIBASIM	89
-----------------------	----

SONUÇ	213
-------------	-----

KAYNAKLAR.....	214
----------------	-----

ÖZ GEÇMİŞ	216
-----------------	-----

KISALTMALAR

A.	Arapça
am./as.	‘ aleyhi ’s-selām/aleyhi ’s-selāmu/‘ aleyhime ’s-selām
bk.	bakınız
F.	Farsça
Hz.	Hz.
ra.	raziya ’llāhu ‘ anhu
s.	sayfa
sav.	şalla ’llāhu ‘ aleyhi ve sellem
T.	Türkçe

İŞARETLER

- < : **1.** Aracı ve kaynak dili gösterir; **2.** önceki biçimi gösterir.
- + : ada gelen eki gösterir.
- : **1.** eylem kök ya da gövdesini gösterir. **2.** eyleme gelen eki gösterir.
- [=] : Arapça ibarelerin anlamını gösterir.
- < > : metinden çıkarılan harf, sözcük parçası ya da sözcüğü gösterir.
- * : belirlenmemiş, varsayıma dayanan biçimi gösterir.
- ~ : metinde aynı sözcüğün iki farklı biçimini gösterir.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ء	<i>hemze</i>	ʾ
ا	<i>elif</i>	a / ā / e / yerine göre öteki ünlüler
ب	<i>be</i>	b / p
پ	<i>pe</i>	p
ت	<i>te</i>	t
ث	<i>ṣe</i>	ṣ
ج	<i>cīm</i>	c / ç
چ	<i>çīm</i>	ç
ح	<i>hā</i>	h
خ	<i>ḥı</i>	ḥ
د	<i>dāl</i>	d
ذ	<i>zel</i>	z
ر	<i>re</i>	r
ز	<i>ze</i>	z
س	<i>sīn</i>	s
ش	<i>şın</i>	ş
ص	<i>şād</i>	ş
ض	<i>dād</i>	ž
ط	<i>ṭı</i>	ṭ
ظ	<i>ẓı</i>	ẓ
ع	<i>ʿayın</i>	ʿ
غ	<i>ğayın</i>	ğ
ف	<i>fe</i>	f
ق	<i>kāf</i>	ķ
ك	<i>kef</i>	k / g / ŋ
ل	<i>lām</i>	l
م	<i>mīm</i>	m
ن	<i>nūn</i>	n
و	<i>vāv</i>	v / yerine göre o / ō / ö / õ / u / ū / ü / ũ
ه	<i>he</i>	h / a / e / i
ی	<i>ye</i>	y / yerine göre è / ı / i / ĩ

GİRİŞ

İslam coğrafyalarında ve Türk toplumunda kıyamet alametleri her zaman ilgi gören bir konu olmuştur. Türk edebiyatında muhtevasında kıyamet alametlerini barındıran eserlere genel olarak *Ahvāl-i Kıyāmet* adı verilmiştir. Bu eserler dünyanın sonu anlamına gelen kıyameti, Kur'an-ı Kerim ayetleri ve hadiselerle destekleyerek anlatır. Kıyametin nasıl kopacağı, hesap günü, cennet ve cehennem ile kıyametin habercisi olan çeşitli olaylara -eserin konusu kısmında değineceğiz- bu eserlerde yer verilir.

ÇALIŞMAYA KONU OLAN AĦVĀL-İ KĦYĀMET

Üzerinde çalıştığımız minyatürlü *Ahvāl-i Kıyāmet*'in üç nüshası bulunmaktadır. Çalışmamızda Berlin Staatsbibliothek Kütüphanesi'nde bulunan 1596 numaralı *Ahvāl-i Kıyāmet* nüshasını kullandık. Var olan üç nüshanın da müellifi, müstensihi, istinsah tarihleri kesin olarak bilinmemektedir.

16. yy. sonu veya 17. yy. başlarında istinsah edildiği düşünülen eser, dil özellikleri açısından Eski Anadolu Türkçesi ile Klasik Osmanlı Türkçesi arasında geçiş özellikleri gösterir. Eser içerisinde barındırdığı 22 minyatürle aynı zamanda sanat ve İslam tarihine de kaynaklık etmesi bakımından önemlidir.

Çalışmaya konu olan eserin Berlin nüshası, Süleymaniye nüshasına göre daha düzensiz ve dağınıktır. Her iki nüsha da otuz altı baptan meydana gelmektedir. Berlin nüshasında baplar 27a'dan yani on altıncı bapın sonra sayfalar bozulmaya başlar. 27a'dan 56b'ye geçmektedir. "Eserin konusu" bölümünde düzenlenmiş hâli ile baplar sıralanmıştır. Çalışmaya konu olan *Ahvāl-i Kıyāmet*'i transkripsiyon ederken ve çevirirken bapları düzene koyduk. Yalnız yirmi sekizinci bap başlık olarak yazmada bulunmamaktadır. Süleymaniye nüshasında da ise yirmi altıncı bap tamamen bulunmamaktadır.

ESERİN MÜELLİFİ ve TELİF DÖNEMİ

Eserin müellifi bilinmemektedir. Müellifin adı eserin kapak kısmında ya da son sayfasında bulunmamaktadır. Dil özelliklerinden hareketle 16. yy. sonu veya 17. yy. başlarında telif edildiği sanılan eser, Klasik Osmanlı Türkçesine geçiş özelliği gösterir.

Ahvāl-i Kıyāmet'in telif devri ile ilgili bu tahmini haklı çıkararak ve eserin Eski Anadolu Türkçesinden Klasik Osmanlı Türkçesine geçiş yıllarında yazıldığını gösteren birkaç örnek verelim:

Gelecek zaman eki; Eski Anadolu Türkçesi döneminde -(y)ısar, Klasik Osmanlı Türkçesi döneminde -AcAK'tır. Metinde her iki ek de bulunmaktadır: olacağdur 34a/01, toğacağdur 8a/13; olısdardur 32a/12, kopyısarlardur 39a/10.

3. tekil kişi zamirinin yönelme hâliyle çekimlenmesinde de yuvarlaklaşma eğilimi yavaş yavaş kendini göstermektedir: aña 15b/13, oña 13a/11.

ESERİN KONUSU

Ahvāl-i Kıyāmet'in Berlin nüshası, Süleymaniye'de bulunan nüshaya göre daha dağınıktır. Sayfaların baplara göre sıralanmamış olması bunu gösterir. Bu da eserin sanat kaygısından uzak salt didaktik bir eser olması için istinsah edildiğini gösterir.

“Bilün kim bu kitāba *Ahvāl-i Kıyāmet* dēyü ad vėrdük.” (1b/08) cümlesinden de anlaşılacağı gibi müntensih eserin muhtevasını belirlemiştir. Eser otuz altı bapтан oluşmaktadır. Her bap neredeyse Hz. Muhammed'in Eba Hureyre'ye anlattığı bir haber ile başlar. Baplar içerisinde Hz. Muhammed'in Eba Hureyre'ye anlattıklarını destekler nitelikte ayet ve hadislerle kanıtlar verilmiştir. Eserde kıyamet alametleri baplar hâlinde verilmiştir. Eserde kıyamet ay, güneş ve yıldızların durumu, kimlerin tövbesinin kabul olacağı, Deccal, Deccal'in eşeği, Hz. İsa, Dabbetü'l-arz, Yecüc ile Mecüc, meleklerin insanoğulları için ağlamaları, İsrail'in suru ilk üfleyişi, ikinci kez sura üfleyişinde tüm mahlukatın ölmesi, yeryüzü ve gökyüzünün dumanla kaplanması, Hz. Muhammed'in atı Burak'ın özellikleri, Hz. Muhammed'in mezarından çıkması, daha sonra mahlukatların tamamının mezarından kalkması, hesabın sorulması ve verilmesi, cennet ve cehennemin ahvali, diğer peygamberlerin Hz. Muhammed'den şefa'at istemesi, amel defterinin verilmesi, cehennem azapları ile bu azaplardan Hz. Muhammed'in şefaatine nail olarak kurtulmak gibi konular işlenmiştir. Ayrıca zaman zaman bu bölümler minyatürlerle de desteklenerek anlatılanlar daha canlı olarak tasvir edilmiştir. Eserde yer alan baplar sırasıyla şöyledir:

bāb-1 evvel: ay ve güneş ve yıldızlar şıfatın beyān eder (3b/05-6b/02)

ikinci bāb: tevbe k'apusu şıfatın beyān eder (6b/02-7b/04)

üçüncü bāb: Deccāl şıfatın beyān eder (7b/04-12b/02)

dördüncü bāb: Deccāl eşegi şıfatın beyān eder (12b/02-15a/02)

b şinci b b:    s  peygamber   aleyhi  s-sel m Őifatın bey n  der (15a/02-16b/04)
altıncı b b: Ye'c c ve Me'c c Őifatın bey n  der (16b/04-18a/13)
y dinci b b: D bbet   l-arz Őifatın bey n  der (18a/13-19a/03)
sekizinci b b: feris tehler  demiler için ađlaŐduđı Őifatın bey n  der (19a/04-19a/12)
toğuzuncu b b:  sr f l urası Őifatın bey n  der (19a/13-20a/04)
onuncu b b: melek   l-mevt kendü c nın alduğı Őifatın bey n  der (20a/05-21a/10)
on birinci b b: yerler ıssız  alduğı Őifatın bey n  der (21a/10-22a/02)
on ikinci b b: yer ve gök d t n ile dolduğı Őifatın bey n  der (22a/02-22b/12)
on  c ncu b b: mücerred Ő r Őifatın bey n  der (22b/12-23a/10)
on d rd ncu b b: Bur k Őifatın bey n  der (23a/10-23b/03)
on b şinci b b: mer ad-i Őer f H zreti Mu ammed Mu tafa  alla  llahu   aleyhi ve sellem ma Őerde h r c  tmesi Őifatın bey n  der (23b/04-26a/05)
on altıncı b b: hal yık ma bereden  opası Őifatın bey n  der (26a/05-27a/03)
on y dinci b b: dört yerde Şorı his b Őifatın bey n  der (56b/01-62b/11)
on sekizinci b b: su' b n yeli  ıkdığı Őifatın bey n  der (48a/06-48b/01)
on toğuzuncu b b: minberler  urulduğı Őifatın bey n  der (48b/02-49b/02)
y girminci b b:  amu Őifatın bey n  der (49b/02-51a/01)
y girmi birinci b b: ma Őer Őifatın bey n  der (51a/01-51b/03)
y girmi ikinci b b:  demiler çekirgeye ve kelebege be zed ği Őifatın bey n  der (51b/03-52b/04)
y girmi  c ncu b b: Şaflar Őifatın bey n  der (52b/04-53b/08)
y girmi d rd ncu b b: k rs  Őifatın bey n  der (53b/08-54b/07)
y girmi b şinci b b:   alem Őifatın bey n  der (54b/07-55b/09)
y girmi altıncı b b: u ma  ve  amu duraca  yeri Őifatın bey n  der (55b/09-56b/01)
y girmi y dinci b b:  amu Őifatın bey n  der (27b/01-28b/03)
y girmi sekizinci b b: his b Őifatın bey n  der (28b/03-29b/10)
y girmi toğuzuncu b b:  alemnden his b alma  Őifatın bey n  der (29b/10-34a/02)
otuzuncu b b: g kden bitiler yağmağuğ Őifatın bey n  der (34a/02-40b/13)
otuz birinci b b: u ma  yeli Őifatın bey n  der (40b/13-41b/07)
otuz ikinci b b: u ma  haberleri Őifatın bey n  der (41b/07-41b/12)
otuz  c ncu b b:   aŐileri  amuya s recekleri Őifatın bey n  der (41b/12-44a/13)
otuz d rd ncu b b:  amu   az bları Őifatın bey n  der (44a/13-45a/05)
otuz b şinci b b:  amu ırmadı Őifatın bey n  der (45a/05-46a/11)
otuz altıncı b b: za  m ağacı Őifatın bey n  der (46a/11-48a/06)

ESERDE YER ALAN MİNYATÜRLER

Ahvâl-i Kıyâmet'in minyatürlü üç nüshası vardır. Süleymaniye nüshasında 17, Berlin nüshasında 22, Amerika'da bulunan nüshasında 4 minyatür bulunmaktadır.¹

Berlin ve Süleymaniye nüshaları eksiksiz olup metin olarak da aynıdır. Ancak kopya esnasında nâsihin, hattatın kelime ve yazım hatalarından kaynaklanan farklılıklara sıkça rastlanmaktadır. Berlin-Staatsbibliothek'de bulunan nüshasındaki 21 tasvire karşılık Süleymaniye Kütüphanesi'ndeki nüshasında 17 tasvir mevcuttur. Nüshalar resim üslubu olarak 16. yüzyıl sonu ya da 17. yüzyıl başına tarihlendirilmektedir. İnce fırçanın kullanıldığı nüshaların nakkaşı ile, *Tercüme-i Miftâh-ı Cifru'l-Câmi*'nin İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi'nde bulunan ve I. Ahmed'in saltanat yıllarında (1603-1617) hazırlanan nüshanın (T. 6624) nakkaşı ile aynı olup tasvirlerde Nakkaş Hasan üslubu takip edilmiştir.²

Minyatürler eserde her konu başlığından sonra verilmemiştir. Ayrıca gelişigüzel verilmeyip anlatılan konu ile ilişkilidir. Minyatürlerde cennet ve cehennem tasvirleri ile insan suretleri çok açık bir biçimde çizilmiştir. Yalnızca on dokuzuncu bölümde (49a) verilen minyatürde Hz. Muhammed'in sadece yüzü değil bedeni de çizilmemiştir.

Minyatürlerin olmadığı sayfalarda 13 satır bulunurken, minyatürün olduğu sayfada minyatüre göre iki, üç, dört ya da altı satır bulunmaktadır.

ESERİN DİLİ ve ÖNEMİ

Bahsettiğimiz gibi eser, sanat kaygısından uzak salt didaktik bir eserdir. Bu açıdan bakıldığında müstensih, Arapça veya Farsça kelimelere getirilen ekleri Türkçenin kurallarına göre çekimleyerek yazmıştır.

-İlk yapım ekinin bazı sözcüklere hem yuvarlak hem de dar ünlülü biçimiyle getirilmesi dikkat çekmektedir. Bu durum Eski Anadolu Türkçesi ve Klasik Osmanlı Türkçesi dönemleri arasında geçiş eseri olduğunu göstermektedir.

'*âşîlik* (<A. 'âşî + T. +lık) 40b/1; *gâzîluk* (<A. gâzî + T. +luk) 42b/2; *harâmîluk* (<A. harâmî + T. +luk) 59b/11; *kâfirlik* (<A. kâfir + T. +lık) 13b/9; *rüsvâyîluk* (<F. rusvâ + T. +luk) 39a/1; *ululuk* (<T. ulu + T. +lık) 21b/13 ~ *ululuk* 25a/10; *zârîlik* (<F. zârî + T. +lik) 6a/10 ~ *zârîluk* 10b/03.

¹Bk. Rachel Milstein, *Miniature in Ottoman Baghdad*, Mazda Publishers, Costa Mesa, U.S.A. 1990, s. 96.

²Bk. Bahattin Yaman, *Ahvâl-ı Kıyâmet Yazmaları Resimlerinde Kıyamet Sonrası Hayat*, Edebiyat Fakültesi Dergisi, 24/2 (2007), s. 220-221.

kayna- fiilinin *kaşın-* (< *kaş-) ³ ‘kaynamak’ şekli de eserde 45a/4’te geçmektedir. Ancak aynı yerde geçen bu kelime Süleymaniye nüshasında *ka-* şeklindedir. Bu nüshanın esas alındığı ve Berlin nüshasıyla karşılaştırıldığı çalışmada ise *kaşın-* şekli gözden kaçmıştır.⁴ Kaleme alındığı yüzyıllar göz önüne alındığında bu biçimin kullanılması dil varlığı açısından önemlidir.

Eserin dil özelliklerine bakılarak 16. yy. sonları ile 17. yy. başlarında yazıldığı söylenebilir. Eser bu yüzyıllarda yazılmış diğer eserlere göre daha sade ve anlaşılırdır. Bundaki amaç kuvvetle muhtemel eserin didaktik olmasından kaynaklıdır. Bahsi geçen *Ahvâl-i Kıyâmet* sade nesir örneğidir. *Ahvâl-i Kıyâmet* Eski Anadolu Türkçesi gramer özelliklerini taşıması ve yazıldığı yüzyıllarda kullanılan dili açısından önemli bir dil, din ve minyatür kitabıdır.

MİNYATÜRLÜ AĦVÂL-İ KİYÂMET NÜSHALARI

Minyatürlü *Ahvâl-i Kıyâmet* yazmalarının üç nüshası bulunmaktadır. Bu üç nüshanın da müstensihî, müellifi, istinsah tarihi hakkında bilgi yoktur. Minyatürlü *Ahvâl-i Kıyâmet* nüshaların ilki Türkiye’de Süleymaniye Kütüphanesi, M. Hafid Efendi, 139 numarada kayıtlı olan nüshadır. Her sayfada 13 satır bulunan nüsha, 62 varaktır ve nesih hattıyla yazılmıştır. Çalışmamızda esas alınan nüsha ise, Almanya’da Berlin Staatsbibliothek Kütüphanesi’nde 1596 numarada kayıtlı olan 62 varaktan oluşan nüshadır. (BSB Ms. Or. Oct. 1596) Nüshada minyatürlü sayfalar hariç diğer sayfalar 13 satırdan oluşur. Harekeli nesih hattıyla yazılmıştır. Üçüncü nüsha Amerika’da “Philadelphia, Free Library, Rare Book Department, Lewis Ms. O. T4-T7”de kayıtlıdır. Nüshayla ilgili tek bilgi içerisinde dört adet minyatürün bulunmasıdır.⁵

---

³Clauson, Sir Gerard (1972), *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*, Oxford: Oxford University Press.*kaşın-* maddesi. s. 678.

⁴Yıldız, Osman (2002), *Ahvâl-i Kıyâmet*, Şûle Yayınları, İstanbul. s.190.

⁵Bk. Bahattin Yaman, *Ahvâl-ı Kıyâmet Yazmaları Resimlerinde Kıyamet Sonrası Hayat*, Edebiyat Fakültesi Dergisi, 24/2 (2007), s. 221.

BİRİNCİ BÖLÜM

METİN

1.1. Metin

1^b (1) Bismi 'l-lāhi 'r-raḥmāni 'r-raḥīm (2) El-ḥamdü li 'l-lāhi 'alā mā en'ame'l-lahu ve'allamnā mine 't-tağīri mā lem (3) na' lem. Ve' ş-şalātu' alā resūlihi en munzeli' aleyhi 'l-āyātu (4) ve 'z-zikru 'l-ḥakimu. Ve 'ālī seyyidinā Muḥammedⁱⁿ. Ve 'alā (5) evlādi seyyidinā Muḥammedⁱⁿ. Ve 'alā eşḥābi seyyidinā Muḥammedⁱⁿ. (6) Ve bārik ve sellim 'aleyhi ve Rażiya 'llāhu Tebāreke ve Te'ālā (7) 'an sādāti eşḥāb-i Resūla 'llāhi ve' annā ecma'īne. Ve ba'dü (8) bilüj kim bu kitāba Aḥvāl-i Kıyāmet dēyü ad vėrdük tā kim (9) 'azīzler ve şādıklar bundan yaña kulaḫ dutalar ve eşidenlere 2^a (1) raġbet dūşe. Zīrā kim kitābı otuz altı bāb eyledüm (2) ve her bābında neçe dürlü ḥāşşiyetler ve fā'ideleriyle beyān eyledüm (3) tā kim muşannifiyle yazanı ḥayr du'ādan unutmayalar, inşā'- (4) -allāh Te'ālā Rabbü'l-'ālemīn. Ve ba' deḥü bilüj kim (5) evvelki bāb ay ve güneş ve yıldızlar şıfatın beyān eder. (6) İkinci bāb tevbe ḫapusu şıfatın beyān eder. Üçüncü bāb (7) Deccāl şıfatın beyān eder. Dördüncü bāb Deccāl (8) eşegi şıfatın beyān eder. Beşinci bāb 'İsā peygamber (9) 'aleyhi 's-selām şıfatın beyān eder. Altıncı bāb (10) Ye'cüc ve Me'cüc şıfatın beyān eder. Yedinci bāb (11) Dābbetü 'l-arz şıfatın beyān eder. Sekizinci bāb (12) ferişteḫler ādemīler için aġlaşduġı şıfatın beyān (13) eder. Toḫuzuncı bāb İsrāfīl urası⁶ şıfatın 2^b (1) beyān eder. Onuncı bāb melekü 'l-mevt kendü cānın alduġı (2) şıfatın beyān eder. On birinci bāb yerler ıssız ḫalduġı (3) şıfatın beyān eder. On ikinci bāb yer ve gök düttün (4) ile dolduġı şıfatın beyān eder. On üçüncü bāb (5) mücerred şūr şıfatın beyān eder. On dördüncü bāb (6) Burāḫ şıfatın beyān eder. On beşinci bāb merḫad-i şerīf (7) Ḥazreti Muḥammed Muştafā şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem maḫşerde (8) ḫurüc etmesi şıfatın beyān eder. On altıncı bāb (9) ḫalāyık maḫbereden ḫopası şıfatın beyān eder. On (10) yedinci bāb dört yerde şorı ḫisāb şıfatın (11) beyān eder. On sekizinci bāb su' bān yeli ḫıḫduġı (12) şıfatın beyān eder. On toḫuzuncı bāb minberler (13) ḫurulduġı şıfatın beyān eder. Yėgirminci bāb ḫamu şıfatın 3^a (1) beyān eder. Yėgirmi birinci bāb maḫşer şıfatın beyān eder. (2) Yėgirmi ikinci bāb ādemīler çekirgeye ve kelebege beñzedüġi (3) şıfatın beyān eder. Yėgirmi üçüncü bāb şaflar şıfatın (4) beyān eder. Yėgirmi dördüncü bāb kürsī şıfatın beyān (5) eder. Yėgirmi beşinci bāb 'alem şıfatın beyān eder. (6) Yėgirmi altıncı bāb uçmaḫ ve ḫamu duracaḫ yeri (7) şıfatın beyān eder. Yėgirmi yedinci bāb ḫamu şıfatın (8) beyān eder. Yėgirmi sekizinci bāb ḫisāb şıfatın (9) beyān eder. Yėgirmi toḫuzuncı bāb ḫalemnden ḫisāb (10) almaḫ şıfatın beyān eder. Otuzuncı bāb gökden (11) bitiler yaġmaġuñ şıfatın beyān eder. Otuz birinci bāb (12) uçmaḫ yeli şıfatın beyān eder. Otuz ikinci bāb

⁶ Yazmada: *dal* harfi ile yanlış yazılmış.

(13) uçmak haberleri şıfatın beyân eder. Otuz üçüncü bâb 3^{b(1)} ‘ aşîleri şamuya süreceklere şıfatın beyân eder. (2) Otuz dördüncü bâb şamu ‘ azâbları şıfatın beyân (3) eder. Otuz beşinci bâb şamu ırmağı şıfatın beyân (4) eder. Otuz altıncı bâb zaqqûm ağacı şıfatın beyân (5) eder.

Bâb-1 evvel:

Haberde şöyle gelmişdür kim ‘Abdu’llâh (6) bin ‘Ömer eydür. Yâ resüller ve enbiyâlar serveri Muhammed Muştafâ-(7)-nuñ mübârek lafzından şöyle buyurdu kim: “Allâh Tebâreke (8) ve Te‘âlâ ay ve gün ve ‘arş ve kürsî ve levh ü kalemi kendü (9) nûrından yaratdı. Ayıla güneşün nûrı berâber idi. Güneşün (10) büyüklüğü yedi bu dünyâcadur. Ay gündend küçükdür ve dahı (11) her yılduzun büyüklüğü bu dünyâcadur. Ve dahı yılduzun (12) uşacığı ‘arşun bezegidür. Ve güneş dördüncü kat (13) gökdedür. Hağ Subhânehu ve Te‘âlâ ol vaqt ki anı 4^{a(1)} yaratdı. Ay yaradulduğına sebeb bu idi ki gece ile (2) gündüz bilindi. Zîrâ kim dinlemek vaqtı bunlar idi. (3) Hağ Subhânehu ve Te‘âlâ mihrübânluğı âşikâre kıldı. (4) Cebrâ’îl ‘aleyhi ‘s-selâma buyurdu. Ayıla gün nûrı berâber (5) iken Cebrîl ‘aleyhi ‘s-selâm kanadıyla ayı bir kez urdu. (6) Ayun nûrı eksik oldu. Zîrâ ol kara kim ayun nûrından (7) Cebrâ’îl’ün kanadı nişânıdır. Nitekim Hağ Celle ve ‘âlâ (8) Qur’an’da buyurdu: «*va ca’alnâ ‘l-layla va ‘n-nahâra âyatayni fa mahavnâ* (9) *âyata ‘l-laylî ve ca’alnâ âyata ‘n-nahârî mubşirat^{an}.*» Ve dahı Hağreti (10) Peyğamber şalla ‘llâhu ‘aleyhi ve sellem eydür kim: Hağ Te‘âlâ günü yaratduğında (11) bir kañlı yaratdı. Gün için ve ol kañlınuñ üç yüz bucağı (12) vardur degme bucağında bir tekerlek vardur degme tekerlege (13) bir ferişte müvekkeldür. Ve ol feriştelere kim anda müvekkeldür. 4^{b(1)} Maşrıkdan mağribe tartarlar ve mağribden maşrıka tartarlar. (2) Maşrıka yüz seksen bınar vardur, kañar. Ve mağribde (3) yüz seksen bınar vardur, kañar. Ayıla gün maşrıkağı (4) bınarlardan toğarlar. Mağribdağı bınarlardan tołunurlar. (5) Nitekim Qur’an’da yâd kıldı: «*vacadahâ tağrubu fî ‘aynin ħami’atin.*» (6) Her gün bir bınardan toğar ve bir bınardan tołunur. Ve ol yüz (7) seksen bınar tamâm olıcağ dün ile gün berâber olur. (8) Dêdikleri tamâm olduğı vaqtın dün uzanur ve gün (9) kışşalanur, üç yüz altmış gün olur. Nitekim Qur’an’da yâd (10) kıldı: «*fa lâ ukşimu bi Rabbi ‘l-maşâriki va ‘l-mağâribi.*» Ve Peyğamber (11) şalla ‘llâhu ‘aleyhi ve sellem ol mübârek lafzından yine buyurdu kim: (12) Dünyâda gün altında Hağ Te‘âlâ bir deniz yaratmışdur mağribe (13) degin dutup bir kañre şu yere şamlamasa Tağrı fermânı ile 5^{a(1)} şamlar. Ay ve gün ol deniz için deniz geçür ve ol deniz buzdan (2) şovukdur. Peyğamber şalla ‘llâhu ‘aleyhi ve sellem eydür: Ol Tağrı (3) hağkıyıçün kim benüm cânım anuñ kudret kañzındadır. Eger gün (4) ol deniz için deniz geçmeyeydi gün ıssısından dünyâ bir sâ’atde (5) kañkara yanardı. Ve dahı ayun nûrın

görse ‘āşık⁽⁶⁾ olup secde kılaydı Tañrı budur dërlerdi. Nitekim⁽⁷⁾ kelām-ı kadīmde yād kıldı: «*va kull^{un} fī falakⁱⁿ yasbahūna.*» Ve dañı Peyğamber⁽⁸⁾ ‘aleyhi ve selām eydür kim: Tañrı Tebāreke ve Te‘ālā bu cihānda⁽⁹⁾ üküş ‘acāyibler yaratmışdur. Cümle ‘acāyiblerden biri oldur ki:⁽¹⁰⁾ İki şehir yaratmışdur. Biri maşriqda ve biri mağribde. Ol⁽¹¹⁾ şehir ki şarqdadur Süryān dilince Barqayāsān ve Tāzī⁽¹²⁾ dilince Balqāndur. Ve ol şehir ki mağribdedür anuñ adı Süryān⁽¹³⁾ dilince Barhīsāndur. Tāzī dilince Cābalsāndur. Ve ol Ş^b⁽¹⁾ şehirlerüñ degmesinde on biñ kapusu vardır degme kapusından⁽²⁾ kapusına bir fersağ yoldur. Her bir kapusunda her gece biñ pāsubān⁽³⁾ yatur. Ve ol şehriñ ne kadar ādemi varise gün toğası vaqtın⁽⁴⁾ bürī ve negāre ve kös çalarlar. Zīrā kim gün toğduğı⁽⁵⁾ vaqtın gāyetile heybetile toğar anlar dañı anuñ çün galebe⁽⁶⁾ ederler. Ve eger ol şehriñ kavmi galebe etmese idi degmeler⁽⁷⁾ gün toğınca görülmeginden cümle ol şehirler halkınuñ zehresi⁽⁸⁾ yarılıp helāk olaydılar. Ol iki şehriñ halkı cümle⁽⁹⁾ mü’minlerdür ve muvaḥḥidlerdür. Tañrı Te‘ālā’nuñ birliğine ikrār⁽¹⁰⁾ etmişlerdür. Ve Hūd peygambere ve Mūsā peygambere ‘aleyhime ‘s-selām⁽¹¹⁾ inanmışlardır kim ‘Ād kavminden dërler. Ve bunlardan öte⁽¹²⁾ üç dürlü kavm vardır. Birine Müşğ dërler. Ve birine Nāqıl⁽¹³⁾ dërler. Ve bir dañı anlardan ötece dürlü Ye’cüc ve Me’cüc’dur kim Ş^a⁽¹⁾ yine ol ferişte şol elin içre karañuluk hicābından karañuluk⁽²⁾ çıkar. Dünyāya ve gök kenārlarına ve deñizlere yayılır dün⁽³⁾ olur. Tā kim kıyāmet kopınca şöyle olsa gerek: Nitekim⁽⁴⁾ Qur’ān’da yād kıldı: «*tūlicu ‘l-layla fī ‘n-nahāri va tūlicu ‘n-nahāra*⁽⁵⁾ *fī ‘l-layli.*» Ey ‘azizlerimiz ol vaqt ki kıyāmet yaqın gele⁽⁶⁾ gün ‘arş altında secde kıla. Eyde kim: “Yā Rabbi baña dañı destūr⁽⁷⁾ vër kim diñleneyin.” deye. Haq Te‘ālā destūr vère üç gün⁽⁸⁾ üç gece kıla ‘arş altında diñlene. Ve ol üç gün üç gece⁽⁹⁾ bir gün gibi uzun ola. Münāfiqlar ve kāfirler heç bilmeyeler ammā⁽¹⁰⁾ ‘ālimler ve ‘ābidler ve zāhidler bileler ve zārīlık kılalalar. Eyde-⁽¹¹⁾-ler kim ey dirīgā ol korqduğumuz geceye uğraduq.⁽¹²⁾ “Ne çāre kılalum?” deyeler. Tamām üç gün üç gece bir gece içinde⁽¹³⁾ geçe. Andan Haq Te‘ālā güne buyura ikisi kapkara toğarlar. Ş^b⁽¹⁾ Tamām ol yerine gelicek dönüp gerü varalar maşriqda duralar.⁽²⁾ Tañrı Te‘ālā tevbe kapusın yapa.

İkinci bāb: Tevbe⁽³⁾ kapusu şıfatın beyān eder.

‘Ömer bin el-Ḥattāb Rażiya ‘llāhu⁽⁴⁾ ‘anhu Resūla ‘llāh şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellemden şordı kim:⁽⁵⁾ “Yā Resūla ‘llāh tevbe kapusu nedendür?” Resūl Ḥazreti şalla -⁽⁶⁾-‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydür kim: “Yā ‘Ömer Tañrı Te‘ālā tevbe için⁽⁷⁾ bir kapu yaratmışdur mağribden ötedür ve ol kapu iki⁽⁸⁾ tabakadur: Bir tabakası gevherdendür ve bir tabakası incüden-⁽⁹⁾-dür. Ve bir tabakadan bir tabakaya varınca degin kırk yıllık⁽¹⁰⁾ yoldur. Her kanķı müsilmān kim tevbe-i naşūh kılsa feriştehler⁽¹¹⁾ ol müsilmānuñ

tevbesin alurlar, ol kapudan içerüye koyarlar. ⁽¹²⁾ Andan gèrü ol yazuđına yakın gelmez.”. Ma‘āz bin Cebel eydür kim: ⁽¹³⁾ “Hāzreti Resūl’den şordum ki: Yā Resūla ‘llāh naşūh tevbesinüñ 7^a ⁽¹⁾ nişānı nedür?” Hāzreti Resūla ‘llāh şalla ‘llāhu Te‘ālā ‘aleyhi ⁽²⁾ ve sellem buyurdı kim: “Yā Ma‘āz naşūh tevbesi oldur ki: ⁽³⁾ «*an lā ya‘ūda ilā az-zunūbi kaman lā ya‘ūdu ‘l-ħalību ilā darai‘.*» ⁽⁴⁾ Ya‘nī demek oldur kim: “Ayrık yazuđına dönmeye nitekim emcekden ⁽⁵⁾ süd şađarlar gine emcege girmeye.” dedi. “Andan sonra Tañrı ⁽⁶⁾ Te‘ālā tevbe kapusın bağlaya. Her kim tevbe kılarısa tevbesi kabūl ⁽⁷⁾ olmaya. Müsilmān olursa müsülmānlığı kabūl olmaya.” dedi. ⁽⁸⁾ Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem bu āyeti ođudı kim: «*hal yanzurūna* ⁽⁹⁾ *illā an te’tiyahumu ‘l-malā’ikatu av yati Rabbuka av ya’tiya Rabbuka av ya’tiya ba‘zu āyāti* ⁽¹⁰⁾ *Rabbika yavma ya’ti ba‘zu āyāti Rabbika lā yanfa‘u nafsān imānuhā lam takun* ⁽¹¹⁾ *āmanat min kablu av kasabat fī imānihā ħayran ħuli’ntazirū innā* ⁽¹²⁾ *muntazirūn.*» Ebū Ka‘b ođlı eydür kim: “Yā Resūla ‘llāh andan sonra ⁽¹³⁾ dünyā ve cihān ve ay ve gün nite ola?” dedi. Peyğamber şalla ‘llāhu 7^b ⁽¹⁾ ‘aleyhi ve sellem eyitdi: «Ebū Ka‘b ođlı yine ay ve gün yerine gele ⁽²⁾ maşrıđdan tođa mađribe toluna ve dünyā kararında dura. Ammā ⁽³⁾ kıyāmet yakın ola. Tevbe kapusı bağlandıđdan sonra Deccāl ⁽⁴⁾ ‘aleyhi ‘l-la‘ne çıka.

Üçünci bāb: Deccāl toğduğı 8^a ⁽¹⁾ şıfatın beyān eder.

Haberde şöyle gelmişdür ki; Deccāl ⁽²⁾ ‘aleyhi ‘l-la‘ne Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem zamānında ⁽³⁾ toğdı. Ol vađt kim Resūl şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem ⁽⁴⁾ Mekke’den Medīne’ye vardı. Ebū Bekir es-şiddīk ražiya ‘llāhu ⁽⁵⁾ ‘anhu ve ‘Abdu ‘llāh bin Mes‘ūd ve ‘Ābir bin Ķahhār ve Muħammed ⁽⁶⁾ bin Ebū Bekr Medīne-i pākdan dönicek bir köye geldiler. Kim ol köyüñ ⁽⁷⁾ adına Mecma‘u ‘s-Sūr dèrlerdi, bir küçük köy idi. Ve bir neçeler ⁽⁸⁾ Şu‘ayb-ı Hārişe oğlı köyi dèrlerdi. Ve ol köye varıcağ ⁽⁹⁾ Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem atuş başın çağup tırdı. ⁽¹⁰⁾ Eyitdi kim: “Yā Ebā Bekr sen dağı bilgil kim Deccāl mel‘ün bu köye ⁽¹¹⁾ çıksa gerekdür.” dedi. “Ve bu köyde iki cūhūd vardır. Birisinüñ ⁽¹²⁾ adı Sābek’dür. Ve birisinüñ adı Dāver’dür. Ve Dāver’üñ‘avratı ⁽¹³⁾ Ķaţţāne’dür. Deccāl mel‘ün Ķaţţāne’den toğacağdur.” dedi. 8^b ⁽¹⁾ Çok zamān geçmeden çihārşenbe güninde Rebī‘u ‘l-evvel ayında ⁽²⁾ toğdı. Deccāl ‘aleyhi ‘l-la‘ne toğduğlayın ol ⁽³⁾ durı geldi, anasıyla söyleşdi, güleci étmege başladı. ⁽⁴⁾ Gördiler kim sağ gözi yokdur nişānı dağı yok idi. ⁽⁵⁾ Kendüzin ururdı, urduğça semirürdi, ululardı. ⁽⁶⁾ Doğıcağ Deccāl dèyü ad vèrdiler. Hemīşe ol köyüñ ħalkı ⁽⁷⁾ bizüm peyğamberimize eydürlerdi: “Èvme ki uş Deccāl senüñ ħađđıñdan ⁽⁸⁾ gele.” dèrlerdi. Gelelüm yine söz başına, varalum ol gün ki ⁽⁹⁾ Deccāl anasından toğdı. ‘Abdu ‘llāh bin Mes‘ūd ve Muħammed ⁽¹⁰⁾ bin Selme Mecma‘u ‘s-Sūr köyine vardılar.

Gördiler ki ol köyde ⁽¹¹⁾ ğalebe var illerü⁷ vardılar. Görelüm ki bu ne ğalebedür? Döndi ⁽¹²⁾ ol kişi eydür kim: “Bu köyde bir oğlan toğdı, anasıyla ve ⁽¹³⁾ ‘avāmlarıyla söyleşür.” dēdiler. Çünki bu sözi ‘Abdu ‘llāh 9^a ⁽¹⁾ ile Muḥammed eşitdiler. “Tēz ikimüz bile varalum, görelüm.” dēdiler. ⁽²⁾ Deccāl’uḡ olup ḳapusına geldiler. Çünki Deccāl’uḡ anası bunları ⁽³⁾ gördi, eyitdi kim: “Yā Deccāl peygamberüḡ yārenleri seni görmege geldiler.” ⁽⁴⁾ dēdi. “Neye geldiler, benüm düşmenlerümdür.” dēdi. Hāliyā bunlar bu sö- ⁽⁵⁾ -zi eşidicek Deccāl’uḡ alnına baḳdılar. Alnında bir yazu vardur ⁽⁶⁾ ol yazu budur ki «kāfir billāhi» dēyü yazılmış. İkişi daḡı bunu ⁽⁷⁾ göricek ḳayğulanup gitdiler. Yassu namāzı vaḳtinde Ḥāzreti ⁽⁸⁾ Peyğamber ḳatına geldiler, eyitdiler: “Yā Resūla ‘llāh, Deccāl toğdı.” ⁽⁹⁾ Döndi Ḥāzreti Resūla ‘llāh şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eyitdi: ⁽¹⁰⁾ “Siz gördüḡüz mi?” dēdi. Resūl eyle dēyecek ‘Abdu ‘llāh ile Muḥammed ⁽¹¹⁾ eyderler: “Yā Resūla ‘llāh Mecma‘u ‘s-Sūr köyinde bir ḳaydımız var idi, ⁽¹²⁾ anda varduḳ ḳaydumuz bitürmege. Gördüḳ ki bir ğalebe vardur. ⁽¹³⁾ Bu ne ğalebedür?” Bize eyitdiler kim: “Deccāl toğdı ve biz daḡı salığın 9^b ⁽¹⁾ alduḳ. Sāyık ḳoḡuşuğında ve ol sāḡire Ḳaṭṭāne’dēn toğdı.” ⁽²⁾ dēdiler. Varduḳ, gördüḳ. Anasıyla söyleşür ve kendözünü urur, ⁽³⁾ urduḳça semürür, böyük olur. Ve daḡı alnında bir yazu gördüḳ ⁽⁴⁾ yazılmış «kāfir billāhi» dēyü. Bu cümle ‘alāmetleri Resūl ‘aleyhi - ⁽⁵⁾ -’s-selāma eydivērdiler daḡı erte olicaḳ peygamber şalla ‘llāhu ⁽⁶⁾ ‘aleyhi ve selleme ata bindi. ‘Ömer ve ‘Abdu ‘llāh bin Mes‘ūd Raziya ‘llāhu Te‘ālā ⁽⁷⁾ ‘anhumā geldiler. Deccāl’uḡ anası ḳapusına, Deccāl anası Deccāl’a eyitdi. ⁽⁸⁾ Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem yārānlarıla seni görmege geldiler, ⁽⁹⁾ döndi, Deccāl eyitdi: “Gelsünler.” Ḥāzreti Resūl yārānları ⁸ eyitdiler: ⁽¹⁰⁾ “Yā Resūla ‘llāh göḡlümüze bir nesne tūalum, görelüm bilür mi?” Resūla ‘llāh ⁽¹¹⁾ şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem bunlarıḡ sözlerin icābet ēdüp Duḡān ⁽¹²⁾ sūresin göḡüllerinde dutup iḳerü girdiler. Döndi Peyğamber ‘aleyhi - ⁽¹³⁾ -’s-selām eydir kim: Yā Deccāl «*ṣahhid bi annī Resūla ‘llāh.*» Ya‘nī; “Ṭanıḳlık 10^a ⁽¹⁾ vērgil kim ben Ṭarınuḡ peygamberiyem.” dēdi. Döndi Deccāl ‘aleyhi ‘l-la‘ne ⁽²⁾ eyitdi kim: “Yā Muḥammed sen ṭanıḳlık vērgil kim Ṭarıyam.” daḡı döndi. ⁽³⁾ Resūl Ḥāzreti şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem döndi, eyitdi: “Yā mel‘ün ⁽⁴⁾ Ṭarı birdür.” Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem “Ṭarı birdür.” Üḳ ⁽⁵⁾ kez dēdi. Deccāl ḳarşu “Ben Ṭarıyam.” dērdi. Resūl şalla ‘llāhu ⁽⁶⁾ ‘aleyhi ve sellem gördi kim Ṭarılık da‘vāsın ḳılır, döndi Resūl ⁽⁷⁾ şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eyitdi: “Yā mel‘ün bilgil ki ḳapuḡa gelende ⁽⁸⁾ göḡlümde ne endīşe dutdum?” dēdi. Eydür kim: “Yā Muḥammed Duḡān sūresin ⁽⁹⁾ endīşe ḳıldıḡ.” dēdi. Döndi, Peyğamber ‘aleyhi ‘s-selām eydür kim: ⁽¹⁰⁾ “Yā mel‘ün *ḳatalaka ‘llāhu.*”

⁷ Yazmada: illerü/ēllerü okunacak biçimde yanlış yazılmış.

⁸ Yazmada *yārānlarıla*.

ve dağı Resūlu 'llāh şalla 'llāhu Te'ālā 'aleyhi ⁽¹¹⁾ ve sellem eyle deýecek Hāzreti 'Ömer ol sā'at kılıç uzatdı, ⁽¹²⁾ şaldı ki ura fī 'l-hāl kılıç gerüye şıçradı. Hāzreti 'Ömer'ün ⁽¹³⁾ kanı akdı. Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem 'Ömer'i bu hālde göricek 10^b ⁽¹⁾ eydür kim: «subhāne 'llāhi». Andan Resūlu 'llāh şalla 'llāhu Te'ālā 'aleyhi ⁽²⁾ ve sellem Medīne'ye vardı. Deccāl 'aleyhi 'l-la' ne ardınca vardı. ⁽³⁾ Medīne-i Münevvere'ye kaçdı eyledi. Medīne kavmi galebe ve zārīluk 11^a ⁽¹⁾ kıldılar. Ve hālāyık dağı Deccāl'a kaçdı etdiler. Deccāl kaçdı. ⁽²⁾ Kendü yérine vardı. Medīne kavmi ardınca geldiler. Deccāl mel'ün ⁽³⁾ bir böyük taş getürdi. Ol köyün çevresine koydı, eli ile ⁽⁴⁾ işāret eyledi, hişār dīvārı gibi çevre dīvār oldı. Ol ⁽⁵⁾ köyün halkı dīvār içinde kaldılar. Medīne kavmi ol köye ⁽⁶⁾ girmediler, korkdılar. Eyitdiler kim: “Yā Resūla 'llāh Deccāl ne yavuz fitne ⁽⁷⁾ koydı, bu zālīm yeri göge degin hişār eyledi, dutdu.” dediler. ⁽⁸⁾ Resūla 'llāh şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem ol sā'at elin getirüp ⁽⁹⁾ du'ā kıldı, eyitdi: “Ëy Bār-ı Hūdā va' de vaktine degin bu kāfirün ⁽¹⁰⁾ şerrini benüm ümmetümden ırağ eylegil.” Ol sā'at Hāk Subhānehu ⁽¹¹⁾ ve Te'ālā bir ferişte vèrdi kim ol ferişte bir turfe kuş şüretlü ⁽¹²⁾ idi. Çünkü Deccāl'a erişdi, fī 'l-hāl çengāl urdı, götürdi. ⁽¹³⁾ Deccāl çağırdı kim: “Yā Resūla 'llāh zinhār ve zinhār.” dedi. Ol 11^b ⁽¹⁾ ferişte dağı döndi, Resül'den yaña bakdı. Resül Hāzreti mübārek ⁽²⁾ barmağıla işāret eyledi. Ol ferişte mecāl vèrmedi, Deccāl'ı èletdi. ⁽³⁾ Taberistān'da bir deñiz vardır. Ol deñiz içinde bir aña ol aña- ⁽⁴⁾ -nuñ içinde bir mağāraya koydı. Şimdi ol mel'ün andadır, ⁽⁵⁾ sā'ate mevķüfdür. Èmdi ey 'azizler bu cümle Allāh'ın fermānındadır. ⁽⁶⁾ Hāk Te'ālā'nun kudretindedür bu Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem mu'cizātı- ⁽⁷⁾ -dur. Pes böyle bilmek gerekdür kim Tanrı birdür ve Resül'ı hağdır. ⁽⁸⁾ «Èmdi hoş eydelüm ki «aşhadu an lā ilāha illā 'llāhu vahdahū lā şarika ⁽⁹⁾ -lahu ve aşhadu anna Muħammad^m 'abduhu va Rasūluhu.» «Dègil eger dilerseñ kim ⁽¹⁰⁾ Hāk'ın rahmetinden nā-ümīd olmayasın. Bu kelimeleri tecdīd diliñde ⁽¹¹⁾ zikr eylegil kim cāvidān olasın.» dedi. Èmdi gerü söze ba- ⁽¹²⁾ -şlalyalum Hāk Subhānehu ve Te'ālā Taberistān deñizinde bir aña ⁽¹³⁾ yaratmışdır. Deccāl'ı ol aña koydı. Va' de vaktine dek ol 12^a ⁽¹⁾ aña olırsardur. Hāberde şöyle gelmişdür ki Deccāl çıkduğı ⁽²⁾ vaktin maşrıkdā bir tağ vardır. Ol tağın üstine bine ve çağıra ⁽³⁾ āvāzın maşrıkdan mağribe degin eşideler. Hāk Subhānehu ve Te'ālā ⁽⁴⁾ cümleñün kulağına degüre cühūdlar ve münāfıklar yedi gün içinde ⁽⁵⁾ ol taña dura ve ikinci gün çağıra cümle cehūdlar ve münāfıklar ⁽⁶⁾ eşide. Her kim anuñ āvāzın eşidürse kırk gün ol tağ ⁽⁷⁾ üstine dürüşeler ve ol dürüşdikleri günün bir sā'ati on ⁽⁸⁾ günce ola bir ay bir yılca ola. Andan kırk gün geçdikden ⁽⁹⁾ sonra Deccāl mel'ün kendözün götürmege davar dileye eyle ⁽¹⁰⁾ ola ki hēc tavar bulunmaya. Zīrā kim Deccāl mel'ünün uzunluğı ⁽¹¹⁾ üç günlük yoldur ve yoğunluğı dağı iki günlük yoldur dağı ⁽¹²⁾ karnı açıcak deñizden balıklar

çıkartur, güneşde pişürür. Yeye nice kim ⁽¹³⁾ tavar tedbirin edeler, bulunmaya. Hağ Subhānehu ve Te‘ālā Deccāl 12^b ⁽¹⁾ için bir eşek yaratmışdur. Tağrı’nuğ fermānıla dīvlere buyura ol ⁽²⁾ eşegi Deccāl’a getüreler yine dağı yöriye.

Dördinci bāb: Deccāl ⁽³⁾ eşegi şıfatın beyān eder.

Haberde gelmişdür ki; Hağ Subhānehu ve Te‘ālā ⁽⁴⁾ ol vaqtın kim Deccāl’ı yaratdı. Anuğün dağı bir eşek yaratdı. ⁽⁵⁾ Böyüklüğü dört günlük yoldur ve yoğunluğu üç günlük yolcadur, ⁽⁶⁾ teni kıpkızıl kan gibidür. Ayağı kapkaradur zift gibi, dizlerine degin ⁽⁷⁾ karnı ağdur, yüzi şafradur, kulağları böyükdür ve adı Lu‘bān’dur. ⁽⁸⁾ Alnında yazıludur kim «Ene mesīh Deccāl.» Ya‘nī “Ben Deccāl eşegem.” dēdüğü ⁽⁹⁾ olur. Ve ol eşek için Hağ Subhānehu ve Te‘ālā Kāf Tağı ⁽¹⁰⁾ ardında bir aya yaratmışdur. Ve ol aya cezīre-i ‘azīm dērler. ⁽¹¹⁾ Haberde şöyle gelmişdür ki; ol ağanuğ içinde kırk yazı vardır. ⁽¹²⁾ Degme yazısının uzunluğu bir günlük yoldur. Ve ol kırk aya- ⁽¹³⁾ -lar kim vardır, cümlesi ol eşegün otlağıdır. Ve ol ağaların 13^a ⁽¹⁾ içi Tağrı fermānıla gece erteğe degin toptolu ot olur. ⁽²⁾ Ve ol eşek erteden tırup geceğe degin ol kırk ayağı ⁽³⁾ yeye bir zerrece komağa dükede. Dağı ol aya içinde kırk ⁽⁴⁾ ırmağ şu vardır, ol kırk ırmağın dağı şuyın içir. Yérinde ⁽⁵⁾ bir tamlā komağ, dağı heç toymaz. Gece erteğe degin kayğudan uyumaz. ⁽⁶⁾ Hağ Te‘ālā fermānıla erte olıcak ol eşek yine tırur kim ⁽⁷⁾ görür kim cümle ağalar otıla talmış ve cümle ırmağlar şuyıla ⁽⁸⁾ talmış. Gerü erteden geceğe dek yer ve içir. Gerü ne yeyem dēyü kayğulu ⁽⁹⁾ yatur. Cümle ‘ömri oldukça şöyle geçiserdür. Hağ Te‘ālā anuğ ⁽¹⁰⁾ rızkın eksik etmezve illā kim heç kayğusuz uyumaz. Hağ Te‘ālā ⁽¹¹⁾ şol şükrsüz ve minnetsiz ve gözi toymaz kişileri oña ⁽¹²⁾ beğzetdi. Nitekim Kur‘ān’da buyurdı: «inna ‘l-insāna ħuliķa ⁽¹³⁾ ħalū‘ā’ izā massahu ‘ş-şarru cazū‘ā’ va izā massahu ‘l-ħayru manū‘ān.» 13^b ⁽¹⁾ Ve andan Deccāl ‘aleyhi ‘l-la‘ ne ol eşege bine ve ol zamānda bir ⁽²⁾ ‘ālim ü ābid ve zāhid pādīşāh ola. Ol pādīşāhuğ ism-i şerīfi ⁽³⁾ Aħmed bin ‘Abdu’llāh ola rażiya ‘llāhu ‘anhu. Ol pādīşāhdan ⁽⁴⁾ korağ ola. Deccāl ādem öldüre gerü diri kıla. Andan ol ⁽⁵⁾ kāfirleruğ çerisi eydeler kim: “Yā Deccāl emdi seni bildük kim Tağrı- ⁽⁶⁾ -sın, gerekdür kim bizüm atalarımız ve analarımız dağı diri kılasın.” ⁽⁷⁾ dēyeler, döneler. Deccāl ‘aleyhi ‘l-la‘ ne dīvlere ve perīlere buyura bunlaruğ ⁽⁸⁾ ataları ve anaları şüretinde sinleden çıkmış gibi olalar. ⁽⁹⁾ Ve ol ‘alāmetleri göricek kāfirlikları ziyāde ola çünki ⁽¹⁰⁾ ataların ve anaların şanup dağı bed-ter küfre mübtelā olalar. ⁽¹¹⁾ Andan Aħmed bin ‘Abdu’llāh müsilmānları Kūfe şehrine devşüre ⁽¹²⁾ ħāzır kıla. Deccāl ile Kūfe kapusunda uğraşalar. Ne Deccāl Aħmed’i ⁽¹³⁾ yene ve ne Aħmed Deccāl’ı yene. Aħmed’uğ on biğ çerisi ola. 14^a ⁽¹⁾ Deccāl’uğ çerisi içinde yalnız yedi biğ ‘avratları ve oğlanları ⁽²⁾ ola, Medīne’ye gitmek isteye. Hağ Te‘ālā ferīştehlere emr ede yerleri ⁽³⁾

çekeler bozalar bir sâ'at içinde Medīne'ye varalar. Hâk Te'âlâ Aḥmed'e ⁽⁴⁾ daḥı Medīne'ye varmaḡı geniz éde. Aḥmed bin 'Abdu'llāh çerisin şāf ⁽⁵⁾ duta baḡlaya. Anda daḥı bir gün bir gece ceng édeler. Ne Aḥmed Deccāl'ı ⁽⁶⁾ yène ve ne Deccāl Aḥmed'i yène. Andan Deccāl Mekke'ye vara. Aḥmed ⁽⁷⁾ Mekke kavmin devşüre anda daḥı bir gün bir gece ceng éde ikisi daḥı ⁽⁸⁾ anda berāber geleler, andan döne. Deccāl Tūr-ı Sīnā'ya vara Aḥmed ⁽⁹⁾ daḥı ardınca Tūr-ı Sīnā'ya vara. Tūr-ı Sīnā kavmi Aḥmed'e yardım ⁽¹⁰⁾ édeler. Anda daḥı bir gün bir gece ceng édeler, ikisi berāber gele, döne. ⁽¹¹⁾ Deccāl Beytü 'l-Maḡdis'e vara. Aḥmed ardınca vara anda daḥı bir gün ⁽¹²⁾ bir gece ceng édeler. Gine ikisi berāber olalar. Andan Deccāl ⁽¹³⁾ bu dört buḡ'a koyup gide kırık güne dek cümle cihānı tuta, 14^b ⁽¹⁾ kızlık ola. Tanrı Te'âlâ müsilmānları şīrīn ferişteherine beḡzede. Tekbīr ⁽²⁾ kılıcaḡ karınları toya. Tesbīh okuyıcaḡ şusuzluḡları gide. Deccāl ⁽³⁾ mel'ün cümle cihānı musaḡḡar éde, gerü döne Mekke'ye ve Medīne'ye ve Tūr-ı ⁽⁴⁾ Sīnā ve Beytü 'l-Maḡdis'e ḡaşd kıla. Ol buḡ'alaruḡ kavmleri 15^a ⁽¹⁾ kim müsilmānlardur. Du'ā kılılar, du'āları müstecāb ola. Hâk Te'âlâ ⁽²⁾ 'İsā peygamberi vère Deccāl'ı helâk kıla.

Bèşinci bāb: 'İsā peygamber ⁽³⁾ gökden indügin beyān éder.

Haberde şöyle gelmişdür ki; 'İsā ⁽⁴⁾ peygamber 'aleyhi 's-selām gökden yère ine. Bir nürdan ḡubbe ile ve ol ⁽⁵⁾ nürdan ḡubbe barrāḡ. İçinde ola 'İsā peygamber 'aleyhi 's-selām. ⁽⁶⁾ Bir aḡ ḡulle geyüp ve mübārek başına yeşil destār şarınup ⁽⁷⁾ ve bir incüden 'aşā eline alup ine. Ve ol 'aşānuḡ yedi arşun ⁽⁸⁾ uzunluḡı ola ve demreni uzunluḡı bir arşun ola. Pes 'İsā ⁽⁹⁾ peygamber 'aleyhi 's-selām gökden ine, nürı Deccāl'a doḡunıcaḡ Deccāl ⁽¹⁰⁾ eşekden yère düşe. Tanrı Tebāreke ve Te'âlâ yère buyura. Deccāl'uḡ ⁽¹¹⁾ iki ayaḡın yēr duta. 'İsā peygamber 'aleyhi 's-selām ol elindeki ⁽¹²⁾ 'aşā ile ura, arḡasından göḡsinde çıḡa. Deccāl düşe, ⁽¹³⁾ ol yarasından ırmaḡ gibi ḡan aḡa ve ol ḡanı müsilmānlar göreler. 15^b ⁽¹⁾ Şādılıḡlar kılılar. Aḥmed bin 'Abdu'llāh ol buḡ'a kavmin buyura daḥı ⁽²⁾ 'İsā 'aleyhi 's-selām ḡarşu vara. Andan kılıḡ tartalar. Deccāl'uḡ kavmin ⁽³⁾ kıralar. Deccāl çerisi ḡaçalar, ḡanda kim bucaḡ varise aḡa şıḡınalar. 16^a ⁽¹⁾ Ve ol şıḡındılıḡları yerden āvāz gele, eyde kim: “Uş Deccāl'uḡ kişileri ⁽²⁾ bunda puşıdur.” dēyü ḡaber vèreler. Ve cümle çerisinden hēḡ kimse ḡomadın ⁽³⁾ tamām kıralar. Tamām kırduḡından sonra yēr bir heybetile deprene. Ve yēr ⁽⁴⁾ ḡarnında ne ḡadar māl ve genc varise cümlesi yuḡaru yeryüzine ⁽⁵⁾ gele. Delīl budur kim Ḳur'ān'da yād kıldı: «izā zulzilati 'l-arzu ⁽⁶⁾ zi 'l-zālahā va aḡracati 'l-arzu aşḡālahā va ḡāla 'l-insānu mālāhā.» ⁽⁷⁾ Andan sonra ḡalāyık altın ve ḡümüşe anca tapalar. Kimse māl ve ⁽⁸⁾ rızḡa baḡmaya. Cihān cümle altın ve ḡümüş ve ni' met ḡok ola. ⁽⁹⁾ Ucuzluḡ ola ve 'İsā peygamber 'aleyhi 's-selām

kırk yıl ⁽¹⁰⁾ pādişāhlık ēde. Ve ol vaktin zamānı şöyle ola kim bir gün ⁽¹¹⁾ bir sā' atce ola. Ve bir ay bir günce ola. Ve bir yıl bir ayca ⁽¹²⁾ ola. Andan sonra kırk yıl tamām olıcağ 'Īsā peygamber ⁽¹³⁾ 'aleyhi 's-selām şahre taş üzerinde secdeye vara, rūhı 16^{b(1)} rahmete ulaşa. Hālāyıklar 'Īsā peygamberün öldüğün eşideler. ⁽²⁾ Feryād ēdüp ağlaşalar, geleler. 'Īsā peygamberi Beytü 'l-Mağdis mescidi ⁽³⁾ kapusunda defn ēdeler dağı yēdi günden sonra Ye'cūc ve Me'cūc ⁽⁴⁾ çıka.

Altıncı bāb: Ye'cūc ve Me'cūc şıfatın beyān ēder.

Nitekim ⁽⁵⁾ kelām-ı kadīmde yād kıldı: «*hattā izā futihat Ya'cūcu va Ma'cūcu* ⁽⁶⁾ ve *hummin kulli hadabⁱⁿ yansilūn.*» Ya' nī Ye'cūc dedikleri iki pādişāh- ⁽⁷⁾ -dur. Birisinün adı Tūlān'dur. Birisinün adı Enca' ab'dur. ⁽⁸⁾ Ve bu ikisinün çerisine şayı yokdur. Ve dağı bunlar yüz ⁽⁹⁾ iki cavkudur. Degme bir cavk biğ kez Muhammed ümmetinedür. Ammā çıkdığı ⁽¹⁰⁾ vaktin dört cavk olup çıkasardur. Evvel Tūlān bölüğü ⁽¹¹⁾ çıkar, yeryüzinde ne kadar tatlu şular varise içerler. Anuğ ardınca ⁽¹²⁾ bir bölük dağı çıkar ol bölüğe «Encā' bölüğü» dēler. Yeryüzinde ⁽¹³⁾ ne kadar murdār şular varise içerler. Ve bir bölüğü dağı çıkar. 17^{a(1)} Aña «Bisāt bölüğü» dēler. Yeryüzinde ne kadar acı şular varise ⁽²⁾ içerler. Dördüncü «Beštā' i bölüğü» dēler. Anlar dağı ne kadar balcıklar ⁽³⁾ varise içerler ve yerini yēyeler. Şunun gibi t̄ayifedirler, bunlar kim 17^{b(1)} ağızları yēdi kat yer dibine değın korudalar. Ve bunların boyı uzunluğı ⁽²⁾ iki karış ola. Ve yoğunluğı bir karış ola. Ve gözleri küçük ola. ⁽³⁾ Ve sakalları olmaya. Ve bıyıkları ağızların örtmiş ola. Kulağları ⁽⁴⁾ uzun ola, yörürken ayaklarına şarmaşa. Yatdıkları vaktin ⁽⁵⁾ bir kulağı döşene ve bir kulağın örtüne. Ve bunların eñ za'ifleri ⁽⁶⁾ yüz batman taş götüre. Ve bunların hēç birisi ölmeye. Tā kim ⁽⁷⁾ biğ kez ikiz toğmayınca erkek dişilü tamām biğ kez ikiz toğıcağ ⁽⁸⁾ anası bir yaña düşe, öle. Ye'cūc ve Me'cūc, Yāfeş oğlan- ⁽⁹⁾ larındandır. Ve bunların zamānında yēyecek nesne bulunmaya. Ve bunlar ⁽¹⁰⁾ maşrıktan çıkalar, üç yılda cihānı dutalar. Tamām dünyāyı tutıcağ ⁽¹¹⁾ «Yeryüzi bizüm oldı.» dēyeler. Maşrıktan mağribe değın bir kezden oğ ⁽¹²⁾ atalar. Şol kadar kuvvetlü olalar kim oğları bir yıllık yol gide ⁽¹³⁾ ve dağı eydeler kim: «Yeryüzi bizüm oldı, gökyüzi dağı bizüm 18^{a(1)} olsun.» dēyeler ve göge oğ atalar. Tanrı Te'ālā feriştehlere buyura ⁽²⁾ oğların kana bulayalar gērü bırağalar. Bunlar ol kanlu oğı ⁽³⁾ göricek sevinişeler ve eydeler kim: «Gök Tanrısın dağı başlu kıldık.» ⁽⁴⁾ dēyeler. «İşte gök dağı bizüm oldı.» dēyeler. Ve bunlar cümle cihānı ⁽⁵⁾ dutalar ve illā Mekke ve Medīne ve Beytü 'l-Muğaddes ve Tūr-ı Sīnā Tağı ⁽⁶⁾ bu dört buğ'a Hāğ Subhānehu ve Te'ālā bunların gözlerine göstermeye. ⁽⁷⁾ Andan sonra Hāğ Te'ālā bir dürlü kurducugazlar vēre ol kurdların ⁽⁸⁾ adı «nefha-i laṭmān» dur. Tamām devecük şüreti gibi ola bunların ⁽⁹⁾

burnından ve ağzından ve kulaklarından gire ve ferclerinden çıka⁽¹⁰⁾ ve bir sā' at içinde helāk olalar. Haḫ Tebāreke ve Te'ālā fermānıla⁽¹¹⁾ bunların cümlesin denize birağalar mü' minler şād ve ḫandān olalar.⁽¹²⁾ Haḫ Te'ālā'ya şükr kıllalar ve bunlardan sonra yēdi gün geçicek⁽¹³⁾ Haḫ Te'ālā fermānıla Dābbetü 'l-arz çıka.

Yēdinci bāb: Dābbetü 'l-arz 18^b⁽¹⁾ şıfatın beyān ēder.

Ḥaberde şöyle gelmişdür ki; Peyğamber şalla '-⁽²⁾ -llāhu 'aleyhi ve sellem eydir ki: Dābbetü 'l-arz Mekke'den çıka, nitekim⁽³⁾ Ḳur'an'da yād kıldı: «*va izā vaḫa'a 'l-ḫavlu 'alayhim aḫracnā lahum*⁽⁴⁾ *dābbat^m mina 'l-arzi tukallimuhum anna' n-nāsa kānū bi-āyātinā*⁽⁵⁾ *lā yūḫinūn.*» Ol Dābbetü 'l-arz kim vardur yüzi ādem yüzi⁽⁶⁾ gibiydür, illā boynı deve boynı gibidür ve yüzinden nūr balḫıya⁽⁷⁾ ve gövdesi kuş gövdesi gibidür ve ayağı arslan ayağı⁽⁸⁾ gibidür ve yüzi tamām gün gibi ola. Ve sağ elinde Süleymān⁽⁹⁾ peygamberün yüzügi ola ve şol elinde Mūsā 'aşāsı ola.⁽¹⁰⁾ Ve uzunluğı beş yüz yıllık yol ola, başı göge maşrıḳdan⁽¹¹⁾ mağribe degin ne ḳadar kim ādem varise anı göreler. Ve ol sağ⁽¹²⁾ elindeki Süleymān peygamberün yüzügin bir kez çevire cümle mü' minlerün⁽¹³⁾ yüzine toḳuna. Her kim mü' mindür yüzinde bir ḫaṭ yazılı ola: 19^a⁽¹⁾ «Yā kāfir billāhi.» dēyü. Ol zamānda oḳumayalar ve ṭamulu bellü⁽²⁾ ola. Andan cihān ṭolu ni' metler ola ve ucuzluk ola.⁽³⁾ Hēḫ kimesne dūnyā ni' metlerine baḳmaya gözleri ṭoya.

⁽⁴⁾ Sekizinci bāb: Ferişteler ādemiler için ağlaşalar ve ğayrı⁽⁵⁾ şıfatın beyān ēder.

Ḥaberde gelmişdir ki; Resül şalla 'llāhu⁽⁶⁾ 'aleyhi ve sellem eydür ki: “Yā Ebā Hureyre çünki ferişteher bileler⁽⁷⁾ kıyāmet yakın geldügin ādemiler için ağlaşalar, eydeler kim: ⁽⁸⁾ “Ëy dirīğā dūnyāda ol nāzenin 'ālimler ve 'ābidler ve zāhidler⁽⁹⁾ ve pādişāhlar ve cömerdler cümle yer altında çürüyüp⁽¹⁰⁾ ḫarāb olırsadır ve ni' metleri bī-ḫad olırsar ve bınarlar⁽¹¹⁾ çıka ni' metleri yēyecek ve şuları iḫecek⁽¹²⁾ kimse ḳalmaz.” dēyeler, ağlaşalar.” Daḫı nāğāh İsrāfīl...

⁽¹³⁾ Toḳuzuncı bāb: İsrāfīl 'aleyhi 's-selām 19^b⁽¹⁾ şūr üre şıfatın beyān ēder ve daḫı ferişteherün şıfatın⁽²⁾ beyān ēder.

Ḥaberde şöyle gelmişdir ki; Peyğamber şalla 'llāhu⁽³⁾ 'aleyhi ve sellem eydür ki: «Yā Ebā Hureyre bir ferişteher gökden yere⁽⁴⁾ ine. Ol feriştenin yarusı otdan ve yarusı⁽⁵⁾ ḳardan ola. Ne od ḳarı eride ve ne ḳar odı⁽⁶⁾ söyündüre. Andan sonra yēdi gün geçē İsrāfīl emr⁽⁷⁾ ola adīne gün kuşluk vaktında şūrın üre nitekim⁽⁸⁾ Ḳur'an'da buyurdı: «*va*

huva 'llazi ḥalaka 's-samāvāti va 'l-arza bi 'l-ḥaḫḫi va yavma ⁽⁹⁾ *yakūlu kun fayakūn.*»
Ya' nī ādemīler işlü işinde gāfil olup ⁽¹⁰⁾ yürürken nāgāh İsrāfil şūr üre, ḥalk-ı 'ālem yukaru ⁽¹¹⁾ bakalar. Kimesne görmeyeler. Qorqudan yüklü 'avratlar yükin ⁽¹²⁾ bırağalar. Emzikli 'avratlar emzürürken uşakların yabana ⁽¹³⁾ atalar. Nitekim Qur'an'da «*va la ya'tiyannahum bağtat^{an} va hum lā yaş'urūn.*» Ve āḫir bu āyetde 20^a ⁽¹⁾ buyurdı ki: «*lā ta'tikum illā bağtat^{an}.*» Döne İsrāfil ikinci ⁽²⁾ şūri üre, ādemīler her ne kim varise yerde gökde cümlesi ⁽³⁾ öleler. Meger ol bī-zevāl pādīşāḫıñ diledügi kimseler qala. ⁽⁴⁾ Nitekim Qur'an'da yād kıldı: «*fa şa'ika man fī 's-samāvāti va man fī 'l-arzı illā man şā'allāh.*»

⁽⁵⁾ Onuncı bāb: Melekü 'l-mevt kendü cānın alduğı şıfatın ⁽⁶⁾ beyān eder.

Haberde şöyle gelmişdir ki; Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ⁽⁷⁾ ve sellem eydür ki: “Yā Ebū Hureyre melekü 'l-mevt gele. Beytü 'l-Maḫdis ⁽⁸⁾ şahre taşı üzerine çıka otura. Gözin göge dike. ⁽⁹⁾ Ḥaḫ Te'ālā'dan fermān gele dēyü intizāre dura. Bir kez fermān ⁽¹⁰⁾ gele ki: “Yā melekü 'l-mevt sağ elini 'arşa yukaru şuna ve şol ⁽¹¹⁾ elüñi tahte 'ş-şerādan aşığa dut. Ne kadar kim yaradılmış ḥalāyık ⁽¹²⁾ varise cümlesiniñ cānın algıl.” dēye. Çünki emr böyle ⁽¹³⁾ emr olıcaḫ ol daḫı yerde gökde kimse komadan cānların 20^b ⁽¹⁾ ala. Cebrā'ıl ve Mīkā'ıl ve İsrāfil ve 'Azrā'ıl kendüsi qala. ⁽²⁾ Ḥaḫ Te'ālā'dan nidā gele kim: “Yā melekü 'l-mevt daḫı kim qaldı?” dēye. ⁽³⁾ Melekü 'l-mevt dēye kim: “Yā Bār-i Ḥudā, yā 'ālemi 's-sırrı ve 'l-ḥafıyyāt ⁽⁴⁾ pādīşāḫsın. Şormaḫ ne ḥācetdir? Yā Rabbi kimse qalmadı. ⁽⁵⁾ Ve illā Cebrā'ıl ve Mīkā'ıl ve İsrāfil ve za'if miskīn ⁽⁶⁾ 'Azrā'ıl qaldı.” dēye. Öyle dēyiceḫ Ḥaḫ Te'ālā' katından nidā ⁽⁷⁾ gele kim: “Yā melekü 'l-mevt benim kelāmım içinde oḫumadıñ mı? Kim ⁽⁸⁾ buyurdum: «*kullu man 'alayhā fānⁱⁿ.*» Nitekim 'ālemleriñ cānın aldıñ. Sen ⁽⁹⁾ daḫı kendü cānın algıl.” dēyü emr oluna. Çünki bu emri ⁽¹⁰⁾ eşide. Melekü 'l-mevt daḫı döne, tamu ile uçmaḫ arasında ⁽¹¹⁾ gele. Bir kanadın döşene ve bir kanadın örtüne. Ve sağ ⁽¹²⁾ eliniñ barmağın gözine qoya. Kendü cānın ala. Tamām cānı ⁽¹³⁾ ḥulḫına geliceḫ bir kez eyle çağıra kim eger ölen ḥalāyık 21^a ⁽¹⁾ diri olayıdılar cümlesi anıñ heybetinden zehreleri çāk ⁽²⁾ edüp helāk olalardı. Döne melekü 'l-mevt eyde: “Ey Bār-i ⁽³⁾ Ḥudā ya bileydım cān acısı ve nez' i böyle olacağıñ 'özr ⁽⁴⁾ dileyeydim ki heç kimseniñ cānın almayaydım.” dēye. Āḫir cānın ⁽⁵⁾ vère, teslīm ola. Haberde şöyle gelmişdir ki: İsrāfil'in on ⁽⁶⁾ sekiz biñ kanadı vardır. İncüden ve yāḫūtdan ve yeşil ⁽⁷⁾ zebercedden her bir kanadı mağribden maşriḫa degin ola. ⁽⁸⁾ Ol 'azametle kırtulası degildir. Ve ne kadar ferişte var ⁽⁹⁾ ise öleler hemān. Ol bī-zevāl pādīşāḫ qala. Nitekim ⁽¹⁰⁾ Qur'an'da yād kıılır: «*va yabḫā vachu rabbika zū 'l-calāli va 'l-ikrāmi.*»

On birinci ⁽¹¹⁾ bāb: Yەرler ıssız kalduğı şıfatın beyān eder.

Haberde ⁽¹²⁾ şöyle gelmişdir ki; Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem eyde: ⁽¹³⁾ “Yā Ebā Hureyre bundan sonra kırk yıl şöyle ıssız qala 21^b ⁽¹⁾ ve gökler ve yerler ve ay ve gün ve yıldızlar kararında tura, ⁽²⁾ deyrenmeye. Yağmurlar yağa ve ni' metler bite ve cihān tolu ⁽³⁾ ni' met ola. Ve heç yaradılmışdan ol ni' metleri yeyecek ⁽⁴⁾ kimse olmaya.» dedi. Haq Te'ālā celle celālū bu āyeti oquya: ⁽⁵⁾ «*li mani 'l-mulku 'l-yavma lillāhi 'l-vāhidi 'l-kaħħāri al-yavma tuczā kullu naḥsⁱⁿ bimā kasabat* ⁽⁶⁾ *lā zulma 'l-yavma inna 'l-lāha sarī'u 'l-ħisābi.*» Ya' nī eydür kim: “Bu ne gündür qanı ol ⁽⁷⁾ günki yüklenüp toğan getürenler ve qanı ol pādişāhlık ⁽⁸⁾ da' vāsın kıluḥ ḥiṣār yapanlar, qanı yoħsullara ⁽⁹⁾ güç kılanlar, qanı ol dervīşlere kaħr eyleyenler, qanı ol ⁽¹⁰⁾ öksüzleri incidenler, qanı ol kişilere kim vėrdüğim ⁽¹¹⁾ rızkı yerlerdi. Ğayrılara tıparlar heç cevāb vėrir kimse ⁽¹²⁾ bulunmaya. Yine kendü eyde kim: “Pādişāhlık benimdir ve baĝa ⁽¹³⁾ yaraşur, ululuk benimdir, baĝa yaraşur. deye. Cihān pādişāhların 22^a ⁽¹⁾ kaħr eyledim. Evvel ben idüm, āħir yine ben qaldım. Baĝa yaraşur demek ⁽²⁾ dėrem.”

On ikinci bāb: Yėr gök dütün ile tolduğın beyān ⁽³⁾ eder.

Haberde şöyle gelmişdir ki; Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem ⁽⁴⁾ eydür kim: «Yā Ebā Hureyre Haq Subħānehu ve Te'ālā dütüne emr eyleye: ⁽⁵⁾ “İn, yer ile gök arası dütün ile dola.” dedi. Nitekim ⁽⁶⁾ Qur'ān'da yād kıldı: «*yavma ta'ti 's-samā'u bī duħānⁱⁿ mubīn.*» Yėdi gün ⁽⁷⁾ yėdi gece cihānı dütün tuta. Çün kim dütün dükėnür. ⁽⁸⁾ Haq Te'ālā yere buyura, bir kez heybetile deprene. Nitekim Qur'ān'da yād ⁽⁹⁾ kıldı: «*izā zulzilati 'l-arzu zilzālahā va aħracati 'l-arzu aşķālahā.*» ⁽¹⁰⁾ Ya' nī yer silkine bu yeryüzinde ne kadar bitmiş nesnelere varise ⁽¹¹⁾ aĝaçdan ve otdan cümle quruya. Nitekim Qur'ān'da yād kıldı: ⁽¹²⁾ «*va ĥumilati 'l-arzu va 'l-cibālu fa dukkatā dakkat^{am} vāħidat^{am}.*» Ya' nī yeryüzinde ne kadar tağlar ⁽¹³⁾ varise mecmū' usı banbuķ gibi ola. Derele ve çuķurlar dūpdüz ola. 22^b ⁽¹⁾ Yeryüzinde yumurta kadarı yumrı qalmaya. Nitekim Qur'ān'da yād kıldı: ⁽²⁾ «*fa yazaruhā kā^{cām} şafşaf^{ān} lā tarā fihā 'ivac^{ān} valā amī^{ān}.*» Haq Te'ālā bulutlara buyura, 'ālemi ⁽³⁾ bulut tuta. Kırk gün ve kırk gece yağmurlar yağa, cümle cihānı ⁽⁴⁾ kırk arşun tola. Yine Haq Te'ālā'dan nidā gele, “Ey güneş yüzler, ⁽⁵⁾ ey dökülmüş saçlar ve şaķallar ve ey yaradılmış deriler ve ey ⁽⁶⁾ çürümüş toprak olmuş sūnükler benim fermānım ile diriliş!” ⁽⁷⁾ Evvel İsrāfīl ve Mīkā'īl ile 'Azrā'īl ve Cebrā'īl cān vėre ⁽⁸⁾ dağı dirileler. İsrāfīl gele, şaħre taşına çıķa, çağıra. Nitekim ⁽⁹⁾ Qur'ān'da buyurdu: «*vastami' yavma yunādi 'l-munādi min makānⁱⁿ karībⁱⁿ.*» Ya' nī ⁽¹⁰⁾ şaħre taşı üzerinde böyle deyüp

çağıra: “*ayyuhā 'l-‘izāmu 'l-bāliya.*”⁽¹¹⁾ “Ey çürümüş saçlar dirişün!” dēye ol sâ‘at dirişüp⁽¹²⁾ dirileler.»

On üçüncü bāb: Şūr şıfatın beyān eder.

Haberde⁽¹³⁾ şöyle gelmiştir; Peygamber şalla 'llāhu ‘aleyhi ve sellem eydür ki: “Yā Ebā Hureyre 23^a⁽¹⁾ tamām Yemen boynuzı gibidir ammā yarusı altundan yarusı⁽²⁾ gümüştendir ve dört budağı vardır. Bir budağı ‘arş altındadır,⁽³⁾ ikinci budağı yēdi kat yer altında ve üçüncü budağı mağribdedir,⁽⁴⁾ dördüncü budağı maşriqdadır. Cümle cihānı tutupdur. Pādişāh-ı⁽⁵⁾ ‘ālem, Cebrā’īl ü İsrāfil ü Mīkā’īl ü ‘Azrā’īl’e buyura kim:⁽⁶⁾ “Varuñ, tamu Mālik’ine eydühüz kim tamu kapuların bağlasunlar.⁽⁷⁾ Muḥammed ümmeti çün andan cümle muḥarreb melekler sizinle bile varsunlar.⁽⁸⁾ Uçmağdan ḥabībüm Muḥammed için Burāk ve ‘alem ve kemer alsunlar.” dēye.⁽⁹⁾ Pes Mālik-i cehennem dağı bile vara ve ol feriştehler Muḥammed Muştafā’nuñ⁽¹⁰⁾ merḳad-i şerīfine geleler. Burāk ve ‘alem ve tāk ve kemer életeler.”

On⁽¹¹⁾ dördüncü bāb: Burāk şıfatın beyān eder.

Haberde şöyle gelmiştir ki;⁽¹²⁾ “Yā Ebā Hureyre Burāk’ın yüzi ādem yüzi gibidir. Egeri at gibidir,⁽¹³⁾ ve binecegi kızıl yāḳūtdan ola, kulakları başı zebercetden 23^b⁽¹⁾ ve gözleri nūrdan ola ve nefesi ādem nefesi gibidir ve⁽²⁾ dili ādem dili gibidir ve kıyuğu altundan ola ve atdan⁽³⁾ küçük ve eşekden büyük ola. Muḥammed Muştafā aña bine.”

⁽⁴⁾ On beşinci bāb: Muḥammed Muştafā şalla 'llāhu ‘aleyhi ve sellem⁽⁵⁾ merḳad-i şerīflerinden maḥşerde ḥurūc étmesi şıfatın beyān⁽⁶⁾ eder.

Haberde gelmiştir ki; Peygamber şalla 'llāhu ‘aleyhi ve sellem eydür:⁽⁷⁾ «Yā Ebā Hureyre İsrāfil ve Cebrā’īl ve ‘Azrā’īl ve yetmiş biñ muḥarreb⁽⁸⁾ feriştehler ile bile Burāk ve ‘alem ve tāk ve ḥulle ve kemer getirüp⁽⁹⁾ Muḥammed şalla 'llāhu ‘aleyhi ve sellem merḳad-i şerīflerine geleler. Cebrā’īl⁽¹⁰⁾ ‘aleyhi ’s-selām ḳabr başında tura ve Mīkā’īl ayağı ucunda⁽¹¹⁾ tura ve İsrāfil bir yanında dura ve⁽¹²⁾ ḳalan feriştehler çepçevre ellerin ḳavşurup turalar.⁽¹³⁾ Andan İsrāfil adı birle çağıra eyde kim: “Ey pāk cān pāk 24^a⁽¹⁾ ten siniñden çık, Ḥudā emriyle dēye. Çünkü İsrāfil ‘am⁽²⁾ çağıra. Bi-emr-i Ḥudā mübārek merḳad-i şerīfleri yarıla. Seyyidü’⁽³⁾ s-sādāt ‘aleyhi ’ş-şalātü ’s-selām merḳad-i şerīfinden⁽⁴⁾ ḥurūc éde ve mübārek maḥāsiniñden toprağın silke⁽⁵⁾ tırup gele ve mübārek gözlerin aç. Cebrā’īl⁽⁶⁾ ve Mīkā’īl ve ‘Azrā’īl ve yetmiş biñ muḥarreb feriştehleri⁽⁷⁾ göre, döne, Peygamber şalla 'llāhu Te‘ālā ‘aleyhi ve sellem⁽⁸⁾ eyde kim:

“Yā aḥī Cabrā’īl mā hazā al-yavm?” Ya’ nī⁽⁹⁾ “Bu ne gündür?” dēye. Cebrā’īl ‘aleyhi ve sellem eyde kim: ⁽¹⁰⁾ “Yā Muhammed kıyāmet günidir, ḥaşr ü neşr ve nedāmet ⁽¹¹⁾ günidir ve uçmaḳlık uçmaḡa ṭamulıḡ ṭamuya ⁽¹²⁾ seçilecek gündür.” dēyicek Cebrā’īl ‘aleyhi ’s-selāma ⁽¹³⁾ Peyḡamber şalla ’llāhu Te’ālā ‘aleyhi ve sellem zār zār 24^b ⁽¹⁾ ağlaya. Cebrā’īl ‘aleyhi ’s-selām eyde kim: “Yā Muhammed niçün ⁽²⁾ ağlarsın? Senin çün Burāk ve ‘alem ve tāt ve ḥulle ⁽³⁾ getürdüm Yā Muhammed.” dēye, dōne. Peyḡamber şalla ’llāhu Te’ālā ⁽⁴⁾ ‘aleyhi ve sellem eyde kim: “Yā Cebrā’īl ben ne Burāk ve ne ⁽⁵⁾ tāt ve ne ḥulle kayḡusındayam.” dēye, dōne. Peyḡamber ⁽⁶⁾ şalla ’llāhu Te’ālā ‘aleyhi ve sellem eyde kim: “Yā Cebrā’īl ⁽⁷⁾ ol Taḡrı ḥaḡḡıçün kim benim cānım anıḡ ḡudret ⁽⁸⁾ elindedir, baḡa ne Burāk gerek ve ne tāt ve ne ḥulle ve ne ⁽⁹⁾ ‘alem gerek ve ne uçmaḡ ve ne oḡul ve ne kıız ve ne ehl-i ⁽¹⁰⁾ beytim gerek. Baḡa ancak ümmetim gerek ümmetim. Ey Cebrā’īl ⁽¹¹⁾ ḡaber vēr baḡa kim Ḥaḡ celle ve ‘alā ne va’ de kıldı benim ⁽¹²⁾ ümmetim?” dēye, dōne. İsrāfīl ‘aleyhi ’s-selām cevāb vère ⁽¹³⁾ eyde kim: “Es-selāmu ‘aleyke yā Resūla ’llāh, ben kim 25^a ⁽¹⁾ İsrāfīl işbu sātde dirildim, şūr ürdüm yā Resūla ’llāh.” ⁽²⁾ dēye. Çünki Resūla ’llāh ‘aleyhi ’s-selām bu sözi ⁽³⁾ İsrāfīl’den eşide, beḡāyet sevine. Ol gelen ḡulleleri geḡe ⁽⁴⁾ ve kemeri ḡuşana ve Burāk’a bine, Mekke’ye dōne. Burāk eyde ki: “Ey ‘azīz ⁽⁵⁾ sen kimsin? Eyt baḡa ki benim ḡavlim vardır. Kıyāmet güninde baḡa āḡir ⁽⁶⁾ zamān peyḡamberi Muhammed Muştafā şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem binecektir.” dēye, ⁽⁷⁾ dōne. Peyḡamber ‘aleyhi ve sellem eyde ki: “Ey Burāk ol āḡir ⁽⁸⁾ zamān peyḡamberi benem.” dēye. Çünki Burāk Resūl’den bu sözləri ⁽⁹⁾ eşidicek kendüyi getüre ve Cebrā’īl üzengüsin ṭuta ve Mīkā’īl ⁽¹⁰⁾ ‘aşāsın getüre ve ululuḡ ‘alemin öḡince getüreler. Ḳalan ferīşteḡler ⁽¹¹⁾ öḡince ve ardınca yüḡrüşeler. Melekü ’l-zü ’l-celāl pādīşāḡ ḡazretine ⁽¹²⁾ varıcaḡ başını secdeye ḡoya, yerden getürmeye. Ol sāt ⁽¹³⁾ cabbār-ı ‘ālemden ḡıṭāb gele, eyde ki: “Yā Muhammed başuḡı getür kim 25^b ⁽¹⁾ bu gün ṭāt günü degildir. Şefā’at ve şevāb günidir.” dēye. ⁽²⁾ Ol sāt Peyḡamber şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem başını secdeden getüre. ⁽³⁾ Eyde kim: “Yā Rabbi benim ümmetim şefā’atini baḡa erzānī kııl.” “Ḳıldım, ⁽⁴⁾ var, şefā’at kııl. Tā ki; senden ve benden ḡoşnūd olalar.” Nitekim ⁽⁵⁾ Ḳur’ān’da yād kıldı: «*va la savfa yu’ṭika rabbuka fa tarzā.*» Andan Peyḡamber şalla - ⁽⁶⁾ -’llāhu ‘aleyhi ve sellem vara, şefā’at eyleye şol kişilere kim; ⁽⁷⁾ ellerin emrine muṭī’, fermān-ber oldılar, Resūl’ün sünnetin ṭudılar. ⁽⁸⁾ Ve daḡı şunları şefā’at eyleye kim tevbe eyle dünyādan naḡl étdiler. ⁽⁹⁾ Ve bizim gibi ‘aşīler kim Allāḡ’ıḡ buyruḡına süst oldılar. Ve Resūl’ıḡ ⁽¹⁰⁾ sünnetini terk étdiler. Anları Ḥaḡ Te’ālā unutdura, şefā’at eylemeye. Allāḡ’dan destūr ⁽¹¹⁾ olmayınca nitekim Ḳur’ān’da yād kıldı: «*man zallazī yaşfa’u’indahu illā bi iznihi.*» Émdi ey ⁽¹²⁾ ‘azīzlerimiz, her kim dā’imā ḡā’ide édinse geçede ve gündüzde tevbe eyleye, ⁽¹³⁾

olmağı nāgāh ecel érüp tevbesiz gitmeye tā kim Resūl'ün şefā' atıyla ola. Andan sonra 26^a (1) Haḳ Te'ālā İsrāfil'e emr éde kim üç kez şūr ür dèye. Döne (2) İsrāfil şūr üç kez üre. Ne ḳadar kim ins ve cinn ve ḳurdlar (3) ve ḳuşlar varise ve ne ḳadar yérde ve gökde yaradılmış varise (4) mecmū' ısı haşr ola. Sinde ḳopalar nitekim Ḳur'an'da yād ḳıldı: (5) «*summa nufiḥa fīhi uḥrā fa izāhum ḳiyām^{um} yanzurūn.*»

On altıncı bāb: (6) Ḥalāyık maḳbereden ḳopası şıfatın beyān éder.

Ḥaberde şöyle (7) gelmişdür ki; Ebū Naşr Aḥmed oğlından ve Ebī Ṭālib oğlından kerrema (8) 'llāhu Te'ālā veche bunlar eyder kim: “Ḳıyāmet günü elli biñ yılca (9) ola nitekim Ḳur'an'da yād ḳıldı: «*fi yavmⁱⁿ kāna miḳdāruhu ḥamsīna alfa⁽¹⁰⁾ sanatⁱⁿ.*» Ve ol maḥşer ḥalāyıklar sinden ḳopalar. Yéryüzi mağribden maşrıḳa (11) degin ādem oğlanlarından tola. Ol günün heybetinden süd emer (12) oğlancıkların saçı aḳ paḳ süd gibi ola nitekim Ḳur'an'da yād ḳıldı: (13) «*yavm^{an} yac'alu'l-vildāna şīb^{an} as-samā'u munfaṭir^{um} bihi kāna va'duhu maf'ūl^{an}.*» 26^b (1) Ve ol ḳıyāmet heybetinden ay ve güneş biri birine ḳavuşa ḳapḳara (2) ola. Nitekim Ḳur'an'da yād ḳıldı: «*va cumi'a'ş-şamsu va'l-ḳamar.*» Ve cümle ḥalāyık (3) ḳorḳularından çağrışalar. “Yol ḳandadır ve biz nereye ḳaçalum?” dèyeler. 27^a (1) Bezekler ile ve dürlü ni' metler ile 'arşun sağ yanına getüre ve ṭamuyı (2) daḫı dürlü dürlü 'azāblarıyla bezede daḫı 'arşun sol yanına (3) getüre. Ṭamuluğı ṭamuya ve uçmaḳlığı uçmağa ḳoyalar.”

56^b(1) ... On yedinci bāb: Dört yérde şūrī (2) ḥisāb şıfatın beyān éder.

Ḥaberde şöyle gelmişdür ki; (3) Ebī Ṭālib oğlu 'Alī'den kerrema 'llāhu vechehu eydir kim: “Ḳıyāmet güninde 57^a (1) 'azāblarımız ḥadden aştı dèyüp feryād éderler. Ve kızları daḫı (2) çağrışalar ve ağlaşalar. Atalarına ve analarına ḳarşu durup zārī (3) ḳılarlar. Döneler, birbirine cevāb vèreler kim, “Kendü 'azāblarımuza (4) çāre bulamazuz, size ne çāre ḳılalum?” dèyeler. Bunların vezīrleri (5) Fir'avn ve Hāmān ola. Sālārları Şeyṭān 'aleyhi 'l-la'ne (6) ola. Ḥazīnedārları Mālik ola. Bunlar Taḫrī'nun ḥışmında olalar. (7) Ve daḫı biñ yıl Taḫrī'ya yalvaralar, eydeler kim: “Éy Bār-ı Ḥudā bizüm 'azāb- (8) -larımızı buyuñ. Bārī biñ yıldan sonra bir ḳara bulut göreler. Sevineşeler, (9) yağmur yağar şanalar. Aḫir ol bulutdan taş ve od yağa. Ḳavluhu (10) Te'ālā: «*ḳāla' dhulū fi umamⁱⁿ ḳad ḥalat min ḳablikum mina 'l-insi⁽¹¹⁾ va 'l-cinni.*» Ferişteler eydeler kim: “Yoldaşuñuz dīvler ve perīler idi. Êmdi (12) 'azābları daḫı bile görüñ.” dèyeler. Ḳavluhu Te'ālā: «*yavma yuḥmā 'alayhā⁽¹³⁾ fī nāri cahannama.*» Ṭamu içinde sürüyeler yüzlerini. Belürsüz eydeler. 57^b (1) Ḳavluhu Te'ālā: «*mā salakakum fī saḳara.*» Bunlara şora kim:

“Sizün dünyāda ⁽²⁾ ne fi’liñüz var idi kim, bunuñ gibi ‘azāblara giriftār olduñuz?” ⁽³⁾ Qavluhu Te‘ālā: «*kālū lam naku mina ‘l-muṣallīna.*» «*va lam naku nuṭ‘imu-* ⁽⁴⁾ - *‘l-miskīna.*» Deyerler kim: “Biz namāz kılmazduk ve dañı miskīnlere ta‘ām ⁽⁵⁾ vërmezduk.” deyeler. Qavluhu Te‘ālā: «*va kunnā nahūzu ma‘a ‘l-ḥāizīna.*» ⁽⁶⁾ “ ‘Ayb söyledük.” deyeler. Qavluhu Te‘ālā: «*va kunnā nukazzibu bi yavmi’-* ⁽⁷⁾ - *d-dīna.*» “Qıyāmete yalan söyledük.” Qavluhu Te‘ālā: «*taṣlā nār^{an} ⁽⁸⁾ ḥāmiyat^{an}.*» Ferişteler bunlara kaynar kurşun içüreler. Qavluhu ⁽⁹⁾ Te‘ālā: «*la yunbazanna fī ‘l-ḥuṭamati.*» Bunları Huṭame ṭamusına atalar. ⁽¹⁰⁾ Qavluhu Te‘ālā: «*va mā adrāka mā ‘l-ḥuṭamatu.*» Ve ol Huṭame ṭamusın bunlar ⁽¹¹⁾ ile ṭoldura. Qavluhu Te‘ālā: «*nāru ‘l-lāhi ‘l-mūkadatu’llatī.*» Haḳ Te‘ālā ⁽¹²⁾ ḥıñmında kızdırımıñdur ve ol odıla. Qavluhu Te‘ālā: «*taṭṭali‘u ‘alā’-* ⁽¹³⁾ - *l-afidati.*» Anlaruñ yüreklerin yaqalar. Qavluhu Te‘ālā: «*innahā ‘alayhim 58^a ⁽¹⁾ mūṣadatⁱⁿ.*» Ṭamunuñ raḫmetlerinde olalar. Qavluhu Te‘ālā: «*fī ‘amadⁱ ⁽²⁾ mumaddadatⁱⁿ.*» Ve oddan ayrılır, bunlaruñ arqalarına. Qavluhu Te‘ālā: «*yavma ⁽³⁾ naḳūlu li-cahannama hali’ m-tala’ti va taḳūlu hal min mazīdⁱⁿ.*» Yarıñ kıyāmet 58^b ⁽¹⁾ güninde Haḳ Te‘ālā ṭamuya şora kim: “Yā ṭamu ṭolduñ mı?” Dañı ṭamu ⁽²⁾ eyde kim: “Yā Rabbi «*hal min mazīdⁱⁿ.*» deye.

Haberde şöyle gelmiñdür kim; Peyğamber ⁽³⁾ şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydir kim: “Qıyāmet güninde üç dürlü ⁽⁴⁾ kimseye qatı ‘azāb ola. Evvel ol ere kim, yavuz ‘avratı evinde ṭuta ⁽⁵⁾ ve nāḫaḳ yere ‘avratına ṭalāḳ vère. İkinci ḥıñşımlardan dostluğı ⁽⁶⁾ kese. Üçünci süci içenler tevbesiz olalar. Qavluhu Te‘ālā: «*va ḳāla-* ⁽⁷⁾ - *‘l-lazīna fi’n-nāri li-ḫazanatihi cahannama’d’ū rabbakum yuḫaffif ‘annā yavm^{an} mina ‘l-‘azāb.*» ⁽⁸⁾ Andan şonra ṭamuluḳlar biñ kez ṭamu ḳapucularına yalvaralar kim: “Bizüm ⁽⁹⁾ içün du‘ā kıluñ. ‘Azābumuz taḫfif olsun.” deyeler. Ṭamu ḳapucuları ⁽¹⁰⁾ bunlara heç cevāb vërmeyeler. Yëtmış yıldan şonra cevāb vëreler kim: ⁽¹¹⁾ “Nëçe bir yalvarursız?” deyeler. Qavluhu Te‘ālā: «*li yaḳzi ‘alaynā rabbuka ḳāla ⁽¹²⁾ innakum mākişūna.*» “Siz kāfirlersiz, ebede ‘l-ābād ḳalısarsız.” deyeler. Ve dañı ⁽¹³⁾ haberde gelmiñdir ki, peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydir kim: Qıyāmet 59^a ⁽¹⁾ gününüñ bir günü elli biñ yılca ola. Qavluhu Te‘ālā: «*fī yavmⁱⁿ kāna ⁽²⁾ miḳdaruhu ḫamsīna alfa sanaiⁱⁿ.*» Bunlardan meded olmayınca döneler ⁽³⁾ uçmaḳ ehline yalvaralar, eydeler kim: “Ëy uçmaḳ ehli, ol yëdüğüñüz ⁽⁴⁾ yëyeceklerden ve içdüğüñüz şarāblardan bize in‘ām eđiñ.” deyeler. ⁽⁵⁾ Uçmaḳ ehli dañı eydeler: «*innā ‘l-lāha ḫarramahumā ‘alā ‘l-kāfirīn.*» ⁽⁶⁾ deyeler. “Tañrı Te‘ālā size naşīb eğmedi. Uçmaḳ yëyeceklerinden ⁽⁷⁾ naşīb yokdur, size ḫarām eđdi.” deyeler. Bu kez ṭamu ehli çağrışalar, ⁽⁸⁾ eydeler kim, Qavluhu Te‘ālā: «*savā’un ‘alaynā acazi’nā am şabarnā ⁽⁹⁾ mā lanā min maḫīş.*» “Bu kerre bildük kim gerekse çağrışalum

gerekse ⁽¹⁰⁾ dürüşelüm bize çäre yok imiş.” deyeler, döneler. Biñ yıl dañı ⁽¹¹⁾ Tañrı Tebäreke ve Te‘älä’ya yalvaralar, eydeler kim: “Éy Hudā.” Qavluhu Te‘älä: ⁽¹²⁾ «*rabbānā aħricnā minhā fa in ‘udnā fa innā zālimūna.*» Eydeler kim: “Éy Bār-ı ⁽¹³⁾ Hudā bu gün bizi tamudan kırtargıl. Gine dünyāya varalum. Ayriq 59^b ⁽¹⁾ yazıq işlemeyelüm. Tā‘atden fāriğ olmayalum.” deyeler. Biñ yıldan ⁽²⁾ sonra Hāq Te‘älā cevāb vère kim: Qavluhu Te‘älä: «*kāla ahsanū* ⁽³⁾ *fihā va lātukallimūni.*» deye. Ya‘nī “Ayriq başa çürük söylemeñ.” deye. ⁽⁴⁾ Bunlar şunu eşidicek şol kadar çağrışalar kim, āvāzları çirkīn ola. ⁽⁵⁾ Heç fā’ide olmaya. Ammā Muħammed ümmeti turmadın bu mübarek isimleri okıyalar: ⁽⁶⁾ “Yā Hānnān. Yā Deyyān. Yā Burhān. Yā Sultān. Yā Subhān. Yā Ğufrān.” ⁽⁷⁾ deyi zıkr edeler, döneler. Kāfirler Muħammed ümmetine eydeler: “Biz hod ⁽⁸⁾ tamuya kāfirlıgumuzdan ötürü girdik. Siz bārī niçün bu tamuya ⁽⁹⁾ girdiñiz?” Muħammed ümmeti eydeler: “Biz dañı bedbahtlıgumuzdan ötürü girdik ⁽¹⁰⁾ tamuya.” deyeler. “Mālumuz zekātın vèrmezdük ve namāz kılmazduk, ⁽¹¹⁾ riyā ederdük ve fāsıqlıkdan hālī olmazduk ve ħarāmıluq ⁽¹²⁾ sürerdük ve bī-ħad zinā kılırduk. Bizden aşağaları ⁽¹³⁾ üşendürürdük, zulm ederdük, baħıllıq kılırduk, tekebbürlük 60^a ⁽¹⁾ ederdük.” deyeler. Bunun gibi yaramaz işlere taleblenürdük.” deyeler. ⁽²⁾ Bārī ey ‘azizler, Muħammed ümmetinün va‘deleri tamām olıcaq er ve ‘avrat ⁽³⁾ bu kezden zerre kadarınca İmān ile gitmiş ola. Tamām yazıqlarınca ⁽⁴⁾ yanalar, arınalar. Bundan sonra Hāq Te‘älā kendü kemāl ⁽⁵⁾ luftından bunların göñline büy-ı maħabbet vère. Geleler, eydeler kim: “Lā ilāha ⁽⁶⁾ illa ‘llāh Muħammadun Rasūla ‘llāh.” kelimesin geñez edeler ve çağrışup feryād ⁽⁷⁾ edeler kim: “Yā Muħammed, bizleri şefā‘atün den maħrüm edüp unuttuñ mı?” ⁽⁸⁾ deyeler. Peyğamber şalla‘llāhu ‘aleyhi ve sellem şaħabelerle cennetde ⁽⁹⁾ otururken bunların āvāzını cehennem dibinden şaħabelerle eşitdüre. ⁽¹⁰⁾ Ve dañı Resül ‘aleyhi ‘s-selām bunların āvāzın eşitdüğü sâ‘at ⁽¹¹⁾ tâcın başından götüre, hullelerin çıkara, yere bırağa. ‘Arş altına vara. ⁽¹²⁾ Yüz biñ ferişte sağında ve yüz biñ ferişte şolında ve yüz ⁽¹³⁾ biñ ferişte ardında ve yüz biñ ferişte öñinde ola. Ol 60^b ⁽¹⁾ ferişterile peyğamber şalla‘llāhu ‘aleyhi ve sellem ‘arş altında secdeye ⁽²⁾ vara. Hem ol sâ‘at hātiften āvāz gele kim: “Yā Muħammed, mübarek ⁽³⁾ başını secdeden götürgil kim, ħācetiñ revā kıldum.” deye. Resül şalla‘llāhu ⁽⁴⁾ ‘aleyhi ve sellem dañı mübarek başını secdeden götüre. Ĥācet dileye. ⁽⁵⁾ “Günāhlu ümmetümi başa bağışla.” deye. Nidā gele, ol cabbār-ı ‘ālemden kim, ⁽⁶⁾ “Yā Muħammed ħācetiñi revā kıldum, günāhların ‘afv eyledüm, bağışladum. Vargıl ⁽⁷⁾ uçmağa götürgil.” deye. Peyğamber şalla‘llāhu ‘aleyhi ve sellem tâcın ⁽⁸⁾ başına geye. Hullelerin eginine geye. Kemerin beline kuşana. Burāq’a bine. ⁽⁹⁾ Cebrā’ıl ‘aleyhi ‘s-selāmu öñince vara. Tamu Mālik’ine geleler. Mālik ⁽¹⁰⁾ dañı bunlara karşı gele. Döne Muħammed Muşafā şalla ‘llāhu ‘aleyhi ⁽¹¹⁾ ve sellem

eyde kim: “Yā Mālīk tamu dibinde ümmetüm var imiş, gel çıkar.” diye. ⁽¹²⁾ Mālīk dağı tamuya gire, araya, biñ yıl bulunmaya. Gele, eyde kim: ⁽¹³⁾ “Yā Resūla ’llāh, bunca kim aradum, bulamadum.” diye. Andan Resūla ’llāh 61^a ⁽¹⁾ şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem ağlaya. Secdeye vara, eyde: “Yā Rabbi sen ‘ālem ⁽²⁾ pādişāhısın. Anlar ne yērde idügin sen yēgrek bilürsin.” diye. Nidā ⁽³⁾ gele, eyde kim: “Yā Mālīk, fulān tabakada fulān derede ve fulān kuyu ⁽⁴⁾ içindedür.” diye. Döne Mālīk toğru ol araya isteyü isteyü ⁽⁵⁾ nā-gāh dağı göre kim, āvāz gelür ve illā heç görünmez. Ol kibrīt ⁽⁶⁾ kayalarıla kaynamış gövdeleri biñ pāre olmuş. Ve illā kim çağrışup ⁽⁷⁾ ağlaşurlar, eydeler: “Yā Muḥammed bize şefā‘ at eyle!” deyeler, çağrışalar. ⁽⁸⁾ Mālīk bunları bu hālde göre, çağıra. Nazar kıla, nā-gāh göre. ⁽⁹⁾ “Taşıla kaynamış yer olmuş.” diye. Kimün kim ĩmānı var ise bedenleri ⁽¹⁰⁾ bütün ola Tañrı’nuñ emrile. Zīrā kim Ḥaḳ Subḥanehu ve Te‘ālā ⁽¹¹⁾ Ḥazretleri kādirdür, bunlar bütün olup gerü ādem olalar. Çünki ⁽¹²⁾ Mālīk bunları bütün olduğın göre. Beğayet sevineler. Bunları ⁽¹³⁾ ala. Taşra çıkara. Muḥammed Muştafā şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem katına 61^b ⁽¹⁾ getüre. Döne, Muḥammed Muştafā şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem bunlardan ‘özür ⁽²⁾ dileye. “Ayıplamañ, ben sizi görmedüm.” diye. Bunlar eyde kim: “Yā Resūl- ⁽³⁾ -a ’llāh çok şükür ol pādişāhlar pādişāhına kim görklü hūb ⁽⁴⁾ cemālını bize gösterdi.” deyeler. İllā bize tamu ‘azābından kāfirlerün ⁽⁵⁾ sözi dağı ziyāde katırağ idi kim kāfirler bize eydürlerdi: ⁽⁶⁾ “Ol Muḥammed’i görün, size ne şefā‘ at eyledi?” derlerdi. Bize ⁽⁷⁾ ta‘na vērürlerdi. Bu keliciye katı ĥorlanurduğ.” deyeler, döne. ⁽⁸⁾ Ḥazreti Resūl şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem Sidretü ‘l-Müntehā’ya götüre. ⁽⁹⁾ Ol Sidretü ‘l-Müntehā’da bir ırmağ vardır. Ol ırmağda bunları ⁽¹⁰⁾ yuyalar. Ol gövdelerininüñ yandüğü karası ve çirki ve tamunuñ ⁽¹¹⁾ koğuları gövdelerinden gidere. Ve yüzleri ayuñ on dördi gibi ⁽¹²⁾ ola. Ve ammā her birinün alında yazılmış ola: *«ha’ulā’i* ⁽¹³⁾ *cahannamiyyün ‘utakā ‘ur-rahmāni.»* Ya‘nī bunlar tamuluk idi. 62^a ⁽¹⁾ Ḥaḳ Te‘ālā celle celālühü bunları āzād eyledi dēyü bunları göreler. ⁽²⁾ Ḥūrīler bunlarıñ alında bu nişānı göricek bunlardan ürkeler, ⁽³⁾ kaçalar. Bu kez bunlar bu hālī göricek ‘ārlanalar, eydeler kim: “Ėy bizi ⁽⁴⁾ yaradan pādişāh, cemī‘ zahmet ki çekdik bunlar içündür ve bu hūrīler ⁽⁵⁾ bizden kaçduğı bize ol zahmetden artık oldı.” deyeler. Döne ⁽⁶⁾ Peyğamber şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem du‘ā kıla. Du‘āsı müstecāb ⁽⁷⁾ ola. Tañrı Te‘ālā Cebrā’īl’i göndüre gele. Bunlarıñ alınıñ kanadıla ⁽⁸⁾ şığaya. Ol yazı bunlarıñ alından gide. Bu kez hūrīler bunlara ⁽⁹⁾ geeler. Şaçular saçalar. “Ḥoş geldiñüz ėy bizüm gönlimüz arzuları.” ⁽¹⁰⁾ deyeler. Ve boyunlarına şarmaşalar. Uçmağ köşklere eleteler, ⁽¹¹⁾ şādlıklar kılarlar. Müşerref ve müzeyyen olalar. Ebede ’l-ābād ⁽¹²⁾ uçmağ içinde kalalar. Ḥaberde şöyle gelmişdür kim, uçmağa ⁽¹³⁾ şoñ girene on bu dünyāca yer ola. İçinde şādlıklar edeler. 62^b ⁽¹⁾ Ayırık guşsa ve kayğı görmeyeler. Ammā kāfirler ebede ’l-ābād

ṭamu⁽²⁾ dibinde ḳalalar, ḳıḳmayalar. Dün ü gün anda Taḡrı Te‘ālā’ya yalvaralar⁽³⁾ kim, “Ne müşkil ve düşvār işlere şataşduk.” dēyeler. Ḳavluhu Te‘ālā: ⁽⁴⁾ «*li yaḳzi‘alaynā rabbuka.*» dēyeler. Andan şonra cevāb gele, eyde kim Ḳavluhu⁽⁵⁾ Te‘ālā: «*kāla ahsanū fihā va lā tukallimūni.*» Ya‘nī, “Ayrık oluḡ, siz⁽⁶⁾ bu ümīdden söylemeḡ baḡa. Size benüm raḡmetümden irak⁽⁷⁾ ve ayru düşdi. Göz ayrık raḡmet yoḳdur. Fe-emmā zaḡmet⁽⁸⁾ ve ‘azāb ve işkence çoḳdur. Size ben⁽⁹⁾ meded ḳılmazın.” dēye. Ebedü ‘l-ābād⁽¹⁰⁾ ‘azābıla ḳalalar. El-ḡamdü-⁽¹¹⁾ -li ‘llāhi.

48^a⁽⁶⁾ ... On sekizinci bāb: Şu‘bān yeli ḳıḳduḡı⁽⁷⁾ şıfatın beyān eder.

Ḥaberde şöyle gelmişdür ki; Peyḡamber şalla ‘llāhu⁽⁸⁾ ‘aleyhi ve sellem eydür: “Yā Ebā Hureyre, şu‘bāndan bir yel ḳıḳa. Ol yelüḡ⁽⁹⁾ adı şu‘bān ola ve ol vaktın Ḥaḳ Te‘ālā güneşe emr ede.⁽¹⁰⁾ Aşaḡa bir süñü boyı yerden yokaru ola, ṭura. Tā kim münāfıḳlaruḡ⁽¹¹⁾ beyni ḳazan ḳaynar gibi ḳaynaya, çoḳra çoḳra çoḳraya. Ve münāfıḳlar⁽¹²⁾ ol günüḡ heybetinden ol ḳadar derleyeler kim bir nēcelerüḡ deri⁽¹³⁾ dizine deḡin ḳıḳa ve bir nēcelerüḡ deri başından aşırı ola. 48^b⁽¹⁾ Her bir ḳişi yazıḳlu yazuḡı ḳadarı ‘azāb ve işkence çekeler. Bu kez peyḡamberleri getüreler.

⁽²⁾ On toḳuzuncı bāb: Minberler şıfatın beyān eder.

Ḥaberde şöyle⁽³⁾ gelmişdür ki; yüz biḡ ve daḡı yēgirmi dōrt biḡ minber getüreler.⁽⁴⁾ Ve bizüm peyḡamberimüzüḡ minberi ḳızıl yāḳütan ola. Başında tāc 49^a⁽¹⁾ ve egininde ḡulle ve elinde ḳamçı ve Burāḳ’a binmiş ola ve Ḥazreti Ebī Bekir⁽²⁾ es-şiddīḳ raḡiya ‘llāhu ‘anhu Burāḳ’a bine. saḡ yanında yörüye ve Ḥazreti⁽³⁾ ‘Ömer daḡı Burāḳ’a binüp şol yanında yörüye ve Ḥazreti ‘Oşmān 49^b⁽¹⁾ daḡı müşkten Burāḳ’a binüp ve Resül’üḡ ‘alemin getirüp öñince yörüye.⁽²⁾ Ve ḳamu peyḡamberler bizüm peyḡamberimüze selāma geleler.

Yēgirminci bāb: ⁽³⁾ Ṭamu şıfatın beyān eder.

Ḥaberde şöyle gelmişdür ki; peyḡamber şalla-⁽⁴⁾ -‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydir: “Yā Ebā Hureyre, Taḡrı Tebāreke ve Te‘ālā⁽⁵⁾ emr eyleye ṭamuya. Ḳıyāmet ḡalḳını cem‘ eyleye. Ol yere elede-⁽⁶⁾ -ler kim sāhire dērler. «*fa izā hum bi’ s-sāhira.*» Ya‘nī sāhire pāk dēmek⁽⁷⁾ ola. Aḡa anuḡün pāk dērler kim ol yerde herḡiz yazuḳ ḳalmadı.⁽⁸⁾ Ḥaberde şöyle gelmişdür ki; ol yere ‘Acīn daḡı dērler. Zīrā kim⁽⁹⁾ ḡümişden aḳdur ve ḡümiş gibi balḳar. Ammā ol yer Taḡrı Te‘ālā’dan⁽¹⁰⁾ ḳorḳucıların yeridür. Münāfıḳlar ve kāfirler ol yere başmayalar.⁽¹¹⁾ Ve ol günü nice biḡ ḳişiler ḳapḳara ola. «*vucūh^{um}*»

yavma izin⁽¹²⁾ nāzirat^{um} ilā rabbihā nāzirat^{um}.» Ve kıyāmet ol gündür ki, ḥaḳ ḥaḳka dege.⁽¹³⁾ Nitekim Ḳur'an'da yād kıldı: «al-ḥāḳḳatu mā 'l-ḥāḳḳatu vamā adrāka 50^a⁽¹⁾ mā 'l-adrāka.» “Bilür misün yā Muḥammed ol ḥaḳ ḥaḳka degdügi ne gündür?”⁽²⁾ Nitekim Ḳur'an'da yād kıldı: «kazzabat ṣamūdu va 'ād^{um} bi 'l-ḳari'ati.» ‘Ād⁽³⁾ ḳavmi kıyāmet yalandur dēdükleri cezāsın bulalar. Nitekim Ḳur'an'da⁽⁴⁾ yād kıldı: «yavma izin tuḥadduşu aḥbārahā.» Her kişi kim ne işledi eyüden⁽⁵⁾ ve yavuzdan cezāsın bula. Nitekim Ḳur'an'da yād kıldı: «bi anna rabbaka⁽⁶⁾ avḥā lahā.» Ve daḥı êtdüklerin bulalar. Nitekim Ḳur'an'da buyurdu: ⁽⁷⁾ «va futiḥati' s-samā'u fa kānat abvāb^{an}.» Ve ol gün gökler pāre pāre⁽⁸⁾ ola. Nitekim Ḳur'an'da buyurdu: «fa kānat vardat^{an} ka' d-dihān.» Ve ol gün⁽⁹⁾ ḥalāyık ḥālden ḥāle döneler ve beñizleri bir sâ'at ḳapḳara ve bir sâ'at⁽¹⁰⁾ şapşaru ola. Nitekim Ḳur'an'da buyurdu: «izā vaḳa'ati 'l-vāḳi'atu.»⁽¹¹⁾ Kıyāmet vāḳi'asından gökler pāre pāre ola. Nitekim Ḳur'an'da buyurdu: ⁽¹²⁾ «va mā hum 'anhā bi ḡāibīn.» “Yā Muḥammed bilür misin ol gün ne gündür?”⁽¹³⁾ Ol gün bu gündür ki, Ḥaḳ Te'ālā Ḳur'an'da yād kıldı: «yavma lā tamliku 50^b⁽¹⁾ nafsun li' n-nafsın şay'ān va 'l-amru yavma izin li 'l-lāhi.» Ve ol gün hēc kimesne⁽²⁾ kimesnenüñ feryādına yētmeye. «yavma yaḳumu' r-rūḥu vā 'l-malāikatu şaff^{an}⁽³⁾ lā yatakallamūna illā man azīna lahu' r-rahmānu ve ḳāla şavāb^{an}.» Ol vaḳt⁽⁴⁾ Cebrā'īl 'aleyhi 's-selām cümle feriştelere ile şaf şaf ṭurmuş 51^a⁽¹⁾ olalar.”

Yēgirmi birinci bāb: Maḥşer şıfatın beyān eder.

Ḥaberde şöyle⁽²⁾ gelmişdür ki; Peyḡamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem eydür: “Yā Ebā Hureyre,⁽³⁾ ḥalāyık maḥşer yērine cem' olalar. Biñ yıl ayaḡ üstine duralar.⁽⁴⁾ Şaḡlarından ve şollarından issi yaḳadura. Ol gün 'arş⁽⁵⁾ gölgesinden ve şadaḳa gölgesinden ḡayrı gölge olmaya.⁽⁶⁾ Ve daḥı her kim şıdkıla ve î' tıḳād birle: “Lā-ilāhe illā 'llāh Muḥammedu' r-resū 'l-ullāh.” 51^b⁽¹⁾ dēse 'arş gölgesinden ola. Ve 'aşı ḳullar ol gölge issisinde⁽²⁾ biñ yıl ḳala ve biñ yıldan şonra Ḥaḳ Te'ālā ḥazretlerinden nidā gele⁽³⁾ kim, ṭamulıḡı ṭamuya, uçmaḳlıḡı uçmaḡa ḳoyalar.”

Yēgirmi ikinci⁽⁴⁾ bāb: Ādemīler çekirgeye ve kelebege⁹ beñzedügi şıfatın beyān eder.

Nitekim⁽⁵⁾ Ḳur'an'da yād kıldı: «al-ḳari'atu māl ḳari'atu va mā adraka māl ḳari'atu.»⁽⁶⁾ “Bilür misin Yā Muḥammed kıyāmet ne gün ola? Ve ol gün ne gündür ki: ⁽⁷⁾ «yavma yakūnu' n-nāsu kā 'l-farāşi 'l-mabsūsi va takūnu 'l-cibālu⁽⁸⁾ kāl 'ihni 'l-manfūş.» Ve ol kıyāmet güninde ḥalāyıkça bir kezden⁽⁹⁾ ḳarañulıḡ gele, ḳaplaya. Ve ol kişi kim eyü

⁹ Yazmada: kelbe okunacak şekilde. Düzeltme 3a/2'ye göre yapıldı.

‘amel işlemiş idi. Nürlü ola, ⁽¹⁰⁾ karanlıktan kurtula. Ammā ol kişi kim münāfık şıfatıyla şıfatlanmış ⁽¹¹⁾ idi, karanlıқта kala. Andan ol hâlde iken tımunun yalavı ⁽¹²⁾ çıka. Ol odı münāfıklar nūr şanalar. Dağı şol kelebekler ⁽¹³⁾ gibi kim gece gelür çerāğa düşer, yanalar. Ve dağı cümle hālāyık degirmen 52^a ⁽¹⁾ gibi dirgeneler kıyāmet aḥvālinden ötüri. Nitekim Qur’ān’da buyurdi: ⁽²⁾ «*fa hiya yavma izⁱⁿ vāhiyet^{um}.*» Ol gün katı kaygulu olalar. Nitekim Qur’ān’da ⁽³⁾ yād kıldı: «*va ‘l-malaku ‘alā arcā’ihā.*» Ferişteler çağrışalar, eydeler kim: 52^b ⁽¹⁾ «*yā ma‘şara ‘l-cinni va ‘l-insi in-istaṭa‘tum an tanfuḏū min aḫtari’ s-samāwāti* ⁽²⁾ *va ‘l-arzi.*» “Ëy dıvler ve Ëy periler ve Ëy ādemiler, dünyāda ne kim gerekse ⁽³⁾ işlediñiz. Ëmdi kaçun, gökler bucaklarına kurtulabilür misiz, görelüm.” ⁽⁴⁾ dēyeler.”

Yēgirmi üçünci bāb: Şaflar şıfatın beyān eder.

⁽⁵⁾ Haberde şöyle gelmişdür ki; Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydür: ⁽⁶⁾ “Yā Ebā Hureyre, ol gün cümle hālāyık iki yüz yēgirmi şaf ⁽⁷⁾ olalar. Seksen şafı benüm ümmetüm ola. Yüz kırık şaf ⁽⁸⁾ kalan peyğamberlerün şafı ola. Nitekim Qur’ān’da yād kıldı: ⁽⁹⁾ «*yavma yakumu’ r-rūḥu vā ‘l-malāikatu şaff^{ān} lā yatakallamūna.*» Andan ⁽¹⁰⁾ feriştelere şaf dutalar kim, maşrıktan mağribe degin. Ve Qāf’dan ⁽¹¹⁾ Qāf’a degin. Yedi kat gök feriştelere yedi şaf olalar. ⁽¹²⁾ Andan sonra ol feriştelere kim, tehlil ederlerdi. Anlar dağı bir şaf ⁽¹³⁾ dutalar. Ve ol feriştelere kim tesbīh ederlerdi. Anlar dağı 53^a ⁽¹⁾ bir şaf dutalar. Ve ol feriştelere kim, tekbir ederlerdi. Anlar dağı ⁽²⁾ bir şaf dutalar. Ve ol feriştelere kim, tedbir ederlerdi. Anlar dağı ⁽³⁾ bir şaf dutalar. Ve ol feriştelere kim, rükū‘ ederlerdi. Anlar 53^b ⁽¹⁾ dağı bir şaf dutalar. Ve ol feriştelere kim, sücūd ederlerdi, ⁽²⁾ bir şaf dutalar. Ve ‘arş götüren feriştelere sekiz feriştedür. ⁽³⁾ Nitekim Qur’ān’da yād kıldı: «*va yahmilu ‘arşa rabbika favkahum yavma izⁱⁿ (4) samāniyat^{um}.*» Bu cümle hālāyık on beş biñ yıl bir tağ üzerinde ⁽⁵⁾ turalar, bir ayağı üzerinde. Nitekim Qur’ān’da yād kıldı: «*lā yatakallamūna (6) illā man azina lahu’ r-raḥmānu ve kāla şavāb^{ān}.*» Hec kimsenün söylemege mecāli ⁽⁷⁾ olmaya. Meger ‘ālimler veyā peyğamberler şefā‘at istegil. “Yā Muhammed!” dēyeler. ⁽⁸⁾ Allāhu a‘lemu.

Yēgirmi dördüncü bāb: Kürsī şıfatın beyān eder.

Haberde ⁽⁹⁾ şöyle gelmişdür ki; Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydür kim: ⁽¹⁰⁾ “Yā Ebā Hureyre, ol gün ‘arş gölgesinde kürsiler kuralar ve ⁽¹¹⁾ bir nürdan kürsī benümçün kuralar. Ve üç kürsī benüm sağ ⁽¹²⁾ yanumda kuralar. Ve üç kürsī şol yanumda kuralar. Ve üç ⁽¹³⁾ kürsī önümde kuralar. Ve ol üç kürsī kim sağ yanumda

kurulu. 54^a (1) Evvel kürsîde Âdem peygamber şalla 'llâhu 'aleyhi ve sellem otura. (2) Ve ikinci kürsîde İbrâhîm peygamber 'aleyhi 's-selâm otura. Ve üçüncü kürsîde Zekeriyâ peygamber 'aleyhi 's-selâm otura. 54^b (1) Ve ol üç kürsî ki şol yanumda kuruludur. Evvel kürsîde (2) Hâzreti Ebî Bekir es-şiddîk râziya 'llâhu 'anhu otura. İkinci kürsîde (3) Hâzreti 'Ömer bin el-Hattâb otura. Ve üçüncü kürsîde Hâzreti (4) 'Osmân râziya 'llâhu Te'âlâ 'anhum oturalar. Ve ol kürsîler kim önümde (5) kuruludur. Evvel kürsîde 'Îsâ peygamber 'aleyhi 's-selâmu otura. (6) İkinci kürsîde Hâzreti Hamza otura. Ve üçüncü kürsîde Hâzreti 'Alî (7) kerrema 'llâhu vechehu otura. Vallâhu a'lemu.

Yêgirmi bêsinci bâb: (8) 'Alemler şıfatın beyân eder.

Haberde şöyle gelmişdür ki; Peygamber hâzreti (9) şalla 'llâhu 'aleyhi ve sellem eydür: “Yâ Ebâ Hureyre, ol gün ki benüm on (10) 'alemüm¹⁰ ola. Evvelki 'alem Hâzreti Ebî Bekir elinde ola. İkinci 'alem (11) Hâzreti¹¹ 'Ömer elinde ola. Üçüncü 'alem Hâzreti 'Osmân elinde (12) ola. Dördüncü 'alem Hâzreti 'Alî elinde ola. Bêsinci 'alem Hâzreti (13) Ma'âz elinde ola. Altıncı 'alem 'Abdu'llâh bin Mes'ud elinde ola. 55^a (1) Yedinci 'alem Hâzreti Bilâl elinde ola. Sekizinci 'alem Hâzreti Hamza (2) elinde ola. Toğuzuncı 'alem Hâzreti Ebû d-Derdâ elinde ola. 55^b (1) Onuncı 'alem Hâzreti Ebû Zeri 'l-Gaffârî elinde ola. Ve dahı şiddîklar (2) Hâzreti Ebî Bekir es-şiddîk râziya 'llâhu 'anhu tutduğı 'alemi altında (3) olalar. Ve toğrı söyleyiciler olalar. Ve Hâzreti 'Ömer tutduğı (4) 'alemi altında edebli kişiler olalar. Ve Hâzreti 'Osmân tutduğı (5) 'alem altında hayâlu kişiler ola. Ve Hâzreti 'Alî tutduğı (6) 'alem altında cömerd kişiler ola. Ve Ma'âz bin Cebel tutduğı (7) 'alem altında 'âlimler olalar. Ve Bilâl-i Habeşî'alemi altında mü'ezzinler (8) olalar. Ve Hamza tutduğı 'alem altında zâhidler ola. Ve Ebû (9) Zeri Gaffârî tutduğı 'alem altında dervîşler ola.”

Yêgirmi (10) altıncı bâb: Tamu tıracağ yer şıfatın beyân eder.

Haberde şöyle (11) gelmişdür ki; Peygamber şalla 'llâhu 'aleyhi ve sellem eydir: “Yâ Ebâ Hureyre (12) bilgil kim, şimdi uçmağ göklerden yoğarudur. Ve tamu yedi (13) kat yerden aşğadur. Kıyâmet güninde Hağ Subhânehu ve Te'âlâ 56^a (1) nitekim Qur'an'da yâd kıldı: «*yakûlu 'l-insânu yavma iz'in ayna 'l-mafarru.*» (2) Ol gün karandaş karandaşdan kaçça. Ana oğlından ve kızından (3) kaçça. «*yavma yafirru 'l mar'u min ahihi va ummihi va abîhi va şâhibatihi va banîhi* (4) *li kullumri'in minhum yavma iz'in şa'nun yuğnihi.*» Ve ol kâfirlere (5) anca düşvârlıklar ola ki yeryüzi tolu mâl olsa cemî' mâl (6)

¹⁰ Yazmada silik.

¹¹ Yazmada silik.

vêrseler kırtulalum dèyü çäre olmaya. «‘alā ‘l-kāfirīna ğayru ⁽⁷⁾ yasīrⁱⁿ.» Ve ol gün gökler pāre pāre ola. Gökler feriştelere ⁽⁸⁾ yere ineler. Kamuları çıplak olalar. Mağbere üzerinde duralar. ⁽⁹⁾ Ol münādī feriştesi çağıra: “Yā terāzū feriştelere terāzūyī ⁽¹⁰⁾ kıruñ. Ve yā sırāt feriştelere sırātı kıruñ. Ve yā Mālik ⁽¹¹⁾ tamuyı kızdır.” dèye. “Ve yā Rızvān uçmağı bezegil.” dèye. Andan ⁽¹²⁾ halāyık cümle bir kezden uçmağa varmağ kayğusına düşeler. ⁽¹³⁾ Yumurlanup bir yaña gideler. Sergeşte ve hayrān ve bī-çäre olalar. 56^b ⁽¹⁾ al-‘iyādu billāhi min şarri zalika.”

Yègirmi 27^b ⁽¹⁾ yèdinci bāb: Tamu şıfatın beyān èder.

Haberde şöyle gelmişdür ki; ⁽²⁾ Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydir kim: “Yā Ebā Hureyre Tanrı Te‘ālā ⁽³⁾ tamu ‘azābların kıyāmet güninde kıyāmet yerine getüre.” Nitekim Kıur‘ān’da ⁽⁴⁾ yād kıldı: «va cī‘a yavmaizin bi cahannama yavma izin yatazakkaru ‘l-insānu va annā lahu’ ⁽⁵⁾ z-zikrā.» Ve ol feriştelere ki, tamuyı getüreler. Degmesinüñ bir ayağından ⁽⁶⁾ bir ayağına bir yıllık yoldur. Ve dağı tamununğ dört ayağı ola. ⁽⁷⁾ Degme bir ayağından bir ayağına beş yüz yıllık yol ola. Ve tamununğ ⁽⁸⁾ biñ başı vardır. Degme başınınğ biñ yūzi vardır. Ve degme ⁽⁹⁾ yüzinde biñ ağzı vardır. Ve degme ağzında iki yüz biñ tutağı ⁽¹⁰⁾ vardır. Alt tutağından üst tutağına beş yüz yıllık yol ⁽¹¹⁾ ola. Ve degme ağzında yüz biñ dişi vardır. Ve degme bir dişi Uhud ⁽¹²⁾ Tağı kadarca ola. Ve dağı degme bir başında yüz biñ zencīr ola. ⁽¹³⁾ Ve degme bir zencīrünğ yüz biñ halkası ola. Ve degme bir halkasına 28^a ⁽¹⁾ yetmiş biñ ferişte müvekkel ola. Ve degme feriştenünğ ululuğı ol ⁽²⁾ kadardur ki, eger Tanrı Te‘ālā buyursa yèdi kat yeri ve göği bir loğma ⁽³⁾ ède. Pes tamuyı kāfirlerünğ ve münāfıklarunğ yüzün göricek bir kezden ⁽⁴⁾ közlenüp üzerlerine şıçraya ve mü‘minler ziyān görmeye. Nitekim ⁽⁵⁾ Kıur‘ān’da yād kıldı: «innahā tarmī bi şararin ka ‘l-kaşri ka annahu cimālatun şufrun vayl^{un} ⁽⁶⁾ yavma izin li ‘l-mukazzibⁱⁿ.» Ya‘nī yer yemyeşil ola. Tamununğ heybetinden ⁽⁷⁾ ve anunğ şu‘lesinden gün dağı kapkara ola. Yine ikinci kerre ⁽⁸⁾ kaşd kıla. Kāfirleri ve münāfıkları tamu içine ala. Ol müvekkel ⁽⁹⁾ feriştelere sürüye. Tamuyı yeñmeyeler. Kendü ile bile sürüye, ⁽¹⁰⁾ cümle halāyık yüzleri üzre düşeler. İbrāhīm Peyğamber ‘aleyhi- ⁽¹¹⁾ -‘s-selām anunğ kırkusından çağıra, eyde kim: “Yā Rabbi baña ne èdersin ⁽¹²⁾ èt İshāk’ı baña bağışla.” dèye. Ya‘kūb Peyğamber dağı Yūsuf Peyğamberden ⁽¹³⁾ ötürü böyle dèye. Nitekim Kıur‘ān’da yād kıldı: «yavma yafirru ‘l mar’u 28^b ⁽¹⁾ min ahīhi va ummihi va abīhi va şāhibatihi ve banīhi.» Ve ol gününğ ⁽²⁾ heybetinden İlyās Peyğamber ‘aleyhi ‘s-selāmu katına varmaya. Ne kadar ⁽³⁾ peyğamberler varise çağrışalar, ‘nefsī ve nefsi’ dèyeler.

Yègirmi sekizinci bāb: Hisāb şıfatın beyān eder.¹²

Muḥammed Muşţafā 29^a (1) ve her kim ḥarām ‘avratlardan emīn olmadıysa anlarla zinā ètdi ise (2) biñ yıl od kızğunında kıla. Biñ yıldan şonra tamuya gire. (3) İkinci perdede edebden ve ḥayādan şoralar kim ḥayā ve edeb birle dirildi (4) ise ol sâ‘at kırtıla ve kimünj ki gönlinde hevā ve bid‘at (5) varise biñ yıl od kızğunında kıla. Biñ yıldan şonra tamuya (6) gire. Üçüncü perdede ata ana ḥaqqından şoralar. Eger ata ana ḥaqqını (7) yerine getürdiyse ol sâ‘at kırtıla ve eger ata ana ḥaqqın yerine (8) getürmediyse biñ yıl od kızğunında kıla. Biñ yıldan şonra (9) tamuya gire. Dördüncü perdede oğuldan ve kıızdan şoralar. (10) Eger oğlın ve kıızın ḥoş dutdı ise ol sâ‘at kırtıla (11) ve eger ḥoş tutmadıysa biñ yıl ‘azāb göre. Biñ yıldan şonra ta- (12) -muya gire. Bèşinci perdede kıul ve kıaravaş ve eli altında olan (13) ve buyruğında olanlaruñ ḥaqqından şoralar. Eger anları ḥoş 29^b (1) tutdıysa ol sâ‘at kırtıla. Ve eger ḥoş tutmadıysa biñ yıl (2) ‘azāb göre. Biñ yıldan şonra tamuya gire. Altıncı perdede (3) ḥışşımlar ve kıonşılar ḥaqqından şoralar. Eger ḥışşımı ve kıonşularıyla (4) eyü dirilüp ḥaqqın yerine getürdiyse ol sâ‘at kırtıla. (5) Ve eger ḥoş dirilmeyüp ḥaqqın yerine getürmediyse biñ yıl ‘azāb (6) görüp tamuya gire. Yèdinci perdede ḥalkuñ ḥaqqından (7) dañı mużlimesinden şoralar. Eger kimsenünj ḥaqqın yemeyüp (8) ve zıulm eylemediyse ol sâ‘at kırtıla. Eger zıulm èdüp (9) kimsenünj ḥaqqın yèdiyse biñ yıl ‘azāb görüp ba‘dehü tamuya (10) gire.

Yègirmi tokuzuncı bāb: Kıalemnden ḥisāb almak şıfatın beyān (11) eder.

Ḥaberde şöyle gelmişdür ki; Ḥaqq Subḥānehu ve Te‘ālā (12) biñ yıldan şonra kıaleme şora, eyde kim: “Yā kıalem kıanı ol (13) ‘ilim kim ben saña işmarladum?” deye. Kıalem dañı biñ yıl ditreye, cevāb 30^a (1) vèrmeye. Biñ yıldan şonra cevāb eyde kim: “Yā İlähî, ben anı yazdum. (2) Senünj emrünle levḥe işmarladum.” deye. Bu kez levḥden şoralar. Ol (3) dañı iki biñ yıl ditreye, cevāb vèrmeye. İki biñ yıldan şonra (4) cevāb eyde kim: “Yā İlähî, ben anı İsrāfîl’e işmarladum.” deye. Bu kez (5) İsrāfîl’den şoralar. Ol dañı üç biñ yıl ditreye, cevāb (6) vèrmeye. Üç biñ yıldan şonra cevāb eyde kim: “Yā İlähî, ben anı (7) Mîkā’îl’e işmarladum.” Bu kez Mîkā’îl’den şoralar. Ol dañı (8) dört biñ yıl ditreye, cevāb vèrmeye. Dört biñ yıldan (9) şonra cevāb eyde kim: “Yā İlähî, ben anı Cebrā’îl’e işmarladum.” deye. Bu kez (10) Cebrā’îl’den şoralar. Ol dañı bès biñ yıl ditreye, cevāb vèrmeye. (11) Bès biñ yıldan şonra cevāb eyde kim: “Yā İlähî, ben ol ‘ilmi peygamberlere (12) işmarladum.” deye. Bu kez peygamberlere su‘āl eydeler.

¹² Yazmada başlık olmayıp muhtevadan hareketle yirmi sekizinci bölümün buradan başlayacağı düşünölmüşdür.

Peygamberler dağı (13) eyde kim: “İlāhī, bizüm hālümüzi sen yegrek bilürsin. Anı ümmetlerimize 30^b (1) ışmarladuğ ve bildürdüy. Bizüm sözüümüzi eşitmediler.” deyeler, dönüp (2) kâfirler aşikâre gelüp mütekebbir olalar, eydeler kim: “Ëy Bār-ı Hudā (3) bunlar bize hêç bir nesne dèmediler.” Ve ol kavm kim inkâr edeler. Anlar 31^a (1) Nüh Peygamberüñ kavmi olalar. “Biz Nüh’ı görmedük.” deyeler. Nüh Peygamber (2) eyde: “İlāhī sen yegrek bilürsin kim ben toköz yüz elli yıl yaşadum. (3) Bunlaruñla çok tıruşdum. Bunlar baña inanmadılar.” deye. Andan (4) Hâk Te‘âlâ eyde: “Yâ Nüh, tanıķ getür bu kez seksen kiři kim (5) Nüh’a inanmışlar idi.” Nüh anları isteye. Anlar dağı kaçalar, (6) gizleneler, tâ kim tanıķlık vèrmeyeler. Nüh korķa, süñükleri ditreye. (7) Bu kerre dört yanına baķar iken Muħammed Muştafâ şalla ’llāhu ‘aleyhi (8) ve sellem ümmetinüñ ‘ālimlerini göre. Nüh eyde kim: “Yâ Muħammed ümmeti ‘ālimleri, (9) siz tanıķ degil misüñiz kim bunlaruñla nice dürüşdük?” Döne, Muħammed ümmeti (10) ‘ālimleri Nüh’ı göricek esirgeyeler, varalar, tanıķlık vèreler kim: (11) “Ëy Bār-ı Hudā senüñ ‘izz ü celālüñ hürmet içün biz tanıķlık vèrdük kim, (12) Nüh Peygamber bunlara toköz yüz elli yıl dürüşdi. Bunlar Nüh’a (13) inanmadılar.” deyeler. Döne ol kavm eydeler kim: “Ëy Bār-ı Hudā, bu tanıķlık 31^b (1) vèrenleri biz ķanda gördük ki bunlar gerçek olalar. Biz bunları görmedük (2) ve bunlar dağı bizi görmediler.” Döneler, Muħammed Muştafâ ümmeti ‘ālimleri eyde- (3) -ler kim: “Gerçek biz anları görmedük ve lâkin ol Muħammed Muştafâ şalla ’llāhu (4) ‘aleyhi ve sellem kim anı bize hâk peygamber verdüy. Andan kelām-ı kadīm (5) içinde oķudum kim: «innā arsalnā Nüh^{an} ilā kavmihi an anzir (6) kavmaka min ķabl an ya’tiyahum ‘azāb^{an} alīm^{an}.»” Çünki ol (7) ‘ālimler bu āyeti oķuyalar. Hâk Te‘âlâ buyura, eyde kim: “Yâ Muħammed, ümmetüñ (8) ‘ālimleri hâk tanıķlık vèrdiler. Ammā tezkiye gerek.” deye. Bunlar varalar. (9) Muħammed Muştafâ şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem tezkiye getüreler. Hâk Te‘âlâ (10) eyde: “Yâ Muħammed, ne vechile tezkiyesisin bunlara?” deye. Hâzreti Muħammed eyde (11) kim: “Bunlaruñ tezkiyesiyem. Senüñ kelāmuñda baña bildürdüy, bildüm.” deye. (12) “Nitekim Ķur’ân’da buyurduğ: «at-tā-ibūna ’l-‘ābidūna ’l-hāmidūna (13) ’s-sāihūna ’r-rāki’ūna ’s-sācidūna ’l-āmīrūna bi’l-ma’rūfi 32^a (1) va’n-nāhūna ‘ani ’l-munkari va ’l-hāfiżūna li hudūdi ’llāhi va başşiri (2) ’l-mu‘minīn.» Dèmedüy mi Yâ Rabbi?” deye. Andan şonra Hâk Te‘âlâ celle celālühü (3) eyde kim: “Yâ Muħammed, bir tezkiye dağı dè.” Muħammed eyde kim: “Ëy Bār-ı Hudā, bunlaruñ (4) gèrü bir tezkiyesi sensin. Zīrâ ol vaķt kim Hâzreti Mūsâ ‘aleyhi ‘aleyhi - (5) -’s-selāmı münācāta kığırduğ. Anda bunları öñdüğ.” deye. Nitekim (6) Ķur’ân’da buyurdi: «kuntum hayra ummatⁱⁿ uħricat li’n-nāsi ta’murūna (7) bi’l-ma’rūfi va tanhavna ‘ani ’l-munkari.» dèdüğ, deye. Ol sâ‘at (8) Hâk Te‘âlâ hâzretinden nidā gele. Eyde kim: “Yâ Muħammed tezkiye (9)

dédüğüñ gerçektür ve ümmetüñ ‘âlimleri dağı gerçektür. Yalancılar ⁽¹⁰⁾ Nüh kavmidür. Varuñ. Bunları fidâ kıldum size. Her biriniz birisini ⁽¹¹⁾ tutuñ. Başlarıñıza fidâ için eyledük. Tamuya bırağıñ deye. ⁽¹²⁾ Dağı siz uçmağı varuñ deye.” Delil budur kim, Kur’an’da buyurdu: ⁽¹³⁾ «*allazina yarişuna ’l-firdavsa hum fiha hâlidün.*» Haberde şöyle ^{32^b} ⁽¹⁾ gelmişdür kim; ‘Alî bin Ebî Tâlib kerrema ’llâhu vechehu eydir kim: “Aşhâblarla ⁽²⁾ Peyğamber’üñ şalla ’llâhu ‘aleyhi ve sellem öninde oturduñ. Şordılar kim: ⁽³⁾ “Yâ Resûla ’llâh âhiretde Tanrı Te‘âlâ kimin hisâbda evvel ala?” dödiler. ⁽⁴⁾ Döndi, Hazreti Resûla ’llâh şalla ’llâhu ‘aleyhi ve sellem eydür: ⁽⁵⁾ “Yâ aşhâbe ’l-kirâm, evvel hisâb Ebî Bekr-i Şiddîk’a ola.” dëdi. Ebî ⁽⁶⁾ Bekr-i Şiddîk bu sözi eşidicek gâyet ile kôrkdı. Sünükleri ⁽⁷⁾ ditredi, beñzi tağayyür oldı, dağı düşdü, uşşı gitdi. ⁽⁸⁾ Ol sâ‘ at Peyğamber şalla ’llâhu ‘aleyhi ve sellem kôrkdı. şandı kim, ⁽⁹⁾ Ebî Bekr-i Şiddîk cân vërdi, talkın şehâdet ile: “Yâ Ebâ Bekr-i ⁽¹⁰⁾ Şiddîk eytgil: «*Lâ ilâha illa ’llâh Muğammadun Rasûla ’llâh.*» dëgil.” dëdi, döndi. ⁽¹¹⁾ Ebü Bekr-i Şiddîk eydir kim: “Yâ Resûla ’llâh benüm kôrğumdan ödüm gitdi. ⁽¹²⁾ Niçün baña cümleden öñdin hisâb olırsardur?” dëdi. Ol sâ‘ at ⁽¹³⁾ Cebra’îl geldi, eydir kim: “Yâ Muğammed Hağ Te‘âlâ saña selâm êtdi kim, ^{33^a} ⁽¹⁾ Ebü Bekir’e eytgil kim; kôrğmasun. Bu cümleden öñdin anı kırtaruram.” Anuñ ⁽²⁾ ardınca ‘Ömer’den şora, eyde kim: “Yâ İlâhî, toğruluk ve dâd vërdüm.” ⁽³⁾ deye. Hazreti Rabbi ’l-‘âleminden nidâ gele kim, eyde: “Yâ ‘Ömer anı bilür misin ⁽⁴⁾ kim Nehrevân ikliminde fulân köpride bir delük var. Göç göçer- ⁽⁵⁾ -ken fulân yoğsuluğ oğlı geçdi, ayağı şındı. Sen ol delügi ⁽⁶⁾ niçün dutmaduñ?” deye. ‘Ömer ol sözi eşidicek kemükleri ⁽⁷⁾ ditreye, tamağı kıruya, cevâb vërmeye. Hezâr şefâ‘at ile kırtula. ⁽⁸⁾ Üçünci hisâb emîrü ’l-mü’minîn ‘Alî’den şoralar dëdi, döndi. ⁽⁹⁾ ‘Alî eydir kim: “Yâ Resûla ’llâh benden öñdin niçün ‘Oşmân’dan hisâb ⁽¹⁰⁾ olmaya?” dëdi, döndi. Resûl şalla ’llâhu ‘aleyhi ve sellem eydir kim: ⁽¹¹⁾ “Yâ ‘Alî, ‘Oşmân’a hisâb olmaya. Anuñçün kim fulân şehri alduğumuzda ⁽¹²⁾ on iki biñ kâfir müsilmân oldılar.” döndi. ‘Alî eytdi: “Bilürem Yâ Resûl-⁽¹³⁾-a ’llâh.” Resûl şalla ’llâhu ‘aleyhi ve sellem buyurdu: “Yâ ‘Alî ol gün kim ^{33^b} ⁽¹⁾ kâfirler müsilmân oldılar. Nafağa ve silâh gerek oldı. ‘Oşmân baña ⁽²⁾ eytdi kim: “Yâ Resûla ’llâh baña amân vërgil.” dëdi. Amân vërdüm. Vardı, ⁽³⁾ ol gün on iki biñ ere nafağa birer aylık nafağa ve birer silâh ⁽⁴⁾ getürdi. Dîni kıvvetlendürdi dağı on gün ‘Oşmân’a du‘â kıldum. ⁽⁵⁾ Eytdüm kim: “Ëy Bâr-ı Hudâ senüñ ‘izzüñ celâlüñ hürmeti hağkıçün ‘Oşmân-⁽⁶⁾-’dan kıyâmet hisâbların götürgil.” dëdüm. Hağ Te‘âlâ du‘âmı müstecâb ⁽⁷⁾ kıldı. Bu sebeble ‘Oşmân’a hisâb olmaya.” dëdi. Bundan şonra ⁽⁸⁾ Resûl şalla ’llâhu ‘aleyhi ve sellem eydir kim: “Yarın kıyâmet ⁽⁹⁾ güninde bu halâyık sinden duralar. On biñ yıl mağbere üzerinde ⁽¹⁰⁾ şöyle mevķuf duralar. Güneşe dağı emr ola ki, ol gün ⁽¹¹⁾ aşığa ine. Bir sünü boyınca yerden yukaru dura. Tâ kim kâfirlerüñ ⁽¹²⁾ ve

münāfıklarūn ve ‘āşīlerūn beynisi çıkır gibi çoķur çoķur çoķraya. Ol ⁽¹³⁾ gün hēç gölge olmaya meger kim ‘arş gölgesi veya Muħammed Muştafa 34^a ⁽¹⁾ şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem gölgesi veyā şadaķa gölgesi olacaķdur. ⁽²⁾ Bu zıkr olunan gölgeden ğayrı gölge yok.

Otuzuncı bāb: ⁽³⁾ Göklerden biti yağmaķ şıfatın beyān ēder.

Ħaberde şöyle gelmişdür ki; ⁽⁴⁾ Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydür: “Yā Ebā Hureyre bu ħalāyık ⁽⁵⁾ ol maķbere üzerinden Ħaķ Subħānehu ve Te‘ālā ħazretlerine geleler. ⁽⁶⁾ Göklerden biti yağa kimūn sağ eline aķ biti gele. Ve kiminūn ⁽⁷⁾ şol eline ķara biti gele. Bēş biñ yıllık yerde ķalalar. Ve bēş ⁽⁸⁾ mevķūf olalar ve her yerde ve her mevķūfda biñ yıl şöyle zār u ⁽⁹⁾ ser-geşte ve ser-gerdān ķalalar. Ve daķı rivāyetdür, ‘Alī bin Ebī Tālīb’den kerrema ‘llāhu vechehu eydir kim: “Ol bitileri kim Kirām^{en} Kātibīn yazmışlardır. ⁽¹¹⁾ Tōmar olup ol eyü ‘amellülerūn bitisi aķ ola, sağ eline ⁽¹²⁾ gele. Delīl budur kim, Ħur‘ān’da buyurdı: *ulā’ika aşħābu ‘l-cannati* dēdikleri ⁽¹³⁾ bunlar olalar. Nitekim Ħur‘ān’da yād kıldı: «*va huva valiyyu hum bimā kānū ya‘malūn.*» 34^b ⁽¹⁾ Ve yüzlerinūn nūrı balkıya, bitileri aķ ola. Ħavluhu Te‘ālā: «*va huva* ⁽²⁾ *asra‘u ‘l-ħāsibīne.*» dēdikleri bunlar ola. Ħisābların geñez vēreler ⁽³⁾ ve bir sā‘ at içinde ola. Ħavluhu Te‘ālā: «*fa ammā man ūtiya kitābahu* 35^a ⁽¹⁾ *bi-yamīnihī fa savfa yuħāsabu ħisāb^{an} yasīr^{an}.*» Her kimūn ki bitisi aķ ⁽²⁾ ola āħiretde cemī‘ belādan ķurtula, emīn ola ve ümīdine ērişe ⁽³⁾ ve bir āyetde daķı buyurdı kim: «*va kulla şay’in aşşaynāhu kitāb^{an}.*» Ve daķı kıldığı ⁽⁴⁾ tā‘atlar ve ħasenātları bitisi içinde ola. Nāğāh bitisin ⁽⁵⁾ oķuya, şādumān ola. Bitisin yukarı tuta, kığıra, eyde kim, ⁽⁶⁾ nitekim Ħur‘ān’da buyurdı: «*fa yakūlu hā‘umuķra‘ū kitābiyah.*» Ēy dostlar ⁽⁷⁾ ve cemā‘atler gelūn görūn kim, bitüm içinde ne tā‘atlar ve ne ħasenātlar ⁽⁸⁾ vardur. Nitekim Ħur‘ān’da buyurdı: «*innī zanantu annī mulāķⁱⁿ ħisābiyah.*» ⁽⁹⁾ Tańrı Te‘ālā’dan nidā gele kim, eyde: «*fa huva fī‘işatⁱⁿ rāziyatⁱⁿ fī cannatⁱⁿ* ⁽¹⁰⁾ *āliyatⁱⁿ.*» Ēy ķulum dünyāda ben senden ħoşnūd idim. Siz beni ħoşnūd ⁽¹¹⁾ kıldıñız tā‘atile, ben daķı sizi ħoşnūd kıldum uçmağıla.” dēye ⁽¹²⁾ Ve ol kişiler kim bitileri şol eline gele. *Al-‘iyāzū bi ‘llāhi. Aşħabu* ⁽¹³⁾ *‘l-meş‘emeti* dērler, tāmı ehli bunlar ola. Nitekim Ħur‘ān’da buyurdı: 35^b ⁽¹⁾ *‘alayhim nār^{um} mu‘şadat^{um}.* Bitileri ķapķara ola ve kendüleri ħor ve ħaķīr ⁽²⁾ ve yüzleri ķapķara ve bitileri içinde dürlü yazuķlar ve günāhlar ⁽³⁾ ola. Bunlara eydeler kim: “Bitilerinūzi oķuyñuz.” Nitekim Ħur‘ān’da buyurdı: ⁽⁴⁾ «*ikra’ kitābaka kafā bi nařsika ‘l-yavma ‘alayka ħasīb^{an}.*» dēyeler. Ve ol ⁽⁵⁾ bedbaħt ‘āşīlerine kim dünyāda ne ķadar yazıķlar işledilerse azdan ⁽⁶⁾ ve çoķdan bitileri içinde ola. Kendü dilleriyle oķuyalar. Nitekim ⁽⁷⁾ Ħur‘ān’da buyurdı: «*mā li hāzā ‘l-kitābi lā yuğādiru şağīrat^{an} va lā* ⁽⁸⁾ *kabīrat^{an} illā aşşāhā va vacadū mā*

‘*amilū ḥādir^{ān} va lā yazlimu* ⁽⁹⁾ *rabbuka aḥad^{ān}.*» Kâfirler ve müşrikler ve münâfıklar çağrışalar, eydeler kim: ⁽¹⁰⁾ «*yā vaylatanā mā li ḥāzā ’l-kitābi lā yuḡādiru ṣaḡīrat^{am} va lā kabīrat^{am}* ⁽¹¹⁾ *illā aḥṣāhā.*» Vā-veylā ne yavuz kara bitiyе şataşduñ? Ne işledünse ⁽¹²⁾ bu gün özümüze getürdiler. Nitekim Qur’ân’da buyurdı: *va lav alkā* ⁽¹³⁾ *ma’āzīyrahū lā tuḥarrik bihi lisānaka.*» Bedbahtlar bu gün ‘özür dileyecek 36^a ⁽¹⁾ gün degüldür. Nitekim Qur’ân’da buyurdı: “*alā lahu ’l-hukmu va ’l-amru* ⁽²⁾ *tabāraka ’llāhu rabbu ’l-’ālamīn.*” dēyeler. Haberde şöyle gelmişdür kim; ⁽³⁾ Peyğamber şalla ’llāhu ‘aleyhi ve sellem haber vērür kim kâfirlerün ve münâfıklarun ⁽⁴⁾ bitileri uça uça geleler, boyunlarına şarmaşalar. Nitekim Qur’ân’da ⁽⁵⁾ yād kıldı: «*va kulla insānⁱⁿ al-zamnāhu tā’irahu fi’unuḳihi*» Yazıkların yılan ⁽⁶⁾ ve çıyan ve ‘akreb şüretlü, ağızından ve burnından ve ellerinden ⁽⁷⁾ dökile, boyunlarına şarmaşalar. Ağızlarından ve burunlarından kan ⁽⁸⁾ aḳa. Ve ol kişilerün kendü işledikleri yazıkların kendülere şora- ⁽⁹⁾ -lar, eydeler: “Bilür misin beni kim fulān yerde işledün idi ve dünyāda ⁽¹⁰⁾ bizi āşikāre götürdüñ.” dēyeler. Ve ol kişi yazıkların götüre, Haḳ ⁽¹¹⁾ Subḥānehu ve Te’ālā ḥazretine vara. Kıyāmetde rüsvāy ola, dēdi. ⁽¹²⁾ Haberde şöyle gelmişdür ki; ol eyü mü’minin ḳullarun ‘ameli bir eyü görklü ⁽¹³⁾ şüretlü şahs olup mü’mine selām vère. Andan ol şahs kim 36^b ⁽¹⁾ mü’mindür şora, eyde kim: “Ne görklü şüretsin? Sen kimsin? Ben hēç ⁽²⁾ senün gibi görklü şüret görmedüm.” döne. Ol eyü ‘amel eyde kim: ⁽³⁾ “Ėy ‘azīz ben sizün eyü ‘amelünüzem kim, bizi dünyāda ḳazandıñuz. Geldik. Uş ⁽⁴⁾ Tañrı Te’ālā bizi size vērribidi.” dēyeler. “Hēç ḳayḡu yēmeñ kim cümle cevāb- ⁽⁵⁾ -larıñuzdan ve ḳorḳularıñuzdan biz sizi kurtaruruz.” dēyeler. Nitekim ⁽⁶⁾ Qur’ân’da yād kıldı: «*fa aṣḥābu ’l-maymanati mā aṣḥābu ’l-maymanati.*» Ve dañı ⁽⁷⁾ bilün kim kıyāmet güninde cümle ḥalāyıklar üç bölük olalar. ⁽⁸⁾ Evvelki aṣḥābu ’l-meymene kim ol uçmaḳ bölügidür. İkinci aṣḥābu - ⁽⁹⁾ -’l-meş’eme kim anlar ḫamu ehli bölügidür. Üçüncü sâbiḳlar uçmaḳ ⁽¹⁰⁾ ehli ve uçmaḳ pâdişāhları anlar olalar. Nitekim Qur’ân’da buyurdı: ⁽¹¹⁾ «*va’ s-sābiḳūna’ s-sābiḳūna ulāika ’l-muḳarrabūna fī cannāti’ n-na’īm.*» ⁽¹²⁾ Yarın kıyāmet güninde nidā gele kim; üç dürlü ḳavm uçmaḳ ⁽¹³⁾ pâdişāhları olalar. Evvel ‘ālimler. İkinci beş vaḳt namāzı 37^a ⁽¹⁾ imāmıla ḳılıcılar ola. Üçüncü kâfirden müsilmān olanlar ola. ⁽²⁾ Andan Haḳ Te’ālā ḥazretinden nidā gele kim: “Uçmaḳ pâdişāhları ⁽³⁾ gelsünler.” Evvel kâfirden müsilmān olanlar geleler. ⁽⁴⁾ Andan Haḳ Te’ālā ol ḳavm ḫürmetin bu yaradılmış ḥalāyıḳa bildürmek için ⁽⁵⁾ şora kim: “Bunlar kimlerdür?” Ferişteler eydeler kim: “Ėy Bār-ı Ḥudā ⁽⁶⁾ bunlar ol kişilerdür kim, kâfirden müsilmān oldılar.” Andan ⁽⁷⁾ Haḳ Te’ālā’dan nidā gele kim: “Ėy ferisḫeler bu kişiler benüm ‘atāmıla ⁽⁸⁾ imān getürdiler. Ve ol kişiler kim atasından ve anasından ⁽⁹⁾ görüp imān getürdiler. Anlar şunlarunla berāber olmazlar. Anlarunla ⁽¹⁰⁾ bunlarun arasında çok fark olsa gerek.” dēye

döne. ⁽¹¹⁾ Ferişteler eydeler kim: “Ëy Bār-ı Hūdā sen yegrek bilürsin.” deyeler. Andan nidā ⁽¹²⁾ gele kim: “Ol kişiler ki, benüm ‘aṭāmıla İmān getürdiler. Anlara uçmağ ⁽¹³⁾ pādişāhlığın vèrdüm. Varuñ, bunları hisābsız ve ‘azābsız uçmağa 37^b ⁽¹⁾ èletüñ.” deye. Pes anları hisābsız ve ‘azābsız èleteler. Andan şonra ⁽²⁾ ol cemā‘ati getüreler kim, anlar beş vaqt namāzı imāmıla kılıcılarıdır. ⁽³⁾ Bunlaruñ hürmetin bildürmek için Hāğ’dan nidā gele, eyde kim: “Ëy feriştelèrüm ⁽⁴⁾ bunlar dağı kimlerdür ve ne kavmdür?” deye. Andan ol feriştelèr eydeler: ⁽⁵⁾ “Ëy Çalabum sen yègrek bilürsin. Bu ol kavmdür kim beş vaqt namāzı ⁽⁶⁾ imāmıla kılarılardı.” deyeler. Andan Hāğ’dan nidā gele kim, eyde: “Çünki ⁽⁷⁾ beş vaqt namāzı imāmıla kıldılar. Ben dağı anuñ ‘ivażın anlara ⁽⁸⁾ uçmağ rüzī kıldum. Varuñ, bunları uçmağa èletüñ.” deye. ⁽⁹⁾ Bunları dağı uçmağa èleteler. Andan şonra ‘ālimleri getüreler. ⁽¹⁰⁾ Bunlaruñ dağı hürmetin halkā bildürmek için feriştelèri şora kim: ⁽¹¹⁾ “Bunlar dağı ne kavmdür?” deye. Feriştelèr eydeler kim: “Ëy Bār-ı Hūdā ⁽¹²⁾ sen yègrek bilürsin. Bunlar Muḥammed ümmeti ‘ālimleridür.” deyeler. Andan ⁽¹³⁾ Hāğ’dan nidā gele, eyde kim: “Yā Muḥammed ümmeti ‘ālimleri, ne dilersiz dileñüz.” 38^a ⁽¹⁾ Dönüp bunlar eydeler: “Ëy Bār-ı Hūdā senüñ ‘izzüñ celālüñ hürmeti ⁽²⁾ haqqıçün tamudan korğaruz ve uçmağa ümīd dutaruz.” deyeler. ⁽³⁾ Andan Hāğ’dan nidā gele, eyde kim: “Yā Muḥammed ümmeti ‘ālimleri, ol kişi- ⁽⁴⁾ -lerüñ kim ‘ilmi ve hüneri ve fazīleti yok idi. Anlar tamudan kırtaldılar, ⁽⁵⁾ uçmağa girdiler. Pes cāhillerle ‘ālimler arasında ne fark ola kim? ⁽⁶⁾ Siz dağı bunlar gibi uçmağa giresiz.” deye. Hāğ’dan nidā gele, eyde kim: ⁽⁷⁾ “Ëy ‘ālimler, varuñ emdi siz dağı dünyāda kim ki sizi sevdi ise ⁽⁸⁾ ve size in‘ām eylediye siz dağı anlara şefā‘at kıılup aluñ ⁽⁹⁾ uçmağa varuñ.” deye. Nitekim Peyğamber şalla ‘illāhu ‘aleyhi ve sellem ḥadīşde ⁽¹⁰⁾ yād kıldı: « *sataşfa‘u ‘ulāma’u ummati yavma ‘l-kıyāmati kama ‘s-taşfa‘u nabıyyunāmin anbiyā’i bani İsrā’īla.*» Ma‘nāsı budur kim Resül Hāzreti şalla ‘illāhu ⁽¹²⁾ ‘aleyhi ve sellem buyurur kim: “Benüm ümmetümüñ ‘ālimlerine şefā‘at ètse ⁽¹³⁾ yarın kıyāmet güninde ol ‘ālimler dağı anlara şefā‘at kıılalar, 38^b ⁽¹⁾ ellerin ala uçmağa gireler. Ve dağı ol kişiler kim bitileri şol ⁽²⁾ ellerine gele. Nitekim Qur‘ān’da yād kıldı: « *va ammā man ütiya kitābahu varā’a* ⁽³⁾ *zahrihi.*» Ol kişinüñ göğsünü deleler, elin arkasından çıkaralar. ⁽⁴⁾ Ve ol kişinüñ bitisini ¹³ arkasından vèreler. Nitekim Qur‘ān’da yād ⁽⁵⁾ kıılır: « *şfa savfa yad‘ū şubūr^{ān} va yaşlā sa‘īr^{ān}.*» Bunlar çağrışalar, eyde- ⁽⁶⁾ -ler kim: “Ëy dirīğā, Sa‘īr tamusına giriftār ⁽⁷⁾ olduğ.” deyeler. Ve “Helāk ⁽⁷⁾ olduğ.” deyeler. Kavluhu Te‘ālā: « *kānū lā yarcūna hisābān* ⁽⁸⁾ *va kazzabūbi āyātinā kizzāb^{ān}.*» Bunlar hisāb vèrmege ümīdleri olmaya ⁽⁹⁾ ve bunlar “Ol kıyāmet yokdur, yalandur.” deyen kavmlerdür. Kavluhu Te‘ālā: ⁽¹⁰⁾ « *ayyuhā ‘l-insānu*

NOTLAR

¹³ Yazmada: *bitisiti* okunacak şekilde.

innaka kādih^{um} ilā Rabbika kādh^{ān} fa mulākīhi.» “Yā Muhammed ⁽¹¹⁾ ol gün her kim ne kıldıysa cezāsın bulası gündür.” Kavluhu Te‘ālā: ⁽¹²⁾ «*zālīka ‘l-yavmu ‘l-ḥakku.*» “Ol gün ḥakdur.” «*āmannā bihi va şaddaknā.*» ⁽¹³⁾ «*va ammā man ūtiya kitābahu bi şimālihī.*» Ve bir necelerün şol eline kara 39^a ⁽¹⁾ bitisi gele. Dünyāda ne rüsvāyluk kıldıysa ol kara bitide gele. ⁽²⁾ Kavluhu Te‘ālā: «*fayakūlu yā laytanī lam ūta kitābiyah va lam adri mā ḥisābiyah.*» ⁽³⁾ Eydeler kim: “Kāşki bu biti ve bu ḥisābı ve bu günü görmeyeydük.” ⁽⁴⁾ dēyeler. Kavluhu Te‘ālā: «*yā laytahā kānati ‘l- kāziyata.*» “Ėy kāşki ⁽⁵⁾ Ḥak Te‘ālā şöyle ḥukm kılsa kim biz gerü dünyāya varsavuz gine ⁽⁶⁾ t̄a‘atlar kılsavuz.” dēyeler, dōne. Tamu zebānīleri uralar. Eyde- ⁽⁷⁾ -ler kim: “Ėy bedbahtlar, artuk peşimānlık aşşısı yokdur. Māllu ⁽⁸⁾ kişiler çağrışalar. Kavluhu Te‘ālā: «*mā aġnā ‘annī māliyah halaka ‘annī⁽⁹⁾ sultāniyah.*» “Bizi baylık helāk kıldı.” dēyeler ve aşḥabu ‘l- meş‘emeti ⁽¹⁰⁾ yērine geleler. Bunlar şol kılda kopısarlardur ve ol gün ḥisāb ⁽¹¹⁾ yērine geleler. Her kim ne kıldıysa eyüden ve yavuzdan cemī‘ sin ⁽¹²⁾ bulalar. Kavluhu Te‘ālā: «*mā ana bi zallāmⁱⁿ li ‘l-‘abīdi.*» Ma‘ nāsı budur: ⁽¹³⁾ “Biz kıllara güc kılcı degilüz.” Ve daḥı ḥaberde şöyle gelmişdür kim; 39^b ⁽¹⁾ yarın kıyāmet güninde bir ‘ aşıye tokuz yüz tokuz bitisi ⁽²⁾ gele. Cümlesinün içinde ümīdlerin bulmayalar. ‘ Aşī kıllar çağrışalar. ⁽³⁾ Eydeler kim: “Ėy Bār-ı Ḥudā bizüm bitilerimüz degildür. Zīrā biz ḥac kılduk, ⁽⁴⁾ bize ḥacı dēsünler. Ve namāz kılduk ve ġazā kılduk. Ve oruc tutduk ⁽⁵⁾ ve şadaқа vērdük. Yā kanı ol şevāblardan bunda hēç birisi yokdur.” ⁽⁶⁾ dēyeler. Ḥak Te‘ālā’dan nidā gele, eyde kim: “Ėy kıllarum, siz cümlesin ⁽⁷⁾ işledünüz. Ammā bilün kim, ġıybet ētmekle cümlesinün şevābın yeke vērdünüz. ⁽⁸⁾ Yok yere zahmet çekdiñiz. Şevāblardan mahrum kıldıñız ġıybet şümülu- ⁽⁹⁾ -ġından.” dēye. Bundan soñra daḥı bir rivāyet kıılır Ebū Hureyre, ⁽¹⁰⁾ Peyġamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellemden eydir kim: Yarın kıyāmet ⁽¹¹⁾ güninde münādī nidā kıla, ḥalāyıklar arasında. Kavluhu Te‘ālā: ⁽¹²⁾ «*ḥāzā yavmu ‘l-faşli cama‘nākum va ‘l-avvalīn fa in kāna lakum kayd^{um} (13) fa kīdūni vayl^{um} yavma izⁱⁿ li ‘l-mukazzibīn.*» Bu ol gündür kim cemī‘ ‘ālimler 40^a ⁽¹⁾ bir yere cem‘ olduġı gündür. “Nice dürlü ḥīleler kıldıñız dünyāda, bunda ⁽²⁾ daḥı ne ḥīle kılırsañuz kıluñuz görelüm.” dēye. Kavluhu Te‘ālā: «*al-yavma (3) tuczavna ‘azāba ‘l-hūni bimā kuntum tastakbirūn.*» Münādīyine ⁽⁴⁾ kıġıra, eyde: “Yā maḥşer ḥalāyıkı, bu gün ol gündür kim ne kıldıñızsa ⁽⁵⁾ cezāsın bulursız.” dēye. Kāfirler ol günü göricek çağrışa, eyde- ⁽⁶⁾ -ler kim: “*Ḥazā yavm^{um} ‘asīr^{um}.*” “Ėy dirīġā, ne düşvār güne şataşduñ!” ⁽⁷⁾ dēyeler. Kavluhu Te‘ālā: «*va iz kıla ‘llāhu yā ‘īsābna maryama a anta kıulta (8) li’ n-nāsi’ t-taḥizūnī va ummiya ilāhayni min dūni ‘llāhi.*» Ḥak Te‘ālā ‘Īsā ⁽⁹⁾ peyġambere eyde kim: “Yā ‘Īsā kıavmünje sen mi dēdün kim senünçün Tanrı ⁽¹⁰⁾ dēdiler, beni kıodılar, saña kıapdılar?” dēye, dōne. ‘Īsā ‘aleyhi ‘s-selām ⁽¹¹⁾ cevāb vēre, eyde kim Kavluhu

Te‘ālā: «*in kuntu kultuhu fa kad ‘alimtahu ta‘lamū* ⁽¹²⁾ *mā fī nafsī va lā a‘lamu mā fī nafsika.*» “Ëy Bār-ı Hūdā sen yègrek bilürsin. ⁽¹³⁾ Ben bunlara dèmedüm kim, baña tapuñ. Ben bunlara dèdüm kim, Tañrı birdür aña 40^b ⁽¹⁾ taparam. Siz dañı aña tapuñ dèdüm, bunlar ‘aşılık ètdiler. Ëy Bār-ı ⁽²⁾ Hūdā ben bilürem, bunlar bilmezem dèye. Sen ‘ālimü’ s-sırrı ve ‘l-ħafıyyātsın. ⁽³⁾ Ëy pādişāhum bilürsin kim ben bunlara ne dèdüm.” dèye. Ve bu āyet mücibince ⁽⁴⁾ Kavluhu Te‘ālā: «*ani‘budū ‘llāha rabbī va rabbakum.*» “Ben bunlara çok dèdüm ⁽⁵⁾ kim tapduğum Tañrı’ya siz dañı tapuñ dèdüm. Yā Rabbi bunlar istemediler.” ⁽⁶⁾ dèye. Andan kıyāmet güninde münādīler kāfirleri dört ⁽⁷⁾ adıla çağırılar. Bir adı kāfir. Ve bir adı fācir. Ve bir adı ⁽⁸⁾ ğāfil. Ve bir adı ħāin dèyeler. Ve mü‘ minleri dañı dört adıla ⁽⁹⁾ çağırılar. Yā mü‘ min ve yā ‘ārif ve yā şādık ve yā muħliş dèyeler. Ve ol ⁽¹⁰⁾ gün bunlar ħulleler gèyeler. Boyunları dañı uzun ola ve kamu ⁽¹¹⁾ ħalāyık bunları göreler, ‘acebleşeler, eydeler: “Ëy Bār-ı Hūdā bunlar kanķı ⁽¹²⁾ peygamberlerdür?” dèyeler. Nidā gele kim: “Bunlar benüm şādık ve muħliş ⁽¹³⁾ ve mü‘ min kullarumdur.” dèye.”

Otuz birinci bāb: Uçmaķ yeli şıfatın 41^a ⁽¹⁾ beyān eder.

Ĥaberde şöyle gelmişdür kim; Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ⁽²⁾ ve sellem eydür: “Yā Ebā Hureyre uçmaķ içinde bir yel ese. Ol yelüñ ⁽³⁾ adı nāhine ola. Ĥaķ Te‘ālā ol yeli nürdan yaratmışdur ve ol ⁽⁴⁾ yel ‘arşıla kürsī arasından çıkar. Mü‘ minlere tokunıcaķ yüzleri 41^b ⁽¹⁾ nūrıla ve endāmları şādluğıla tola. Ve cennetüñ ağaçların bir birine ⁽²⁾ tokundura. Budaķlarından āvāzlar çıķa, tesbīħ edeler. Ne kadar kim ⁽³⁾ köşķler var ise kapuları ve kañtaraları açıla ve ħürīlerüñ mıķna‘ ası ⁽⁴⁾ deprene. Ve ĥoş āvāz kopa, luţfila eşideler. Ve dañı uçmaķda ⁽⁵⁾ müşkden ve ‘anberden tepeler ola ve koķusu mü‘ minlerüñ dimāğın mu‘ attar ⁽⁶⁾ eyleye. Ve dañı mü‘ minler bu şādluğıla qalalar ve mü‘ minlere bir yıl bir günce ⁽⁷⁾ gelmeye.”

Otuz ikinci bāb: Uçmaķ ĥaberleri şıfatın beyān eder.

⁽⁸⁾ Ĥaberde şöyle gelmişdür ki; Peyğamber şalla ‘llāhu ‘aleyhi ve sellem eydir kim: ⁽⁹⁾ “Yā Ebā Hureyre uçmaķ içinde çayırlar vardur. Ve o otlar içinde ⁽¹⁰⁾ cānaverler vardur. Ve ol cānaverlerüñ adı Ġanā’dur. Şimdi ol ⁽¹¹⁾ çayırlarda otlarlar. Uçmaķ ehlinüñ tavarlarıdır. Ben anları ⁽¹²⁾ mi‘ rāc gècesi gördüm.” dèdi.

Otuz üçüncü bāb: ‘Aşīleri ⁽¹³⁾ tamuya sürecekleleri şıfatın beyān eder.

Haberde şöyle 42^a (1) gelmişdür kim; Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem eydür: “Yā Ebā Hureyre (2) benüm ümmetüm günāhkārlarımı cem' edeler, tāmuya süreler. Ammā (3) kāfirleri gibi sürmeyeler. Yüzleri kapkara olmaya. Zencīr (4) ve bukağı dağı olmaya. Ammā tāmuya giderken çağrışı çağrışı (5) varalar. Ve çağrışdukları budur kim: “Yā Muhammed bize şefā' at eyle.” deyü (6) zārī kıllalar. Kaçan kim tamu kapusına ededeler nāgāh bunları (7) tamu Mālik'i göre, karşı çıka. 'Azāb feriştelere (8) Anuñ hükminde yetmiş biñ ferişte vardır. Cümlesi 'azāb feriştelere (9) Kaçan kim bu 'aşīler tamu 'azābların ve ol Mālik heybetin göricek (10) Muhammed adını unudalar. Döne ol Mālik bunlardan şora kim: “Kañkı (11) peyğamber ümmetisiz?” deye. “Ayrık 'aşīler gibi yüzünüz kara degüldür. Ve eliñüz (12) ayağıñuzda zencīr ve bukağı yokdur.” Döneler, ol 'aşī kullar (13) eydeler kim: “Ëy Mālik, senün heybetün den biz peyğamberün adın unutduk.” 42^b (1) deyeler. Ancak bilürüz kim Qur'an okurduk ve beş vaqt namāz (2) kılarduk ve Ramazān ayınuñ orucın dutarduk ve gāzīluk edüp (3) togru söylerduk ve yavuzları sākıt eylerduk.” deyeler. Mālik (4) bu sözleri eşidicek deye kim: “Muhammed Muştafā şalla 'llāhu 'aleyhi (5) ve sellem ümmetisiz.” Bunlar dağı eydeler kim: “Yā Mālik; belī, biz Muhammed ümmetiyüz.” (6) deyeler. Mālik eyde kim: “Peyğamberiñüz var imiş, velākin işlediñüz (7) hayırları ve hasenātları Tañrıçün işlemediñüz. Tañrıçün işleyen (8) Tañrı dostı olur.” deye. 'Aşīler eydeler: “Namāz kıldık, bize (9) sūfī dēsünler. Ve hacca varduk, bize hācı dēsünler. Ve şadağa (10) vèrdük, bize cömerd dēsünler. Ve gāzā kıldık, bize bahādır dēsünler. (11) deyü.” deyeler. Döne tamu Mālik'i eyde kim: “Siz riyā için işlemişsiz. (12) Ëy bedbahtlar, Tañrısınun düşmānı olmışsiz. Muhammed Muştafā şalla - (13) -'llāhu 'aleyhi ve sellem anuñçün size şefā' at eylememiş.” deye. Döne 43^a (1) ol 'aşīler eydeler kim: “Yā Mālik, bize bir lahza amān vèr kim derdimüz (2) ile ağlaşalum.” deyeler. Çünkü Mālik amān vère şol kadar ağlaşalar (3) kim gözleri yaşı dükene bu kez kan ağlaşalar. Şol kadar kim kan dağı (4) dükene. Tamu Mālik'i eyde kim: “Ëy 'aşī kullar, ne görklü¹⁴ ağlamağdur (5) bu ağlamağ. Eger bu ağlamağı dünyāda Tañrı korkusından ve günāh- (6) -larıñuzu aņup göziñüzden bir tamlı yaş geleydi bu gün tamu (7) 'azāblarına giriftār olmayayduñuz.” deye. Ëy 'aşī kullar, bunda (8) sizi hēc bir nesne getürmedi. İllā ol ri'āyla mesāvī gıybet (9) getürdi. Tamu Mālik'i zebānīlere buyura: “Siz bunları tāmuya (10) eletün.” deye. Zebānīler bunları tāmuya koyalar. Bunlar çağrışalar. (11) Bi-smi 'llāh deyeler. Tamu bunlardan biñ yıllık yol kaça. Mālik tāmuyı (12) kaçıya, tutuñ deye. Od buñlara kaşd kıla, bunlar çağrışalar kim (13) bi-smi 'llāhi 'r-rahmāni 'r-rahīm deyeler. Bu kez tamu anlardan iki biñ 43^b (1) yıllık yol kaça. Yine Mālik tāmuyı kaçıya. Gèrü tamu kaşd kıla. (2) Bunlar gèrü çağrışalar, bi-smi 'llāhi 'r-

¹⁴ Yazmada: *göreklü* okunacak şekilde.

rahmāni 'r-rahīm dēyeler. Bu kez tamu ⁽³⁾ bunlardan üç biñ yıllık yol kaçā. Mālik gēru tamuıyı kaçıya, 44^a ⁽¹⁾ eyde kim: “Buyurduğum tutmaz mısın? Ben senden Tañrı'ya şikāyet ⁽²⁾ kılarım.” dēye, dōne. Tamu dağı eyde kim: “Senün fermānuñ tutaruz ⁽³⁾ ammā bunlar Tañrı'nuñ üç dürlü adın okudılar. Bu üç dürlü ⁽⁴⁾ ad bizde hēç kuvvet kıomaz.” dēye. Dördüncü def' a bi-smi 'llāhi 'r-rahmāni- ⁽⁵⁾ 'r-rahīm dēmege bunlara Hāğ Te'ālā unuttura. Bundan ⁽⁶⁾ şonra yetmiş biñ bölük kişi tamuya birağalar. Sağaruñ içinde yanalar, ⁽⁷⁾ kül olalar. Hāğ Te'ālā gēru yaradup cān vēre. Yine tamuya atalar. ⁽⁸⁾ Bu nev' ile günāhlu günāhınca yanar. Andan şonra Muħammed Muştafā ⁽⁹⁾ şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem gēru şefā' at ēde. Çıkaralar, uçmağā ⁽¹⁰⁾ kıoyalar. Ammā şol kişileri kim şıdkıla ve i' tikād birle ĩmān ⁽¹¹⁾ getürmiş olalar. Anları gēru tamudan kıkaralar. Muħammed Muştafā ⁽¹²⁾ şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem şefā' at eyleyüp uçmağā götüreler. ⁽¹³⁾ İllāhī cümle mü' minlere şefā' at rüzī kııl.

Otuz dördüncü 44^b ⁽¹⁾ bāb: Tamu ' azābları şıfatın beyān ēder.

Haberde şöyle gelmiş- ⁽²⁾ -dür ki; Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem eydir kim: “Yā Ebā Hureyre mi' rāc ⁽³⁾ gēcesi altıncı kıat gökden bağıdım. Beytü 'l-Mağdis'de bir dere gördüm. ⁽⁴⁾ Ol derede bir ferişte gördüm. Ol feriştenün yüzi kaçkara ⁽⁵⁾ gözi çetik gözine benzer. Kıatı heybetlüdür ve uzunluğı beş yüz ⁽⁶⁾ yıllık yoldur ve adı Mehāyil'dür. Dōndi, tamu Mālik'i ol Mehāyil'e ⁽⁷⁾ eydir kim: “Yā Mehāyil, tamunuñ cümle yerlerin Muħammed'e göster.” dēdi, dōndi. ⁽⁸⁾ Ol Mehāyil dağı baña evvel bir yer gösterdi kim ol yerün adı Tamu'dur ⁽⁹⁾ ve uzunluğı yüz yıllık yoldur. Ve anuñ içi tolu cāndı. Ve ol ⁽¹⁰⁾ cānlara anda dürlü dürlü ' azāb ēderlerdi. İkinci yerde ⁽¹¹⁾ tolu zencīr ve bukağı gördüm kim, anı tamuluqlara ' azāb ētmek için gizlerler ⁽¹²⁾ idi. Üçüncü bir yer gördüm. Anuñ adı Nār idi. İçi tolu od ⁽¹³⁾ idi, dağı yılan ve çıyan ve ' akreb idi. Dördüncü bir yer gördüm. 45^a ⁽¹⁾ Ol tağıñ adı Şa'ūd'dur. Kıavluhu Te'ālā: «saur hiķuhu sa'ūd^m» ⁽²⁾ Kāfirler ol tağā çıkalar. Ol bir kez silkine dağı kāfirleri bir kezden ⁽³⁾ tamu dibine döküleler. Ve bir dağ dağı vardur kim, anuñ adı Ğazān. ⁽⁴⁾ Ve kıyāmet güninde ol oda tapucılar ol tağda kıaynalar ve ' azāb ⁽⁵⁾ anda ēderler.

Otuz beşinci bāb: Tamu ırmağı şıfatın beyān ⁽⁶⁾ ēder.

Haberde şöyle gelmişdür ki; Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem ⁽⁷⁾ eydir kim: “Yā Ebā Hureyre, mi' rāc gēcesi tamu içinde bir ırmağ gördüm, akar. ⁽⁸⁾ Ziftten dağı bedter kıaradur. Ol ırmağün büyüklüğü yetmiş ⁽⁹⁾ yıllık yoldur. Ve ol ırmağı kim gördüm, henüz dağı gözükür ⁽¹⁰⁾ dağı üç dere gördüm. Evvel derenün adı Cema' 'dur. İkinci dere- ⁽¹¹⁾ -

nün adı Yedā'dur. Üçüncü derenün adı Ğislīn'dür. Bunlardan ğayrı ⁽¹²⁾ dağı iki dere gördüm. Üzeri kapağlı idi. Cebrā'īl'den şordum kim, ⁽¹³⁾ bunlar ne deredür? Cebrā'īl emr eyledi. Kapağın açdılar. İşkencesinden 45^b ⁽¹⁾ cümle tamu ehli feryād kıldılar. İçindeki yılanlaruğ vaşfu <ve> şıfatını ⁽²⁾ kimse bilmez. Döndüm yine Cebrā'īl'e şordum. "Bu kimlerüñdür?" Eyitti kim: "Yā Muhammed ⁽³⁾ böyük derenün birisinün adı Veyl'dür. Kıyāmet güninde kâfirler ⁽⁴⁾ ve münāfıklar ve dağı beş vađt namāzı kılmayanlar ol derelere dolalar." ⁽⁵⁾ Kavluhu Te'ālā: «*favayl^{um} li 'l-muşallīn allazīna hum 'anşalātihim sāhūn.*» ⁽⁶⁾ Dağı anlara heç yeyecek ve içecek olmaya. İllā Ğislīn yeyeler ve cahīm ⁽⁷⁾ şuyın içeler. Kavluhu Te'ālā: «*fa laysa lahu 'l-yavma hāhunā hamīm^{um}* ⁽⁸⁾ *va lā ta'ām^{um} illā min ğislīn^{um} lā ya'kuluhu illa 'l-hāṭiūna.*» ⁽⁹⁾ Yarın kıyāmet güninde kâfirlere ve münāfıklara heç kimesneden feryād ⁽¹⁰⁾ ve meded gelmeye. Kavluhu Te'ālā: «*fa şāribūna 'alayhi mina 'l-hamīmi.*» Ol ırmakdan ⁽¹¹⁾ kim Hamīm'dür. Andan içeler. Susuzluğları dağı bedter ola. Andan ol ⁽¹²⁾ Hamīm'ün şuyı şöyle issidür kim heç andan issi nesne olmaya. ⁽¹³⁾ Kavluhu Te'ālā: «*hazā nuzuluhum yavma' d-dīn.*» Ve ta'āmları ve şarābları 46^a ⁽¹⁾ ol ırmağdan ola. Kavluhu Te'ālā: «*tuskāmin 'aynⁱⁿ āniyatⁱⁿ.*» ⁽²⁾ Irmağları Tağrı hışmından çıkarmışdur. Kavluhu Te'ālā: «*laysa* ⁽³⁾ *lahum ta'ām^{um} illā min zarī^{cin}.*» Ve bunlaruğ ta'āmları kandan ve irinđen ⁽⁴⁾ ola. Bunlara yedüreler dağı bedter aç olalar ve içleri şusuzluğdan ⁽⁵⁾ yana, şuşaduk deýü feryād edeler. Zebāniler varalar. Ol kaynar ⁽⁶⁾ Hamīm şuyın bunlara getüreler, içüreler. Ol sâ' at bunlaruğ ⁽⁷⁾ bağırsağları aşığa döküle. Kavluhu Te'ālā: «*lā yazūkūna fihā* ⁽⁸⁾ *bard^{ān} va lā şarāb^{ān} illā hamīm^{ān} va ğassāk^{ān} cazā^{ān} viḡāk^{ān} innahum* ⁽⁹⁾ *kānū lā yarcūna hisāb^{ān}.*» Bunlara bundan şouk ta'ām yedürmeyeler. ⁽¹⁰⁾ İllā hamīm ile ğassāk yedüreler. Bunlara lāyık cezā budur. «*lāhum şarāb^{um}* ⁽¹¹⁾ *min hamīmⁱⁿ va 'azāb^{um} alīm^{um} bimā kānū yakfurūna.*»

Otuz altıncı ⁽¹²⁾ bāb: Zađđūm ağacı şıfatın beyān eder.

Haberde şöyle gelmişdür ki; ⁽¹³⁾ Peyğamber şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem eydür: "Tamu içinde bunlaruğ 46^b ⁽¹⁾ ta'āmı zađđūmdur. Kavluhu Te'ālā: «*la ākilūna min şacarⁱⁿ min zađđūmⁱⁿ.*» ⁽²⁾ Zađđūm yeyeler, heç karınları doymaya ve şusuzluğları arta, ziyāde ola. ⁽³⁾ Ve dağı tamu içinde bir çayır gördüm. Ol çayıruğ içinde gördüm ⁽⁴⁾ kişniç ağacı gibi ol ağacuu yemişleri var idi. Ağuya beşzer aşl ⁽⁵⁾ hem ağudandur ve zađđūmdandur. Haberde şöyle gelmişdür ki; Peyğamber şalla- ⁽⁶⁾ -'llāhu 'aleyhi ve sellem eydir kim: "Kıyāmet güninde kâfirlere ve münāfıklara ⁽⁷⁾ karşı od şıçraya. Çađurup gele, eyde kim: "Yā mü'minler ve muvağhidler ⁽⁸⁾ yā şadıklar, şavuluğ yolumdan." deýe. Anlar dağı bu sözi eşidicek ⁽⁹⁾ şavulivereleler. Od gele kapluya kâfirleri. Kavluhu Te'ālā: «*ulā'ika* ⁽¹⁰⁾

aşhābu 'n-nāri hum fihā hālidūna.» Bunlar ebede 'l-ābād tamu ehli ⁽¹¹⁾ olalar, şöyle kalalar. Kavluhu Te'ālā: «*lā yukbalu minhā şafā'at^{um}.*» Hêç ⁽¹²⁾ bunlara şefā'at olmaya. Kavluhu Te'ālā: «*va lā yu'haẓū minhā 'adl^{um}.*» 'Adl ⁽¹³⁾ dağı bunlara yardumcı olmaya. Haberde şöyle gelmişdür ki, emîr- 47^a ⁽¹⁾ –ü 'l-mü'minîn 'Alî kerrema 'llāhu vechehu eydür: “Resül şalla 'llāhu 'aleyhi ⁽²⁾ ve sellemden şordum kim, yā Resūla 'llāh cümleden ulu muşîbet ⁽³⁾ kağısıdır?” dëdüm. Döndi, Resül Hâzreti şalla 'llāhu 'aleyhi ve sellem ⁽⁴⁾ eyitdi ki: “Yā 'Alî «*innā li 'l-lāhi va innā ilayhi rāci'un.*» Ya' nî bir kulu ile- ⁽⁵⁾ -teler Hâk Te'ālā hâzretine kıyâmet güninde begâyet günâhkâr ⁽⁶⁾ bulunsa dağı ol kulu tamuya buyursa andan ulu muşîbet ⁽⁷⁾ olmaya yā 'Alî.” dëdi. Haberde şöyle gelmişdür kim, tamu kapusunda ⁽⁸⁾ yazuludur kim: “Hergiz cüvân-merdler saña girmeyeler.” Haberde şöyle ⁽⁹⁾ gelmişdür kim, tamuluğların boyı şol kadar böyük ola kim bir yağrın ⁽¹⁰⁾ bir yağrına kırk yıllık yol ola ve başları Uğud Tağı'nca ⁽¹¹⁾ ola ve saçları çırpı gibi ola ve yüzleri kapkara ola ve gözleri ⁽¹²⁾ çukur ola. Kavluhu Te'ālā: «*talfahu vucūhahumu 'n-nāru va hum⁽¹³⁾ fihā kālihūna.*» Elleri ve ayakları zencîrlü ola ve tonları 47^b ⁽¹⁾ katrân ola ve degme bir tamuluğun gövdesinün derisi kırk kat ⁽²⁾ ola ve degme derisünün aralığı kırk karış ola. Aralığında tolu ⁽³⁾ 'akreb ve yılan ve çıyan ola ve yëdikleri ta'âm, zaqqūm ve şarābları ⁽⁴⁾ hamîm ola ve yoldaşları dīvler ve cinler ola. Ve dağı zārî- ⁽⁵⁾ -lıkların kimse eşüdüp esirgemeye. Yerleri begâyet tar ola ve 'azābları ⁽⁶⁾ varduğa tura. Yerleri od ve kan ve irin ola. Bunların gibi nesne- ⁽⁷⁾ -lerin içinde kalalar. Tenleri oddan yanmış ola ve bağırsaqları hamîmden ⁽⁸⁾ ve zaqqūmdan päre päre ola. Yëdiklerince karınları toymaya ve şusuz- ⁽⁹⁾ -lukları arta dura. Karañulukda kalalar, hergiz aydınlık görmeyeler. ⁽¹⁰⁾ Zinde olalar, hêç kurtulmayalar. Dâim durmayup ağlaşalar. Kocaları ⁽¹¹⁾ çağrışalar ve: “Ëy bizüm za'îflüğümüza!” dëyeler. Ve yigidleri çağrışalar ⁽¹²⁾ ve: “Ëy bizüm yigidliğümüza.” Ve 'avratları çağrışalar ve: “Ëy bize uçmağdan ⁽¹³⁾ mahrûm kalduğ ve tamuya giriftâr olduğ. Od tenümüzi yağıdı.” 48^a ⁽¹⁾ İki yerde mevkuף ola. Halâyık dört yerde şorup şormağlık ⁽²⁾ ola. Her kim mü'min ve muvaħhiddür, şorisuz hisâbsız mağberesinden ⁽³⁾ kopıcağ toğrı uçmağa vara, gire. Her kim münâfıkdur ve 'āsîdür ⁽⁴⁾ elli biñ yıl başı açuğ ve yalın ayak, aç ve şusuz toprağı ⁽⁵⁾ yastanup kıyâmet günü issiligında kala. Elli biñ yıldan ⁽⁶⁾ şonra tamuya gire.

İKİNCİ BÖLÜM ÇEVİRİ

2.1. Çeviri

1^b Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

Allah'ın verdiği nimetler sebebiyle ve değişikliklerden bilmediğimiz şeyleri bize öğretmesinden dolayı Allah'a hamdolsun. Ayetlerin ve hikmetli zikrin (Kur'an) kendisine indiği elçisine, efendimiz Muhammed'in ailesine, efendimiz Muhammed'in evlatlarına, efendimiz Muhammed'in sahabelerine dua olsun. Onu kutsa ve ona selamet ver. Kutlu ve yüce olan Allah, Hz. Peygamber'in sahabelerinin ulularından bizim hepimizden razı ve hoşnut olsun. Bundan sonra; (konumuza gelelim):

Bilin ki, azizler ve sadıklar bu tarafa (esere) kulak versinler ve dinleyenlere itibar edilsin diye bu kitaba Ahval-i Kıyamet adını verdik. 2^a Bundan dolayı kitabı otuz altı bölüm olarak oluşturdum ve her bölümünde türlü türlü özellikler ve faydalarıyla açıkladım; ta ki musannifiyle yazanını hayır duadan mahrum bırakmasınlar, âlemlerin Rabb'inin izniyle.

Daha sonra bilin ki ilk bölüm ay, güneş ve yıldızların niteliğini anlatır. İkinci bölüm tövbe kapısının niteliğini anlatır. Üçüncü bölüm Deccal'ın niteliğini anlatır. Dördüncü bölüm Deccal'ın eşeğinin niteliğini anlatır. Beşinci bölüm İsa Peygamber *as.* sıfatını anlatır. Altıncı bölüm Yecüc ve Mecüc'ün niteliğini anlatır. Yedinci bölüm Dabbetü'l-arz'ın niteliğini anlatır. Sekizinci bölüm meleklerin insanoğulları için ağlaştıklarını anlatır. Dokuzuncu bölüm İsrail'in üfleyişini 2^b anlatır. Onuncu bölüm ölüm meleğinin kendi canını aldığı anlatır. On birinci bölüm yeryüzünün ıssız kaldığını anlatır. On ikinci bölüm yer ve göğün dumanla dolduğunu anlatır. On üçüncü bölüm tek bir surun niteliğini anlatır. On dördüncü bölüm Burak'ın niteliğini anlatır. On beşinci bölüm Hz. Muhammed Mustafa *sav.*ın mübarek mezarından mahşerde çıktığını anlatır. On altıncı bölüm mahlukların mezardan çıktıklarını anlatır. On yedinci bölüm soru ve hesabın niteliğini anlatır. On sekizinci bölüm ejderha rüzgârını anlatır. On dokuzuncu bölüm minberlerin kurulduğunu anlatır. Yirminci bölüm cehennemin niteliğini 3^a anlatır. Yirmi birinci bölüm mahşerin niteliğini anlatır. Yirmi ikinci bölüm insanların çekirgeye ve kelebeğe benzediğini anlatır. Yirmi üçüncü bölüm (tutulan) safların niteliğini anlatılır. Yirmi dördüncü bölüm kürsü niteliğini anlatır. Yirmi beşinci bölüm sancak niteliğini anlatır. Yirmi altıncı bölüm cennet ve cehennemin durduğu yerin niteliğini anlatır. Yirmi yedinci bölüm cehennemin niteliğini anlatır. Yirmi sekizinci bölüm hesabın

niteliğini anlatır. Yirmi dokuzuncu bölüm kalemde bilgi almayı anlatır. Otuzuncu bölüm gökten amel defterlerinin yağmasının niteliğini anlatır. Otuz birinci bölüm cennet rüzgârı niteliğini anlatır. Otuz ikinci bölüm cennet haberlerini anlatır. Otuz üçüncü bölüm 3^b asilerin cehenneme sürüleceklerini anlatır. Otuz dördüncü bölüm cehennem azaplarının niteliğini anlatır. Otuz beşinci bölüm cehennem ırmağının niteliğini anlatır. Otuz altıncı bölüm zakkum ağacının niteliğini anlatır.

İlk bölüm:

Abdullah bin Ömer'den şöyle rivayet edilmiştir. Resuller ve enbiyalar önderi Muhammed Mustafa'nın mübarek sözünden şöyle buyurdu ki: "Allah Tebareke ve Teala ay ve güneşi, arş ve kürsüyü, levha ve kalemi kendi nurundan yarattı.

Ayla güneşin nuru birlikteydi. Güneşin büyüklüğü bu dünyanın yedi misli kadardır. Ay güneşten küçüktür ve de her yıldızın büyüklüğü dünya kadardır. Yıldızın zerresi arşın süsüdür. Güneş göğün dördüncü katındadır. Hak Subhanehu ve Teala o vakit onu 4^a yarattı. Ayın yaratılışındaki sebep budur ki böylece gece ve gündüz anlaşıldı. Çünkü dinlenmek zamanları bunlardı. Hak Subhanehu ve Teala merhametliliğini gösterdi. Cebrail *as.a* buyurdu. Ayla güneşin nuru biriken Cebril *as.* kanadıyla aya bir kez vurdu. Ayın nuru azaldı. Ayın nurundaki siyahlık Cebrail'in kanadının izidir. Nitekim Hak Celle ve âlâ Kur'an'da emretti: "Biz geceyi ve gündüzü birer ayet (delil) olarak yarattık. Gecenin karanlığını silip (yerine, eşyayı) aydınlatan gündüzün aydınlığını getirdik." Hz. Peygamber *sav.* der ki: "Hak Teala güneşi yarattığında bir kağrı yarattı. O kağrının üç yüz köşesi vardır. Her köşesinde bir tekerlek vardır. Her tekerleğe bir melek tayin edilmiştir. O melekler ki orada vekildir. 4^b Doğudan batıya çekerler ve batıdan doğuya çekerler. Doğuda yüz seksen pınar vardır, yerden çıkar. Batıda yüz seksen pınar vardır, yerden çıkar. Ay ile güneş doğudaki pınarlardan doğarlar. Batıdaki pınarlardan batarlar." Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Onu kara bir balçıkta batar buldu." Her gün bir pınardan doğar ve bir pınardan batar. Bu olay o yüz seksen pınarda tamamlanınca gece ile gündüz eşitlenir. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Şu hâlde (işin gerçeği) öyle (umdukları gibi) değil! Doğuların ve batıların Rabb'ine yemin ederim."

Peygamber *sav.* o mübarek kelimadan buyurdu ki: "Dünyada güneşin altında Hak Teala bir deniz yaratmıştır. Batıya kadar kaldırıp bir damla su damlamasa dahi Allah'ın emriyle 5^a damlar. Ay ve güneş o denizin içinden geçer ve o deniz buzdan daha soğuktur." Peygamber *sav.* buyurur: "Allah hakkı için benim canım onun kudreti

elindedir. Eğer güneş o denizin içinden geçmeseydi güneşin sıcaklığından dünya bir saatte kapkara olup yanardı ve ayın nurunu görseydi âşık olup secde kılardı, “Allah budur.” derlerdi.” Nitekim kelam-ı kadimde (Kur’an-ı Kerim) bildirdi: “Her biri bir yörüngede yüzerler.”

Peygamber *as.* buyurur: “Allah Tebareke ve Teala bu cihanda çok hayret edilecek şeyler yaratmıştır. Bütün hayret edilecek şeylerden biri şudur ki: İki şehir yaratmıştır. Biri doğuda biri ise batıda. Süryani dilinde Barkayasan, Arapçada Balkan denen o şehir doğudadır. Süryani dilinde Barhisan, Arapçada Cabalsan denen o şehir batıdadır. O 5^b şehirlerin her birinde on bin kapı vardır. Her bir kapısından diğer kapısına bir fersah yoldur. Her bir kapısında her gece bin nöbetçi yatar. O şehirde ne kadar insan varsa güneşin doğduğu vakit boru, davul ve kös çalarlar. Çünkü güneş doğduğu zaman fazlasıyla heybetle doğar, onlar da onun için kalabalık ederler. Eğer o şehrin kavmi kalabalık etmeseydi her birinin güneşin doğunca görülmesinden dolayı bütün o şehirlerin halkının ödü patlayıp yok olurlardı.

O iki şehrin halkının hepsi mümindir ve Allah’ın varlığına inananlardır. Allahu Teala’nın birliğini kabul etmişlerdir. Hud peygambere ve Musa peygambere *as.* inanmışlardır ve Ad kavmindendirler.

Bunlardan başka üç türlü kavim vardır. Birine Müşg derler. Birine Nâkıl derler. Bir de onlardan başka Yecüc ve Mecüc kavmi vardır. 6^a O meleğin sol elinin içindeki karanlık perdesinden karanlık çıkar. Dünyaya, gökyüzünün çevresine ve denizlere yayılır, gece olur. Kıyamet koştığında şöyle olsa gerek: “Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katarsın.” Ey dostlarımız! O zaman ki kıyamet yaklaşır, güneş arş altında secde eder. (Güneş) der ki: “Ya Rabb’i, bana izin ver dinleneyim.” Hak Teala izin verir. Üç gün üç gece arş altında kalarak dinlenir. O üç gün üç gece bir gün gibi uzun olur. Münafıklar ve kâfirler hiç anlamazlar. Ama âlimler, ibadet edenler ve dindarlar anlarlar ve ağlayıp inlerler. Derler ki: “Eyvah o korktuğumuz geceye yakalandık. Ne çare bulalım?” derler. Tam üç gün üç gece bir gün gibi geçer. Oradan Hak Teala güneşe emreder, ikisi kapkara doğarlar. 6^b Tam olarak kendi ekseninde hareket ederek yerine ulaşınca doğuda dururlar. Allahu Teala tövbe kapısını kapar.”

İkinci bölüm: Tövbe kapısının niteliğini anlatır.

Ömer bin el-Hattab *ra.* Resulallah *sav.* dan sordu: “Ya Resulallah tövbe kapısı nedir?” Resul Hz. *sav.* buyurdu: “Ey Ömer, Allahu Teala tövbe için bir kapı yaratmıştır. Batıdan

uzaktır ve o kapı iki kattır. Bir katı elmastandır ve bir katı incidendir. Bir katından bir katına varmak kırk yıllık yoldur. Herhangi bir müslüman amelleri için bir daha yapmamak üzere tövbe etse (nasuh tövbesi) melekler o müslümanın tövbesini alırlar, o kapıdan içeriye koyarlar. Ondan sonra o günahına bir daha yaklaşmaz.”

Maaz bin Cebel der ki: “Hz. Resul’e sordum. Ey Resulallah nasuh tövbesinin 7^a amacı nedir?” Hz. Resulallah -salat ve selam onun üzerine olsun- buyurdu: “Ya Maaz nasuh tövbesi şudur ki: “Memeden süt sağarlar, sağılan süt tekrar memeye girmeye.” Yani manası şudur ki: “Nasıl ki memeden süt sağıldığında yine memeye girmediği gibi bir daha günahına dönmez.” dedi. “Ondan sonra Allahu Teala tövbe kapısını kapatır. Her kim tövbe ederse tövbesi kabul olmaz. Müslüman olursa müslümanlığı kabul olmaz.” dedi. Peygamber *sav.* bu ayeti okudu: “Onlar ancak kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabb’inin gelmesini yahut Rabb’inin bazı alametlerinin gelmesini bekliyorlar. Rabb’inin bazı alametleri geldiği gün, önceden inanmamış ya da imanında bir hayır kazanmamış olan kimseye artık imanı bir fayda sağlamaz. De ki: “Bekleyin, şüphesiz biz de beklemekteyiz!”

Ebu Kab oğlu der ki: “Ey Resulallah, ondan sonra dünya, âlem, ay ve güneş nasıl olur?” dedi. Peygamber 7^b *sav.* buyurdu: “Ebu Kab oğlu yine ay ve güneş yerine gelir, doğudan doğar, batıdan batar ve dünya düzeninde durur. Ama kıyamet yaklaşır. Tövbe kapısı kapandıktan sonra Deccal aleyhillane çıkar.

Üçüncü bölüm: Deccal’in doğuşunun 8^a niteliğini anlatır.

Deccal aleyhillanenin Peygamber *sav.* zamanında doğduğu rivayet edilmiştir. O zaman Resul *sav.* Mekke’den Medine’ye gitti. Ebu Bekir es-sıddık *ra.*, Abdullah bin Mesud, Âbir bin Kakhâr ve Muhammed bin Ebu Bekr nurlu Medine’den dönerken bir köye geldiler. O köye Mecmau’s-Sur derlerdi, küçük bir köydü. Birçokları da Şuayb-ı Harise oğlu köyü derlerdi.

O köye varınca Peygamber *sav.* atını dizginleyip durdu. “Ey Eba Bekir, sen de bil ki lanetli Deccal bu köyde doğacaktır.” dedi. Bu köyde iki Yahudi vardır. Birisinin adı Sabek’tir. Birisinin adı Daver’dir. Daver’in eşi Kattane’dir. Lanetli Deccal Kattane’den doğacaktır.” dedi.

8^b Çok zaman geçmeden Rebiülevvel ayının çarşamba gününde doğdu. Deccal aleyhillane doğduğu gibi ayağa kalktı, annesiyle konuştu, sohbet etmeye başladı.

Gördüler ki sağ gözü yoktur, gözünün yeri bile belli değildir. Kendisine vururdu, vurdukça gelişir, büyürdü. Doğunca Deccal adını verdiler. O köyün halkı her zaman bizim Peygamber'imize şöyle derdi: "Acele etme şimdi Deccal senin hakkından gelir."

Sözün başına dönelim. O gün Deccal annesinden doğdu. Abdullah bin Mesud ve Muhammed bin Selme Mecmaus-Sur köyüne gittiler. Gördüler ki kalabalık var, oraya vardılar. "Bakalım bu kalabalık ne?" Döndü o kişi söyledi: "Bu köyde bir oğlan doğdu, annesiyle ve halkıyla konuşur." dedi. Bu sözü Abdullah ile 9^a Muhammed işittiler. "Hemen ikimiz de gidelim, görelim." dediler. Deccal'in kapısına geldiler. Deccal'in annesi bunları gördü ve dedi ki: "Ey Deccal, Peygamber'in dostları seni görmeye geldiler." "Niye geldiler, onlar benim düşmanlarımdır." dedi. Bu durumda bunlar bu sözü duyunca Deccal'in alınına baktılar. Alnında bir yazı vardır. O yazı şudur: "kâfir billahi." diye yazılmıştır. İkisi de bunu görünce dertlenip gittiler.

Yatsı namazı vaktinde Hz. Peygamber'in huzuruna geldiler. "Ey Resulallah, Deccal doğdu." dediler. Hz. Resulallah *sav.* döndü ve buyurdu: "Siz gördünüz mü?" dedi. Resul öyle deyince Abdullah ve Muhammed dediler: "Ey Resulallah Mecmau's-Sur köyünde bir işimiz vardı. İşimizi bitirmek için oraya gittik. Gördük ki bir kalabalık var. "Bu ne kalabalık?" Bize dediler ki: "Deccal doğdu ve biz de haberini 9^b aldık. Sâyük komşuluğunda o büyücü Kattane'den doğdu." Gittik, gördük. Annesiyle konuşur ve kendisine vurur, vurdukça gelişir, büyür. Bir de alınında "kâfir billahi." diye yazılmış bir yazı gördük. Bu bütün alametleri Resul *as.a* söyleyiverdiler.

Ertesi sabah olunca Peygamber *sav.* ata bindi. Ömer ve Abdullah bin Mesud *ra.* Deccal'in annesinin kapısına geldiler. Deccal'in annesi Deccal'a dedi: "Peygamber *sav.* dostlarıyla seni görmeye geldiler." Döndü, Deccal şöyle dedi: "Gelsinler." Hz. Resul dostlarıyla buyurdular. "Ey Resulallah, gönlümüzden bir şey geçirelim, bakalım bilir mi?" Resulallah *sav.* bunların sözlerini dinleyip Duhan suresini gönüllerinden geçirerek içeri girdi. Döndü Peygamber *sav.* buyurdu ki: "Ey Deccal, -şahid bî annî Resulallah." Yani "Şahitlik 10^a et ki ben Allah'ın peygamberiyim." dedi. Deccal aleyhillane döndü ve şöyle dedi: "Ey Muhammed, sen şahitlik et ki ben Allah'ım!" Resul Hz.*sav.* döndü ve şöyle dedi: "Ey melun, Allah birdir!" Peygamber *sav.* üç kez "Allah birdir!" dedi. Deccal karşılık olarak "Ben Allah'ım!" derdi. Resul *sav.* baktı ki Allahlık iddiasında bulunur, döndü ve şöyle dedi: "Ey melun bil bakalım kapına geldiğinde gönlümden ne geçirdim?" "Ey Muhammed, Duhan suresini geçirdin." dedi. Peygamber *sav.* buyurdu: "Allah seni katletsin." Resulallah *sallahu* Teala aleyhi ve sellem böyle deyince o vakit

Hız. Ömer kılıç yöneltti, salladı ve vurduğu anda kılıç geriye savruldu. Hız. Ömer'in kanı aktı. Peygamber *sav.* Ömer'i bu hâlde görünce 10^b buyurdu: "Subhanallah."

Oradan Resulallah sallallahu Teala aleyhi ve sellem Medine'ye vardı. Deccal aleyhillane arkasından gitti. Medine-i Münevvere'ye yöneldi. Medine halkı toplandı ve 11^a ağılaştı. İnsanlar Deccal'i öldürmeye teşebbüs ettiler. Deccal kaçtı. Kendi yerine (köyüne) gitti. Medine halkı arkasından geldi. Lanetli Deccal büyük bir taş getirdi. O köyün etrafına yerleştirdi, eliyle işaret etti, kale duvarı gibi etraf duvar oldu. O köyün halkı duvarın içinde kaldı. Medine halkı o köye girmede, korktular. Dediler ki: "Ey Resulallah, Deccal ne fena bela çıkardı. Bu zalim yeri göğe kadar duvar kıldı, kapladı." dediler. Resulallah *sav.* o vakit elini açıp dua etti, buyurdu: "Ya Rabb'im hesap vaktine kadar bu kâfirin şerrini benim ümmetimden uzak tut."

O an Hak Subhanehu ve Teala bir melek gönderdi. O melek garip bir kuş suretindeydi. Deccal'le mücadeleye başladı, hemen pençe attı, yukarı kaldırdı. Deccal bağırdı: "Ya Resulallah sakın!" dedi. O 11^b melek döndü, Resul'den tarafa baktı. Resul mübarek parmağıyla gösterdi. O melek fırsat vermedi, Deccal'i götürdü. Taberistan'da bir deniz vardır. O denizin içinde bir ada vardır. O adanın içindeki bir mağaraya koydu. Şimdi o lanet oradadır, hapsedilmiştir.

Ey azizler şimdi bu söz Allah'ın fermanındadır. Hak Teala'nın kudretindedir, bu peygamber *sav.* kerametidir. O hâlde böyle bilmek gerekir ki Allah birdir ve Peygamber'i haktır. Şimdi hoş söz söyleyelim ki: "Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. O birdir ve O'nun ortağı yoktur ve şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve elçisidir." Eğer (Allah'tan) istersen Allah'ın rahmetinden ümidini kesmeyesin. Bu kelimeleri tekrarla ve hatırla ki ölümsüz olasın." dedi.

Şimdiden sonra söze başlayalım. Hak Subhanehu ve Teala Taberistan denizinde bir ada yaratmıştır. Deccal'ı o adaya koydu. Hesap zamanına kadar o 12^a adada olacaktır. Şöyle rivayet edilmiştir ki Deccal ortaya çıkacağı zaman doğuda bir dağ olacaktır. O dağa çıkıp bağıırır, sesini doğudan batıya kadar duyarlar. Hak Subhanehu ve Teala herkese bu sesi ulaştırır. Yahudi ve münafıklar yedi gün o dağda dururlar. İkinci gün bağıırırken bütün Yahudi ve münafıklar duyar. Her kim onun sesini duyarsa kırk gün o dağın üstünde çalışır ve o çalıştıkları günün bir saati on gün gibi gelir. Bir ay bir yıl gibidir. Kırk gün geçtikten sonra lanet Deccal kendisini taşıması için binek hayvanı ister. Öyle ki hiç hayvan bulunmaz. Çünkü lanet Deccal'in boyu üç günlük yol kadar uzun, büyüklüğü iki günlük yol kadar fazladır. Karnı acıkınca balıkları denizden çıkarır,

güneşte pişirir, yer. Ne kadar binek hayvanı bulmak için çare arasalar da bulamazlar. Hak Subhanehu ve Teala Deccal 12^b için bir eşek yaratmıştır. Allah cinlere emreyler o eşeği Deccal'e getirirler. Tekrardan yürür.

Dördüncü bölüm: Deccal'in eşeğinin niteliğini anlatır.

Hak Subhanehu ve Teala'nın vaktiyle Deccal'i yarattığı rivayet edilmiştir. O'nun için bir eşek yarattı. Büyüklüğü dört günlük yol gibidir ve iriliği üç günlük yol gibidir. (Öyle iri ve büyüktür.) Teni kıpkızıl kan rengindedir. Ayağı zift gibi kapkaradır, karnından dizlerine kadar beyazdır, yüzü safra gibi sarıdır, kulakları büyüktür ve adı Luban'dır. Alnında "Ben mesih olan Deccal'in eşeğiyim." diye yazılıdır.

O eşek için Hak Subhanehu ve Teala Kaf Dağı'nın ardında o eşek için bir ada yaratmıştır. O adaya büyük ada derler. O adanın içinde kırk ova olduğu rivayet edilmiştir. Her bir ovasının uzunluğu bir günlük yol kadardır. Kırk ada vardır, hepsi o eşeğin otlağıdır. O adaların 13^a içi Allah emriyle geceden sabaha kadar ot dolu olur. O eşek sabahtan geceye kadar o kırk adayı yer, bir zerre bırakmaz, bitirir. O adanın içinde kırk ırmak vardır. O kırk ırmağın da suyunu içer. Orada bir damla su bırakmaz hiç de doymaz. Geceden sabaha kadar kaygıdan uyumaz. O eşek sabah olunca Allah'ın emriyle kalkar, bakar ki adaların hepsi otla dolmuş, ırmakların hepsi suyla dolmuş. Tekrardan sabahtan geceye kadar yer ve içer. Başka ne yesem diye kaygılı uyur. Bütün ömrü böyle geçecektir. Hak Teala onun rızkını eksik etmez ama o hiç kaygısız uyumaz. (İşte) Hak Teala şu şükürsüz, minnetsiz ve gözü doymaz kimseleri ona benzetti. Nitekim Kur'an'da emretti: "Gerçekten insan, pek hırslı (ve sabırsız) yaratılmıştır. Kendisine fenalık dokunduğunda sızlanır, feryat eder. Ona imkân verildiğinde ise pinti kesilir."

13^b Ondan sonra Deccal aleyhillane o eşeğe biner. O zamanda âlim, ibadet eden ve dindar bir padişah vardır. O padişahın ismi Ahmed bin Abdullah'tır. (ra.) O padişahattan korkar. Deccal insan öldürüp geri diriltir. Oradan kâfirlerin askeri şöyle der: "Ya Deccal şimdi sana inandık, sen Allah'sın, bizim anne ve babalarımızı diriltirsin." Deccal aleyhillane bunların anneleri ve babaları suretinde mezardan çıkmaları için cinlere ve perilere emreder. Bu alameti görünce kâfirlikleri artar. Onları babaları ve anneleri zannedip daha fazla günaha batarlar.

Ondan sonra Ahmed bin Abdullah müslümanları Kufe şehrine toplar, hazırlar. Deccal ile Kufe'nin kapısında savaşır. Ne Deccal Ahmed'i ne de Ahmed Deccal'i yener.

Ahmed'in on bin askeri vardır. 14^a Deccal'in askeri içinde sadece yedi bin kadın ve oğlanları vardır. Medine'ye gitmek isterler. Hak Teala meleklerle emreder, yerleri bozup yok ederler. Bir saat içinde Medine'ye ulaşırlar. Hak Teala Ahmed'e de Medine'ye varmayı kolaylaştırır. Ahmed bin Abdullah askerini düzene sokar. Orada bir gün bir gece savaşırlar. Ne Ahmed Deccal'i ne Deccal Ahmed'i yener. Oradan Deccal Mekke'ye gider. Ahmed Mekke halkını toplar. Orada da bir gün bir gece savaşırlar. Kimse kazanamaz, oradan dönerler. Deccal Sina Dağı'na gider, Ahmed de ardından Sina Dağı'na gider. Sina Dağı'nın halkı Ahmed'e yardım eder. Orada da bir gün bir gece savaşırlar, ikisi de kazanamaz, dönerler. Deccal Mescid-i Aksa'ya gider. Ahmed peşinden gider, orada bir gün bir gece savaşırlar. Gene kimse kazanamaz. Deccal orada bu dört ülkeyi bırakıp gider, kırk gün boyunca dünyayı kuşatır, 14^b kıtlık olur. Allahu Teala müslümanları sevimli meleklerine benzetir. Tekbir getirdikleri zaman karınları doyar. Subhanallah dediklerinde susuzlukları diner. Lanet Deccal bütün âlemi fetheder, geri döner, Mekke, Medine, Sina Dağı ve Mescid-i Aksa'ya yönelir. Bu ülkelerin halkları 15^a müslümandır. Dua ederler, duaları kabul olur. Hak Teala İsa Peygamber'i gönderir ve Deccal'i helak eder.

Beşinci bölüm: İsa Peygamber'in gökten inmesini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, İsa Peygamber *as.* gökyüzünden yeryüzüne iner. Parlak nurdan bir kubbenin içinde İsa Peygamber *as.* vardır. Beyaz bir cennet elbisesi giyip, mübarek başına yeşil sarık sarınıp, eline inciden bir asa alıp iner. O asa yedi arşın uzunluğundadır ve ucu bir arşın uzunluğundadır.

Nihayet İsa Peygamber *as.* gökten iner. Nuru Deccal'e değince Deccal eşekten yere düşer. Allah Tebareke ve Teala yere emreder. Yer Deccal'in iki ayağını tutar. İsa Peygamber *as.* elindeki o asayı sırtından vurur, göğsünden çıkar. Deccal düşer. Yarasından ırmak gibi kan akar ve o kanı müslümanlar görür. 15^b Sevinirler. Ahmed bin Abdullah o ülke halkına emreder, İsa *as.* karşılar. Orada savaş için kılıç çekerler. Deccal'in askerlerini öldürürler. Deccal'in askerleri kaçır, nerede bir köşe varsa oraya sığınır. 16^a O sığındıkları yerden ses gelir: "İşte Deccal'in askerleri burada saklıdır." diye haber verirler. Askerlerinden hiç kimseyi bırakmadan tamamını öldürürler. Tamamını öldürdükten sonra yer şiddetle sarsılır. Yer altında ne kadar mal ve hazine varsa tamamı yeryüzüne çıkar. Delili Kur'an'da bildirdi: "Yerküre kendine has sarsıntısıyla sallandığı, toprak ağırlıklarını dışarı çıkardığı ve insan "Ne oluyor buna!" dediği vakit." O zamandan sonra mahlukatlar sadece altın ve gümüşe taparlar. Kimse

mala ve rızka bakmaz. Bütün âlemde altın, gümüş ve nimet çoğalır. Ucuzluk olur ve İsa Peygamber *as.* kırk yıl padişahlık yapar. O zamanlarda bir gün bir saat gibi gelir. Bir ay gün gibi gelir. Bir yıl bir ay gibi gelir. Kırk yıl tamamlandığında İsa Peygamber *as.* kaya büyüklüğünde bir taşın üzerinde secdeye gider, 16^b ölür. İnsanlar İsa Peygamber'in öldüğünü duyar. Feryat edip ağlaşırlar. Gelirler, İsa Peygamber'i Mescid-i Aksa'nın mescidinin kapısına gömerler. Yedi gün sonra Yecüc ve Mecüc çıkar.

Altıncı bölüm: Yecüc ve Mecüc'ün niteliğini anlatır.

Kur'an-ı Kerim'de bildirdi: "Nihayet Yecüc ve Mecüc (setleri) açıldığı ve onlar her tepeden akın ettiği zaman." Yecüc dedikleri iki padişaktır. Birisinin adı Tulan'dır. Birisinin adı Enca'ab'dur. Bu ikisinin sayısız askeri vardır. Bu askerler yüz iki bölüktür. Her bir bölük bin tane Muhammed bölüğü kadardır. Çıkacağı zaman dört bölük olarak çıkacaktır.

İlkin Tulan'ın bölüğü çıkar, yeryüzünde ne kadar tatlı su varsa içerler. Onun ardından bir bölük daha çıkar. Bu bölüğe Enca bölüğü derler. Yeryüzünde ne kadar pis su varsa içerler. Bir bölük daha çıkar. 17^a Ona Bisat bölüğü derler. Yeryüzünde ne kadar acı su varsa içerler. Dördüncüye Bestai bölüğü derler. Onlar da ne kadar balçık varsa içerler, toprağını yerler.

Şöyle bir bölüktürler ki, 17^b ağızlarını yedi kat yerin dibine kadar sokarlar. Bunların boyu iki karış uzunluğundadır. Genişliği bir karıştır. Gözleri küçüktür. Sakalları yoktur. Bıyıkları ağızlarını kapamıştır. Kulakları uzundur, yürürken ayaklarına dolaşır. Yattıkları zaman bir kulağını yere serer, bir kulağını örtünür. Bunların en zayıfları bile yüz batman ağırlığında taş taşır. Bin kez ikiz doğmayınca dek bunların hiçbirisi ölmez. Erkek kız bin kez ikiz doğunca annesi bir köşeye düşüp ölür. Yecüc ve Mecüc, Yafes'in oğullarındandır. Bunların devrinde yiyecek hiçbir şey bulunmaz. Bunlar doğudan çıkarlar, üç yıl içinde dünyayı ele geçirirler. Bütün dünyayı ele geçirince "Yeryüzü bizim oldu." derler. Doğudan batıya doğru bir kez ok atarlar. O kadar kuvvetlidirler ki okları bir yıl kadar yol gider ve şöyle derler: "Yeryüzü bizim oldu, gökyüzü de bizim 18^a olsun." Gökyüzüne ok atarlar. Allahu Teala meleklerle emreder. Onlar da oklarını kana bulayarak bırakırlar. Bunlar o oku görünce sevinirler ve şöyle derler: "Gök Allah'ı yaraladık. İşte gökyüzü de bizim oldu." Bütün dünyayı kaplarlar.

Sadece Mekke, Medine, Mescid-i Aksa ve Sina Dağı'nı bu dört ülkeyi Hak Subhanehu ve Teala bunlara göstermez. Ondan sonra Hak Teala bir çeşit kurtçuklar gönderir. O

kurtçukların adı nefha-i latmandır. Devecik böceğine benzer. Bunların burnundan, ağzından, kulaklarından girer, avret yerlerinden çıkar. Bir saat içinde helak olurlar. Hak Tebareke ve Teala'nın emriyle bunların hepsini denize atarlar. Müminler sevinirler. Hak Teala'ya şükrederler. Bunların ardından yedi gün geçtikten sonra Hak Teala'nın emriyle Dabbetü'l-arz çıkar.

Yedinci bölüm: Dabbetü'l-arz'ın 18^b niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Dabbetü'l-arz Mekke'den çıkar. Öyle ki Kur'an'da bildirdi: “O söz başlarına geldiği (kıyamet yaklaştığı) zaman, onlara yerden bir dabbe (mahluk) çıkarınız da, bu onlara insanların ayetlerimize kesin bir iman getirmemiş olduklarını söyler.”

Dabbetü'l-arz'ın yüzü insan yüzü gibidir, boynu deve boynu gibidir, yüzünden nur saçılır, gövdesi kuş gövdesi gibidir, ayağı aslan ayağı gibidir, yüzü tam olarak güneş gibidir. Sağ elinde Süleyman peygamberin yüzüğü vardır. Sol elinde Musa'nın asası vardır. Beş yüz yıl yol kadar uzunluğu vardır. Doğudan batıya dek ne kadar insan varsa onu görebilir. Sağ elindeki Süleyman peygamberin yüzüğünü bir kez çevirince bütün müminlerin yüzüne dokunur. Kim mümin ise (Dabbetü'l-arz'ın) yüzünde 19^a “Allah şahittir ki kâfirdir.” diye bir yazı yazılı olur. O vakit bunu okuyamayanlar cehennemlik olur. Ondan sonra dünya nimetlerle dolar ve ucuzluk olur. Hiç kimse dünya nimetlerine bakmaz, hepsinin gözleri doyar.

Sekizinci bölüm: Meleklerin insanoğulları için ağladıklarını ve diğerlerini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Resul *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, melekler kıyametin yaklaştığını bildiklerinden insanoğulları için ağlaşırlar ve şöyle derler: “Eyvahlar olsun! Dünyadaki o narin âlimler, ibadet edenler, dindarlar, padişahlar ve cömert kişilerin hepsi toprak altında çürüyüp yok olacaktır. Nimetler sınırsız olacak ve pınarlar akacaktır. Ancak nimetleri yiyecek ve suları içecek kimse kalmaz.” diyerek ağlaşırlar.” Ansızın İsrail...

Dokuzuncu bölüm: İsrail *as.*ın 19^b sura üfleyişini ve melekleri anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, bir melek gökyüzünden yeryüzüne iner. O meleğin yarısı ateşten yarısı kardandır. Ne ateş karı eritir ne de kar ateşi söndürür.

Yedi gün geçtikten sonra İsrail'e emreder. Cuma günü kuşluk vaktinde surunu üfler. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "O, gökleri ve yeri hak (ve hikmet) ile yaratandır. «Ol!» dediği gün her şey olur." Yani insanoğulları işinde gücünde oyalanıp işine bakarken İsrail ansızın sura üfler, dünyadaki insanlar yukarı bakarlar. Kimseyi görmezler. Hamile kadınlar korkudan düşük yaparlar. Emziren kadınlar emzirirken çocuklarını terk ederler. Nitekim Kur'an'da "Fakat onlar farkında değilken, o ansızın kendilerine geliverecektir." ve sonra bu ayette 20^a buyurdu: "O size ansızın gelecektir." İsrail ikinci kez suru üfler, insanlar, yer ve gökte her ne varsa yok olurlar. Yalnız o sonsuz padişahın (Allah'ın) dilediği kişiler kalsın. Sonunda Kur'an'da şöyle bildirdi: "Allah'ın diledikleri müstesna olmak üzere göklerde ve yerde ne varsa hepsi ölecektir."

Onuncu bölüm: Ölüm meleğinin kendi canını aldığını anlatır.

Peygamber *sav.* şöyle rivayet etmiştir ki: "Ey Ebu Hureyre, ölüm meleği gelsin. Mescid-i Aksa'daki kaya büyüklüğündeki taşın üzerine çıkıp otursun. Gözlerini göğe doğru diksın. Allah'tan emir gelene kadar beklesin. Emir geldiğinde: "Ey ölüm meleği, sağ elini gökyüzüne doğru uzat ve sol elini toprağın altında tut. Ne kadar yaratılmış mahlukat varsa tamamının canını al." der.

O da yerde gökte kimseyi bırakmadan canlarını alarak emri yerine getirir. 20^b Cebrail, Mikail, İsrail, Azrail ve kendisi kalır. Allah'tan bir ses gelir: "Ey ölüm meleği daha kim kaldı?" der. Ölüm meleği de: "Ey yüce Allah, sen sır ve gizlilikleri bilen padişahsın. Sormak nedendir? Ey Rabb'im kimse kalmadı. Sadece Cebrail, Mikail, İsrail ve zayıf ve miskin Azrail kaldı." dedi. Öyle deyince Allah katından bir ses geldi: "Ey ölüm meleği sen Kur'an-ı Kerim'in içindekileri okumadın mı? Şöyle buyurdum: "Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacak." Sen sadece dünyadakilerin canını aldın. Sen de kendi canını al." diye emir verir. Bu emri işitince ölüm meleği de döner. Cehennem ile cennet arasına gelir. Bir kanadını yere serer ve bir kanadını da üzerine örtünür. Sağ el parmağını gözüne koyar. Kendi canını alır. Tam canı çıkacakken öyle bir feryat etti ki eğer ölen mahlukatlar 21^a diri olsaydılar tamamının onun heybetinden ödleri patlayıp yok olurlardı. Ölüm meleği: "Ey yüce Allah can acısını ve can vermenin böyle olacağını bilseydim, af isteseydim de hiç kimsenin canını almasaydım." diyerek son nefesini verir ve teslim olur.

Şöyle rivayet edilmiştir: "İsrail'in on sekiz bin kanadı vardır. İnciden, yakuttan ve yeşil zebrecet taşından her biri doğudan batıya kadar ulaşır. O yücelikle bile

kurtulamayacaktır. Ne kadar melek varsa hemen ölürler. Sadece o sonsuz padişah (Allah) kalır. Kur'an'da bildirdi: “Ancak azamet ve ikram sahibi Rabb'inin zatı baki kalacak.”

On birinci bölüm: Yeryüzünün sahipsiz kaldığını anlatır.

Şöyle rivayet edilmiştir ki Peygamber sav. buyurur: “Ey Eba Hureyre, bundan sonra kırk yıl sahipsiz kalır. 21^b gökler ve yerler, ay, güneş ve yıldızlar yerli yerinde durur ve kıpırmaz. Yağmurlar yağsın, nimetler yetişsin ve cihan nimetlerle dolsun. Yaratılmışlardan o nimetleri yiyecek kimse olmasın.” dedi. Hak Teala cc. bu ayeti okur: “Bugün hükümrانlık kimindir? Kahr olan tek Allah'ındır. Bugün herkese kazandığının karşılığı verilir. Bugün haksızlık yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı çarçabuk görendir.” Yani bu nasıl gündür? Hani o gün hamile kalıp çocuk doğuranlar, hani o padişahlık iddiasında bulunup kale yapanlar, hani yoksullara üstünlük kuranlar, hani o dervişleri hor görenler, hani o öksüzleri incitenler, kullarıma verdiğim rızkı yiyenler, başkalarına tapanlar, hani neredeler? Cevap veren hiç kimse bulunmaz. Yine kendisi: “Padişahlık benimdir, bana yakışır, ululuk benimdir, bana yakışır.” diyen cihan padişahlarını 22^a yok ettim. İlk bendim, söylemek bana yakışır diye son yine ben kaldım.”

On ikinci bölüm: Yeryüzü ile gökyüzünün duman ile dolduğunu anlatır.

Şöyle rivayet edilmiştir ki Peygamber sav. buyurur: “Ey Eba Hureyre, Hak Subhanehu ve Teala dumana emir versin: “İn, yeryüzü ile gökyüzü arası duman dolsun.” dedi. Kur'an'da bildirdi: “Şimdi sen, göğün, insanları bürüyecek açık bir duman çıkaracağı günü gözle.”

Yedi gün, yedi gece dünyayı duman sarar. Nihayet duman kalkar. Hak Teala yeryüzüne emreder ve bir kez şiddetle sarsılır. Kur'an'da bildirdi: “Yerküre kendine has sarsıntısıyla sallandığı, toprak ağırlıklarını dışarı çıkardığı.” Yani yer sarsılır, bu yeryüzünde ne kadar yetişmiş nesne varsa ağaçtan ve ottan tamamı kurur. Kur'an'da bildirdi: “Yeryüzü ve dağlar kaldırılıp birbirine tek çarpışla çarpılıp darmadağın edildiği zaman.” Yani yeryüzünde ne kadar dağ varsa tamamı pamuk gibi olur. Dereler ve çukurlar dümdüz olur. 22^b Yeryüzünde yumurta kadar yumru kalmaz. Kur'an'da bildirdi: “Böylece yerlerini dümdüz, bomboş bırakacaktır. Orada ne iniş, ne de bir yokuş görebileceksin.” Hak Teala bulutlara buyurur, âlemi bulut kaplar. Kırk gün kırk gece yağmur yağar, cümle cihan kırk arşın dolar. Yine Hak Teala'dan bir ses gelir: “Ey

güneş yüzlüler, ey dökülmüş saçlar ve sakallar, ey yaratılmış deriler ve ey çürümüş, toprak olmuş kemikler benim emrimle dirilin!” Önce İsrail, Mikail, Azrail ve Cebrail’e can verir ve de dirilirler. İsrail gelir kaya büyüklüğündeki taşa çıkar ve haykırır. Sonunda Kur’an’da bildirdi: “Seslenenin yakın bir yerden sesleneceği güne kulak ver.” Yani kaya büyüklüğündeki taşın üzerinde şöyle söyleyip haykırır: “Ey çürümüş kemikler! Ey çürümüş saçlar dirilin!” deyince o an dirilirler.

On üçüncü bölüm: Surun niteliğini anlatır.

Şöyle rivayet edilmiştir ki Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, 23^a tamamı Yemen boynuzu gibidir ama yarısı altından yarısı da gümüştedir ve dört budağı vardır. Bir budağı arş altında, ikinci budağı yerin yedi kat altında, üçüncü budağı batıda, dördüncü budağı doğudadır. Cihanın tamamını çevreler. Cihan padişahı; Cebrail, İsrail, Mikail ve Azrail’e emreder: “Gidin, cehennem bekçisine (Malik) söyleyin, cehennem kapılarını kapasınlar. Muhammed ümmeti için oradaki bütün seçilmiş melekler sizinle gitsinler. Cennetten dostum Muhammed için Burak, sancak ve kemer alsınlar.” der. Sonra cehennem Malik’i gider ve o melekler Muhammed Mustafa’nın mübarek mezarına gelirler. Burak, sancak, taç ve kemeri götürürler.

On dördüncü bölüm: Burak’ın niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, “Ey Eba Hureyre, Burak’ın yüzü insan yüzü gibidir. Eyeri atınki gibidir ve binilecek kısmı kızıl yakuttandır. Kulakları ve başı zebercet taşından 23^b ve gözleri nurdandır. Nefesi insan nefesi, dili insan dili gibidir. Kuyruğu altındandır ve attan küçük eşekten büyüktür. Muhammed Mustafa ona biner.

On beşinci bölüm: Hz. Muhammed Mustafa *sav.*ın mübarek mezarından mahşerde çıktığını anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre; İsrail, Cebrail, Azrail ve yetmiş bin seçilmiş melek Burak, sancak, taç, cennet elbisesi ve kemer getirip Muhammed *sav.*ın mübarek mezarına gelirler. Cebrail *as.* mezarının başında, Mikail ayağının ucunda, İsrail bir yanında durur. Diğer melekler çevresinde ellerini kavuşturup dururlar. Ondan sonra İsrail seslenir: “Ey temiz can, temiz 24^a ten! Allah’ın emriyle mezarından çık.” der. İsrail *am.* seslenir. Allah emriyle Hz. Muhammed’in mübarek mezarı parçalanır. Seyitlerin önderi -salat ve selam onun üzerine olsun mübarek mezarından çıkar.

Kendisine güzellik veren sakalından toprağı silkeler, ayağa kalkar ve mübarek gözlerini aar. Cebrail, Mikail, Azrail ve seilmiş yetmiş bin melek görür. Peygamber sallahu Teala aleyhi ve sellem buyurur: “Ey kardeşim Cebrail, bu gün ne gündür?” der. Cebrail *as.* buyurur: “Ey Muhammed kıyamet günüdür; toplanıp dağılma ve pişmanlık günüdür. Cennetliğin cennete, cehennemliğin cehenneme seileceği gündür.” deyince Peygamber sallahu Teala aleyhi ve sellem Cebrail *as.* 24^b hüngür hüngür ağlar. Cebrail *as.* buyurur: “Ey Muhammed neden ağlıyorsun? Senin iin Burak’ı, sancağı, tacı ve cennet elbisesini getirdim.” der. Peygamber sallahu Teala aleyhi ve sellem buyurur: “Ey Cebrail, ben ne Burak ne ta ne cennet elbisesinin derdindeyim. Allah hakkı iin benim canım O’nun mutlak gücündedir. Bana ne Burak ne ta ne cennet elbisesi ne sancak ne cennet ne oğlan ne kız ne de ehl-i beytim gerek. Bana yalnızca mmetim, mmetim gerek. Ey Cebrail, Hak celle ve l benim mmetime ne kadar süre tanıdı bana söyle?” der. İsrail *as.* cevap verir: “Ey Allah’ın Resul’ selam senin üzerine olsun, 25^a ben şimdi dirildim. Ey Resulallah suru fledim.” der. Resulallah *as.* bu sözü İsrail’den duyunca ok sevindi. O gelen cennet elbiselerini giyer, kemeri kuşanır, Burak’a biner ve Mekke’ye döner.

Burak: “Ey aziz, söyle bana sen kimsin? Benim sözüm vardır. Kıyamet gününde bana ahir zaman peygamberi Muhammed Mustafa *sav.* binecektir.” der. Peygamber *as.* buyurur: “Ey Burak o ahir zaman peygamberi benim.” der. Burak Resul’den bu sözleri duyunca gelir, Cebrail zengisini tutar, Mikail asasını getirir ve ululuk sancağının önünden getirirler. Diğer melekler önünden ve arkasından yürürler. Allah’ın melekleri padişah (Allah’ın) huzuruna varınca başını secdeye koyar, yerden kaldırmaz. O zaman lemlerin kudretli yaratıcısından ses işitilir: “Ey Muhammed başını kaldır, 25^b bu gün ibadet günü değildir. şefaat ve sevap günüdür.” der. O zaman Peygamber *sav.* başını secdeden kaldırır. “Ya Rabb’i benim mmetimin şefaatını bana nasip et.” “Kıldım, git, şefaat et. Öyle ki senden ve benden hoşnut olsunlar.” Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Pek yakında Rabb’in sana verecek de hoşnut olacaksın.” Ondan sonra peygamber *sav.* gider, emirlere itaat edenlere, emirleri yerine getirenlere, Resul’n sünnetini ifa edenlere ve dünyadan tövbe ederek genlere şefaat eyler. Bizim gibi asiler Allah’ın emrine itaat etmediler ve Resul’n sünnetini terk ettiler. Hak Teala onları unutturur, şefaat eylemez. Allah’tan izin ıkmayınca nitekim Kur’an’da bildirdi: “İzni olmadan onun katında kim şefaat edebilir?” şimdi ey aziz kişiler, gece gündüz tövbe etmeyi alışkanlık hline getirse de ansızın ecel gelince tvbesiz ölmemesi ancak Resul’n şefaatıyla olur. Ondan sonra 26^a Hak Teala İsrail’e  kez suru üflemesini emreder. İsrail suru  kez üfler.

Ne kadar insan, cin, kurt ve kuş varsa ve ne kadar yerde ve gökte yaratılmış varsa tamamı dirilir. Mezarlarında canlanırlar. Kur'an'da bildirildi: "Sonra ona bir daha üflenince, bir de ne göresin, onlar ayağa kalkmış bakıyorlar!"

On altıncı bölüm: Mahlukların mezardan çıktıklarını anlatır.

Ebu Nasr Ahmet oğlundan ve Ebi Talip oğlundan -Allah yüzünü şerefli kılsın- şöyle rivayet edilmiştir: Kıyamet günü elli bin yıl gibidir. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Miktarı (dünya senesi ile) elli bin yıl olan bir günde yükselip çıkar." O mahşer gününde mahlukların tümü mezardan çıkarlar. Yeryüzü batıdan doğuya kadar âdemoğullarıyla dolar. O günün heybetinden süt emen oğlanların saçları ak pak süt gibi olur. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirecek o günden kendinizi nasıl koruyabileceksiniz? Gökyüzü bile onunla (o günün dehşetiyle) yarılacaktır. Allah'ın vaadi mutlaka yerine gelir."

26^b O kıyamet gününün şiddetinden ay ve güneş birbirine kavuşur ve her yer kapkara olur. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Güneşle ay bir araya getirildiği zaman!" Bütün mahluklar korkularından "Yol nerededir ve biz nereye doğru kaçalım?" diye feryat ederler.^{27^a} Çeşitli ziynet ve nimetler ile arşın sağ tarafına getirir. Cehennemi de türlü türlü azaplarla donatır. Arşın sol tarafına getirir. Cehennemliği cehenneme ve cennetliği cennete koyarlar.

(...)

56^b On yedinci bölüm: Dört yerde soru ve hesabın niteliğini anlatır.

"Ebi Talip oğlu Ali'den -Allah yüzünü şerefli kılsın- şöyle rivayet edilmiştir: "Kıyamet gününde 57^a azaplarımız çoğaldı diye feryat ederler. Kızları da feryat eder ve ağlarlar. Babalarına, analarına bakarak inlerler. Dönerler ve birbirlerine cevap verirler: "Kendi azaplarımıza çare bulamıyoruz, size nasıl çare bulalım?" derler. Bunların vezirleri Firavun ve Haman'dır. Önderleri şeytan -aleyhillane- olur. Hazinedarları Malik olur. Bunlar Allah'ın gazabına uğrarlar. Bin yıl Allah'a şöyle yalvarırlar: "Ey yüce Allah azaplarımızı bitir." Bin yıldan sonra bir kara bulut görürler. Sevinirler ve yağmur yağacak sanırlar. O buluttan sonra taş ve ateş yağar. Allah kelamı: "Sizden önce geçmiş cin ve insan toplulukları arasında siz de ateşe girin."

Melekler: Yoldaşınız devler ve perilerdi. Şimdi azapları da birlikte çekin." derler. Allah kelamı: "O gün bunlar cehennem ateşinde kızdırılacak." Cehennem içinde yüzlerini

sürterler, yüzleri tanınmaz hâle gelirler. 57^b Allah kelamı: “Sizi Sekar’a (cehenneme) ne soktu?” Bunlara: “Sizin dünyada ne işiniz vardı ki böyle azaplara tutuldunuz?” Allah kelamı: “Onlar şöyle derler: “Biz namaz kılanlardan değildik.” “Yoksula yedirmezdik.” Onlar: “Biz namaz kılmadık ve yoksullara aş vermezdik.” derler. Allah kelamı: “Batıla dalanlarla birlikte biz de daldık.” Onlar: “Yalan söyledik.” derler. Allah kelamı: “Ceza gününü de yalanlıyorduk.” Onlar: “Kıyameti inkâr ederdik.” Allah kelamı: “Kızgın ateşe girerler.” Melekler bunlara kaynar kurşun içirirler. Allah kelamı: “Hayır! And olsun ki o Hutame’ye atılacaktır.” Bunları Hutame cehennemine atarlar. Allah kelamı: “Hutame’nin ne olduğunu sen ne bileceksin?” Hutame cehennemini bunlar doldurur. Allah kelamı: “O Allah’ın tutuşturulmuş ateşidir.” Hak Teala o ateşle gazabında yakmıştır. Allah kelamı: “Yüreklere işleyen.” Onların yüreklerini yakarlar. Allah kelamı: “Şüphesiz onların üzerine kapatılacaktır.” 58^a Cehennem merhametinde olurlar. Allah kelamı: “Uzatılmış direkler arasında (bağlı oldukları hâlde).” Ateşten uzaklaşır. Bunların arkasından Allah kelamı: “O gün cehenneme, “Doldun mu?” deriz. O da “Daha var mı?” der.” Hak Teala yarın kıyamet 58^b gününde cehenneme sorar: “Ey cehennem doldun mu?” Tamu cevap verir: “Ya Rabb’i “Daha var mı?” der.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Kıyamet gününde üç çeşit insana ağır azap vardır. Birincisi kötü kadını evinde tutan ve haksız yere karısını boşayan o adama, ikinci olarak akrabasından muhabbetini kesene, üçüncü olarak içki içenlere ve tövbe etmeyenlere. Allah kelamı: “Ateşte olanlar cehennem bekçilerine, “Rabb’inize yalvarın da (hiç değilse) bir gün bizden azabı hafifletsin.” derler.” Ondan sonra cehennemlik olanlar bin defa cehennem bekçilerine yalvarırlar: “Bizim için dua edin. Azabımız hafiflesin.” derler. Cehennem bekçileri bunlara cevap vermez. Yetmiş yıl geçtikten sonra cevap verirler: “Ne kadar yalvarıyorsunuz?” Allah kelamı: “Rabb’in bizim işimizi bitirsin.” O da “Siz hep böyle kalacaksınız.” der.” “Siz kâfirlersiniz, sonsuza kadar kalacaksınız.”

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: Kıyamet 59^a gününün bir gün elli bin yıl gibidir. Allah kelamı: “Miktarı (dünya senesi ile) elli bin yıl olan bir günde yükselip çıkar.” Bunlardan yardım gelmeyince dönerler, cennet ehline yalvarırlar: “Ey cennet ehli, o yediğiniz yiyeceklerden ve içtiğiniz şaraplardan bize ihsan edin.” derler. Cennet ehli: “Allah bunları kâfirlere haram kılmıştır.” “Allahu Teala size nasip etmedi. Cennet yiyeceklerinden nasibiniz yoktur, size haram kıldı.” derler. Bu defa cehennem ehli feryat eder, derler ki: Allah kelamı: “Şimdi sızlansak da sabretsek de birdir. Çünkü bizim için sığınacak bir yer yoktur.” “Bu sefer anladık ki ister bağıralım ister kavga

edelim bize çare yokmuş.” Bin yıl daha Allah Tebareke ve Teala’ya yalvarırlar: “Ey Allah!” derler. Allah kelamı: “Rabb’imiz! Bizi buradan çıkar. Eğer bir daha (ettiklerimize) dönersek, artık belli ki biz zalim insanlarız.” “Şöyle derler: “Ey yüce Allah, bugün bizi cehennemden kurtar. Gene dünyaya gidelim. Bir daha 59^b günah işlemeyelim. İbadetten vazgeçmeyelim.” Bin yıl geçtikten sonra Hak Teala cevap verir: Allah kelamı: “Allah, “Aşağılık içinde kalın orada, artık benimle konuşmayın!” der.” Yani “Artık bana yalan söylemeyin.” der. Bunlar bu sözü işitince o kadar bağırlar ki sesleri çirkinleşir. Hiç yararı olmaz. Ama Muhammed ümmeti durmadan şu mübarek isimleri okur: “Ya Hannan. Ya Deyyan. Ya Burhan. Ya Sultan. Ya Subhan. Ya Gufran.” diye zikrederler. Kâfirler Muhammed ümmetine: “Biz cehenneme kendi kâfirliğimizden dolayı girdik. Siz neden bu cehenneme girdiniz?” der. Muhammed ümmeti: “Biz de talihsizliğimizden dolayı girdik. Malımızın zekâtını vermezdik, namaz kılmazdık, ikiyüzlülük ederdik, sapkınlıktan vazgeçmezdik, hırsızlık yapardık ve sayısız zina yapardık. Bizden yoksulları rahatsız ederdik, zulmederdik, cimrilik ederdik, kibirli 60^a davranırdık. Böyle kötü işlere yeltenirdik.” derler. Kısacası ey azizler, Muhammed ümmetinin süreleri dolunca erkek ve kadın bu defa zerre kadar iman ile gitmiş olur. Günahları kadarınca tamamen yanarlar, arınırlar. Bundan sonra Hak Teala kendi eksiksiz lütfundan bunların gönlüne sevgi kokusu verir. Gelirler: “Allah’tan başka ilah yoktur. Hz. Muhammed (sav.) Allah’ın peygamberidir.” sözünü kolaylıkla söylerler ve haykırıp feryat ederler: “Ey Muhammed, bizleri şefaatten mahrum bırakıp unuttun mu?” derler.

Peygamber *sav.* sahabelerle cennette otururken bunların sesini cehennem dibinden sahabelerle işitir. Resul *as.* bunların sesini işittiği an tacını başından çıkarır, cennet elbiselerini çıkarır, yere bırakır. Arşın altına gider. Sağında yüz bin, solunda yüz bin, arkasında yüz bin ve önünde yüz bin melek bulunur. O 60^b meleklerle Peygamber *sav.* arşın altında secdeye gider. O an sesleniciden (Allah’tan) ses gelir: “Ey Muhammed mübarek başını secdeden kaldır, isteğini kabul ettim.” der. Resul *sav.* de mübarek başını secdeden kaldırır. İsteğini söyler: “Günahkâr ümmetimi bana bağışla.” der. Âlemlerin kudretli yaratıcısından ses işitilir: “Ey Muhammed isteğini kabul ettim, günahlarını affettim, bağışladım. Git, cennete götür.” der.

Peygamber *sav.* tacını başına geçirir. Cennet elbiselerini sırtına giyer. Kemerini beline kuşanır. Burak’a biner. Cebrail *as.* önünde gider. Cehennem bekçisi Malik’in yanına gelirler. Malik bunları karşılar. Muhammed Mustafa *sav.* buyurur: “Ey Malik, cehennem dibinde ümmetim varmış, gel, çıkar.” Malik cehenneme girer, arar, bin yıl

bulamaz. Gelir. “Ey Resulallah, bu kadar aradım, bulamadım.” der. Bu sebeple Resulallah 61^a sav. ağlar. Secdeye gider. “Ya Rabb’i sen cihan padişahısın. Onların nerede olduğunu en iyi sen bilirsin.” der. Ses işitilir: “ Ey Malik, falan tabakada falan derede falan kuyu içerisinde.” der. Malik dönerek doğruca araştırarak arar. Ansızın görür ki, ses gelir ama hiçbir şey görünmez. O kükürt kayalarıyla kaynamış gövdeleri bin parça olmuş. Yalnızca haykırıp ağlaşırlar ve şöyle derler: “ Ey Muhammed bize şefaata et!” Malik bunları bu hâlde görür, haykırır. Bakar, ansızın görür ve “Taşla kaynayıp toprak olmuş.” der. Her kimin imanı varsa Allah’ın emriyle bedenleri bütün olur. Çünkü Hak Subhanehu ve Teala Hazretleri kudret sahibidir, bunlar eski hâline dönerek tekrar insan olurlar. Malik bunların eski hâline döndüklerini görür. Çok sevinir.

Bunları alır, dışarı çıkarır. Muhammed Mustafa sav. huzuruna 61^b getirir. Muhammed Mustafa sav. bunlardan özür diler. “Kınamayın, ben sizi görmedim.” der. Bunlar, “Ey Resulallah çok şükür o padişahlar padişahına ki görkemli güzel yüzünü bize gösterdi. Fakat bize cehennem azabındansa kâfirlerin sözü daha fazla ağır geldi. Kâfirler bize “O Muhammed’i görün, size şefaata etti mi?” derler, bizi aşağılardı. Bu söze çok içerledik.” derler.

Hz. Resul sav. Sidretül’l-Münteha’ya götürür. Sidretül’l-Münteha’da bir ırmak vardır. Bu ırmakta bunları yıkar. Bedenlerinin yandığındaki karası, kiri ve cehennemin kokularını bedenlerinden temizler. Yüzleri ayın on dördü gibi olur. Ama her birinin alınına “Onlar cehennemliktir, ta ki rahmet edilene kadar.” yazılmıştır. Yani bunlar cehennemliktir.

62^a Hak Teala cc.nün bunları azat ettiğini anlarlar. Huriler bunların alnında bu izi görünce bunlardan korkar, kaçarlar. Bu defa bunlar bu durumu görünce utanır. “Ey bizi yaratan padişah, bütün zahmetleri bunlar için mi çektik? Bu huriler bizden kaçtığımda bize çektiğimiz zahmetten daha ağır geldi.” derler. Peygamber sav. dua eder. Duası kabul olur. Allahu Teala Cebrail’i gönderir. Bunların alnını kanadıyla mesheder. O yazı bunların alnından silinir. Bu defa huriler gelip bunlara saçılar saçarlar. “Ey gönlümüzün arzuları hoş geldiniz.” derler. Boyunlarına sarılırlar. Cennet köşklerine götürürler, mutlu olurlar. Onur duyarlar ve süslenirler. Sonsuza dek cennette kalırlar. Rivayet şöyledir ki, cennete son girene on tane bu dünya kadar yer vardır. İçinde mutlu olurlar. 62^b Bundan sonra kederlenmez ve üzülmezler. Ama kâfirler sonsuza dek cehennemin dibinde kalırlar, çıkamazlar. Gece gündüz Allahu Teala’ya yalvarırlar, “Ne kadar zor ve güç işlere bulaştık.” derler. Allah kelamı: “Rabb’in bizim işimizi bitirsin.” derler. Ondandır.

sonra cevap gelir. Allah kelamı: “Allah, “Aşağılık içinde kalın orada, artık benimle konuşmayın!” der.” Yani, “Uzak durun, siz bana ümidinizden bahsetmeyin. Siz benim rahmetimden uzaklaştınız ve ayrıldınız. Artık rahmet yoktur. Kaldı ki zahmet, azap ve işkence çoktur. Size ben yardım etmem.” der. Sonsuza dek azap içinde kalırlar. Allah’a hamdolsun.

48^{a(6)} ... On sekizinci bölüm: Ejderha rüzgârını anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, ejderhadan bir rüzgâr çıkar. O rüzgârın adı subandır. O vakit Hak Teala güneşe emreder. (Güneş) Aşağı iner, bir mızrak boyu kadar yerden yukarıda durur. Öyle ki münafıkların beyni kazan gibi kaynar, fokur fokur fokurdar. Münafıklar o günün şiddetinden o kadar terlerler ki birçoklarının teri dizine kadar çıkar ve birçoklarının teri başını geçer. 48^b Günahkâr kişilerin her biri günahı kadar azap ve işkence çeker. Bu sırada peygamberleri getirirler.

On dokuzuncu bölüm: Minberlerin niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, yüz yirmi dört bin minber getirirler. Bizim peygamberimizin minberi kızıl yakuttandır. Başında taç, 49^a sırtında cennet elbisesi ve elinde kamçı vardır ve Burak’a binmiştir. Hz. Ebi Bekir es-sıddık *ra.* Burak’a binip sağ tarafında yürür. Hz. Ömer de Burak’a binip sol yanında yürür. Hz. Osman 49^b da miskten olan Burak’a binip Resul’ün sancağını getirip önünden yürür. Bütün peygamberler bizim peygamberimizi selamlamaya gelirler.

Yirminci bölüm: Cehennemnin niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, Allah Tebareke ve Teala cehenneme emreder. Kıyamet halkını toplar, oraya götürürler. Oraya Sahire derler. “Birdenbire kendilerini mahşerde buluverirler.” Sahire temiz demektir. Orada hiç günah kalmadığı için ona temiz derler.

Rivayet şöyledir ki, oraya Acin de derler. Çünkü gümüşten daha beyazdır ve gümüş gibi parlar. Ama orası Allahu Teala’dan korkanların yeridir. Münafıklar ve kâfirler oraya ayak basamazlar. O gün binlerce kişi kapkara olur. “Yüzler vardır ki, o gün ıslık ıslık parıldayacaktır. Rabb’lerine bakacaklardır. (O’nu göreceklerdir.)” O gün kıyamettir ki, adalet yerini bulur. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Gerçekleşecek olan; (evet) nedir o gerçekleşecek olan? Gerçekleşecek olanın (kıyametin) ne olduğunu sen 50^a nereden bileceksin?”

“Ey Muhammed adaletin yerini bulduğu günü bilir misin?” Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Semûd ve Âd kavimleri, kapılarını çalacak felaketi (kıyameti) yalan saymışlardı.” Ad kavmi “Kıyamet yalandır.” demelerinin cezasını çekerler. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “İşte o gün (yer) Rabb’inin ona bildirmesiyle.” Her insan iyi ya da kötü ne yaptıysa cezasını bulur. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Bütün haberlerini anlatır.” Ettiklerini bulurlar. Nitekim Kur’an’da buyurdu: “Gökyüzü açılır ve orada pek çok kapılar oluşur.” O mahluklar şekilden şekle girer, benizleri bir saat kapkara, bir saat sapsarı olur. Nitekim Kur’an’da buyurdu: “Kıyamet koştugu zaman.” Kıyamet hadisesinden gökyüzü parça parça olur. Nitekim Kur’an’da buyurdu: “Onlar (kâfirler) oradan bir daha da ayrılmazlar.”

Ey Muhammed o gündür nasıl gündür bilir misin? O gün öyle bir gündür ki, Hak Teala Kur’an’da buyurdu: “O gün kimse 50^b kimseye hiçbir fayda sağlayamayacaktır. O gün buyruk, yalnız Allah’ındır.” O gün hiç kimse kimsenin imdadına yetişemez. “Ruh’un (Cebrail’in) ve meleklerin saf duracakları gün Allah’a hitap edemeyeceklerdir. Sadece Rahman’ın izin vereceği ve doğru söyleyecek olan kimseler konuşabilecektir.” O an Cebrail *as.* bütün meleklerle saf saf 51^a dizilir.”

Yirmi birinci bölüm: Mahşerin niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, mahlukat mahşer yerine toplanır. Bin yıl ayakta beklerler, sağ ve solundan sıcaklık yakıp durur. O gün arş ve sadaka gölgesinden başka gölge yoktur. Doğruluk ve imanla kim: “Allah’tan başka ilah yoktur. Muhammed –salat ve selam üzerine olsun- da O’nun resulüdür.” 51^b derse arş gölgesindedir. Asi kullar o gölgenin sıcaklığında bin yıl kalır. Bin yıldan sonra Hak Teala Hazretlerinden ses duyulur. Cehennemliği cehenneme, cennetliği cennete koyarlar.

Yirmi ikinci bölüm: İnsanların çekirgeye ve kelebeğe benzediğini anlatır.

Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Yüreklere hoplatan büyük felaket! Nedir o yürekleri hoplatan büyük felaket? Yüreklere hoplatan o büyük felaketi sen ne bileceksin?” “Ey Muhammed, kıyametin ne gün olacağını bilir misin? “O gün insanlar, her biri bir tarafa uçuşan küçük kelekler gibi olacaklardır. Dağlar da atılmış renkli yünler gibi olacaktır.” O kıyamet gününde insanlara birden karanlık gelir, her yeri kaplar. Eğer kişi iyi amel işlediyse ışık içinde olur, karanlıktan kurtulur. Ama kişi münafık sıfatıyla nitelendirilmişse karanlıkta kalır. O hâldeyken oradan cehennem ateşi çıkar.

Münafıklar o ateşî nur zanneder. Kelebeklerin gece gelip muma değip yanmaları gibi bunlar da yanarlar. Kıyametin vaziyetinden ötürü mahlukatların tümü değirmen 52^a gibi sağlam dururlar. Nitekim Kur'an'da buyurdu: "Artık o gün o da çökmeye yüz tutmuştur." O gün çok kaygılıdırlar. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Melekler onun kıyılarındadır." Melekler haykırır, derler ki: "Ey cin ve insan toplulukları! Göklerin ve yerin uçlarından bucaklarından geçip gitmeye gücünüz yeterse geçip gidin." "Ey devler, ey periler, ey âdemoğulları! Dünyada ne istediyseniz yaptınız. Şimdi gökyüzünün köşlerine kaçın. Kurtulabilir misiniz, görelim." derler."

Yirmi üçüncü bölüm: " (Tutulan) Safların niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: "Ey Eba Hureyre, o gün bütün mahlukat iki yüz yirmi saf olurlar. Seksen safı benim ümmetimdir. Yüz kırk saf kalan peygamberlerin safıdır. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Ruh'un (Cebrail'in) ve meleklerin saf duracakları gün Allah'a hitap edemeyeceklerdir." Doğudan batıya, Kaf'tan Kaf'a (tüm yeryüzüne) kadar melekler orada saf tutarlar. Yedi kat göğün melekleri yedi saf olurlar. O melekler kelime-i tevhit getirirlerdi ki onlar da bir saf tutarlar. O melekler ki sübhanallah sözünü sürekli söylerlerdi ki onlar 53^a da bir saf tutarlar. O melekler tekbir getirirlerdi ki onlar da bir saf tutarlar. O melekler ki önlem alırlardı onlar da bir saf tutarlar. O melekler ki rükû ederlerdi ki onlar 53^b da bir saf tutarlardı. O melekler ki secde ederlerdi ki onlar da bir saf tutarlar. Arşî taşıyan melekler sekiz tanedir. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "O gün Rabb'inin arşını bunların da üstünde sekiz taşıyıcı taşır." On beş bin yıl bütün mahlukat bir dağın üzerinde bir ayağın üstünde dururlar. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Allah'a hitap edemeyeceklerdir. Sadece Rahman'ın izin vereceği ve doğru söyleyecek olan kimseler konuşabilecektir." Hiç kimsenin konuşmaya mecali olmaz. Yalnız âlimler ve peygamberler "Ya Muhammed!" deyip şefaata ister. Allah en iyisini bilendir.

Yirmi dördüncü bölüm: Kürsü niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: "Ey Eba Hureyre, o gün arşın gölgesinde kürsüler kurarlar. Bir nurdan kürsü benim için kurarlar. Benim sağ tarafımda üç kürsü, sol tarafımda üç kürsü, önümde üç kürsü kurarlar. Sağ yanımda kurulu üç kürsünün 54^a ilkinde Âdem Peygamber *sav.* oturur. İkinci kürsüde İbrahim Peygamber *as.* oturur. Üçüncü kürsüde Zekeriyya Peygamber *as.* oturur. 54^b Sol tarafımda kurulu üç kürsünün ilkinde Hz. Ebi Bekir es-sıddık *ra.* oturur. İkinci kürsüde Hz. Ömer bin el-Hattab oturur. Üçüncü kürsüde Hz. Osman *ra.* Teala oturur. Önümde kurulu olan kürsülerin ilkinde İsa

Peygamber *as.* oturur. İkinci kürsüde Hz. Hamza oturur. Üçüncü kürsüde Hz. Ali – Allah yüzünü şerefli kılsın- oturur. Allah en iyisini bilendir.”

Yirmi beşinci bölüm: Sancaklar niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, o gün benim on sancağım vardır. İlk sancak Hz. Ebi Bekir’in elindedir. İkinci sancak Hz. Ömer’in elindedir. Üçüncü sancak Hz. Osman’ın elindedir. Dördüncü sancak Hz. Ali’nin elindedir. Beşinci sancak Hz. Maaz’ın elindedir. Altıncı sancak Abdullah bin Mesud’un elindedir. 55^a Yedinci sancak Hz. Bilal’in elindedir. Sekizinci sancak Hz. Hamza’nın elindedir. Dokuzuncu sancak Hz. Ebu’ d-Derda’nın elindedir. 55^b Onuncu sancak Hz. Ebu Zeri ’l-Gaffari’nin elindedir. Ve birçok siddik Hz. Ebi Bekir’in *es-siddik ra.* tuttuğu sancağın altındadırlar. Onlar doğruyu söyleyenlerdir. Hz. Ömer’in tuttuğu sancağın altında edepli kişiler vardır. Hz. Osman’ın tuttuğu sancağın altında hayâli kişiler vardır. Hz. Ali’nin tuttuğu sancağın altında cömert kişiler vardır. Maaz bin Cebel’in tuttuğu sancağın altında âlimler vardır. Bilal Habeşi’nin sancağının altında müezzinler vardır. Hamza’nın tuttuğu sancağın altında dindarlar vardır. Ebu Zeri Gaffari’nin tuttuğu sancağın altında dervişler vardır.”

Yirmi altıncı bölüm: Cehennemın durduğu yerin niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur. “Ey Eba Hureyre, bil ki kıyamet gününde cennet gökyüzünden yukarıdadır. Cehennem ise yeryüzünün yedi kat aşağısındadır. Hak Subhanehu ve Teala 56^a nitekim Kur’an’da bildirdi: “O gün insan, “Kaçacak yer neresi!” diyecektir.” O gün kardeş kardeşten kaçır. Anne oğlundan ve kızından kaçır. “İşte o gün kişi kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır. O gün, herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır.” Kâfirlere o kadar zorluk vardır ki, dünya dolusu malı olsa ve bütün mallarını kurtulalım diye verseler yine de çare olmaz. “Kâfirler için hiç kolay değildir.” O gün gökler parça parça olur. Göklerin melekleri yeryüzüne iner. Hepsi çıplaktır. Mezarın üzerinde beklerler. O seslenici melek seslenir: “Ey terazi melekleri, teraziyi kurun. Ey sırat melekleri, sıratı kurun. Mâlik cehennemi kızdır. Ey Rıdvan, cenneti süsle.” der. Orada mahlukatların hepsi birden cennete gitmenin derdine düşerler. Şaşırmış ve çaresiz toplanıp bir tarafa giderler. 56^b Bu kötülüklerden Allah’a sığınırım.”

Yirmi 27^b yedinci bölüm: Cehennemın niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, Allahu Teala cehennem azaplarını kıyamet gününde kıyamet yerine getirir. Nitekim Kur’an’da bildirdi: O gün cehennem getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ne faydası var.” Melekler cehennemi getirirler. Her birinin bir ayağından bir ayağına bir yıllık yoldur. Cehennemin dört ayağı vardır. Her bir ayağından bir ayağına beş yüz yıllık yoldur. Cehennemin bin tane başı vardır. Her başının bin yüzü vardır. Her yüzün bin ağzı vardır. Her ağzın da iki yüz bin dudağı vardır. Alt dudağından üst dudağına beş yüz yıllık yoldur. Her bir ağzında yüz bin dişi vardır. Dişlerin her biri Uhud Dağı kadardır. Her bir başında yüz bin zincir vardır. Her bir zincirin yüz bin halkası vardır. Her bir halkasına 28^a yetmiş bin melek tayin edilmiştir. Her bir melek o kadar büyüktür ki, eğer Allahu Teala emretse yedi kat yeri ve göğü bir lokma ederler.

Kâfirlerin ve münafıkların yüzünü görünce o vakit cehennem birden hararetlenip üzerlerine sıçrar ve müminler zarar görmez. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “O, saray gibi kocaman kıvılcım saçar. Her bir kıvılcım, sanki birer sarı deve gibidir. O gün, (hakikatleri) yalan sayanların vay hâline!” Yani yeryüzü yemyeşil olur. Cehennemin heybetinden ve onun alevinden güneş de kapkara olur.

Cehennem kâfirleri ve münafıkları içine almak için ikinci kez teşebbüs eder. Tayin edilen melekler sürükler. Cehenneme karşı duramazlar, kendilerini de sürüklerler. Bütün mahlukat yüzlerinin üzerine düşer. İbrahim Peygamber *as.* korkusundan bağırır, der ki: “Ey Rabb’im bana ne yaparsan yap, İshak’ı bağışla!” Yakub Peygamber de Yusuf Peygamber’den dolayı böyle der. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “İşte o gün kişi 28^b kardeşinden, annesinden babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır.” O günün azametinden İlyas Peygamber *as.* katına gitmez. Ne kadar peygamber varsa bağırırlar, “Nefsim nefsim!” derler.

Yirmi sekizinci bölüm: Hesabın niteliğini anlatır.

Muhammed Mustafa 29^a ve her kim haram kadınlardan uzak durmadıysa onlarla zina ettiyse bin yıl kızgın ateşte kalır. Bin yıl sonra cehenneme girer. İkinci olarak edep ve hayâdan sual ederler. Kim hayâ ve edeple dirildiyse o an kurtulur. Kimin gönlünde heves ve Hz. Muhammed’in sünnetinin dışında işler varsa bin yıl kızgın ateşte kalır. Bin yıl sonra cehenneme girer. Üçüncü olarak anne baba hakkından sual ederler. Eğer anne ve babanın hakkını teslim edip gerekeni yaptıysa o an kurtulur. Eğer anne babanın hakkını teslim etmediyse bin yıl kızgın ateşte kalır. Bin yıl sonra cehenneme girer.

Dördüncü olarak oğlan ve kızdaki sual ederler. Eğer oğluna ve kızına iyi davrandıysa o an kurtulur. Eğer iyi davranmadıysa bin yıl azap çeker. Bin yıl sonra cehenneme girer. Beşinci olarak kul, cariye, hizmetinde ve emri altında olanların hakkından sual ederler. Eğer onlara iyi 29^b davrandıysa o an kurtulur. Eğer iyi davranmadıysa bin yıl azap çeker. Bin yıl sonra cehenneme girer. Altıncı olarak akraba ve komşu hakkında sual ederler. Eğer akrabası ve komşularıyla iyi olarak dirilip onlara gerekeni yaptıysa o an kurtulur. Eğer iyi dirilmediyse ve onlara gerekeni yapmadıysa bin yıl azap çekip cehenneme girer. Yedinci olarak kul hakkından ve kula kötü davranmasından sual ederler. Eğer kimsenin hakkını yemeyip zulmetmediyse o an kurtulur. Eğer zulmedip birinin hakkını yediysen bin yıl azap çekip daha sonra cehenneme girer.

Yirmi dokuzuncu bölüm: Kalemde bilgi almayı anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Hak Subhanehu ve Teala bin yıl sonra kaleme sorar: “Ey kalem, benim sana emanet ettiğim ilim nerede?” der. Kalem bin yıl titrer, cevap 30^a veremez. Bin yıl sonra cevap verir: “Ey Rabb’im ben onu yazdım. Senin emrinle levhaya emanet ettim.” Bu defa levhaya sorarlar. O da iki bin yıl titrer, cevap veremez. İki bin yıl sonra cevap verir: “Ey Rabb’im, ben onu İsrâfil’e emanet ettim.” der. Bu defa İsrâfil’e sorarlar. O da üç bin yıl titrer, cevap vermez. Üç bin yıl sonra cevap verir: “Ey Rabb’im, ben onu Mikail’e emanet ettim.” Bu defa Mikail’e sorarlar. O da dört bin yıl titrer, cevap veremez. Dört bin yıl sonra cevap verir: “Ey Rabb’im, ben onu Cebrail’e emanet ettim.” der. Bu defa Cebrail’e sorarlar. O da beş bin yıl titrer, cevap veremez. Beş bin yıl sonra cevap verir. “Ey Rabb’im, ben o ilmi peygamberlere emanet ettim.” der.

Bu defa peygamberlere sorarlar. Peygamberler: “Rabb’im, bizim hâlimizi sen daha iyi bilirsin. Onu ümmetlerimize 30^b bildirdin ve emanet ettin. Bizim sözümüzü dinlemediler.” derler. Kâfirler meydana çıkıp kibirlenirler: “Ey Rabb’im, bunlar bize hiçbir şey demediler.” O halk inkâr eder. Onlar 31^a Nuh peygamberin kavmidir. “Biz Nuh’u görmedik.” derler. Nuh peygamber: “Rabb’im sen daha iyi bilirsin ki ben dokuz yüz elli yıl yaşadım. Bunlarla mücadele ettim. Bunlar bana inanmadılar.” der. Oradan Hak Teala: “Ey Nuh, seksen kişi Nuh’a inanmışlardı, şahit getir.” der. Nuh onları ister. Onlar kaçarlar, gizlenirler, şahitlik etmezler. Nuh korkar, kemikleri titrer. Bu arada dört bir yana bakarken Muhammed Mustafa *sav.* ümmetinin âlimlerini görür. Nuh: “Ey Muhammed ümmeti âlimleri, bunlarla nasıl mücadele ettim siz şahit değil misiniz?” der. Muhammed ümmeti âlimleri Nuh’u görünce acırlar, giderler ve şahitlik ederler. “Ey yüce Allah, senin itibarın ve büyüklüğüne hürmetimizden biz tanıklık ettik ki, Nuh

peygamber bunlarla dokuz yüz elli yıl mücadele etti. Bunlar Nuh'a inanmadılar." derler. O kavim der ki: "Ey yüce Allah, bu şahitlik 31^b edenleri biz nerede gördük ki bunlar gerçeği söylesinler. Biz bunları görmedik, bunlar da bizi görmediler." Muhammed Mustafa ümmeti âlimleri dönüp cevap verir: "Doğru biz onları görmedik, fakat Muhammed Mustafa sav. ki onu bize hak peygamber olarak verdin. Orada Kur'an'ın içinde okudum: "Kendilerine yakıcı bir azap gelmeden önce kavmini uyar, diye Nuh'u kendi kavmine gönderdik." O âlimler bu ayetleri okurlar. Hak Teala buyurur: "Ey Muhammed, ümmetinin âlimleri doğru şahitlik ettiler, ama şahit gerek." der. Bunlar giderler. Muhammed Mustafa sav.1 şahit olarak getirirler. Hak Teala buyurur: "Ey Muhammed, ne suretle bunlara şahitsin?" der. Hz. Muhammed buyurur: "Bunların şahidiyim. Senin kitabında sen bana bildirdin ve ben öğrendim. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "(Bu alışverişi yapanlar), tevbe edenler, ibadet edenler, hamdedenler, oruç tutanlar, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredip 32^a kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlardır. O müminleri müjdele!" "Demedin mi ey Rabb'im?" der. Ondan sonra Hak Teala cc. buyurur: "Ey Muhammed, bir delil daha söyle." Muhammed: "Ey yüce Allah, bunların diğer bir şahidi sensin. Çünkü o an Hz. Musa as.1 duaya çağırdım. Orada bunları bekledin. Nitekim Kur'an'da emretti: "Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten menedersiniz." dedin." der. O an Hak Teala'nın huzurundan ses gelir, buyurur: "Ey Muhammed, delil olarak söylediğin gerçektir ve ümmetinin âlimleri de doğrudur. Yalancı olanlar Nuh kavmidir. Bunları size verdim, gidin her biriniz birisini tutun. Sizin başınız hakkı için bunları size feda ettik. Cehenneme atın. Siz cennete gidin." der. Delili budur ki Kur'an'da emretti: "(Evet) Firdevs'e vâris olan bu kimseler, orada ebedî kalıcıdırlar."

Rivayet 32^b şöyledir ki, Ali bin Ebi Talib -Allah yüzünü şerefli kılsın- buyurur: "Sahabelerle Peygamber'in sav. önüne oturduk. "Ey Resulallah, Allahu Teala ahirette ilk olarak kimi sorgulayacak?" diye sordular. Hz. Resulallah sav. buyurur: "Ey şerefli dostlarım, ilk sorgu Ebi Bekr-i Sıddık'adır." dedi. Ebi Bekr-i Sıddık bu sözü işitince son derece korktu. Kemikleri titredi, yüzü değişti, düştü, aklı başından gitti. O an Peygamber sav. korktu. Ebi Bekr-i Sıddık can verdi zannetti, kelime-i şehadetle: "Ey Eba Bekr-i Sıddık söyle: "Allah'tan başka ilah yoktur. Hz. Muhammed (sav.) Allah'ın peygamberidir." Ebu Bekr-i Sıddık buyurur: "Ey Resulallah benim korkumdan ödüm koptu. Neden bana herkesten önce hesap sorulacaktır?" dedi. O vakit Cebrail geldi."Ey Muhammed, Hak Teala sana selam gönderdi, 33^a Ebu Bekir'e söyle, korkmasın.

Buradaki herkesten önce onu kurtarırım.” Onun ardından Ömer’e sorar. Ömer cevap verir: “Ey Rabb’im doğruluk ve adaletle muamele ettim.” der. Âlemlerin Rabb’inden ses gelir. “Ey Ömer; Nehveran ülkesinde falan köprüde bir delik var, onu bilir misin? Göç ederken falan yoksulun oğlu geçti, ayağı kırıldı. Sen o deliği neden kapatmadın?” der. Ömer bu sözü işitince kemikleri titrer, damağı kurur, cevap veremez. Bin şefaata ile kurtulur. Üçüncü hesabı müminlerin emiri Ali’den sorarlar. Ali cevap verir: “Ey Resulallah benden önce neden Osman’a hesap yoktur?” dedi. Resul sav. buyurur: “Ey Ali, Osman’a hesap yoktur. Çünkü falan şehri aldığımızda on iki bin kâfir müslüman oldu.” Ali cevap verdi: “Biliyorum, ey Resulallah.” Resulallah sav. buyurdu: “Ey Ali, o gün 33^b kâfirler müslüman oldular. Para ve silah lazım oldu. Osman bana dedi ki: “Ey Resulallah, bana izin ver. İzin verdim. Gitti, o gün on iki bin askere birer aylık para ve birer silah getirdi. Dini güçlendirdi. On gün Osman’a dua ettim. “Ey yüce Allah, senin itibarın ve büyüklüğünün hürmeti hakkı için Osman’dan kıyamet hesaplarını uzak tut.” dedim. Hak Teala duamı kabul etti. Bu nedenle Osman’a hesap yoktur.” dedi.

Bundan sonra Resul sav. : “Yarın kıyamet gününde bu mahlukat mezardan kalkar. On bin yıl mezarın üzerinde tutulurlar. Güneşe emredilir, o gün aşağı iner. Bir mızrak boyu kadar yerden yukarıda durur. Öyle ki kâfirlerin, münafıkların ve asilerin beyni çıkrık gibi fokur fokur fokurdur. O gün hiç gölge yoktur. Sadece arşın gölgesi, Muhammed Mustafa sav. 34^a gölgesi ve sadaka gölgesi olacaktır. Bu zikredilen gölgeden başka gölge yoktur.

Otuzuncu bölüm: Gökten amel defterlerinin yağmasının niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber sav. buyurur: “Ya Eba Hureyre bu mahlukatlar o mezarın üzerinden Hak Subhanehü ve Teala hazretlerine gelirler. Göklerden amel defteri yağar, kiminin sağ eline beyaz amel defteri gelir ve kiminin sol eline siyah amel defteri gelir. Beş bin yıllık yerde kalırlar. Beş yerde tutsak olurlar. Her yerde ve her tutsaklıkta bin yıl ağlama ve şaşkınlıkla perişan olurlar. Rivayette de Ali bin Ebi Talip’ten –Allah yüzünü şerefli kılsın- “O amel defterlerini Kiramen Kâtibin yazmıştır. İyi amelli kişilerin defteri toplanıp beyaz olur, sağ eline gelir.” Delili Kur’an’da bildirdi: “İşte onlar, cennet ehlidir.” dedikleri bunlar olurlar.” Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Ve yapmakta oldukları (güzel) işler sebebiyle Allah onların dostudur.” 34^b Yüzlerinin nuru parlar, amel defterleri beyaz olur. Allah kelamı: “O hesap görenlerin en çabuğudur.” dedikleri bunlar olur. Hesaplarını kolay verirler ve bir saat içinde olur. Allah kelamı: “Kimin kitabı 35^a sağından verilirse, kolay bir hesapla hesaba çekilecek.” Her kimin ki

amel defteri beyaz olur, o ahirette bütün beladan kurtulur, rahat olur, ümidine erişir ve bir ayette bildirdi: “Biz ise her şeyi bir kitapta sayıp yazmışızdır.” Yaptığı ibadetler ve iyilikleri amel defteri içinde olur. Ansızın amel defterini okur, mutlu olur. Amel defterini yukarı tutar, seslenir. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Alın, kitabımı okuyun.” Ey dostlar ve cemaatler gelin görün ki amel defteri içinde ne ibadetler ve ne iyilikler vardır. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Doğrusu ben, hesabımla karşılaşacağımı zaten biliyordum, der.” Allahu Teala’dan: “Artık o, yüce bir cennette hoşnut kalacağı bir hayat içindedir.” “Ey kulum dünyada senden hoşnuttum. Siz beni ibadetlerinizle memnun ettiniz ve ben de sizi cennet ile memnun ettim.”

O kişilerin amel defterleri sol eline gelir. “Allah’a sığınırız.” Uğursuz kişilerdir. Cehennem ehli bunlar olur. Kur’an’da bildirdi: 35^b “Cezaları, kapıları üzerlerine sınıksıkı kapatılmış bir ateştir.” Amel defterleri kapkapara olur, kendileri hor, itibarsız, yüzleri kapkara olur ve amel defterlerinin içinde türlü türlü suç ve günahlar vardır. Bunlara: “Amel defterlerinizi okuyunuz.” derler. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Kitabımı oku! Bugün sana hesap sorucu olarak kendi nefsin yeter.” O bahtsız, asi kulları dünyada ne kadar günah işlemişlerse az veya çok olarak amel defterleri içinde olur. Kendi dilleriyle okurlar. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Bu nasıl kitapmış! Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın (yaptıklarımızın) hepsini sayıp dökmüş. Böylece yaptıklarını karşılarında bulmuşlar. Senin Rabb’in hiç kimseye zulmetmez.” Kâfirler, müşrikler ve münafıklar feryat ederler: “Vay hâlimize, bu nasıl kitapmış! Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın (yaptıklarımızın) hepsini sayıp dökmüş.” Eyvah, ne kadar kötü, kara bir amel defteriyle karşılaştın! Ne günah işledinse bu gün kendimize döndürdüler. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “İsterse özürlerini sayıp döksün. (Resul’üm!) onu (vahyi) çarçabuk almak için dilini kımıldatma.” Bahtsızlar bu gün özür dileyecek 36^a gün değildir. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Bilesiniz ki, yaratmak da emretmek de O’na mahsustur. Âlemlerin Rabb’i Allah ne yücedir.”

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* kâfirlerin ve münafıkların amel defterlerinin uçarak gelmesi ve boyunlarına sarılması için haber gönderir. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Her insanın amelini (veya kaderini) boynuna bağladık.” Günahları yılan, çıyan ve akrep suretiyle ağzından, burnundan, ellerinden dökülür ve boyunlarına sarılır. Ağızlarından ve burunlarından kan akar. O kişilerin kendi işledikleri günahları kendilerine: “Beni falan yerde işlemiştin ve bizi dünyada meydana getirdiğini hatırlar mısın?” diye sorarlar. O kişi günahlarını götürür, Hak Subhanehu Teala Hz.ne varır. Kıyamette rezil olur. Şöyle rivayet edilmiştir: “O, iyi mümin kulların ameli iyi ve güzel suretli bir şahıs

olup müminine selam verir. Ondan sonra 36^b o şahsa müminler: “Ne güzel suretsin? Sen kimsin? Ben hiç senin gibi güzel bir suret görmedim.” derler. O iyi amel: “Ey aziz ben sizin iyi amelinizim, bizi dünyada kazandınız. Geldik. Şimdi Allah Teala bizi size gönderdi. Hiç kaygıya düşmeyin, bütün cevaplarınızdan, korkularınızdan sizi biz kurtarıyoruz.” derler. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Sağdakiler, ne mutlu o sağdakilere!”

Bilin ki kıyamet gününde bütün mahlukatlar üç bölük olurlar. İlki talihli kişilerdir ki bunlar cennet bölüğüdür. İkincisi talihsizlerdir ki onlar cehennem ehli bölüğüdür. Üçüncü bölüktekiler ise cennet ehli ve cennet padişahı olurlar. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “(Hayırda) önde olanlar, (ecirde de) öndedirler. İşte bunlar, naîm cennetlerinde (Allah’a) en yakın olanlardır.” Yarın kıyamet gününde ses geldiğinde üç türlü kavim cennet padişahı olur. İlk âlimler. İkincisi beş vakit namazı 37^a imamla kılanlar olur. Üçüncüsü kâfirken müslüman olanlar olur. Ondan sonra Hak Teala hazretlerinden: “Cennet padişahları gelsinler.” diye ses gelir. Önce kâfirken müslüman olanlar gelirler. Orada Hak Teala yaratılmış mahlukata o kavmin değerini öğretmek için: “Bunlar kimlerdir?” diye sorar. Melekler: “Ey Yüce Allah kâfirken müslüman olanlardır.” Ondan sonra Hak Teala’dan: “Ey melekler bu kişiler benim ihsanıyla imana geldiler, o kişiler anne ve babalarından görüp imana geldiler. Onlara cennet padişahlığı verdim. Gidin, bunları hesapsız ve azapsız cennete 37^b götürün.” diye ses geldi. Bunları da cennete götürürler. Ondan sonra âlimleri getirirler. Bunların da değerini halka öğretmek için: “Bunlar hangi kavimdir?” diye sorar. Melekler de: “Ey yüce Allah sen daha iyi bilirsin. Bunlar Muhammed ümmeti âlimleridir.” derler. Orada Allah’tan: “Ey Muhammed ümmeti âlimleri ne dilerse dileyiniz.” diye bir ses gelir. 38^a Bunlar da: “Ey yüce Allah sesin itibar ve büyüklüğünün hürmeti hakkı için cehennemden korkarız ve cennete gitmeyi ümit ederiz.” derler. Orada Allah’tan: “Ey Muhammed ümmeti âlimleri, o kişilerin ilmi, hüneri ve fazileti yoktu. Onlar cehennemden kurtuldular, cennete girdiler. O zaman cahillerle âlimler arasında ne fark olur? Siz de onlar gibi cennete girin.” diye ses gelir. Allah’tan: “Ey âlimler, gidin şimdi siz de dünyada sizi kim sevdiyse ve size iyilik ettiyse siz de onlara şefaathane kılıp alın ve cennete gidin.” diye ses gelir. Nitekim peygamber *sav.* hadiste bildirdi: “İsrailoğullarının peygamberimizden şefaathane diledikleri gibi (Peygamberimiz İsrailoğullarına şefaathane edeceği gibi) kıyamet günü ümmetinin âlimleri de şefaathane edecekler.” Hz. resul *sav.* buyurur: “Benim ümmetimin âlimlerine şefaathane etse yarın kıyamet gününde o âlimler de onlara şefaathane ederler. 38^b Ellerini tutarlar ve cennete girerler. O kişilerin amel defterleri sol ellerine gelir. Nitekim Kur’an’da bildirdi: “Kimin de kitabı arkasından verilirse...” O kişinin

göğsünü delerler, elini arkasından çıkarırlar. O kişinin amel defterini arkasından verirler. Nitekim Kur'an'da bildirdi: "Derhâl yok olmayı isteyecek, alevli ateşe girecektir." Bunlar: "Eyvahlar olsun Sair cehennemine girdik. Perişan olduk." diye feryat ederler. Allah kelamı: "Çünkü onlar hesap gününü (geleceğini) ummazlardı. Bizim ayetlerimizi yalanladıkça yalanlamışlardı." Bunlar hesap vermeye ümitleri olmaz ve bunlar: "O kıyamet yoktur ve yalandır." diyen kavimlerdir. Allah kelamı: "Ey insan! Şüphe yok ki sen Rabb'ine karşı çaba üstüne çaba göstermekte; sonunda O'na varacaksın." Ey Muhammed o gün ne yaptıysa cezasını bulduğu gündür. Allah kelamı: "İşte o, kesin olarak gelecek gündür." O gün hakır. "İman ettik ve doğruladık. Kitabı sol tarafından verilene gelince..." Birçoklarının sol eline siyah 39^a amel defteri gelir. Dünyada ne rezillik yaptıysa o siyah amel defterinde gelir. Allah kelamı: "O: Keşke, der, bana kitabım verilmeseydi de, hesabımın ne olduğunu bilmeseydim." Onlar: "Keşke bu amel defterini, bu hesabını ve günü görmeyeydik." derler. Allah kelamı: "Keşke onunla (ölümümle) her iş olup bitseydi." "Keşke Hak Teala karar verse de biz tekrar dünyaya gitsek ve ibadetlerimizi yapsak." derler. Cehennem zebanileri vururlar. "Ey bahtsızlar, artık pişmanlığın faydası yoktur. Zengin kişiler haykırırlar. Allah kelamı: "Malım bana hiç fayda sağlamadı; saltanatım da benden (koptu), yok olup gitti." "Bizi zenginlik helak etti." derler. Uğursuz kişilerin olduğu yere gelirler. Bunlar sol tarafta dirilirler ve hesap yerine gelirler. Her kim iyi ya da kötü ne yaptıysa hepsini orada bulur. Allah kelamı: "Ben kullara asla zulmedici değilim." Anlamı şudur: "Biz kullara zalim değiliz."

Rivayet şöyledir ki, 39^b yarın kıyamet gününde bir asiye dokuz yüz doksan dokuz amel gelir. Hiçbirinin içinde umduklarını bulamazlar. Asi kullar haykırır. "Ey yüce Allah, bunlar bizim amellerimiz değildir. Çünkü bize hacı desinler diye biz hacca gittik. Namaz kıldık, din uğruna savaştık, oruç tuttuk, sadaka verdik. Hani bu sevapların burada hiçbiri yoktur." derler. Hak Teala'dan ses işitilir: "Ey kullarım, siz hepsini yaptınız. Ama bilin ki, gıybet ederek hepsinin sevaplarını heba ettiniz. Boş yere yoruldunuz. Gıybet belasından dolayı sevaplardan mahrum kaldınız." der.

Eba Hureyre bundan sonra Peygamber sav.dan bir rivayet anlatır. "Yarın kıyamet gününde tellal mahlukatlar arasında seslenir." der. Allah kelamı: "(O zaman şöyle denir:) Bu, ayırım günüdür. Sizi ve sizden öncekileri bir araya getirdik. (Azaptan kurtulmanız için) bir hileniz varsa, gösterin bana hilenizi! O gün, (hakikatleri) yalan sayanların vay hâline!" O gündür ki bütün âlimlerin 40^a bir yere toplandığı gündür. "Dünyada nice çeşitli hileler yaptınız, burada ne hile yapacaksınız yapın görelim."

derler. Allah kelamı: “Bugün ise yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve yola çıkmanızdan dolayı alçaltıcı bir azap göreceksiniz!” Tellal: “Ey mahşer mahlukatı, bu gün o gündür ki ne yaptınızsa cezasını bulacaksınız.” diye seslenir. Kâfirler o günü görünce: “Bu çok çetin bir gündür!” diye feryat ederler. Allah Kelamı: “Allah: Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara, “Beni ve anamı, Allah’tan başka iki Allah bilin.” Allahu Teala İsa Peygamber’e: “Ey İsa kavmine sen mi dedin ki senin için Allah dediler, beni koydular ve sana taptılar?” diye sorar. İsa *as.* : Allah kelamı: “Hem ben söyleseydim sen onu şüphesiz bilirdin. Sen benim içimdekini bilirsin, hâlbuki ben senin zatında olanı bilmem.” Ey yüce Allah sen daha iyi bilirsin. Ben bunlara bana tapın demedim. Ben bunlara Allah birdir ^{40b} ve ben ona taparım. Siz de ona tapın. Ama bunlar asilik ettiler. Ey Yüce Allah ben bilirim, bunlar bilmem der. Sen sırları ve gizli şeyleri bilensin. Ey padişahım sen bunlara benim ne dediğimi bilirsin.” diye cevap verir. Bu ayet gereğince Allah kelamı: “Benim de Rabb’im, sizin de Rabb’iniz olan Allah’a kulluk edin.”

İsa *as.*: “Ben bunlara taptığım Allah’a siz de tapın diye çok dedim. Ey Rabb’im bunlar istemediler.” der. Orada kıyamet gününde tellallar kâfirleri dört ad ile çağırır: Bir adı kâfir, bir adı günahkâr, bir adı gafil ve bir adı da haindir. Müminleri de dört ad ile çağırırlar: Ey mümin, arif, sadık, muhlis. O gün bunlar cennet elbisesi giyerler. Bütün mahlukatlar da bunları görmesi için müminlerin boyunları uzun olur. Mahlukatlar merak edip “ Ey yüce Allah bunlar hangi peygamberlerdir?” derler. Allahu Teala’dan: “Bunlar benim sadık, dürüst ve mümin kullarımdır.” diye ses gelir.

Otuz birinci bölüm: Cennet yelinin niteliğini ^{41a} anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, cennet içinde bir yel eser. O yelin adı nahinedir. Allahu Teala o yeli nurdan yaratmıştır o yel arş ile kürsi arasından çıkar. Müminlere dokununca müminlerin yüzleri ^{41b} nurla ve endamları mutlulukla dolar ve cennetin ağaçlarını birbirine dokundurur. Budaklarından sesler çıkar ve tespih çekerler. Ne kadar köşkler varsa kapıları ve köprüler açılır. Hurilerin başörtüsü kımıldar. Hoş bir ses çıkar, güzellikle iştilir. Cennette misk ve anberden tepeler olur ve kokusu müminlerin aklını başından alır. Müminler bu mutlulukla kalırlar ve müminlere bir yıl bir gün kadar gelmez.”

Otuz ikinci bölüm: Cennet rivayetlerinin niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* : “Ey Eba Hureyre cennet içinde çayırlar vardır. O otlar içince canavarlar vardır. O canavarların adı Gana’dır. Şimdi o çayırlarda otlarlar. Cennet ehlinin hayvanlarıdır. Ben onları miraç gecesi gördüm.” dedi.

Otuz üçüncü bölüm: Asileri cehenneme sürüleceklerini anlatır.

Şöyle rivayet 42^a edilmiştir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ya Eba Hureyre benim ümmetimin günahkârlarını toptasınlar, cehenneme sürsünler. Ama kâfirler gibi sürmesinler. Yüzleri kapkara olmasın. Zincir ve kelepçe de olmasın. Ama cehenneme giderken feryat ederek gitsinler. “Ey Muhammed bize şefaate eyle.” diye feryat etsinler. Ne zaman ki cehennem kapısına ulaştılar bunları cehennem Malik’i görsün ve karşlarına çıksın. Azap meleklerinin büyüğüdür. Onun emrinde yetmiş bin melek vardır. Tamamı azap melekleridir. Ne zaman ki asiler cehennem azaplarını ve Malik’in heybetini görünce Muhammed adını unutsunlar. Malik tekrar bunlara: “Hangi peygamberin ümmetindesiniz?” diye sorar. O: “Bundan sonra asiler gibi yüzünüz kara değildir. Elinizde ve ayağınızda zincir ve kelepçe yoktur.” der. O asi kullar: “Ey Malik senin heybetinden biz peygamberin adını unuttuk.” 42^b derler. Onlar: “Ancak biliriz ki kuran okurduk, beş vakit namaz kılardık, Ramazan ayında oruç tutardık, gazilik edip doğru söyledik ve kötülerini sustururduk.” derler. Malik bu sözleri işitince: “Muhammed Mustafa *sav.* ümmetindesiniz.” der. Onlar da: “Ey Malik, evet, biz Muhammed ümmetiyiz.” derler. Malik: “Peygamberiniz varmış, ancak işlediğiniz hayırları ve hasenatları Allah için işlemediniz. Allah için işleyen Allah dostu olur.” der. Asiler: “Namaz kıldık, bize sufi desinler. Hacca gittik, bize hacı desinler. Sadaka verdik, bize cömert desinler.” derler. Cehennem Malik’i: “Siz iki yüzlülük için işlemişsiniz. Ey bahtsızlar, Allah’ın düşmanı olmuşsunuz. Muhammed *sav.* onun için size şefaate eylememiş.” der. 43^a Asiler: “Ey Malik, bize biraz izin ver, derdimizle ağlayalım.” derler. Malik izin verir, o kadar çok ağlarlar ki gözlerinin yaşı tükenir, bu sefer kan ağlamaya başlarlar. O kadar ağlarlar ki kan bile tükenir. Cehennem Malik’i: “Ey asi kullar, bu ağlayış ne güzel ağlayıştır. Eğer dünyada böyle ağlasaydınız Allah korkusundan ve günahlarınızı hatırlamaktan dolayı gözünüzden bir damla yaş gelseydi bugün cehennem azaplarına tutulmazdınız.” der. Ey asi kullar, bu hâle sizi hiçbir şey getirmedi. Yalnızca o ikiyüzlülükle fenalıklarınız ve gıybet getirdi. Cehennem Malik’i zebanilere emreder: “Siz bunları cehenneme götürün.” Zebaniler bunları cehenneme atarlar. Bunlar haykırırlar. Bismillah derler. Cehennem bunlardan bin yıllık yol kadar kaçır. Malik cehennemi “Tutun!” diye azarlar. Ateş bunlara yönelir. Bunlar “Bismillahirrahmanirrahim!” derler ve bağırırlar. Bu kez cehennem onlardan iki bin 43^b

yıllık yol kadar kaçır. Malik yine cehennemi azarlar. Tekrar cehenneme yönelir. Bunlar tekrar bağıır, “Bismillahirrahmanirrahim!” derler. Bu kez cehennem bunlardan üç bin yıllık yol kadar kaçır. Malik tekrar cehennemi azarlar. 44^a “Emrettiğimi yerine getirmiyor musun? Ben seni Allah’a şikayet edeceğim.” der. Cehennem de: “Senin emrini yerine getiririz ama bunlar Allah’ın üç kez adını söylediler. Bu üç ad bizde hiç derman bırakmaz.” der. Allahu Teala bunlara dördüncü defa bismillahirrahmanirrahim demeyi unutturur. Bundan sonra yetmiş bin bölük insanı cehenneme atarlar. Cehennemim içinde yanarlar, kül olurlar. Hak Teala tekrardan yaratıp can verir. Cehenneme tekrar atarlar. Bu şekilde günahkâr günahı değerince yanar. Ondan sonra Muhammed Mustafa *sav.* tekrar şefaaf eder. Doğru ve inanarak iman getirmişse (cehennemden) çıkarırlar, cennete koyarlar. Muhammed Mustafa *sav.* şefaaf eder, cennete götürürler. Rabb’im bütün müminlere şefaaf nasip et.”

Otuz dördüncü 44^b bölüm: Cehennem azaplarının niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, miraç gecesi göğün altıncı katından baktım. Mescid-i Aksa’da bir dere gördüm. O derede bir melek gördüm. O meleğin yüzü kapkaradır ve gözü kedi gözüne benzer. Çok heybetlidir ve uzunluğu beş yüz yıllık yol kadardır. Adı Mehayil’dir. Cehennem Malik’i Mehayil’e: “Ey Mehayil, cehennemim her yerini Muhammed’e göster.” dedi. Önce Mehayil bana bir yer gösterdi. O yerin adı Tamu’dur ve uzunluğu yüz yıllık yol kadardır. Onun içi insanla doluydu. O insanlara orada türlü türlü azaplar ederlerdi. İkinci yerde çok zincir ve kelepçe gördüm ki onları cehennemliklere azap vermek için saklardı. Üçüncü bir yer gördüm. Oranın adı Nâr’dı. İçi ateş, yılan, çıyan ve akrep doluydu. Dördüncü bir yer gördüm. 45^a O dağın adı Saud’dur. Allah kelamı: “Ben onu sarp bir yokuşa sardıracağım!” Kâfirler o dağa çıkarlar. Birden silkinir ve kâfirler birden cehennemim dibine dökülürler. Gazan adında bir dağ daha vardır. Kıyamet gününde ateşe tapanlar o dağda pişerler ve orada azap ederler.

Otuz beşinci bölüm: Cehennem ırmağının niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Ey Eba Hureyre, miraç gecesi cehennemim içinde bir ırmak gördüm, akar. Ziftten bile daha beter karadır. O ırmağın büyüklüğü yetmiş yıllık yol kadardır. O ırmağı gördükten sonra üç dere daha gördüm. İlk derenin adı Cema’dır. İkinci derenin adı Yedâ’dır. Üçüncü derenin adı Gıslin’dir. Bunlardan başka iki dere daha gördüm. Üzeri kapalıydı. Cebrail’e sordum: “Bunlar ne

deresidir?” Cebrail emretti. Kapağını açtılar. İşkencesinden dolayı 45^b cehennemdekilerin hepsi feryat ettiler. İçindeki yılanların vasfını ve sıfatını kimse bilmez. Döndüm, Cebrail’e yine sordum: “Bu kimlerindir?” Cevap verdi: “Ey Muhammed, büyük derenin adı Veyl’dir. Kıyamet gününde kâfirler, münafıklar ve beş vakit namazını kılmayanlar o derelere dolarlar.” Allah kelamı: “Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki, onlar namazlarını ciddiye almazlar.” Onlara yiyecek ve içecek yoktur. Sadece kan ve irinli su içerler ve cehennem ateşi yerler. Allah kelamı: “Bu sebeple, bugün burada onun candan bir dostu yoktur. Ancak günahkârların yediği kanlı irinden başka yiyeceği de yoktur.” Yarın kıyamet gününde kâfirlere ve münafıklara hiç kimseden bir ses ve yardım gelmez. Allah kelamı: “Üstüne de kaynar sudan içeceksiniz.” Hamim adında bir ırmak vardır. Ondandır içerler. Susuzlukları daha da artar. O Hamim’in suyu o kadar sıcaktır ki ondan sıcak başka bir şey yoktur. Allah kelamı: “İşte ceza gününde onlara sunulacak ziyafet budur!” Yiyecekleri ve içecekleri 46^a o ırmaktadır. Allah kelamı: “Onlara kaynar su pınarından içirilir.” Irmaklar Allah’ın öfkesinden ortaya çıkmıştır. Allah kelamı: “Onlar için kuru dikenden başka yemek yoktur.” Bunların yiyecekleri kandan ve irinden olur. Bunlara yedirirler, daha da acıkırlar ve içleri susuzluktan yanar. “Susadık!” diye feryat ederler. Zebaniler giderler. O kaynar Hamim’in suyunu bunlara getirirler, bunlar içerler. O an bunların bağırsakları aşağı dökülür. Allah kelamı: “Orada bir serinlik ya da (susuzluk gideren) bir içecek tatmazlar, ancak (dünyada yaptıklarına) uygun karşılık olarak kaynar su ve irin tadalarlar. Çünkü onlar hesap gününü (geleceğini) ummazlardı.” Bunlara bundan daha soğuk yiyecek yedirmezler. Sadece kaynar su ve irin yedirirler. Bunlara layık ceza budur. “İnkâr ettiklerinden dolayı onlar için kaynar sudan ibaret bir içecek ve elem verici bir azap vardır.”

Otuz altıncı bölüm: Zakkum ağacının niteliğini anlatır.

Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: Cehennem içinde bunların 46^b yiyecekleri zakkumdur. Allah kelamı: “Elbette bir ağaçtan, zakkum ağacından yiyeceksiniz.” Zakkum yerler, karınları hiç doymaz ve susuzlukları artar. Cehennem içinde bir çayır gördüm. O çayırın içinde gördüm, o ağacın kişniç ağacı gibi meyveleri vardı. Zehre benzer ve aslı hem zehirdendir hem de zakkumdandır.” Rivayet şöyledir ki, Peygamber *sav.* buyurur: “Kıyamet gününde kâfirlere ve münafıklara doğru ateş sıçrar. Haykıracak gelir. “Ey müminler ve Allah’ın birliğine inananlar, ey sadık kişiler yolumdan çekilin.” der. Bu sözü duyunca çekiliverirler. Ateş gelip kâfirleri sarar. Allah kelamı: “Onlar cehennem ehlidirler. Orada ebedi kalacaklardır.” Bunlar sonsuza kadar

cehennem ehli olurlar, orada kalırlar. Allah kelamı: “(Allah izin vermedikçe) şefaah kabul olunmaz.” Bunlara hiç şefaah gösterilmez. Allah kelamı: “(Allah izin vermedikçe) fidye alınmaz.” Adalet bile bunlara yardımcı olmaz.

Rivayet şöyledir ki, müminlerin 47^a emiri Ali –Allah yüzünü şerefli kılsın- buyurur: “Resul sav.e sordum. “Ey Resulallah, en büyük hangisidir?” dedim. Resul Hz. sav. buyurdu: “Ey Ali, “Biz Allah’ın kullarıyız ve biz O’na döneceğiz.” Yani bir kulu kıyamet gününde Hak Teala’nın huzuruna götürürler. Günahkâr bulunup ve o kulu (yakması için) cehenneme emretse bundan daha büyük bir musibet yoktur ey Ali.” dedi.

Rivayet şöyledir ki, cehennem kapısında şöyle yazılıdır: “Cömert kişiler asla sana girmezler.” Rivayet şöyledir ki, cehennemliklerin boyu o kadar uzundur ki kürek kemiğinin birinden diğerine kırk yıllık yol vardır. Başları Uhud Dağı kadardır ve saçları çırpı gibidir. Yüzleri kapkaradır ve gözleri çukurdur. Allah kelamı: “Ateş yüzlerini yakar; orada suratları çirkin ve gülünç bir hâlde bulunurlar.” Elleri ve ayakları zincirlidir, elbiseleri 47^b katrandır. Her bir cehennemliğin bedeninin derisi kırk kattır ve her bir derisinin kırk karış aralığı vardır. Aralıklarda akrep, yılan ve çıyan doludur. Yedikleri yiyecek, zakkum ve içecekleri kaynar sudur. Şeytanlar ve cinler yoldaşlarıdır. Ağladıklarını da kimse işitip yardım etmez. Yerleri çok dardır. Azapları bittikçe tekrarlanır. Yerleri ateş, kan ve irindir. Bunların içinde kalırlar. Tenleri ateşten yanmış, bağırsakları kaynar su ve zakkumdan parçe parça olur. Yedikçe karınları doymaz susuzlukları artar. Karanlıkta kalırlar, hiçbir zaman aydınlık görmezler. Canlı kalırlar, hiç kurtulamazlar. Daima durmadan ağlarlar. Kocaları feryat eder: “Yazık bizim güçsüzlüğümüze!” derler. Delikanlıları feryat eder: “Yazık bizim yiğitliğimize!” derler. Kadınları feryat eder: “Yazık bize cennetten mahrum kaldık ve cehenneme düştük. Ateş tenimizi yaktı.” 48^a İki yerde tutulur. Mahlukat dört yerde sorguya çekilir. Her kim mümindir ve Allah’ın birliğine inanmıştır, sorusuz ve hesapsız mezarından çıkıp doğru cennete gider. Her kim münafıktır ve asidir, elli bin yıl başı açık, yalın ayak, aç ve susuz toprağa yaslanıp kıyamet gününün sıcaklığında kalır. Elli bin yıl sonra cehenneme girer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ARAPÇA İBARE NOTLARI

3.1. Arapça İbare Notları

1^b/01-02-03-04-05-06-07. *Bismi 'l-lāhi 'r-rahmāni 'r-rahīm* ⁽²⁾ *El-ḥamdü li 'l-lāhi 'alā mā en'ame'l-lahu ve'allamnā mine 't-tağīri mā lem* ⁽³⁾ *na'lem. Ve' ş-şalātu'alā resūlihi en munzeli'aleyhi 'l-āyātu* ⁽⁴⁾ *ve 'z-zikru 'l-ḥakimu. Ve 'ālī seyyidinā Muḥammedⁱⁿ. Ve 'alā* ⁽⁵⁾ *evlādi seyyidinā Muḥammedⁱⁿ. Ve 'alā eṣḥābi seyyidinā Muḥammedⁱⁿ.* ⁽⁶⁾ *Ve bārik ve sellim 'aleyhi ve Rażiya 'llāhu Tebāreke ve Te'ālā* ⁽⁷⁾ *'an sādāti eṣḥāb-i Resūla 'llāhi ve'annā ecma'īne. [= Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Allah'ın verdiği nimetler sebebiyle ve değişikliklerden bilmediğimiz şeyleri bize öğretmesinden dolayı Allah'a hamdolsun. Ayetlerin ve hikmetli zikrin (Kur'an) kendisine indiği elçisine, efendimiz Muhammed'in ailesine, efendimiz Muhammed'in evlatlarına, efendimiz Muhammed'in sahabelerine dua olsun. Onu kutsa ve ona selamet ver. Kutlu ve yüce olan Allah, Hz. Peygamber'in sahabelerinin ulularından bizim hepimizden razı ve hoşnut olsun. Bundan sonra; (konumuza gelelim.)]*

4^a/08-09. *va ca'alnā 'l-layla va 'n-nahāra āyatayni fa maḥavnā* ⁽⁹⁾ *āyata 'l-laylī ve ca'alnā āyata 'n-nahārī mubşirat^{an} [= Biz geceyi ve gündüzü birer ayet (delil) olarak yarattık. Gecenin karanlığını silip (yerine, eşyayı) aydınlatan gündüzün aydınlığını getirdik.]* *Ḳur'ān: 17. İsrā' 12.*

4^b/05. *vacadahā tağrubu fī 'aynin ḥami'atin [= Onu kara bir balçıkta batar buldu.]* *Ḳur'ān: 18. Kahf 86.*

4^b/10. *fa lā uḫsimu bi Rabbi 'l-maşāriki va 'l-mağāribi [= Şu hâlde (işin gerçeği) öyle (umdukları gibi) değil! Doğuların ve batıların Rabbine yemin ederim.]* *Ḳur'ān: 70. Ma'āric 40.*

5a/07. *va kull^{un} fī falakⁱⁿ yasbaḥūna [= Her biri bir yörüngede yüzerler.]* *Ḳur'ān: 36. Yasin 40.*

6^a/04.-05. *tūlicu 'l-layla fī 'n-nahāri va tūlicu 'n-nahāra* ⁽⁵⁾ *fī 'l-layli. [= Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katarsın.]* *Ḳur'ān: 3. Āl-i 'İmrān 27.*

7^a/03. *an lā ya'ūda ilā az-zunūbi kaman lā ya'ūdu 'l-ḥalību ilā darai' [= Memeden süt sağarlar, sağılan süt tekrar memeye girmeye.]*

7^a/08.-09.-10.-11.-12. *hal yanzurūna* ⁽⁹⁾ *illā an te'tiyahumu 'l-malā'ikatu av yati Rabbuka av ya'tiya Rabbuka av ya'tiya ba'zu āyāti* ⁽¹⁰⁾ *Rabbika yavma ya'ti ba'zu āyāti*

Rabbika lā yanfa‘u naḥsan īmānuhā lam takun ⁽¹¹⁾ *āmanat min kablu av kasabat fī īmānihā ḥayran ḳuli‘ntaḫirū innā* ⁽¹²⁾ *muntazirūn* [= Onlar ancak kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabb’inin gelmesini yahut Rabb’inin bazı alametlerinin gelmesini bekliyorlar. Rabbinin bazı alametleri geldiği gün, önceden inanmamış ya da imanında bir hayır kazanmamış olan kimseye artık imanı bir fayda sağlamaz. De ki: Bekleyin, şüphesiz biz de beklemekteyiz!] *Ḳur‘ān*: 6. An‘ām 158.

9^b/13. *ṣahhid bi annī Resūla ‘llāh* [= Şahitlik et ki, ben Allah’ın peygamberiyim.]

10^a/10. *ḳatalaka ‘llāhu* [= Allah seni katletsin.]

11^b/08.-09. *aṣhadu an lā ilāha illā ‘llāhu vaḥdahū lā ṣarika-* ⁽⁹⁾ *-lahu ve aṣhadu anna Muḥammad^{am} ‘abduhu va Rasūluhu* [= Şehadet ederim ki, Allah’tan başka ilah yoktur. O birdir ve O’nun ortağı yoktur ve şehadet ederim ki Muhammed O’nun kulu ve elçisidir.]

12^b/8. *Ene mesīḥ Deccāl* [= Ben mesih olan Deccal’ım.]

13^a/12-13. *inna ‘l-insāna ḥuliḳa* ⁽¹³⁾ *halū‘a’ izā massahu ‘ṣ-ṣarru cazū‘a’ va izā massahu ‘l-ḥayru manū‘a’.* [= Gerçekten insan, pek hırslı (ve sabırsız) yaratılmıştır. Kendisine fenalık dokunduğunda sızlanır, feryat eder. Ona imkân verildiğinde ise pinti kesilir.] *Ḳur‘ān*: 70. Ma‘āric 19.-20.-21.

16^a/05-06. *izā zulzilati ‘l-arḫu* ⁽⁶⁾ *zi ‘l-zālahā va aḥracati ‘l-arḫu aṣḳālahā va ḳāla ‘l-insānu mālahā* [= Yerküre kendine has sarsıntısıyla sallandığı, toprak ağırlıklarını dışarı çıkardığı ve insan “Ne oluyor buna!” dediği vakit.] *Ḳur‘ān*: 99. Zilzāl 01-02-03.

16^b/05-06. *ḥattā izā futiḫat Ya‘cūcu va Ma‘cūcu* ⁽⁶⁾ *va hum min kulli ḥadabⁱⁿ yansilūn.* [= Nihayet Ye’cüc ve Me’cüc (sedleri) açıldığı ve onlar her tepeden akın ettiği zaman;] *Ḳur‘ān*: 21. Anbiyā 96.

18^b/03-04-05. *va izā vaḳa‘a ‘l-ḳavlu ‘alayhim aḥracnā lahum* ⁽⁴⁾ *dābbat^{an} mina ‘l-arzi tukallimuhum anna’ n-nāsa kānū bi-āyātiniā* ⁽⁵⁾ *lā yūḳinūn.* [= O söz başlarına geldiği (kıyamet yaklaştığı) zaman, onlara yerden bir dabbe (mahluk) çıkarırız da, bu onlara insanların ayetlerimize kesin bir iman getirmemiş olduklarını söyler.] *Ḳur‘ān*: 27. Naml 82.

19b/08-09. *va huva 'llazi ḥalaḳa 's-samāvāti va 'l-arḫa bi 'l-ḥaḳḳi va yavma* ⁽⁹⁾ *yaḳūlu kun fayakūn.* [= O, gökleri ve yeri hak (ve hikmet) ile yaratandır. "Ol!" dediği gün her şey olurur.] *Ḳur'ān:* 6. An'ām 73.

19b/13. *va la ya'tiyannahum baḡtat^{an} va hum lā yaṣ'urūn.* [= Fakat onlar farkında değilken, o ansızın kendilerine geliverecektir.] *Ḳur'ān:* 29. 'Ankabūt 53.

20a/01. *lā ta'tīkum illā baḡtat^{an}* [= O size ansızın gelecektir.] *Ḳur'ān:* 7. A'rāf 187.

20a/04. *fa ṣa'ika man fī 's-samāvāti va man fī 'l-arḫi illā man ṣā'allāh* [= Allah'ın diledikleri müstesna olmak üzere göklerde ve yerde ne varsa hepsi ölecektir.] *Ḳur'ān:* 39. Zumar 68.

20b/08. *kullu man 'alayhā fānⁱⁿ* [= Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacak.] *Ḳur'ān:* 55. Raḥman 26.

21a/10. *va yabḳā vachu rabbika zū 'l-calāli va 'l-ikrāmi* [= Ancak azamet ve ikram sahibi Rabb'inin zatı baki kalacak.] *Ḳur'ān:* 55. Raḥman 27.

21b/05-06. *li mani 'l-mulku 'l-yavma lillāhi 'l- vāḫidi 'l- ḳahhāri al-yavma tuczā kullu naḫsⁱⁿ bimā kasabat* ⁽⁶⁾ *lā ḫulma 'l-yavma inna 'l-lāha sarī'u 'l-ḫisābi.* [= Bugün hükümler kimindir? Kahhâr olan tek Allah'ındır. Bugün herkese kazandığının karşılığı verilir. Bugün haksızlık yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı çarçabuk görendir.] *Ḳur'ān:* 40. Mu'min 16-17.

22a/06. *yavma ta'tī 's-samā'u bī duḫānⁱⁿ mubīn.* [= Şimdi sen, göğün, insanları bürüyecek açık bir duman çıkaracağı günü gözetle.] *Ḳur'ān:* 44. Duḫān 10.

22a/09. *izā zulzilati 'l-arḫu zilzālahā va aḫracati 'l-arḫu aṣḳālahā.* [= Yerküre kendine has sarsıntısıyla sallandığı, toprak ağırlıklarını dışarı çıkardığı.] *Ḳur'ān:* 99. Zilzāl 1-2.

22a/12. *va ḫumilati 'l-arḫu va 'l-cibālu fa dukkatā dakkat^{an}vāḫidat^{an}* [= Yeyüzü ve dağlar kaldırılıp birbirine tek çarpışla çarpılıp darmadağın edildiği zaman.] *Ḳur'ān:* 69. Ḥaḳḳa 14.

22b/02. *fa yazaruhā ḳā^{ān}ṣaṣaṣ^{ān} lā tarā fihā 'ivac^{ān} va lā amt^{ān}* [= Böylece yerlerini dümdüz, bomboş bırakacaktır. Orada ne iniş, ne de bir yokuş görebileceksin.] *Ḳur'ān:* 20. Ṭaha 106.-107.

22^b/09. *vastami‘ yavma yunādi ‘l-munādi min makānⁱⁿ karībⁱⁿ* [= Seslenenin yakını bir yerden sesleneceği güne kulak ver.] *Qur‘ān*: 50. Kaf 41.

22^b/10. *ayyuhā ‘l-‘izāmu ‘l-bāliya* [= Ey çürümüş kemikler!]

24^a/08. *Yā aḥī Cabrā‘īl mā hazā al-yavm?* [= Ey kardeşim Cebrail, bu ne gündür?]

25^b/05. *va la savfa yu‘ṭika rabbuka fa tarzā* [= Pek yakında Rabbin sana verecek de hoşnut olacaksın.] *Qur‘ān*: 93. Duḥā 5.

25^b/11. *man zallazī yaşfa‘u‘indahu illā bi iznihi* [= İzni olmadan onun katında kim şefaate edebilir?] *Qur‘ān*: 2. Bakara 255.

26^a/05. *şumma nufiḥa fīhi uḥrā fa izāhum kıyām^{um} yanzurūn* [= Sonra ona bir daha üflenince, bir de ne göresin, onlar ayağa kalkmış bakıyorlar!] *Qur‘ān*: 39. Zumar 68.

26a/09-10. *fī yavmⁱⁿ kāna miqdāruhu ḥamsīna alfa⁽¹⁰⁾ sanatⁱⁿ* [= Miktarı (dünya senesi ile) elli bin yıl olan bir günde yükselip çıkar.] *Qur‘ān*: 70. Ma‘āric 4.

26^a/13. *yavm^{an} yac‘alu ‘l-vildāna şīb^{an} as-samā‘u munfaṭir^{um} bihi kāna va‘duhu maḥūl^{an}* [= Çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirecek o günden kendinizi nasıl koruyabileceksiniz? Gökyüzü bile onunla (o günün dehşetiyle) yarılacaktır. Allah’ın vaadi mutlaka yerine gelir.] *Qur‘ān*: 73. Muzammil 17-18.

26^b/02. *va cumi‘a‘ş-şamsu va ‘l-ḳamar* [= Güneşle ay bir araya getirildiği zaman!] *Qur‘ān*: 75. Kıyāma 9.

27^b/04-05. *va cī‘a yavmaiḥzin bi cahannama yavma izin yatazakkaru ‘l-insānu va annā lahu’⁽⁵⁾ z-zikrā* [= O gün cehennem getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ne faydası var!] *Qur‘ān*: 89. Facr 23.

28^a/05.-06. *innahā tarmī bi şararin ka ‘l-ḳaşri ka annahu cimālatun şufrun vayl^{um} ⁽⁶⁾ yavma izin li ‘l-mukazzibⁱⁿ* [= O, saray gibi kocaman kıvılcım saçar. Her bir kıvılcım, sanki birer sarı deve gibidir. O gün, (hakikatleri) yalan sayanların vay hâline!] *Qur‘ān*: 77. Mursalāt 32-33-34.

28a/13.-28b/01. *yavma yafirru'l mar'u 28^b (1) min aḥīhi va ummihi va abīhi va ṣāhibatihi ve banīhi.* [= İşte o gün kişi kardeşinden, annesinden babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır.] *Ḳur'ān:* 80. 'Abasa 34-35-36.

31^b/05.-31^b/06. *innā arsalnā Nūḥ^{an} ilā ḳavmihi an anzir (6) ḳavmaka min ḳabl an yātiyahum 'azāb^{an} alīm^{an}* [= Kendilerine yakıcı bir azap gelmeden önce kavmini uyar, diye Nuh'u kendi kavmine gönderdik.] *Ḳur'ān:* 71. Nūḥ 1.

31^b/12-13.-32a/01-02. *at-tā-ibūna 'l-'ābidūna 'l-ḥāmidūna (13) 's-sāiḥūna 'r-rāki'ūna 's-sācidūna 'l-āmīrūna bi'l-ma'rūfi 32^a (1) va 'n-nāhūna 'ani 'l-munkari va 'l-ḥāfiḏūna li ḥudūdi 'llāhi va baṣṣiri (2) 'l-mu'minīn* [= (Bu alışverişi yapanlar), tevbe edenler, ibadet edenler, hamdedenler, oruç tutanlar, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alıkoyanlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlardır. O müminleri müjdele!] *Ḳur'ān:* 9. Tavba 112.

32^a/06.-07. *kuntum ḥayra ummatⁱⁿ uḥricat li'n-nāsi ta'murūna (7) bi'l-ma'rūfi va tanhavna 'ani 'l-munkari* [= Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten menedersiniz.] *Ḳur'ān:* 3. Āl-i 'İmrān 110.

32^a/13. *allazīna yariṣūna 'l-firdavsı hum fīhā ḥālidūn.* [= (Evet) Firdevs'e vâris olan bu kimseler, orada ebedî kalıcıdırlar.] *Ḳur'ān:* 23. Mu' minūn 11.

32^b/10. *lā ilāha illa 'llāh Muḥammadun Rasūla 'llāh* [= Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed aleyhissalatü vesselam da O'nun Resul'üdür.]

34^a/12. *ulā'ika aṣḥābu 'l-cannati* [= İşte onlar, cennet ehlidir.]

34^a/13. *va huva valiyyu hum bimā kānū ya'malūn* [= Ve yapmakta oldukları (güzel) işler sebebiyle Allah onların dostudur.] *Ḳur'ān:* 6. An'ām 127.

34^b/01-02. *va huva (2) asra'u 'l-ḥāsibīn* [= O hesap görenlerin en çabuğudur.] *Ḳur'ān:* 6. An'ām 62.

34^b/03.-35a/01. *fa ammā man ūtiya kitābahu 35^a (1) bi-yamīnihī fa savfa yuḥāsabu ḥisāb^{an} yasīr^{an}* [= Kimin kitabı sağından verilirse, kolay bir hesapla hesaba çekilecek.] *Ḳur'ān:* 84. İnşikāk 7-8.

35^a/03. *va kulla ṣay'in aḥṣaynāhu kitāb^{an}* [= Biz ise her şeyi bir kitapta sayıp yazmışızdır.] *Ḳur'ān:* 78. Naba' 29.

35^a/06. *fa yaqūlu hā'umuḵra'ū kitābiyah* [= Alın, kitabımı okuyun.] *Ḳur'ān*: 69. Hāḵḵa 19.

35^a/08. *innī zanantu annī mulāḵⁱⁿ hisābiyah* [= “Doğrusu ben, hesabımla karşılaşacağımı zaten biliyordum,” der.] *Ḳur'ān*: 69. Hāḵḵa 20.

35^a/09.-10. *fa huva fī'īṣatⁱⁿ rāziyatⁱⁿ fī cannatⁱⁿ (10) 'āliyatⁱⁿ* [= Artık o, yüce bir cennette hoşnut kalacağı bir hayat içindedir.] *Ḳur'ān*: 69. Hāḵḵa 21-22.

35a/12. *al-'iyāzū bi 'llāhi* [= Allah'a sığınırız.]

35^b/01. *'alayhim nār^{um} mu'şadat^{um}* [= Cezaları, kapıları üzerlerine sınıksı kapatılmış bir ateştir.] *Ḳur'ān*: 90. Balad 20.

35^b/04. *iḵra' kitābaka kafā bi naḫsika 'l-yavma 'alayka ḥasīb^{ān}* [= Kitabımı oku! Bugün sana hesap sorucu olarak kendi nefsin yeter.] *Ḳur'ān*: 17. İsrā' 14.

35^b/07-08-09. *mā li hāzā 'l-kitābi lā yuḡādiru ṣaḡīrat^{an} va lā (8) kabīrat^{an} illā aḥşāhā va vacadū mā 'amilū ḥādīr^{ān} va lā yazlīmu (9) rabbuka aḥad^{ān}* [= Bu nasıl kitapmış! Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın (yaptıklarımızın) hepsini sayıp dökmüş. Böylece yaptıklarını karşılarında bulmuşlar. Senin Rabb'in hiç kimseye zulmetmez.] *Ḳur'ān*: 18. Kahf 49.

35^b/10-11. *yā vaylatanā mā li hāzā 'l-kitābi lā yuḡādiru ṣaḡīrat^{an} va lā kabīrat^{an} (11) illā aḥşāhā* [= Vay hâlimize, bu nasıl kitapmış! Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın (yaptıklarımızın) hepsini sayıp dökmüş.] *Ḳur'ān*: 18. Kahf 49.

35^b/12-13. *va lav alḵā (13) ma'āzīyrahū lā tuḥarrīk bihi lisānaka* [= İsterse özürlerini sayıp döksün. (Resul'üm!) onu (vahyi) çarçabuk almak için dilini kımlıdatma.] *Ḳur'ān*: 75. Ḳiyāma 15-16.

36^a/01-02. *alā lahu 'l-hukmu va 'l-amru (2) tabāraka 'llāhu rabbu 'l-'ālamīn.* [= Bilesiniz ki, yaratmak da emretmek de O'na mahsustur. Âlemlerin Rabb'i Allah ne yücedir!] *Ḳur'ān*: 7. A' rāf 54.

36^a/05. *va kulla insānⁱⁿ al-zamnāhu ṭā'irahu fi'unuḵihi* [= Her insanın amelini (veya kaderini) boynuna bağladık.] *Ḳur'ān*: 17. İsrā' 13.

36^b/06. *fa aṣḥābu 'l-maymanati mā aṣḥābu 'l-maymanati* [= Sağdakiler, ne mutlu o sağdakilere!] *Ḳur'ān*: 56. Vāḵi' a 8.

36^b/11. *va' s-sābiḳūna' s-sābiḳūna ulāika 'l-muḳarrabūna fī cannāti' n-na'īm* [= (Hayırda) önde olanlar, (ecirde de) öndedirler. İşte bunlar, naim cennetlerinde (Allah'a) en yakın olanlardır.] *Ḳur'ān*: 56. Vāḳi' a 10-11-12.

38^a/10-11. *sataşfa'u 'ulāma'u ummati yavma 'l-ḳiyāmati kama 's-taşfa'u nabiyyunāmin anbiyā'i bani İsrā'īla* [= İsrailoğullarının peygamberimizden şefaât diledikleri gibi (Peygamberimiz İsrailoğullarına şefaât edeceği gibi), kıyamet günü ümmetimin âlimleri de şefaât edecekler.] Hadis-i şerif.

38b/02-03. *va ammā man ūtiya kitābahu varā'azahrihi* [= Kimin de kitabı arkasından verilirse...] *Ḳur'ān*: 84. İnşikāk 10.

38^b/05. *fa savfa yad'ū subūr^{ān} va yaşlā sa'ir^{ān}* [= Derhâl yok olmayı isteyecek, alevli ateşe girecektir.] *Ḳur'ān*: 84. İnşikāk 11-12.

38^b/07-08. *innahum kānū lā yarcūna ḥisāb^{ān} va kazzabū bi āyātina kizzāb^{ān}* [= Çünkü onlar hesap gününü (geleceğini) ummazlardı. Bizim ayetlerimizi yalanladıkça yalanlamışlardı.] *Ḳur'ān*: 78. Naba'27-28.

38^b/10. *yā ayyuhā 'l-insānu innaka kādiḥ^{um} ilā Rabbika kādh^{ān} fa mulāḳīhi* [= Ey insan! Şüphe yok ki sen Rabbine karşı çaba üstüne çaba göstermekte; sonunda O'na varacaksın.] *Ḳur'ān*: 84. İnşikāk 6.

38^b/12. *zālika 'l-yavmu 'l-ḥaḳḳu* [= İşte o, kesin olarak gelecek gündür.] *Ḳur'ān*: 78. Naba' 39.

38^b/12. *āmannā bihi va şaddaḳnā.* [= İman ettik ve doğruladık.]

38^b/13. *va ammā man ūtiya kitābahu bi şimālihī* [= Kitabı sol tarafından verilene gelince.] *Ḳur'ān*: 69. Hāḳḳa 25.

39^a/02. *fayakūlu yā laytanī lam ūta kitābiyah va lam adri mā ḥisābiyah* [= O: Keşke, der, bana kitabım verilmeseydi de, hesabımın ne olduğunu bilmeseydim.] *Ḳur'ān*: 69. Hāḳḳa 25-26.

39^a/04. *yā laytahā kānati 'l- ḳāziyata* [= Keşke onunla (ölümümle) her iş olup bitseydi.] *Ḳur'ān*: 69. Hāḳḳa 27.

39^a/08-09. *mā aġnā ‘annī māliyah halaka ‘annī⁽⁹⁾ sulṭāniyah.* [= Malım bana hiç fayda sağlamadı; saltanatım da benden (koptu), yok olup gitti.] *Ḳur’ān:* 69. Hāḳḳa 28-29.

39^a/12. *va mā ana bi ḡallām^m li ‘l-‘abīdi* [= Ben kullara asla zulmedici değilim.] *Ḳur’ān:* 50. Ḳaf 29.

39^b/12-13. *hāzā yavmu ‘l-faşli cama‘nākum va ‘l-avvalīn fa in kāna lakum kayd^m (13) fa kīdūni vayl^m yavma izⁱⁿ li ‘l-mukazzibīn* [= (O zaman şöyle denir:) Bu, ayırım günüdür. Sizi ve sizden öncekileri bir araya getirdik. (Azaptan kurtulmanız için) bir hileniz varsa, gösterin bana hilenizi! O gün, (hakikatleri) yalan sayanların vay hâline!] *Ḳur’ān:* 77. Mursalāt 38-39-40.

40^a/02-03. *al-yavma (3) tuczavna ‘azāba ‘l-hūni bimā kuntum tastakbirūn* [= Bugün ise yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve yola çıkmanızdan dolayı alçaltıcı bir azap göreceksiniz!] *Ḳur’ān:* 46. Ahḳāf 20.

40^a/06. *hazā yavm^m ‘asīr^m* [= Bu çok çetin bir gündür!] *Ḳur’ān:* 54. Ḳamar 8.

40^a/07-08. *va iz ḳāla ‘llāhu yā ‘īsābna maryama a anta ḳulta li’ n-nāsi’ t-tahizūnī va ummiya ilāhayni min dūni ‘llāhi* [= Allah: Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara, “Beni ve anamı, Allah’tan başka iki tanrı bilin.”] *Ḳur’ān:* 5. Mā’ida 116.

40^a/11-12. *in kuntu ḳultuhu fa ḳad ‘alimtahu ta‘lamū mā fī nafsī va lā a‘lamu mā fī nafsika* [= Hem ben söyleseydim sen onu şüphesiz bilirdin. Sen benim içimdekini bilirsin, hâlbuki ben senin zatında olanı bilmem.] *Ḳur’ān:* 5. Mā’ida 116.

40^b/04. *ani‘budū ‘llāha rabbī va rabbakum* [= Benim de Rabb’im, sizin de Rabb’iniz olan Allah’a kulluk edin.] *Ḳur’ān:* 5. Mā’ida 117.

45^a/01. *saurhiḳuhu sa‘ūd^m* [= Ben onu sarp bir yokuşa sardıracağım!] *Ḳur’ān:* 74. Muddessir 17.

45^b/05. *favayl^m li ‘l-muşallīn allaḡīna hum ‘anşalātihim sāhūn* [= Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki, onlar namazlarını ciddiye almazlar.] *Ḳur’ān:* 107. Mā’ūn 4-5.

45^b/07-08. *fa laysa lahu ‘l-yavma hāhunā ḡamīm^m va lā ta‘ām^m illā min ġislīn^m lā ya’kuluhu illa ‘l-ḡāḡiūna* [= Bu sebeple, bugün burada onun candan bir dostu yoktur. Ancak günahkârların yediği kanlı irinden başka yiyeceği de yoktur.] *Ḳur’ān:* 69. Hāḳḳa 35-36-37.

45^b/10. *fa şāribūna ‘alayhi mina ‘l-ḥamīmi* [= Üstüne de kaynar sudan içeceksiniz.] *Ḳur‘ān*: 56. Vāқи‘ a 54.

45^b/13. *ḥazā nuzuluhum yavma‘d-dīn* [= İşte ceza gününde onlara sunulacak ziyafet budur!] *Ḳur‘ān*: 56. Vāқи‘ a 56.

46^a/01. *tusḳāmin ‘aynⁱⁿ āniyatⁱⁿ* [= Onlara kaynar su pınarından içirilir.] *Ḳur‘ān*: 88 Ğāşiya 5.

46^a/02-03. *laysa lahum ta‘ām^{um} illā min żariⁱⁿ* [= Onlar için kuru dikenden başka yemek yoktur.] *Ḳur‘ān*: 88 Ğāşiya 6.

46^a/07-08-09. *lā yazūkūna fihā bard^{ān} va lā şarāb^{ān} illā ḥamīm^{ān} va ğassāk^{ān} cazā^{ān} viḳāk^{ān} innahum kānū lā yarcūna ḥisāb^{ān}* [= Orada bir serinlik ya da (susuzluk gideren) bir içecek tatmazlar, ancak (dünyada yaptıklarına) uygun karşılık olarak kaynar su ve irin tadarlar. Çünkü onlar hesap gününü (geleceğini) ummazlardı.] *Ḳur‘ān*: 78. Naba’ 24-25-26-27.

46^a/10-11. *lahum şarāb^{um} min ḥamīmⁱⁿ va ‘azāb^{um} alīm^{um} bimā kānū yakfurūna* [= İnkâr ettiklerinden dolayı onlar için kaynar sudan ibaret bir içecek ve elem verici bir azap vardır.] *Ḳur‘ān*: 6. An‘ām 70.

46^b/01. *la ākilūna min şacarⁱⁿ min zakkūmⁱⁿ* [= Elbette bir ağaçtan, zakkum ağacından yiyeceksiniz.] *Ḳur‘ān*: 56. Vāқи‘ a 52.

46^b/09-10. *ulā‘ika aşḫābu ‘n-nāri hum fihā ḥālidūna* [= Onlar cehennem ehlidirler. Orada ebedî kalacaklardır.] *Ḳur‘ān*: 58. Mucādala 17.

46^b/11. *lā yukbalu minhā şafā‘at^{um}* [= (Allah izin vermedikçe) şefaaf kabul olunmaz.] *Ḳur‘ān*: 2. Baḳara 48.

46^b/12. *va lā yu‘ḥāzu minhā ‘adl^{um}* [= (Allah izin vermedikçe) fidye alınmaz.] *Ḳur‘ān*: 2. Baḳara 48.

47^a/04. *innā li ‘l-lāhi va innā ilayhi rāci‘ūn* [= Biz Allah’ın kullarıyız ve biz O’na döneceğiz.] *Ḳur‘ān*: 2. Baḳara 156.

47^a/12-13. *talfāḫu vucūhahumu ‘n-nāru va hum fihā kāliḫūna* [= Ateş yüzlerini yakar; orada suratları çirkin ve gülünç bir hâlde bulunurlar.] *Ḳur‘ān*: 23. Mu‘minūn 104.

49^b/06. *fa izā hum bi' s-sāhira* [= Birdenbire kendilerini mahşerde buluverirler.] *Ḳur'ān*: 79. Nāzi' āt 14.

49^b/11-12. *vucūh^{um} yavma izin nāzirat^{um} ilā rabbihā nāzirat^{um}* [= Yüzler vardır ki, o gün ışıl ışıl parılayacaktır. Rabb'lerine bakacaklardır. (O'nu göreceklerdir.)] *Ḳur'ān*: 75. Ḳiyāma 22-23.

49^b/13.-50^a/01. *al-ḥāḳḳatu ma-lḥāḳḳatu vamā adrāka ma-lḥāḳḳatu* [= Gerçekleşecek olan; (evet) nedir o gerçekleşecek olan? Gerçekleşecek olanın (kıyametin) ne olduğunu sen nerden bileceksin?] *Ḳur'ān*: 69. Ḥāḳḳa 1-2-3.

50^a/02. *kazzabat ṣamūdu va 'ād^{um} bi 'l-ḳari'ati* [= Semūd ve Âd kavimleri, kapılarını çalacak felaketi (kıyameti) yalan saymışlardı.] *Ḳur'ān*: 69. Ḥāḳḳa 4.

50^a/04. *yavma'izin tuḥaddiṣu aḥbārahā* [= İşte o gün (yer) Rabbinin ona bildirmesiyle.] *Ḳur'ān*: 99. Zilzāl 4.

50^a/05-06. *bi anna rabbaka avḥā lahā* [= Bütün haberlerini anlatır.] *Ḳur'ān*: 99. Zilzāl 5.

50^a/07. *va futiḥati' s-samā'u fa kānat avvāb^{um}* [= Gökyüzü açılır ve orada pek çok kapılar oluşur.] *Ḳur'ān*: 78. Naba' 19.

50^a/08. *fa kānat vardat^{an} ka' d-dihān* [= Kızarmış yağ renginde gül gibi olduğu zaman.] *Ḳur'ān*: 55. Raḥman 37.

50^a/10. *izā vaḳa'ati 'l-vāḳi'atu* [= Kıyamet koptuğu zaman.] *Ḳur'ān*: 56. Vāḳi' a 1.

50^a/12. *va mā hum 'anhā bi ḡā'ibīna* [= Onlar (kâfirler) oradan bir daha da ayrılmazlar.] *Ḳur'ān*: 82. İnfītār 16.

50^a/13.-50^b/01. *yavma lā tamliku naḳs^{um} li-naḳsⁱⁿ ṣay'aⁿ va 'l-amru yavma'izⁱⁿ li-llāhi* [= O gün kimse kimseye hiçbir fayda sağlayamayacaktır. O gün buyruk, yalnız Allah'ındır.] *Ḳur'ān*: 82. İnfītār 19.

50^b/02-03. *yavma yaḳūmu 'r-rūḥu vā 'l-malā'ikatu ṣaff^{an} lā yatakallamūna illā man aḳzina lahu 'r-raḥmānu va ḳāla ṣavāb^{an}* [= Ruh'un (Cebrail'in) ve meleklerin saf duracakları gün Allah'a hitap edemeyeceklerdir. Sadece Rahman'ın izin vereceği ve doğru söyleyecek olan kimseler konuşabilecektir.] *Ḳur'ān*: 78. Naba' 38.

51^a/06. *lā ilāha illa 'llāh Muḥammadu 'r-Rasūlu 'llāh* [= Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed aleyhissalatü vesselam da O'nun Resul'üdür.]

51^b/05. *al-ḳāri'atu mā-lḳāri'atu va mā adrāka mā-lḳāri'atu* [= Yüreklere hoplatan büyük felaket! Nedir o yürekleri hoplatan büyük felaket? Yüreklere hoplatan o büyük felaketi sen ne bileceksin?] *Ḳur'ān:* 101. *Ḳāri'* a 1-2-3.

51^b/07-08. *yavma yakūnu 'n-nāsu kā 'l-faraṣi 'l-mabṣūṣi va takūnu 'l-cibālu kā-l'ihni 'l-manfūṣ* [= O gün insanlar, her biri bir tarafa uçuşan küçük kelebekler gibi olacaklardır. Dağlar da atılmış renkli yünler gibi olacaktır.] *Ḳur'ān:* 101. *Ḳāri'* a 4-5.

52^a/02. *fa hiya yavma'izⁱⁿ vāhiyat^{um}* [= Artık o gün o da çökmeye yüz tutmuştur.] *Ḳur'ān:* 69. *Hāḳka* 16.

52^a/03. *va 'l-malaku 'alā arcā'ihā* [= Melekler onun kıyılarındadır.] *Ḳur'ān:* 69. *Hāḳka* 17.

52^b/01-02. *yā ma'sara 'l-cinni va 'l-insi in-istaṭa'tum an tanfuzū min aḳtari 's-samāvāti va 'l-arzi* [= Ey cin ve insan toplulukları! Göklerin ve yerin uçlarından bucaklarından geçip gitmeye gücünüz yeterse geçip gidin.] *Ḳur'ān:* 55. *Rahmān* 33.

52^b/09. *yavma yaḳūmu 'r-rūhu vā 'l-malā'ikatu ṣaffaⁿ lā yatakallamūna* [= Ruh'un (Cebrail'in) ve meleklerin saf duracakları gün Allah'a hitap edemeyeceklerdir.] *Ḳur'ān:* 78. *Naba'* 38.

53^b/03-04. *va yaḥmilu 'arṣa rabbika favḳahum yavma'izin ṣamāniyat^{um}* [= O gün Rabb'inin arşını bunların da üstünde sekiz taşıyıcı taşır.] *Ḳur'ān:* 69. *Hāḳka* 17.

53^b/05-06. *lā yatakallamūna ⁽⁶⁾ illā man aḳina lahu 'r-raḥmānu va ḳāla ṣavāb^{um}* [= Allah'a hitap edemeyeceklerdir. Sadece Rahman'ın izin vereceği ve doğru söyleyecek olan kimseler konuşabilecektir.] *Ḳur'ān:* 78. *Naba'* 38.

56^a/01. *yaḳūlu 'l-insānu yavma'izin ayna 'l-mafarru* [= O gün insan, "Kaçacak yer neresi!" diyecektir.] *Ḳur'ān:* 75. *Ḳiyāma* 10.

56^a/03-04. *yavma yafirru 'l mar'u min aḥīhi va ummihi va abihi va ṣāḥibatihī va banīhi ⁽⁴⁾ li kullumriⁱⁿ minhūm yavma izⁱⁿ ṣā'n^{um} yuḡnīhi.* [= İşte o gün kişi kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır. O gün, herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır.] *Ḳur'ān:* 80. *Abasa* 34-35-36-37.

56^a/06-07. *'alā 'l-kāfirīna ġayru yasīrⁱⁿ* [= Kâfirler için hiç kolay değildir.]
Kur'an: 74. Muddesşir 10.

56^b/01. *al-'iyādu billāhi min şarri zalika* [= Bu kötülüklerden Allah'a sığınırım.]

57^a/10-11. *kāla 'dħulū fī umamⁱⁿ kad ħalat min kablikum mina 'l-insi va 'l-cinni*
[= Sizden önce geçmiş cin ve insan toplulukları arasında siz de ateşe girin.] Kur'an: 7.
A' rāf 38.

57^a/12-13. *yavma yuħmā 'alayhā fīnāri cahannama* [= O gün bunlar cehennem
ateşinde kızdırılacak.] Kur'an: 9. Tavba 35.

57^b/01. *mā salakakum fī saķara* [= Sizi Sekar'a (cehenneme) ne soktu?] Kur'an:
74. Muddesşir 42.

57^b/03-04. *ķālū lam naku mina 'l-muşallīna va lam naku nuṭ'imu 'l-miskīna.* [=
Onlar şöyle derler: "Biz namaz kılanlardan değildik." "Yoksula yedirmezdik." Kur'an:
74. Muddesşir 43-44.

57^b/05. *va kunnā nahūzu ma'a 'l-ħāizīna* [= "Batıla dalanlarla birlikte biz de
daldık." Kur'an: 74. Muddesşir 45.

57^b/06-07. *va kunnā nukazzibu bi yavmi'-⁽⁷⁾ -d-dīna* [= "Ceza gününü de
yalanlıyorduk." Kur'an: 74. Muddesşir 46.

57^b/07-08. *taşlā nār^{an}(8) ħāmiyat^{am}* [= Kızgın ateşe girerler.] Kur'an: 88. Ğāşiya
4.

57^b/09. *la yunbazanna fī 'l-ħuṭamati* [= Hayır! And olsun ki o Hutame'ye
atılacaktır.] Kur'an: 104. Humaza 4.

57^b/10. *va mā adrāka mā-lħuṭamatu* [= Hutame'nin ne olduğunu sen ne
bileceksin?] Kur'an: 104. Humaza 5.

57^b/11. *nāru 'l-lāhi 'l-mūķadatu'llatī* [= O Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir.]
Kur'an: 104. Humaza 6-7.

57^b/12-13. *taṭṭali'u 'alā'-⁽¹³⁾ -l-afidati.* [= Yüreklere işleyen.] Kur'an: 104.
Humaza 7.

57^b/13.-58^a/01. *innahā ‘alayhim 58^a (1) mū’sadat^{im}*. [= Şüphesiz onların üzerine kapatılacaktır.] *Ḳur’ān*: 104. Humaza 8.

58^a/01-02. *fī ‘amadⁱⁿ mumaddadatⁱⁿ* [= Uzatılmış direkler arasında (bağlı oldukları hâlde)] *Ḳur’ān*: 104. Humaza 9.

58^a/02-03. *yavma (3) naḳūlu li-cahannama hali’ m-tala’ti va taḳūlu hal min mazīdⁱⁿ* [= O gün cehenneme, “Doldun mu?” deriz. O da “Daha var mı?” der.] *Ḳur’ān*: 50. Ḳaf 30.

58^b/02. *hal min mazīdⁱⁿ* [= Daha var mı?] *Ḳur’ān*: 50. Ḳaf 30.

58^b/06-07. *va ḳāla ‘l-lazīna fi’n-nāri li-ḥazanatihi cahannama’d’ū rabbakum yuḥaffif ‘annā yavm^{an} mina ‘l-‘azāb* [= Ateşte olanlar cehennem bekçilerine, “Rabb’inize yalvarın da (hiç değilse) bir gün bizden azabı hafifletsin.” derler.] *Ḳur’ān*: 40. Mu‘ min 49.

58^b/11-12. *yaḳzi ‘alaynā rabbuka ḳāla innakum mākişūna* [= “Rabb’in bizim işimizi bitirsin.” O da “Siz hep böyle kalacaksınız.” der.] *Ḳur’ān*: 43. Zuḥruf 77.

59^a/01-02. *fī yavmⁱⁿ kana miḳdaruhu ḥamsīna alfa sanatⁱⁿ* [= Miktarı (dünya senesi ile) elli bin yıl olan bir günde yükselip çıkar.] *Ḳur’ān*: 70. Ma‘ āric 4.

59^a/05. *innā ‘l-lāha ḥarramahumā ‘alā ‘l-kāfirīn* [= Allah bunları kâfirlere haram kılmıştır.] *Ḳur’ān*: 7. A‘ rāf 50.

59^a/08-09. *savā’un ‘alaynā acazi’nā am şabarnā mā lanā min maḥīş* [= Şimdi sızlansak da sabretsek de birdir. Çünkü bizim için sığınacak bir yer yoktur.] *Ḳur’ān*: 14. İbrāhīm 21.

59^a/12. *rabbanā aḥricnā minhā fa in ‘udnā fa innā zālimūna* [= Rabb’imiz! Bizi buradan çıkar. Eğer bir daha (ettiklerimize) dönersek, artık belli ki biz zalim insanlarız.] *Ḳur’ān*: 23. Mu‘ minūn 107.

59^b/02-03. *ḳāla ahsanū fihā va lātukallimūni* [= Allah, “Aşağılık içinde kalın orada, artık benimle konuşmayın!” der.] *Ḳur’ān*: 23. Mu‘ minūn 108.

59^b/06. *Yā Ḥannān! Yā Deyyān! Yā Burhān! Yā Sultān! Yā Subḥān! Yā Ğufrān!* [= Ey çok acıyan! Ey herkese hak ettiğini veren! Ey kullarına yol gösteren! Ey gerçek saltanat sahibi! Ey bütün kusurlardan yoksun olan! Ey bağışlaması bol olan!]

60^a/05-06. *lā ilaha illa 'llāh Muḥammadu 'r-Rasūlu 'llāh* [= Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed aleyhissalatü vesselam da O'nun Resul'üdür.]

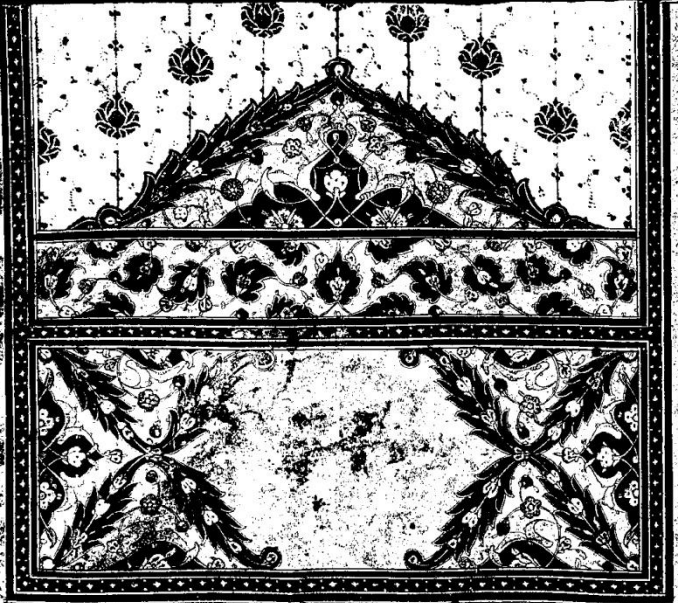
61^b/12-13. *ha'ulā'i cahannamiyyūn 'utaḳā 'ur-raḥmani* [= Onlar cehennemlidir, ta ki rahmet edilene kadar.]

62^b/04. *li yaḳzi 'alaynā rabbuka* [= "Rabbin bizim işimizi bitirsin."] *Ḳur'ān*: 43. Zuhruf 77.

62^b/05. *ḳāla ahsanū fihā va lā tukallimūni* [= Allah, "Aşağılık içinde kalın orada, artık benimle konuşmayın!" der.] *Ḳur'ān*: 23. Mu' minūn 108.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TIPKIBASIM

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِحَمْدِ اللَّهِ عَلَى مَا أَنْعَمَ اللَّهُ ۝ وَعَلَيْنا مِنَ التَّغْيِيرِ مَا لَمْ
نَعْلَمُ ۝ وَالصَّلَاةِ عَلَى رَسُولِهِ الْمُنزَلِ عَلَيْهِ الْآيَاتُ
وَالذِّكْرِ لِلْحَكِيمِ ۝ وَعَلَى الْإِسِيْدِ نَا مُحَمَّدٍ ۝ وَعَلَى
أَوْلَادِ إِسِيْدِ نَا مُحَمَّدٍ ۝ وَعَلَى أَصْحَابِ إِسِيْدِ نَا مُحَمَّدٍ ۝
وَبَارِكْ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ ۝ وَرَضِيَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
عَنْ سَادَاتِ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ وَعَنْ الْجَمْعِيْنَ وَبَعْدُ
بَابُكَ كَرَبُوكِ تَابَهُ لِحَوَالِ قِيَامَتِ دِيوَادِ وَيُرِدُكَ تَاكُرُ
عَزِيزُكَ وَصَادِقُ قَلْبُ بُونْدَنِ يَكَا قَوْلُكَ دُرُوتَهُ لَرُؤَا سِيْدِنَا لَرُ

سَعْتِ

رَغَبَتْ دُوشَه ۞ زِيرَا كِه بُو كِتَابِي اَوْ تُو زِ الْتِي بَابِ اَيْلَدَمُ
وَهَر بَابِنْدَه نِيجه دُور لُو حَاصِي تَر وَ فَايْدَه لِرِبْلَه بِيَانِ اَيْلَدَمُ
تَا كِه مُصَنَّفِي كِه يَا زَانِ خَيْرِ دَعَادَن اَوْ نَمِيَه لَر ۞ اِنْ شَأْ
اللّٰهُ تَعَالٰى رَبَّ الْعَالَمِينَ ۞ وَ بَعْدُ بِلُوكِ كِم
اَوَّلِي بَابِ اِي وَ كُونُش وَيَلْدَز لِرِ صِفَتِن بِيَا نِ اَيْدَر
اَلْبَحْثِي بَابِ تَوْبَه قِيُوسِي صِفَتِن بِيَا نِ اَيْدَر اَوْ حُجْجِي بَابِ
دَجَالِ صِفَتِن بِيَا نِ اَيْدَر ۞ دُور زِي بَابِ دَجَالِ
اَشْكِ صِفَتِن بِيَا نِ اَيْدَر ۞ اَلْبَحْثِي بَابِ عَيْسِي بَغِيْر
عَلَيْهِ السَّلَامِ صِفَتِن بِيَا نِ اَيْدَر ۞ اَلْتَبْحِي بَابِ
يَا جُوْحُ وَ مَا جُوْحُ صِفَتِن بِيَا نِ اَيْدَر ۞ اَلْبَحْثِي بَابِ
دَابَّةِ الْاَرْضِ صِفَتِن بِيَا نِ اَيْدَر سَكْرِي بَابِ
فَرِشْتَه لَر اَرْمِي لَر اِيچُونِ اَغْلَا شَدُو عْنِي صِفَتِن بِيَا نِ
اَيْدَر طَقُو زِي بَابِ اِسْرَافِيْلِ دُورُوسِي صِفَتِن

بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ مَلِكِ الْمَوْتِ كَنْدُوجَانِ زَالِدِوُنْجِي
 صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ يَزْدَايِشِرْ قَالِدِوُنْجِي
 صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ يَزْوَكُوْءِ دُوْتُوْنِ
 اَيْلَهْ دَوْلْدُوْنِجِي صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ
 مَجْرَدِصُورِ صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ
 بَرَاقِ صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ مَرْفَعِشِرْ
 حَضْرَتِ مُحَمَّدِ مُصْطَفِي صَلِيَ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَحْشَرْدَه
 خُرُوجِ اَيْمَهْ سِي صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ
 خَلَايِقِ مَقْبِرَهْ دِنِ قَوْبَايِ سِي صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي
 يَدِجِي بَابِ دُوْرْتِ يَزْدَهْ صُوْرِي حِسَابِ صِفَتِنِ
 بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ شَعْبَانِ يَلِي جَهْدِوُنْجِي
 صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ مَنْبَرَلَزِ
 قُوْرلدُوْنِجِي صِفَتِنِ بِيَانِ اَيْدِرَاوُنْجِي بَابِ طَامُوْصِفَتِنِ

بیان ایدر یکریمی برنجی باب محشر صفتن بیان ایدر
یکریمی کنجی باب ادمیلر چکرکیه وکلبکه بکرزوی
صفتن بیان ایدر یکریمی اوچنجی باب صقل صفتن
بیان ایدر یکریمی دور دنجی باب کورنی صفتن بیان
ایدر یکریمی بشنجی باب علم صفتن بیان ایدر
یکریمی التنجی باب اوچق و طامود و راجقیری
صفتن بیان ایدر یکریمی بدنجی باب طامو صفتن
بیان ایدر یکریمی سکرنجی باب حساب صفتن
بیان ایدر یکریمی طقوزنجی باب قلدن حساب
لق صفتن بیان ایدر او توزنجی باب کوکدن
یتیلر نغماغک صفتن بیان ایدر او توز برنجی باب
اوچق یلی صفتن بیان ایدر او توز ایکنجی باب
اوچق خبر لری صفتن بیان ایدر او توز اوچنجی باب

عاصیاری طاموئیه سوره جکلری صفتن بیان ایدر
 و توزد و زنجی باب طاموعدا بلری صفتن بیان
 ایدر او توزد بستیجی باب طامواری ماعی صفتن بیان
 ایدر او توزد التنجی باب زقوم اغلجی صفتن بیان
 ایدر باب اول خبرده شوئله کیشد زکم عبد الله
 بن عمر ایدر یا رسول الله و انبیا الر سوری محمد مصطفی
 نك مبارك لفظندن شوئله بیورزی که الله تبارک
 و تعالی ای و کون و عرش و کرسی و لوح و قلمی کند
 نورندن یراندی ایله کونشک نورنی برابر ایدی کونشک
 بیوکلوکی بودنیاجه در ای کوندن کوچو کدر و داجی
 هیلد و زک بیوکلوکی بودنیاجه در و داجی یلد زک
 او شاجعی عرشک برکیدر و کونشک دوزدنجی قات
 کوکده در حق سبحانه و تعالی اول وقت که این

۴۱
 ۴
 یراندی ای براد ولد و غنه سبب بوایدی که کجه ایله
 کوندز بلندی زیرا که دکلمک وقتی بونلر ایدی
 حق سبحانه و تعالی مهر بانلو عنی اشکاره قلبی
 جبرائیل علیه السلامه بیوردی ایله کون نوری برابر
 ایکن جبرئیل علیه السلام قنادیله ای بزکز اوردی
 ایک نوری کسک اولدی زیرا اول قره که ایک نوزید
 جبرائیل قناری نشانیدر نته که حق جل و علا
 قرانده بیوردی وجعلنا اللیل والنهار ایتین فحونا
 ایه اللیل وجعلنا ایه النهار مبصرة ورحی حضرت
 پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایدر که حق تعالی کوی یراندو
 بر قانلی یراندی کون ایچون و اول قانکنک اوچون زنجیا
 واردر دکه بوجاغنده برتکرک واردر دکه تکرکه
 بر فرشته مؤکلدر و اول فرشته لر که انده مؤکلدر

مَشْرِقِدَنْ مَغْرِبِه طَارَتَا زَلَزَلُو مَغْرِبِدَنْ مَشْرِقَه طَارَتَا زَلَزَلُو
 مَشْرِقِدَنْ يَوْمِ سَكْسَانَ بَكَارُ وَاوَرْدُ رُقَيْتَارُ وَمَغْرِبِدَنْ
 يَوْمِ سَكْسَانَ بَكَارُ وَاوَرْدُ رُقَيْتَارُ اَيْلَه كُونِ مَشْرِقِدَه عِي
 بَكَارُ زَلَزَلُو طَوْغَرُ زَلَزَلُو وَمَغْرِبِدَه عِي بَكَارُ زَلَزَلُو طَلُو نُورُ زَلَزَلُو
 نَتَه كِه قُرْآنِدَه يَادِ قَلْدِي وَجِدَهَا تَعْرَبُ فِي عَيْنِ حَمِيَّه
 هَر كُونِ بَرِ بَكَارُ زَلَزَلُو طَوْغَرُ وِبَرِ بَكَارُ زَلَزَلُو طَلُو نُورُ وَاوَلُ يَوْمِ
 سَكْسَانَ بَكَارُ تَمَامُ اَوْلِحَاقِ دُونِلَه كُونِ بَرِ اَبْرَاوَلُ وِز
 دِيْدِ كَلْبِي تَمَامُ اَوْلِدُ وِ عِي وَقِيْتِنِ دُونِ اَوْزَا نُورُ وِ كُونِ
 قِصَه لِنُورَا وِ جِيُوْرَا التَّمِشْ كُونِ اَوْلُورُ نَتَه كِه قُرْآنِدَه يَادِ
 قَلْدِي فَلَا اَقِيْمُ بَرِي الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ وَبِغِيْبَرِ
 صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَوْلُ مَبَارَكُ لَفْظِنْدَنْ يِنَه يَوْمِ دِي كِه
 دُنْيَا دَه كُونِ التَّنْدِ حَقِيقَتَا لِي بَرِ دَكْزِيْرَا تَمَشْدُ مَغْرِبِه
 دَكْنِ دُو تَوْبُ بَرِ قَطْرَه صُوِيْرَه طَمْلَامَسَه تَكْرِي فَرْمَانِي اَيْلَه

طالور

طملازای و کون اول دکر ایچندن کچر و اول دکر بوزدن
 صوقدر پیغبر صلی الله علیه وسلم ایذر اول تکریمی
 حق چون که بنم جانم انک قدرت قبضنده در اگر کون
 اول دکر ایچندن کچمیدی کون اسسندن دنیا برست
 قبره یئار دی و داخی انک نورین کورسه عاشق
 اولوب سجده قیلیدی تکریمی بودر دیر لردی نته کیم
 کلام قدیمک یاد قلیدی و کل فی فلک یسجون و داخی پیغبر
 علیه السلام ایذر که تکریمی تبارک و تعالی بوجانده
 اوکوش عجایب لر بر اتمشد ز جمله عجایب لر زن بری اولدر
 ایکی شهر بر اتمشد بری مشرقده و بری مغربده اول
 شهر که شرقده در سریان دلجه برقیاسان در و تازی
 دلجه بلقاندز و اول شهر که مغربده در انک اری سیران
 دلجه برخیساندر و تازی دلجه جابلساندر و اول

شَهْرُكَ دَكَمَه سِنْدَه اَوْن بِيَك قَوْسِي وَا رِرْز دَكَمَه قَوْسِنْد
 قَوْسِنَه بَرَفَرِيخ يُولدُر هَر بَر قَوْسِنْد هَر كَجَه بِيَك پَسِنَا
 مَاتُور وَاوَل شَهْرُكَ نَقْدَر اِدِي وَا رِيَسَه كُون طُوغَايِي وَقْتِن
 بُوْرِي وَنَعَا رَه وَا كُوْس چَا لَار لَز زِيْر اِكِيْم كُون طُوغْد وَا يِي
 وَقْتِن غَايْتَلَه هِيْتَبَلَه طُوغْر اَنلَر دِلْحِي نُو كُچُون غَلَبَه
 اِيْدِر لَز وَا كَر اَوَل شَهْرُكَ قَوْمِي غَلَبَه اَنَسَه اِيْدِي دَكَمَه لَز
 كُون طُوغْنَجَه كُوْر لَه كِنْدَن جَمْلَه اَوَل شَهْر لِرْخَلِقْنَك زَهْر سِي
 يَار يَلُوْب هَا كَلَه اَوَل اِيْدِي لَز اَوَل كِي شَهْرُكَ خَلْقِي جَمْلَه
 مُؤْمِن لَز دُر وَا مَوْحِد لَز دُر تَكْرِي نَقَالِي نَك بَر لَكْنَه اِقْوَار
 اَنْمَش لَز دُر وَا هُوْر بِيغْبِرَه وَا مَوْسِي بِيغْبِرَه عَلَيْهِمَا السَّلَام
 اِيْنَا اَنْمَش لَز دُر كِه عَاد قَوْمِنْدَن دِر لَز وَا بُوْن لَز دِن اَوْتَه
 اَبُح دِر لُو قَوْم وَا رِرْز بِيْنَه مُشَك دِر لَز وَا بَرِيْنَه نَاقِل
 دِر لَز وَا بَر دِلْحِي اَنلَر دِن اَوْتَه جَه دِر لَز يَاجُوْح وَا مَاجُوْح دِر

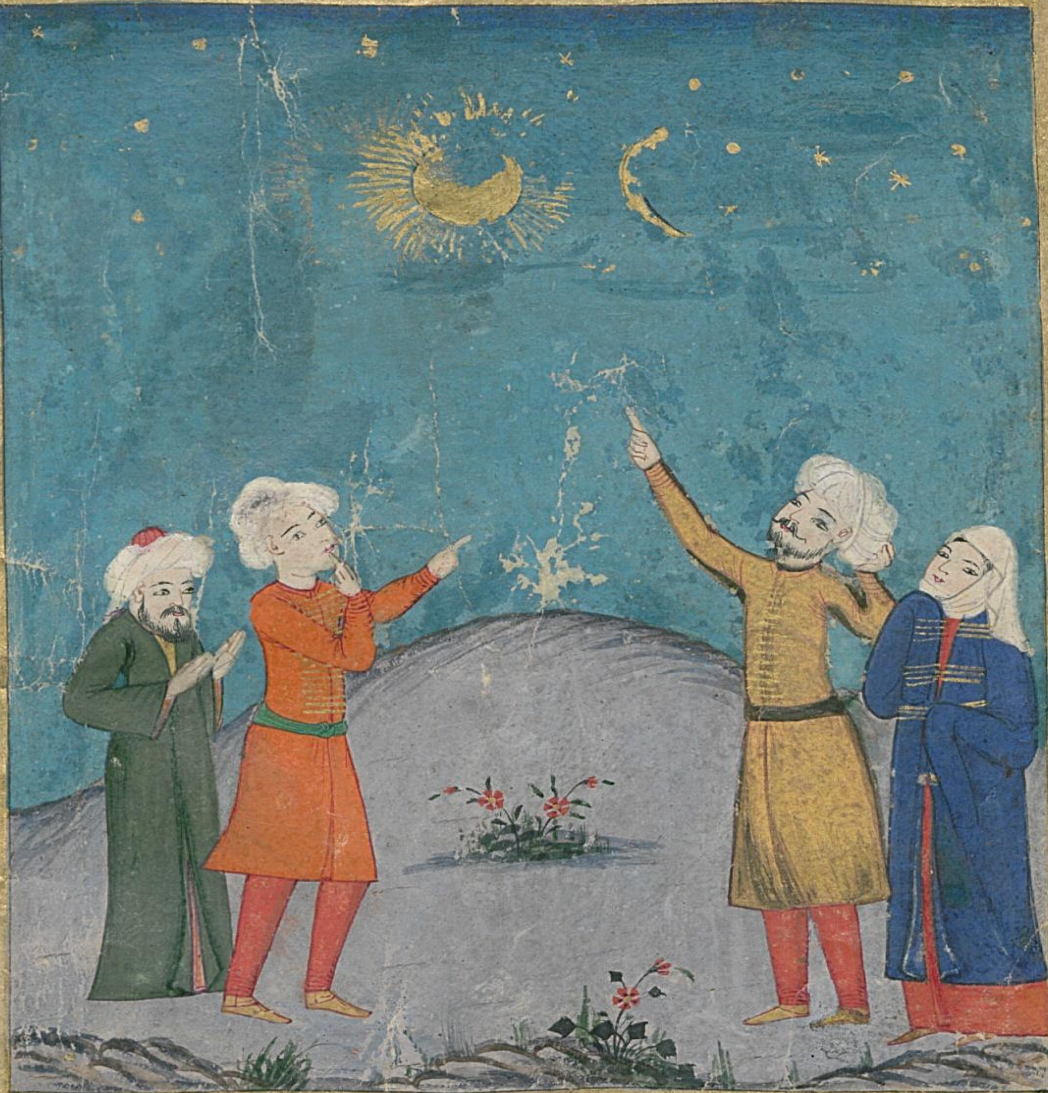
چفا

يَنَّهُ أَوْلُ فَرِشْتَه صَوْلِ الْبَيْنِ اِجْرَقَرَه كَوْلُقُ حَجَابِنْدَن قَرَه كَوْلُقُ
 حَقَرْدِنْيَا يَه وَكَوْلُكُ كَنَارِلِرَنَه وَدَكِرَزَلَرَه يَأْسِيلُورِدُون
 وُلُورُتَا كَمِ قِيَامَتِ قُوَيْجَه شُونِيَه اُولْسَه كَرَكَه نَتَه كَمِ
 قَرَانْدَه يَارَقَلْدِي قُوَيْجُ اللَّيْلِ فِي النَّهَارِ وَتُوَيْجُ النَّهَارِ
 فِي اللَّيْلِ اِي عَزِيزِلِرِ بِيْرُ اَوَّلِ وَقْتِ كِه قِيَامَتِ يَقْبِرِكَلَه
 كُونُ عَرْشِ التَّنْدَه سَجْدَه قِيَلَه اَيْدَه كَمِ يَارَبِّ بَكَادِي دَسْتُو
 وَيِرَكَمِ دَكَلْنَه بِنِ دِيَه حَقَقَلِجَا دَسْتُو رُوِيْرَه اُوْجُ كُونُ
 اُوْجُ كِيْجَه قَلَه عَرْشِ التَّنْدَه دَكَلْنَه وَاَوَّلِ اُوْجُ كُونُ اُوْجُ كِيْجَه
 بِيْرُ كُونُ كِيْجَا وُزُونِ اَوَّلَه مُنَافِقَلَرُوكَا فِرَزِيْجُ بَلِيَه لَرِ اَمَّا
 عَالِمِلَرُ وَعَايِدِلَرُ وَزَاهِدِلَرِ سِيْلَه لَرُ وَزَارِيْلِقُ قِيَلَه لَرِ اَيْدَه
 لَرِكَمِ اِي دَرِيْعَا اَوَّلِ قُوْرُقْدُوْغُ مَرْكِيْجِيَه اُوْغَرَه دُقُ
 نَه چَاْرَه قَلَا لَرِ دِيَه لَرِ تَمَامِ اُوْجُ كُونُ اُوْجُ كِيْجَه بَرَكِيْجَه اَحْمِيْجَه
 كِيْجَه اَنْدَن حَقُّ نَقَالِي كُونَه بِيُوْرَه اِيكِيْسِي قَبْرَه طُوْغُرُلَرُ

تمام اول برینہ کلیمک رو نوب کرو واره لمرشرفه دوره
 تگری تعالی توبه قوسن بایه الکنجی باب توبه
 قوسن صفتن بیان ایدر عمر بن الخطاب رضی الله
 عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم دن صور دی کیم
 یا رسول الله توبه قوسن نندرز رسول حضرت صلی
 الله علیه وسلم ایدر کم یا عمر تگری تعالی توبه ایچون
 بر قویرا تشدر مغربدن اوتنه در ● و اول قوی ایکی
 طبقه در بر طبقه سی کو هر نندرز ● و بر طبقه سی ایچون
 در ● و بر طبقه دن بر طبقه و اریجه دکن قوق سی لبق
 بولدر ● هر قتی مسلمان کو توبه نضوح قلسه فرشته لدر
 اول مسلمانک توبه سن الوزر اول قیودن ایچر ویه قوی لدر
 اندن کرو اول یاروغنه یقین کلمز ● معاذ بن جبل ایدر
 حضرت رسولدن صور دم که یا رسول الله نضوح توبه سنک

نَشَانِ نَدْرِ حَضْرَتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ بِوَرْدِيكُمْ يَا مَعَاذَ نَضُوحِ تَوْبَةِ سَيِّئِ أَوْلَادِكُمْ
 أَنْ لَا يَعُودَ إِلَى الذَّنُوبِ كَمَنْ لَا يَعُودُ لِلْحَلِيبِ إِلَى الضَّرْعِ
 يَعْنِي دَيْبِكُمْ أَوْلَادِكُمْ أَيْرُقُ بِرُوعِنَهُ دُونَهِ نَتِهِ كَمَا أَحْجَلَكُنْ
 سَوْصَغَارَ لِرُكْبَةِ أَحْجَلِكُمْ كَرَمِيهِ دِيْدِي أَنْذَنْ صُكْرَهُ تَكْرِي
 تَعَالَى تَوْبَةَ قَبُوسٍ بَعْلَاهِيهِ هَزَمَ تَوْبَةَ قَبْلَرَسَهُ تَوْبَةَ سَيِّئِ قَوْلِ
 أَوْلِيهِ مَسْلَمَانَ أَوْلُورَسَهُ مَسْلَمَانَ فِي قَبُولِ أَوْلِيهِ دِيْدِي
 بِبِعْبَرِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِوَأَيْتِي أَوْ قَوْلِي كَمَا هَلْ نَظَرُونَ
 إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ مَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِي رَبُّكَ أَوْ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ
 رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ
 أَمْتًا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَكْسِبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلْ أَنْتَظِرُوا أَنَا
 مُنْتَظِرُونَ أَبُو كَعْبٍ أَوْ عَلِيٌّ أَيْدِرُكُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْذَنْ صُكْرَهُ
 دُنْيَا وَجِهَانِ وَأَيُّ وَكُونَتْهُ أَوْلَهُ دِرِي بِبِعْبَرِ صَلَّى اللَّهُ

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ ابْنِ أَبِي كَعْبٍ أَوْ عَلِيٍّ بَيْنَهُ أَيُّ وَكُونَ يَرِيئَهُ كَلَهُ

بَشْرِقْدَنْ طُوغْغَه مَغْرِبَه بَلُونَه وَدُنْيَا قَرَارِنْدَه دُورَه اَمَّا
قِيَامَتِ يَقِينِ اَوْلَه تُوْبَه قَبُوْسِي بَغْلَنْدَقْدَنْ مَكْرَه دَجَال
عَلَيْهِ اللّٰعْنَه حَقَّه **اَوْجِي بَابِ دَجَالِ طُوغْغُوغِي**

صَفْتِن بِيَا ن ايدِرْ خَبِرْدَه شُوْبِيَه كَلِمَتِ دَرِكِه دَجَالِ
 عَلَيْهِ اللَّعْنَه يَغْبِرْ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زَمَانِدَه
 طُعْدِي اَوَّلِ وَقْتِ كَمِ رَسُوْلِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 مَكَّة دَن مَدِيْنَه بِيَه وَا رَزِيْ اَبُو بَكْرٍ الصِّدِيْقِ رَضِيَ اللهُ
 عَنْهُ وَعَبْدُ اللهِ بِنِ مَسْعُوْرٍ وَعَابِرِ بِنِ قَهَّارٍ وَ مُحَمَّدِ
 بِنِ اَبُو بَكْرٍ مَدِيْنَه يَا كَدَن دُو بِيْجِك بَر كُوْبِيَه كَلِمَتِ دَرِكِه اَوَّلِ كُوْبِيَه
 اِدِنَه نَجْمِ السُّوْرَةِ دِي رَزِيْ بَر كُوْجِك كُوْبِيَه اِيْدِي وَ بَر خِيَه لَز
 شَيْبِ حَارِثَه اَوْ عَلِي كُوْبِيَه دِي رَزِيْ وَا وَّلِ كُوْبِيَه وَا رِيْحِك
 يَغْبِرْ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَتَكْ بَا سْتِيْنِ جَلُوْبِ طُوْرِدِ
 اِيْتِي كَمِ يَا اَبَا بَكْرٍ سِنْدِي بِلِكَلِ كَمِ دَجَالِ مَلْعُوْنِ بُو كُوْبِيَه
 چِقْسَه كَر كَر دِيْدِي وَ بُو كُوْبِيَه اِي كِي جِهُوْرُ وَا رَزِيْ بَر سِيْنِك
 دِي سَابَكْدَرُ وَ بَر سِيْنِك اِدِي دَا وِرْدَرُ وَا وِرْكُ عُوْبِيَه
 قَطَانَه دَرُ دَجَالِ مَلْعُوْنِ قَطَانَه دَن طُوْغْجَقْدَرُ دِيْدِي

چوق زمان کچمدین چهارشنبه کوننده بیع الاول اینه
 طوغدی دجال علیه اللغه طوغدقلین اول ساعت
 دوری کلدی اناسیله سونیشدی کلی ایتمه باشدی
 کوزیلر که صاغ کوزی یوقدر نشان دخی یوق ایدی
 کدوزین اوررزی اوررجه سمرردی اولوردی
 دیو عیاق دجال دیواد ویزیلر همیشه اول کویک خلق
 یوم یغیریمز ایدرلر دی یومه که اوثر دجال سنک حقدن
 گاه دیرلرزی کله لم نینه سوز باشنه واره له اول کونکه
 دجال اناسندن طوغدی عبد الله بن مسعود و محمد
 بن سلمه بجمع السوز کونیه وار دیلر کوردلر که اول کونده
 غلبه واز ایلر و وار دیلر کوره لم که بو غلبه در دوزدی
 اول کشتی ایدر که بو کونیه براوغلان طوغدی اناسیله
 وعوام لریله سونیشور دیدیلر چونکه بسوزی عبد الله

ایله

ایله محمد اشدیلر تیز ایکی مزبله واره که کوره که دیدیلر
دجالک اولوب قوسینه کلدر چونکه دجالک اناسی بونلر
کوزدی ایتدی که یادجال پیغبرکه یارنلری سنی کوزمکه کلدر
دیددی سیه کلدر بنگم دوشمنلر مدرددی حالیا بونلر بونلر
زی اشدیلر دجالک السنه باقدلر السنه بریزو وارد
اول یازو بودرکه کافر بالله دیو یازلمش ایکی سی دلخی بون
کورچک قیغولوب کتدیلر یسونمازی وقتنده حضرت
پیغبر فاتنه کلدر ایتدیلر یار رسول الله دجال طوغدی
دویدی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی
سز کورد کوزدی دیدی رسول ایله پیچک عبد الله ایله محمد
ایدلر یار رسول الله جمع السور کوبند برقیدیمز وارا ایدی
انده واردق قید و منبوزمکه کوردق که برغلبه وارد
بونه غلبه در بزه ایتدی که دجال طوغدی و بز دلخی سالغن

الدُّقُّ سَائِكُ فَوْكُ شَوْغِنْدَهْ وَأَوَّلُ سَاحِرَهْ قَطَّانَهْ دَنْ طَوْغَنِي
 دِيدَلِرْ وَازْدُقْ كُورْدُقْ أَنَا سَيْلَهْ سُونِشُورْ وَكَنْدُوزِيْ أَوْرُورْ
 أَوْرُدُقَهْ سَمُورْزُ بِيُوكْ أَوْلُورْ وَدَلِخِيْ النِّندَهْ بَرِيَارْ وَكُورْ
 يَا زَلِشْ كَافِرِ بِاللَّهِ دِيُوْ بُو جُمَّلَهْ عَلَامَتَايْ رَسُوْلِ عَلَيْهِ
 السَّلَامَهْ اَيْدِيْ وَيَزْدِيْلِرْ دَلِخِيْ اِرْتَهْ اُولِيْبَاقْ يَنْغِيْبِرْ صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَتَهْ بِنْدِيْ عَمْرُوْعَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُوْرٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى
 عَنْهَا كُلُّهُ لَزْ دَجَالُكَ اَنَاسِيْ قُوسِنَهْ دَجَالُ نَهْ سِيْ دَجَالَهْ اَيْدِيْ
 يَنْغِيْبِرْ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا رَا نَلِرِيْلَهْ سِنِيْ كُورْمَكَهْ كَلْدَلِرْ
 دُونْدِيْ دَجَالُ اَيْدِيْ كَلَسُونَلِرْ حَضْرَتِ رَسُوْلِ يَا رَا نَلِرِيْلَهْ اَيْدِيْ
 يَا رَسُوْلَ اللهِ كُو كَلْمَهْ بَر نَشْنَهْ طُو نَا لَمْ كُورَهْ لَمْ بَلُوْرِيْ رَسُوْلَ اللهِ
 صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بُو نَلِرْ كُ سُوْر لِرْ بِنِ اجَابَتْ اَيْدُوْبِ دَجَالُ
 سُوْرَهْ سِنِ كُو كَلْرِنْدَهْ دُو تُوْبِ اِيْحِرْ وَكُرْدَلِرْ دُونْدِيْ يَنْغِيْبِرْ عَلَيْهِ
 السَّلَامَهْ اَيْدِرْ كُمْ يَا دَجَالُ شَهْدُ بَا نِيْ رَسُوْلَ اللهِ بَعْنِيْ طَانَقُوْ

سُوْرِيْ كُلِّ كَرِيْمٍ بِتَكْرِیْمِكَ بِتَغْيِيْرِ نِيْمٍ دِيْدِيْ دُوْنْدِيْ دَحَالِ عَلَيْهِ اللّٰغَةُ
 اِيْتِيْدِيْ كَرِيْمًا يَحْمَدُ سُنَّ طَانِقَلِقٍ وَبِرْكَرِ كَرِيْمٍ دَحِيْ دُوْنْدِيْ
 رَسُوْلِ حَضْرَتِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دُوْنْدِيْ اِيْتِيْدِيْ يَامَلْعُوْنَ
 تَكْرِيْمِيْ بَرْدَرِ بِتَغْيِيْرِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَكْرِيْمِيْ بَرْدَرِ اَوْجِ
 كَرِيْمِيْ دَحَالِ قَرْنُوْبِنِ تَكْرِيْمِيْ دِيْرِيْ رَسُوْلِ صَلَّى اللّٰهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كُوْرُوْمِيْ كَرِيْمِيْ دَعُوْا سِنِّ قِيْلَرِ دُوْنْدِيْ رَسُوْلِ
 صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِيْتِيْدِيْ يَامَلْعُوْنَ بِكُلِّ كَرِيْمَةٍ كَلِمَةٍ
 كُوْرُوْمِيْ نَهْ اَنْدِيْشَهْ دُوْنْدِيْ دِيْدِيْ اِيْدِرْ كَرِيْمًا يَحْمَدُ رُخَانَ سُوْرِيْمِيْ
 اَنْدِيْشَهْ قَلْدِكِ دِيْدِيْ دُوْنْدِيْ بِتَغْيِيْرِ عَلَيْهِ السَّلَامِ اِيْدِرْ كَرِيْمًا
 يَامَلْعُوْنَ قَاتِلِكَ اللّٰهُ وَرَدِّحِيْ رَسُوْلِ اللّٰهُ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ اِيْنَلَهْ دِيْحِيْكَ حَضْرَتِ عَمْرٍ اَوْ لِسَاعَتِ قَلْبِجِ اُوْرَا اِيْدِيْ
 صَالِدِيْ كَرِيْمًا اُوْرَهْ فِيْ الْحَالِ قَلْبِجِ كَرِيْمًا حَضْرَتِ عَمْرٍ
 قَانِيْ اَقْدِيْ بِتَغْيِيْرِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَمْرِيْ بُوْحَالِدِ كُوْرُوْمِيْ

أَيُّدِكُمْ سُبْحَانَ اللَّهِ أَنْذَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ مَدِينَهُ يَهُ وَارِدِي دَجَالٍ عَلَيْهِ اللَّعْنَةُ أَرْدِيحَهُ وَارِدِي

مَدِينَهُ مُنَوَّرَهُ قَصْدًا يُلْدِي مَدِينَهُ قَوْمِي غَلْبَهُ وَرَأْرَأُ بَلْق

قلندر

قلدیلر و خلايق داجي دجاله قصدا تدیلر دجال قاجدي
 کند ویرینه و اردی مدینه قومی از دجه کلدیلر دجال ملعون
 بزبوت طاش کوردی اول کویک چوره سنه قوبدی ایله
 اشارت ایلدی حصار دیواری کی چوره دیوار اولدی اول
 کویک خلقی دیوار اچنده قالدیلر مدینه قومی اول کویک
 کیمدیر قور قلدیلر ایتدیر کیم یار رسول الله دجال نه یاورفته
 قوبدی بوظالم بری کویک دکن حصار ایلدی دوتدی دیدیلر
 رسول الله صل الله علیه وسلم اول ساعت الین کور
 دعا قلدی ایتدی ای پار خدا وعده وقتنه دکن بوکا فوک
 شریفی بجم امتدن ایراخ ایلکل اول ساعت حق سبحانه
 و تعالی بر فرشته ویزدی که اول فرشته بر طرکه قوش صورتلو
 ایلی چونیکه دجاله ایرشدی فی الحال جنکال اوردی کوردی
 دجال چاغردی که یار رسول الله زینهار و زینهار دیدی اول

فرشته دخی دیندی رسولدن بیکه باقدی رسول حضرت مبارک
 بر معینه اشارت اینلیدی اول فرشته مجال وزیر مدی دجالی اللی
 طبرستانده بردگز واز در اول دکر ایچنده بر اطه اول اطه
 نك ایچنده بر مغاره یه قویدی شمیدی اول ملعون انده در
 ساعتیه موقوفدر امیدی ای عزیز لر بوجه الله الهک فرمائیه
 حق تعالی نك قدرتنده در و پیغمبر صلی الله علیه و سلم معجزاتی
 در پس بویله بیاک کر کدز کیم تکریمی بردر و رسولی حقدر
 امیدی خوش اینده کم که شهدان لاله الا الله وحده لا شریک
 له و شهدان محمد عبده و رسوله دیگل کر دینلر ساکیم
 حقتک رحمتندن نا امید اولمیه سن بوکله لری تجددید لکن
 ذکر ایکل کیم جاودان اوله سن دیندی امیدی کرسوزده با
 شلا یلوم حق سبحانه و تعالی طبرستان دکننده بر اطه
 بر آئیند دجالی اول اطه ده قویدی وعده وقتیه دکه اول

اطه

اطه ده اولسر زور خبرده شوبله كيشد زكه دجال چقد وغي
 بوختن مشرقده برطاع وازد ر اول طاعك اوستنه بنه وچاغ
 اوازين مشرقدن مغرب دكن اشيد لر حق سبحانه و تعالي
 جمله نك قولاغنه دكوره جهود لر و منافقاريدى كون ايچنده
 اول طاعه دوره وايچنى كون چاغره جمله جهود لر و منافقار
 اشيد هه كه انك اوازين اشيد رسه قوق كون اول طاع
 اوستنه دور شلر و اول دروشد كلرى كونك بر ساعتى ان
 كو نجه اوله براى بر سيلجه اوله اندن قوق كون كچد كن
 صكره دجال ملعون كند وزين كور مكه دواز دليه اينله
 اوله كه هيج طوار بولنيمه زير اكم دجال ملعونك اوزونلى
 اوخ كوناق بولدر ويوغونلى دجى اى كونك بولدر دجى
 قازنى ايچجو دكردن بالقار چقارر كونشده بشور رسيدجه
 طوار تدبيرن ايد لر بولنيمه حق سبحانه و تعالي دجال

ایچون بر اشک بر اتمشد ز تکرینک فوما اینله دیوره بیوره اول
 اشک دجاله کتوره لرینه داخی یوریه دورنجی باب دجال
 اشکی صفین بیان ایدر خبرده کیشد ز که حق سبحانه و تعالی
 اول وقتن کیم دجال بر ایدی انو کیچون یخی بر اشک یار تیدی
 بو کلکی دورت کونلک یولد ز و یوغونلغی اوج کونلک یوغه دوز
 تی قبقرل قان کبی دوز ایاعی قبقره دوز زفت کبی دوز لرینه کن
 قارنی اقدر یوزی صفره ز قولاقاری بو کدر وادی لعابند
 الننده یز لودر که انا مسیح دجال یعنی بن دجال اشکم دید و کی
 اولور و اول اشک ایچون حق سبحانه و تعالی قافطایغی
 ازدند بر اطه بر اتمشد و اول اطه به جزیره عظیم دوز لر
 خبرده شوپله کیشد ز که اول اطه نک ایچنده قوق یاری وار
 دکمه یاری سستک اوزونلغی بر کونلک یولد ز و اول قوقط
 لر کیم وارد ز جمله سنی اول اشکک اوتلا یخی دوز و اول اطه لرک

ایچی

اِيحِي تَكْرِي فَرْمَانِيَه كِيَجَه اِيَرْتِيَه دَكْن طُوْبُطْلُو اَوْت اُولُوْر
 وَاوْل اَسْتَك اِيَرْتِه دَنْ طُوْرُوْب كِيَجَه يِه دَكِيْن اَوْل قِرْق اَطِيَه
 يِيَه بَرَزَرَه جِه قَوْمِيَه دُوَكْن دَلِخِي اَوْل اَطِه اِيَجْنَدَه قِرْق
 اِيَرْمَاق صُوْوَا رُدْر اَوْل قِرْق اِيَرْمَاغَك دَلِخِي صُوْبِيْن اِيَجْرِيَرْتِه
 بَرُطْلَه قَوْمَا زِدِخِي هِيَج طُوْبِيْمَا ز كِيَجَه اِيَرْتِيَه دَكْن قِيَعُوْر دَنْ اَوْت
 حَقِّيَق اِيَلِي فَرْمَانِيَه اِيَرْتِه اَوْل اِيَجَك اَوْل اَسْتَك يِنَه طُوْرُوْر كِيَم
 كُوْر رُجْمَلَه اَطِه كُوْر اَوْتِيَه طُوْلُش وَجْمَلَه اِيَرْمَقَا رُصُوْبِيَه
 طُوْلُش كِيَرُو اِيَرْتِه دَنْ كِيَجَه يِه دَك يِيَرُو لِيَجْر كِرُوْنَه يِيَم دِيُوْبُو
 بَا تُوْرُجْمَلَه عَمْرِي اَوْل دِقْجَه شُوْبِيَه كِيَجَسْر دُرْحَق تَعَالِي اَنْك
 رَزَقِيْن اَكْسِيَك اِيَمْرُو اِلَا كِيَم هِيَج قِيَعُوْسُو اَوْت يَوْمَا ز حَقِّيَق
 شُوْل شَكْرِيُوْمَت سِيَرُو كُوْرِي طُوْبِيْمَا ز كَشِيَلِي اَوْت
 كِيَرْتِيَه نَتِه كِيَم قُرْآنَدَه بِيُوْر دِي اِنْ اِلَا نَسَا رُخْلَق
 هَلُوْعَا اِيَاْمَتَه الشَّرْحَرُوْعَا وَاِيَاْمَتَه اَلْمِيَرْمُوْعَا

وَأَنْدَنَ دَجَالَ عَلَيْهِ اللَّعْنَةُ أَوْلَ امْتِكَةِ بِنْتِهِ وَأَوْلَ زَمَانِدِهِ بِنْتِ
 عَالِمِهِ وَعَابِدِ وَزَاهِدِ بِادِشَاهِ أَوْلَهُ أَوْلَ بِادِشَاهِكِ اسْمُ شَرِيفِ
 أَحْمَدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَوْلَهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَوْلَ بِادِشَاهِدَنَ
 قَوْزَقَوَّ أَوْلَهُ دَجَالَ دَمُ أَوْلَادِهِ كِرُودِ بَرِي قَلَهْ أَنْدَنَ أَوْلَ
 كَافِرِ لَرِكِ بِرِسْتِي أَنْدَهْ لَرِكِيمِ يَا دَجَالَ امْدِي سِنِي بِلْدِكِ كِيمِ تَكْرِي
 سِنِينَ كَرَكْدُ كَرِيمِ بَرَمِ أَنَا لَرِيمِي وَأَنَا لَرِيمِي دَخِي بَرِي قَلَهْ سِنِ
 دِيَهْ لَرِدُونِ لَرِ دَجَالَ عَلَيْهِ اللَّعْنَةُ دِيُولَكِهْ وَبَرِيلَكِهْ بِيُولَهْ بُونَا
 أَنَا لَرِي وَأَنَا لَرِي صُورَهْ سِنْدَهْ سِنِيلَدَنَ جِحْمَشِ كِي أَوْلَهُ لَرِ
 وَأَوْلَ عَلَامَتَلَرِي كَوِي بِجَكِ كَا فَرِ لَقَلَرِي زِيَادَهْ أَوْلَهُ جُونَكِهْ
 أَنَا لَرِينِ وَأَنَا لَرِينِ صَانُوبِ دَاخِي بَدْتَرَكْفَرَهْ مُبْتَلَا أَوْلَهُ لَرِ
 أَنْدَنَ أَحْمَدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ مُسْلِمًا نَا لَرِي كُوفَهْ شَهْرَهْ دُوشُورَهْ
 حَاضِرِ قَلَهْ دَجَالَ إِيْلَهْ كُوفَهْ قِيُوسِنْدَهْ أَوْغَرَهْ شَارَنَهْ دَجَالَ أَحْمَدِ
 بِيَكِهْ وَنَهْ أَحْمَدِ دَجَالَ بِيَكِهْ أَحْمَدُكَ أَوْنِ بِيَكِ بِرِسْتِي أَوْلَهُ

دَجَالِكُ جَرِي نِي اِجْنَدَه بِالْكَزِيدِي بِيك عَوْرَت لَرِي وَاوَعْلَا نَبِي
 اُولَه مَدِينَه بِيه كَتَمَكِ اسْتِيَه حَق تَعَالَى فَرِشْتَه لَه اَمْر اِيده بَر لَر
 چَكَلَر بُو زَه لَر بَر سَاعَت اِجْنَدَه مَدِينَه يَه وَا رَه لَر حَق تَعَالَى لِحْمَدَه
 دَلِخِي مَدِينَه يَه وَا رَمَعِي كَلَر اِيده اَحْمَد بِن عَبْدِ اللهِ حَسْبِنَا
 دُو تَه بَاغْلِيَه اَنْدَه دَخِي بَر كُون بَر كِي جَنك اِيده لَر
 يَكِه وَنَه دَجَال لِحْمَدِي يَكِه اَنْدَن دَجَال مَكِه يَه وَا رَه لَر
 مَكِه قَوْمِن دُو شَوْرَه اَنْدَه دَخِي بَر كُون بَر كِي جَنك اِيده يَكِي اِيده
 اَنْدَه بَر اَبْر كَلَه لَر اَنْدَن دُونَه دَجَال طَوْر سِينَا يَه وَا رَه لَر
 دَلِخِي اَر دِي جَه طَوْر سِينَا يَه وَا رَه طَوْر سِينَا قَوْمِي اَحْمَد يَار دَم
 اِيده لَر اَنْدَه دَخِي بَر كُون بَر كِي جَنك اِيده لَر اِيكْسِي بَر اَبْر كَلَه دُونَه
 دَجَال بَيْتِ الْمَقْدَسَه وَا رَه اَحْمَد اَر دِي جَه وَا رَه اَنْدَه دَخِي بَر كُون
 بَر كِي جَنك اِيده لَر كِنَه اِيكْسِي بَر اَبْر اُولَه لَر اَنْدَن دَجَال
 بُو دَوْرَت بَقْعَه قُو بُو ب كِن فَرَق كُونَه دَلِجْمَلَه جِهَانِي طُو تَه

قُلُوبًا وَلَا تَكْرِي تَعَالَى مُسْلِمَانِ لِي شَيْرِينَ فَرِشْتَهَارِنِه بَكْرَدَه تَكْبِيرُ
 قَلْبِجَاقِ قَرِنَلَرِي طَوِيهٗ • سَبِيحِ اَوْ قُوْجُوْصُوْ سُرْلَقْلَرِي كِيهٗ خَالِ

مَاعُونُ جُمْلَهٗ جِهَانِي نَسْرَ اَيِدِهٗ كِرُوْدُوْنِمَكِيهٗ وَمَدِيْنَهٗ يَهٗ وَطُوْرُ
 سَيْنَاوَبَيْتِ الْمَقْدِسَهٗ قَصْدَقِلَهٗ • اَوَّلِ نَقْعَهٗ لَرِكُ قَوْمَلَرِي

كَمْ مُسْلِمًا نَزَرُوا دُعَا قَلْبِهِ لِرُدِّعَا لِي مُسْتَجَابٍ أَوَّلَهُ حَقُّ تَعَالَى
 عِيسَى بِنِ مَرْيَمَ وَيَرِيهِ دَجَالِي هَلَاكٍ قَلْبَهُ بِشَيْءٍ بَابِ عِيسَى بِنِ مَرْيَمَ
 كَوَدَّ أَنْ يَكُونَ بِيَانًا أَيْدِي خَيْرٌ مِنْهُ شَوْبُهُ كَلِمَةٌ كَلِمَةٌ عِيسَى
 بِنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَوَدَّ أَنْ يَكُونَ بِيَانًا أَيْدِي خَيْرٌ مِنْهُ شَوْبُهُ كَلِمَةٌ كَلِمَةٌ
 نَزَرُوا قَبْلَهُ بَرَاقٌ إِجْنِدْ أَوَّلَهُ عِيسَى بِنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 بَرَاقٌ حَالُهُ كَيُورُ وَمُبَارَكٌ بِأَشْنَهُ يَسْتَأْذِنُ رِضَا رِغْبَتِ
 وَبِرِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ رِغْبَتِ
 أَوْزُونِ بِنِ أَوَّلَهُ وَدَمْرِي أَوْزُونِ بِنِ بَرَارِ شُونَ أَوَّلَهُ بِسْمِ عِيسَى
 بِنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَوَدَّ أَنْ يَكُونَ بِيَانًا أَيْدِي خَيْرٌ مِنْهُ شَوْبُهُ كَلِمَةٌ كَلِمَةٌ
 أَشْكَدَنْ يَرِيهِ دُوشَهُ تَكْرِي تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَرِيهِ سُوْرَهُ دَجَالِي
 أَيُّ أَيُّ عَيْنِ يَرِيهِ دُوشَهُ تَكْرِي تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَرِيهِ سُوْرَهُ دَجَالِي
 عَصَا يَلَهُ أَوْزُونِ بِنِ أَوَّلَهُ وَدَمْرِي أَوْزُونِ بِنِ بَرَارِ شُونَ أَوَّلَهُ بِسْمِ عِيسَى
 أَوَّلِ يَرَسْنَدَنْ أَيْرَمَاقِي كَبِي قَانِ أَقَهُ وَأَوَّلِ قَانِ مُسْلِمًا نَزَرُوا دُعَا قَلْبِهِ

شاد لِقْلِقْلَه لُرْ اَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ اَوَّلُ بَقْعَهُ قَوْمِن بِيُورَه دِي اَجِي

عِيسِي عَلَيْهِ السَّلَامُ فَرَشُوا رَه اَنْدَن قَلِيح طَارِطَلُرْ دِجَالِك قَوْمِن
قَرَه لُرْ دِجَال بِيْرِي سِي قَاجَه لُرْ قَانْدَه كَم بُو جَاق وَا رِي سَه اَلَه صِفْتَه لُرْ

وَأَوَّلُ صَفْنِدِ قَلْبِي بَرْدُنْ أَوْ أَرْكَلَهْ أَيْدَهْ كَمَا أَوْشَ دَجَالِكْ كَشِيرِي
 بُونْدَهْ بُو صَيْدَرِ دِيُو خَبَرِ وَيَرِ لَرِ وَجَمَلَهْ جَرِ بَسِنْدَنْ هِيَجْ كَمِشَهْ قَوْمِي
 تَمَامْ قَرَهْ لَرِ تَمَامْ قُورْدُ وَغِنْدَنْ صُكْرَهْ بَرِ بَرِهِنَبِتَلَهْ دَرِزَهْ نَهْ وَيَرِ
 قَرِنْدَهْ نَقْدَرِ مَالِ وَكَبْجْ وَارِيسَهْ جَمَلَهْ سِي يُو قُورْدُ بَرِ بَرِزِينَهْ
 كَلَهْ دَلِيلِ بُو دَرِ كَمْ قَرَانْدَهْ يَادِ قَلْدِي مَاءِ إِذَا زِلْزَلَتْ الْأَرْضُ
 زَلْزَلَتْ أَلْمَاءُ وَخَرَجَتْ الْأَرْضُ تَقَالُهَا وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَطْلَمَا
 أَنْدَنْ صُكْرَهْ خَلِيقِ التُّونِ وَكُومِشَهْ لِحْمِ طِبَالِ كَمِشَهْ مَالِ وَ
 زَرْقَهْ بَاتَمِشَهْ جِهَانِ جَمَلَهْ التُّونِ وَكُومِشَ وَتَغَتْ جَوْقِ أَوْلَهْ
 أَوْ حَوْزَلِقِ أَوْلَهْ وَعَيْسِي بَغْمَرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَرِ قِيَلِ
 يَادِ شَاهِ لِقِ أَيْدَهْ أَوْلِ وَقْتِنِ زَمَانِ شَوْبِلَهْ أَوْلَهْ كَمْ بَرِ كُونِ
 بَرِ سَاعْتَهْ أَوْلَهْ وَبَرِ آيَهْ بَرِ كُونِجَهْ أَوْلَهْ وَبَرِ بِيَلِ بَرِ آيَهْ
 أَوْلَهْ أَنْدَنْ صُكْرَهْ فَرِ قِيَلِ تَمَامْ أَوْلِ لِحْمِ عَيْسِي بَغْمَرِ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ صَخْرَهْ طَاشْ أَوْ زَرِنْدَهْ سَجْدَهْ بَرِ وَارَهْ رُوْحِي

رَحْمَتَهُ أَوْلَسَهُ خَلَا يُقَالُ عَيْسَى بِنِعْمَتِكَ أَوْلَدُ وَكُنْ أَسْمِيَهُ لَمْ
 فَرِيَا ذَا يَدُوبِ أَعْلَهُ شَارِكُهُ لَمْ عَيْسَى بِنِعْمَتِي بَيْتِ الْقُدْسِ مَجْدِي
 قَبُوسِنْدَهُ دَفْنِ أَيْدِهِ لَمْ وَرَجِي يَدِي كُفْتُنْ صُكْرَهُ يَأْجُوحُ وَمَأْجُوحُ
 حَقَّهُ التَّحِيَّ بَابُ يَأْجُوحُ وَمَأْجُوحُ صِفَتُنْ بَيَانِ أَيْدِزْنَتِهِ كَيْمِ
 كَلَامِ قَدِيمِدْ يَأْزُقْدِي حَتَّى إِذَا فَخَّتْ يَأْجُوحُ وَمَأْجُوحُ
 وَهُمَنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ يَعْنِي يَأْجُوحُ دِيدِ كَرِي كِي بَادِشَاهُ
 دُرْ بَرِيْسِنُكَ آدِي طَوْلَانْدُرْ وَبَرِيْسِنُكَ آدِي أَنْجَعْدُرْ
 وَبُوَايِكِي سِيْنُكَ چَرِيْسِنَه صَايِي يَوْقْدُرْ وَرَجِي بُوَايِرْ يُوَزْ
 اَكِي جَوْقْدُرْ دَكْمَه بَرِ جَوْقِ بِيَاك كَرْمَحْدَه اَمْتَجَه دُرْ اَمَّا جَعْدُو
 وَقْتِنْ دُورْتِ جَوْقِ اَوْلُوبِ حَقَّتَه سَرْدُرْ اَوَّلِ طَوْلَانْ بُوَا
 چَقَارْ يَرِيُوَزِنْدَه نَقْدُرْ طَنْتَا لُوصُولُو وَارِيْسَه اِيْچِرْلَه اَنَّاكْ اَرْدِي
 بَرِ بُلُوْءِ دَلْحِي چَقَارْ اَوَّلِ بُلُوْكَه اَنْجَاعِ بُلُوْكَي دِيرْلَرْ يَرِيُوَزِنْدَه
 نَهْ قَدْرُ مَرْدَارْ صُولُو وَارِيْسَه اِيْچِرْلَرْ وَبَرِ بُلُوْكَي دَلْحِي چَقَارْ

اکابساط بلوک دیرلر یوزندک نقدراجی صولر وارسیه

ایچرلر دوردیحی بسطاء بلوک دیرلر انلر زایجی نقد ر بلیقلر
وارسیه ایچرلر ویرینی سیه لر شونک بی طایفه درلر بونلر کیم

اغزلی ییدی قات برینه دکن قوروره لر و بونلرک بوی اوزنلی
 کی قارش اولا و یوغونلی بر قش اوله و کوزلی کوچک اوله
 و سقلری اولیه و یوقلری اغز لرین اوز قش اوله قولقلری
 اوزون اوله یوررکن ایقلرینه صارمشه یاتدقلری وقت
 بر قولغی دوشنه و بر قولاغین اوزون و بونلرک اذ طبع
 یوز بظمان طاش کتوره و بونلرک هیچ برسی اولیه تا کیم
 بیک کز اکیز طوغیجه ارکک دیشیلوماه بیک کز اکیز طوغیج
 اناسی بریکادوشه اوله یا جوج و ما جوج یافت اوغلان
 لرندند و بونلرک زمانده ییجک نسته بولنیه و بونلر
 مشرقدن حقه لرا و ییلک جهانی دوته لر تمام دنیای طوج
 یوزی بزم اولدی دیه لر مشرقدن مغرب دکن بر کزدن اوق
 اته لر شول قدر قوتلو اولالر کم اوقلری برسیلق بولکده
 ودلخی ایده لر کم یوزی بزم اولدی کوه یوزی دلخی بزم

اولسون اوز

ولسون ديلر و كوكه اوقاته لر تكري تعالى في شهره يوم
 وقلرن قانه بولايه لرك و براغه لر بونلر اول قتلوا و ق
 كوريجاك سويته لر وايديه لركيم كوكه تكريس دلخي باشلوقلف
 ديه لراشعه كوكه دلخي بز اولدي ديه لر و بونلر جمله جهاني
 دوته لر و الامكه و مدينه و بيت المقدس و طور سيناطاعني
 بودورت بقعه حق سبحانه و تعالى بونلر كوز لرنه كوستر
 اندن صكره حق تعالى بردر لوقورد و جوغر لر ويره اول قورد
 دي نفا لظما ندر تمام دوه جك صورت كي اوله بونلر رك
 بوزندن و اغزندن و قوللر نندن كره و فرح لرنندن چيغه
 و بر ساعت ايجنده هلاك اولالر حق تبارك و تعالى فرمائيله
 بونلر ك جمله سن دكره براغه لر مؤمنلر شاد و خندان اولالر
 حق تعالى ير شكر قيله لر و بونلر دن صكره يدي كون چيكل
 حق تعالى فرمائيله دانه الارض چيغه يدنجي باب آيت الارض

صِفَتِن بِيَانِ اَيْدُرْ خَبْرَدَه شُونِلَه كَلِشْدُرْ كِه بِنَغْبَرِ صَلِي
 اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدُرْ كِه دَاثَه اَلْاَرْضِ مَكِه دَنْ جِقَه نَتِه كِه
 قُرْآنِدَه يَادِ قَلْدِي وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ
 دَاثَه مِّنَ الْاَرْضِ نَكَمُهُمْ اَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا
 لَا يُوقِنُونَ اَوْلَ دَاثَه اَلْاَرْضِ كِه وَاَزْدُرْ يُوْزِي اَدَمْ يُوْزِي
 كِبِي دُرْ اَلْاَبُو يُوْزِي دَوَه بُو يُوْزِي كِبِي دُرْ وِيُوْزِي نَدَنْ نُوْر بَلَقِيَه
 وَاِذَا سَمِعَ قَوْسٌ كُوْرَه سِي كِبِي دُرْ وَاِذَا عَجَبٌ اَرْسَلْنَا اَيَّامِنِ
 كِبِي دُرْ وِيُوْزِي نَمَامْ كُوْنِ كِبِي اَوْلَا وَاِذَا صَاغَ النَّدَه سُلَيْمَانَ
 بِنَغْبَرِ كِه يُوْزِي اَوْلَه وَاِذَا سَمِعَ النَّدَه مُوسَى عَصَا سِي اَوْلَه
 وَاِذَا وَنَلِغِي بَشِيُوْزِي سَلِقِ يُوْلَ اَوْلَه بَاشِي كُوْكَه مَشْرِقْدَنْ
 مَغْرِبْدَكِنْ نَقْدِرْ كِه اَدَمْ وَاِذَا رَيْسَه اِنِي كُوْرَه لَرْ وَاِذَا صَاغَ
 النَّدَه كِي سُلَيْمَانَ بِنَغْبَرِ كِه يُوْزِي وَاِذَا بَرَكْزُجُوْرَه جُمْلَه مُؤْمِنِي كِه
 يُوْزِي نَه طَوْقُوْنَه هَمْرِكِيْمِ مُؤْمِنِي دُرْ يُوْزِي نَه بِرْخَطِ بَا زِيْلُوْ اَوْلَه

در کتب کاتبان

یا ۲

بيورد بيك لا تأتكم إلا بغيره دونه اسرافيل ابني
 صوري اوره اديك هرنه بكم و امر ايسه برده كو كده جمله
 اوله لرمكرا اوله زوال باد شاهك دلدوكي كيمسكرا قاله
 نيكيم فرائده ياد قلدي قصوي في السموات في الارض
 ابني باب ملك الموت كند وجان الدوعى صفت
 سان ايدر خبرده شويله كلشدي كه بيغدر صلى الله عليه
 وسلم ايدر كه يا ابوهريره ملك الموت كله بيت القدس
 صخره طاشي اوزدينه حقه اوتوره كوزن كو كه ديكه
 حوت الى دن فرمان كله ديوان نظاره دوره بر كر فرمان
 ملك الموت صاع النبي عرشه يوقار و صونه و صل
 الذي تحت الزاد ان اشاعه دوت نه كه بر ايرالمش حاديق
 و امر ايسه جمله سينك جان الغل ديه جو كه امر بويله
 امر اولين اول دخي برده كو كده كيمسه قومدن حانلكن

الْأَجْبُرَائِلُ وَمِيكَائِيلُ وَإِسْرَافِيلُ وَعَزْرَائِيلُ كَذُوسِي قَلْبَهُ
 حَوْتَعَالَى دَنْ نِدَاكَلِكَيْمِ بِأَمَلِكِ الْمَوْتِ دَخِي كَرْمِ قَلْبِي دِيهِ
 تَلَكُ الْمَوْتِ دِيهِ كَيْمِ يَا بَارِخُدَا يَا عَالِمِ السِّرِّ وَالْخَفِيَّاتِ
 يَا شَاهِ سِنِّ صُورِ مَقْنَةِ حَاجِمْدِيهِ يَا رَبِّ كَيْمِسَه قَالِدِي
 وَالْأَجْبُرَائِلُ وَمِيكَائِيلُ وَإِسْرَافِيلُ وَضَعِيفِ مِسْكِينِ
 عَزْرَائِيلُ قَلْدِ حَيْدِيهِ أُوَيْلَهُ دِي بِيحِكِ حَوْتَعَالَى قَتْنَدَنْ نِدَا
 كَلْدِكَيْمِ بِأَمَلِكِ الْمَوْتِ بِنِيمِ كَلَامِ اِبْجِنْدَه أَوْ قَوْمَا دِي كَيْمِ
 بِيُورْدَمِ كُلِّ مَنْ عِلْمُهُ أَوَّلُ نَبِيكُمْ عَالِمُ الْبَرِّ جَابِنُ الدِّكِ سَنِ
 دَخِي كَنْدُ جَانِكِ الْغُلِّ دِي يَوْمِ أَوْلَانِهِ جُونِكِ يَوْمِ
 اِسْهِيهِ مَلِكِ الْمَوْتِ دَخِي دَوْغَرِ طَا مَوَابِلَهُ أَوْ حَاقِ أَرَسْنَدَه
 كَلَهْ بَرْقَانِ دَنْ دَوْشِيهِ وَبَرْقَانِ دَنْ أَوْ رَتُونَه وَصَاغِ
 اَلْبَيْنِكِ بَرْمَاغِنِ كُوزِينَه قُوِيَه كَنْدُ جَابِنِ اَلِهْ بِمَا مِ جَابِنِ
 خُلْفِنَه كَلِيمِكِ بَرَكْزِ اِبْلَه جَاغِرَه كَيْمِ اَكْرُ اَوْلَانِ خَلَايَه

دوری

ديدى اولاد بلكر جمله سى انك هيبتندك زهر لرى حاك
 ايدوب هلاك اولاد لردى دونه ملك الموت ابد اى بار
 خدا يا بليدوم جان اجسى ونزعى بويله اولاجاغن عنده
 ديليتيم كه هنج كمسينك جان الميديم ديه اخر جان
 ويره ناسلم اوله خبرده شويله كلشيدى كه اسرافيك اول
 سكونيك فنارى و امر در انجودن ويا قوندن و كيشل
 تر جلدن هر تر فنارى مغريدن مشرقه دكهن اوله
 اول عظمتك قور تولا سى دكلير و نقتد فرشت وار
 ايشه اوله لر همان اوله زوال بادشاه فله نيكيم
 فزنده بار قلو زويتى و خدريك زى اللول اولكم او برنج
 باب يركر ايسوز قالد و غي صيفين بيان ايدى خبرده
 شويله كلشيدى كه بيجبر صلى الله عليه وسلم ايله
 يا اياه بوندن صكره قرق بل شويله ايسوز فله

وَكُكُلُوا بِرُّوْاى وَكُونُ وَايَلِدُ زُرُقَرَاى رِنْدَه طُورَه
 دَرِنَمِيَه بَغُورُورِيَغَه وَنِعْمَتُرِيَتَه وَجِهَانِ طُلُو
 نِعْمَتِ اُولَه وَهَسِيَجِ بَرَادِ لِمَشْدُنِ اُولِ نِعْمَتُرِيِ بِجَاكُ
 كِسْتَه اُولِيَه دِي دِي حَقِّ نَعَا جَلَّ جَلَالُه بُوَايْتِي اُولِيَه
 يَوْمِ الْمَلِكِ الْيَوْمِ لِلَّهِ الْوَحْدِ الْقَهْرِ الْيَوْمِ تَجْرِي كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
 لَا ظَلَمَ الْيَوْمِ اَللّٰهُ يَعْزِي اَيْدِي كَيْمِ بُونَه كُونْدُرَقَانِي اُولِ
 كُونْدِه يُوَكَلْنُوْبُ طَغَانِ كَمُوْرَنْدُرُ وَقِي اُولِ بَارِشَاهَلِي
 دَعُوَا سِنِ قَلُوْبِ حِصَارِ بِنَانْدُرَقَانِي اُولِ بِيْحَسُوَالِي
 كَمُحِ قَلَا نْدُرَقَانِي اُولِدُرُ وِي شَلَرَه قَهْرَا بِلِي نْدُرَقَانِي اُولِ
 اَوْ كَسُوْدَلُرِي اِنْجِي نْدُرَقَانِي اُولِ كِي شِي لَرَه كَيْمِ بِنِ قِرْدُو كَيْمِ
 نِي دِي بَرَلُرِي غِي رِي لَرَه طِبَارِ لَرَه هِيَجِ جَوَابِ وِي بَرِي كِسْتَه
 بُوَايْتِيَه بِنَه كَنْدُوَا يَدِه كَيْمِ بَارِشَاهَلِقِ بِنِي دِي وَبِكَا
 بَرِ اَسُوْرَا اُولُوْقِ بِنِي دِي بَكَا بَرِ اَسُوْرَا دِي بِنِ جِهَانِ بَارِشَاهَلِي

در هر روز

قهر ایدم اول بنا ایدم اخرینه بن قلدم بکایر اشور دیمک
 دیرم اون ایکنجی باب بیکوکه دونون ایله طولدوغن بیان
 ایدر خبرده شویله کلسندرکه بیخبر صلی الله علیه وسلم
 ایدر کیم یا ابا هریره حق سبحانه و تعالی دونونه امر ایلیه
 این تر ایله کولک آراسی دونون ایله دوله دیدی نینکیم
 قرآنده یاد قلمور یوم نالی السابده خان بیدین بدی کون
 دیدی کجه جهانی دونون طونه چونکیم دونون دوکونور
 حق تعالی بره بیوده بزرگه هببکله دیره نه نینکیم قرآنده یاد
 قلدی اذ ازلنا الارض و انزلناها و اخرجنا الارض انقالها
 یعنی برسیکنه بو بر یوزنده نه قدر تمش لسنه لر و ابر ایسه
 اغاجدن و اوندن جمله قودونه نینکیم قرآنده یاد قلدی
 و حمل الارض و انزلناها و اخرجنا الارض انقالها
 و ابر ایسه محموی بانوف کیم اوله دیر لر و جهور کورده

تمام بمن بونیوزی کبیدر اما یار و سبی التوندن و یار و سبی
 کسند نذر و درت بودا غی و کرد و بر بودا غی عرش السند
 ایکنجی بودا غی بدی فات بر السند و او حنجی بودا غی
 در دنجی بودا غی مسرقه در جمله جبهانی نونوبدیر یا ریشاه
 عالم خیر ایل و اسرافیل و میکائیل و عزرا ایل بیوره کیم
 و ازلک طامو مالکینه ایدو کر کیم طاموقبولین باغلا سونلر
 محمد امینجون اندک جمله مقرب ملکدر سیر کله بیلک و اسونلر
 او چاقدن جبینم محمد ایچون براق و علم و کدر السونلر دیر
 پس مالک جهنم دنجی بیلک واره و اول فرشته لکر محمد مصطفی
 هر قدر شریفنه کدر براق و علم و نواج و کدر الله لدر اول
 در دنجی باب براق و صیفین بیان ایدر خبرده شویله کلسند
 یا ابا هر چه براق بود جادم بوزی کبیدر اگر بیت کبیدر
 و سینه چکی قزل یا قوندن اولک خور لاکری پستی در جند

وَكَوْزَلِي نُورِدَنْ أَوْلَهُ وَنَفْسِي أَدَمَ نَفْسِي كَيْبِدِي وَ
 دِيَلِي أَدَمَ دِي كَيْبِدِي وَقَوْبِي وَعَجِي التَّوْنِدَنْ أَوْلَهُ وَآتَدَنْ
 كَوْجِيكَ وَآتَدَنْ بِيُوكَ أَوْلَهُ مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى أَكَابِنَه
 أَوْ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 مَرَّقِدِ شَرِيفِ نَدَنْ مَحْمُودَهُ خَرُوجِ أَيْمَةِ سِي صِيْفَتَنْ نَبَانِ
 اَيْدِي خَيْرَدَه كَلِي شِدْرِي كَرِي بِيغِي بِرِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدِي
 يَا أَبَاهُ بَرِيهِ اِسْرَافِيْلَ وَجِبْرَائِيْلَ وَعَزْرَائِيْلَ وَبَيْتِي بِنِيكَ مَقَرِّ
 فَرِي شَرِي هَذَا اَيْلَهُ بِلَه بَرِاقَ وَعِلْمَ وَنَاجَ وَحَلَه وَكُرُوتُورِي
 مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّقِدِ شَرِيفِ نَدَنْ كَلَه لِعَجْرَائِيْلَ
 عَلَيْهِ السَّلَامَ قَدْرِي بَاسِنَدَه طُورَه وَمِيكَائِيْلَ اِيَاغِي اَوْجِنَدَه
 طُورَه وَاسْرَافِيْلَ بَرِي اَيْنِيهِ وَعَزْرَائِيْلَ بَرِي اَيْنِيهِ دُورَه وَ
 قَلُونِ فَرِي شَرِي لَرَجَبِ جُورَه اَللَّزِيْنِ فَاوْ سُوْرِيهِ طُورَه لَرِي
 اَنْدَنْ اِسْرَافِيْلَ دِي بَرِي لَه جِعْمَه اَيْتَه كِيْمِ اِي يَاكُ جَانُ يَاكُ

ن

تَنْ سَيِّدِكَ جِئْ خُذْ أَمْرًا بِكَ رَبِّهِ جُؤْنِكَ إِسْرَافِلُ م
 جَعْفِرَ بِأَمْرِ خُذْ مَبَارَكٌ مَرَّقِدِ شَرِّ بَقْلَرِي بِأَرْبَةِ سَيِّدُ
 السَّارَاتِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ مَرَّقِدِ شَرِّ بَقْلَرِي
 خَرُوجِ ابْدَه وَمَبَارَكٌ مَحَا سَيِّدِكَ طِبْرَاعِنِ سِلْكُ
 طُورِ رَبِّ كَلَه وَمَبَارَكٌ كُوزَلِرِنِ اجَه جَبْرَائِيلُ
 وَيَسْكَائِيلُ وَعَزْرَائِيلُ وَبِمَشْرِيبِكْ مَقْرَبِ شَرِّ بَقْلَرِي
 كُودَه دُونَهُ بِيَعْبُزْ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 ابْدَه كَيْسَمِ يَا أَخِي جَبْرَائِيلُ مَا هَذَا الْيَوْمَ بَعْنِي
 بُونَ كُونْدُرِ رَبِّهِ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ ابْدَه كَيْسَمِ
 يَا مُحَمَّدَ فَيَا مَتَّ كُونِيدِرْ حَسْرُ وَنَشْرُ وَنَدَامَتَّ
 كُونِيدِرْ وَأَوْجَاهُ فُلُقَا وَأَوْجَاهُ وَطَامُوقِ طَامُوقِ
 سَيِّدِ جَلَّ كُونْدُرِ دِي بِيَجْكَ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 بِيَعْبُزْ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا مَرَّة

اَعْلِيَهُ جَبْرَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَبَدَهُ كَيْفَ بِأَمْرِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ
 اَعْلَامُ مَرْسِينَ سَنَجُونُ بَرَأَقُ وَعَلَمٌ وَنَاجٍ وَحَلَّةٌ
 كَتُورُكُمْ يَا مُحَمَّدُ دِيَةٌ دُونَهُ يَتَغَيَّرُ صِلَى اللَّهِ نَعَالِي
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَبَدَهُ كَيْفَ بِأَمْرِ جَبْرَائِيلَ بْنِ نَهْ بَرَأَقُ وَنَهْ
 تَاجٍ وَنَهْ حَلَّةٌ فَيَغْوَسُ فِيهَا بِمَدِينَةٍ دُونَهُ يَتَغَيَّرُ
 صَلَّى اللَّهُ نَعَالِي عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَبَدَهُ كَيْفَ بِأَمْرِ جَبْرَائِيلَ
 اَوَّلُ نَكْرِي حَقِّبُكُمْ كَيْفَ بِمَدِينَةٍ اَبَدَهُ قُدْرَتُهُ
 اَلْبَدَنُ فَيُرِيكُمْ بَرَأَقُ كَرَكٌ وَنَهْ تَاجٍ وَنَهْ حَلَّةٌ وَنَهْ
 حَلَّةٌ كَرَكٌ وَنَهْ اَوْجَاقٌ وَنَهْ اَوْعُولُ وَنَهْ قِرْزُونَ اَهْلِي
 بَيْتِهِمْ كَرَكٌ بِكَا اَبْحَا اَمْتِهِمْ كَرَكٌ اَمْتِهِمْ اِي جَبْرَائِيلَ
 خَبَرُكُمْ بِكَا كَيْفَ حَقَّ جَلَّ وَعِلَاةٌ وَعَدَهُ فَلَذِي بَيْتِهِ
 اَمْتِهِمْ دِيَةٌ دُونَهُ اَسْرَافِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ جَرَأَبُ وَجِيءُ
 اَبَدَهُ كَيْفَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ بِنَسْكَكُمْ

اسرار

اسرافيلم اشبو ساعتده دبر ايدم صور او مردم يا رسول
الله ديتير چونكه رسول الله عليه السلام بو سوزك
اسرافيلدن اشيد بعايت سوينه اول كلن حله لري كيه
وكري قوشانده و براقه بنه مكه دونه براق ايد كه ابي عزيز
سن كيسن ايت بكا كه بنم قولم و ايم در قيامت كورنده بكا اخر
زمان بيخبري محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم بنه جلكه ديتير
و نيز بيخبري صلى الله عليه وسلم ايد كه ابي براق اول اخر
زمان بيخبري بنم ديتير چونكه براق رسولدن بو سوزك
اشيد بجا كند و كتوره و جبرائيل و زكوسن طوته و ميكا ئيل
عصا سن كتوره و اولوق علين او كجه كتوره كر قلان فرشته لري
او كجه و ايم در بجه يو كر و شلر ملك ذوالجلال پادشاه
و ايجن باشني سجده يه قويه بر دن كور ميه اول ساعت
جبار عالم دن خطا ت كله ايد كه يا محمد باشكي كتوره كيم

بِكُونِ طَاعَتِ كُونِي دَكَلِدِ شَفَاعَتِ وَتَوَابِ كُونِي دِينِ
 اُولِ سَاعَتِ بِعَبْرِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِأَسْنِي سَجْدَتِ كُونِ
 اَيْدِي كَيْدِ بَارِتِ بِيَمِ امْتِ شَفَاعَتِي بَكَارِ زَانِي قَلِ قَلِدِمِ
 وَارِ شَفَاعَتِ قَلِ نَاكِ سُنْدِنِ وَبِنْدِنِ حُسْنُودِ اَوْلَا كَرِ نِيَكِمِ
 قَرَانِدِه يَادِ قَلِدِي فَسُوَيْطِي بِرِئَا فَرْدِ اَنْدَكِ بِعَبْرِ صَلَّى
 اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَارِه شَفَاعَتِ اَيْلِيَه سُؤْلِ كَيْسِي لِدِه كَيْمِ
 اَلْكَرِ اَمِرِنِه مَطِيْعِ فَرْمَانِ بَرِ اَوْلِي بِيَكِرِ رَسُوْلِكِ سُنْتِي طُوَيْتِي
 وَرَحِي سُؤْلِ كَرِي شَفَاعَتِ اَيْلِيَه كَيْمِ تَوْبِه اَيْلِه دُنِيَادِنِ نَقْلِ اَنْدِي كَرِي
 وَرِي كِي عَاصِي كَرِي كِي اَللّٰهُ بُوِي رُوْعِنِه سُنْتِي اَوْلِي بِيَكِرِ وَرِئَا
 سُنْتِي كَرِي اَنْدِي كَرِي اَللّٰهُ بُوِي رُوْعِنِه سُنْتِي اَوْلِي بِيَكِرِ وَرِئَا
 اَوْلِي بِيَكِرِ نِيَه كَيْمِ قَرَانِدِه يَادِ قَلِدِي اَوْلِي بِيَكِرِ نِيَه كَيْمِ
 اَوْلِي بِيَكِرِ نِيَه كَيْمِ كَمَا تَمَا فَاَعَدَه اَيْدِي سِنِه كَجَدِه وَكُونِدِرْدِه تَوْبِه
 اَوْلِي بِيَكِرِ نِيَه كَيْمِ اَجَلِ اِيْرُوْبِ تَوْبِه سِرْ كَيْمِيَه نَا كَيْمِ رَسُوْلِكِ شَفَاعَتِي بِرِئَا اَوْلِي بِيَكِرِ

حق

حَقَّ تَعَالَى سِرِّهِ لَهْ اَمْرًا يَدِهْ كَمْ اَوْجْ كَرِ صُورًا وُزْدِيَهْ دُونَهْ
 اِسْرَافِي لُ صُورًا وُجْ كَنْ اَوْرَهْ نَهْ قَدْرِكُمْ اَنْسِ وُجْنِ وُفُورِدْ
 وُقُوشَلَرِ وَا رِيَسَهْ وَنْقَدَرِ زِرْدَهْ وُكُوكَدَهْ يَرَا دَلِشِ وَا زَا يَسَهْ
 مَجْمُوعِي حَشْرِ اَوْلَهْ سَيْنِدَهْ قُوبَهْ كَرْنَتَهْ كَمْ قُرْآنَدَهْ يَادِ قَلْدِي
 فِيهِ اَلْحَرْبِي نَا اَمْرًا قَبْلَهْ نِيْظُرْ اَوْنِ اَلْحَرْبِي
 مَقْبَرَهْ دَنْ قُوبَهْ سِي صِفَتِنِ بِيَانِ اِيْدَرْ خَبْرَهْ شُؤْلَهْ
 كَمْ شُدْرِكَهْ اَبُو نَصْرَ اَحْمَدَ اَوْ عَلِيْدَنْ وَا بِي طَالِبَ اَوْ عَلِيْدَنْ كَرَمْ
 اَللّهُ تَعَالَى وَجْهَهْ بُونَلَرِ اِيْدَرْ كَمْ قِيَامَتِ كُونِ اَللّهِ بِيَكِ سِيْلَهْ
 اَوْلَهْ نَتَهْ كَمْ قُرْآنَدَهْ يَادِ قَلْدِي فِي يَوْمِ كَانِ مِقْدَارَهْ خَمْسِيْنِ اَنْسِ
 وَاوَلِ مَحْشَرِ خَلَا يِقْلَرِ سَيْنِدَنْ قُوبَهْ كَرِ يَرِ يَوْزِي مَعْرِ بَدَنْ مَشْرَقَهْ
 اَكْبَرِ كَرَمْ اَوْ غَلَا نَلَرِ دَنْ طُولَهْ اَوَّلِ كُونِكِ هَيْبَتِنِ سُوْدُ كَرَمْ
 وَا عَلَا مَحْضَلَرِكِ سَاچِي اَقِ يَاقِ سُوْرِكِي اَوْلَهْ نَتَهْ كَمْ قُرْآنَدَهْ يَادِ قَلْدِي
 اَوَّلِ اَنْسِ اَوَّلِ اَنْسِ اَوَّلِ اَنْسِ اَوَّلِ اَنْسِ

وَأَوَّلُ قِيَامَتٍ هَيْبَتِنْدَن آي وَكُونُش بَرِي بِرِيته قَاوُشَه قَبْرَه

أُولَه نَتَه كَم قُرَانَدَه يَار قَلْبِي وَجَمْعِ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ وَجَمَلَه خَلَايِقِ
قُور قُولَرِنْدَن چَاغَر نَشِيه لَز يُول قَتَدَه دُر وَبِر زَرَه بِيه قِيَامَتِ دِيه لَز

سَه اُول

بِزَكَرَاتِهِ وَدُرُورِ نِعْمَتِ لَرَايِلَهٗ عَرَشِكْ صَاغِ يَانِنَهٗ كَوْرَهٗ وَطَمُو

دَاخِي دُرُورِ رُوْعَدَا بِلَرِيْلَهٗ بَرَهٗ دَهٗ دَاخِي عَرَشِكْ صَوْلِ يَانِنَهٗ
كَوْرَهٗ طَامُو لَغِي طَامُو يَهٗ وَ اُوچِمَا قَالِي اُوچِمَا غَهٗ قُوْبَهٗ لَرِي كَرِي

يَدْعِي بَابَ طَامُوصِفَتَيْنِ بَيَانِ اَيِدُرْ خَبْرَدَه شَوِيَه كَلِمَتِدُرْ كَه
بِيغْبِرْ صَلَّى اللّٰهَ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيِدُرْ كَه يَا اَبَا هَيْرِزَه تَكْرِي مَعْنَا
طَامُوعَدَا بِلَرَيْنِ قِيَامَتِ كُونِنْدَه قِيَامَتِ بَرِينَه كَوْرَه نَه كَه قُرَانَدَه
يَا دَقْلِدِي وَجُوَه يَوْمِئِذٍ جَهَنَّمَ يَوْمِئِذٍ تَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنَّى لَهُ
الذِّكْرِي وَاوَّلُ فَرِشْتَه لَرْ كَه طَامُوعِي كَوْرَه لَرْ دَكْمَه سِنَاكِ بَرَايْغِنْدَن
بَرَايَاغْنَه بَرِيئَالِقِ يُولَدُرْ وَدَاخِي طَامُوعِنَاكَ دَرْتِ اَيْغِي اَوْلَه
دَكْمَه بَرَايَاغْنَدَن بَرَايَاغْنَه بَشِيُوَزِيئَالِقِ يُولُ اَوْلَه وَطَامُوعِنَاكَ
بِيكِ مَشِي وَاَزْدُرْ دَكْمَه بَاشِنَاكَ بِيكِ يُوَزِي وَاَزْدُرْ وَدَكْمَه
يُوَزْنَه بِيكِ اَغْرِي وَاَزْدُرْ وَدَكْمَه اَغْرِنْدَه اَكِي يُوَزِيكِ طُوَطَاغْنِي
وَاَزْدُرْ اَلْ طُوَطَاغْنِدَن اَوْسْتِ طُوَطَاغْنَه بَشِيُوَزِيئَالِقِ يُولُ
اَوْلَه وَدَكْمَه اَغْرِنْدَه يُوَزِيكِ دِشِي وَاَزْدُرْ وَدَكْمَه بَرْدِشِي اَحْدُ
طَاغْنِي قَدْرَجَه اَوْلَه وَدِخِي دَكْمَه بَرِيَاشِنْدَه يُوَزِيكِ زَخِيْرِ اَوْلَه
وَ دَكْمَه بَرِي زَخِيْرِكِ يُوَزِيكِ خَلْقَه سِي اَوْلَه وَدَكْمَه بَرِخَلْقَه سِنَه

بِتَمِّشِ بَيْكَ فَرِشْتَهٗ مُوَكَّلِ اَوْلَهٗ وَدَكَمَهٗ فَرِشْتَهٗ نَكْ اَوْلُوغِي اَوْلُ
قَدَرْدَرِكُهٗ اَلرَّتَكْرِي تَعَالِي اَيُوْرَسَهٗ يَدِي قَاتِ پَرِي وَكُوْكِي بِرَلْقَهٗ
اَيَدَهٗ بِسْ طَامُوْبِي كَا فِرْلِكْ وَمُنَا فِقْلَرِكْ يُوْرِيْنِ كُوْرِيْحَكْ بِرَكُوْرَتِ
كُوْرِيُوْبِ اُوْرْدَرِيْنَهٗ سَجْرَايَهٗ وَمُوْمِنَارِ زِيَانِ كُوْرَمِيَهٗ نِنَهٗ كِيْمِ
قُرَاْنَدَهٗ يَادَقَلِدِي اِنَهَا تَرِي بِشَرِي كَالْقَسْرِ كَا نَهٗ جَاهَلَهٗ سَفَرِ وَيَسْلُ
يَوْمَ سِدِّ الْكَذِبِيْنَ يَعْنِي يَزِيْمِ يَسْلُ اَوْلَهٗ طَامُوْنِكْ هَيَبْتِنْدَنْ
وَآنَكْ شَعْلَهٗ سِنْدَنْ كُوْنِ دِي قَبْرَهٗ اَوْلَهٗ . بِنَهٗ اِيَلْبِيْ كَرَهٗ
قَصْدَقَلَهٗ كَا فِرْلِي وَمُنَا فِقْلَرِي طَامُوْا يَحْنَهٗ اِلَا اَوْلِ مُوَكَّلِ
فَرِشْتَهٗ لَرَسُوْرُوْبِيَهٗ طَامُوْبِي كِيْمَهٗ لَرَكْنَدُوْ اِيَلَهٗ بِلَهٗ سُوْرُوْبِيَهٗ
جَمْلَهٗ خَلَامِيْقِ يُوْرَلَرِي اُوْرَرَهٗ دُوْشَهٗ لَرِ اِبْرَاهِيْمِ سَغْبَرِ عَلِيَهٗ
اَلسَّلَامُ اَنْكْ قُوْرُقُوْسِنْدَنْ جَاغَرَهٗ اَيَدَهٗ كَمِ يَارَبِّ بَكَانَهٗ اَيَدِيْنِ
اَيْتِ اَسْحَا قِي بَكَ بَغْشَلَهٗ دِيَهٗ يَعْقُوْبِ سَغْبَرِ دِي يُوْسُفِ سَغْبَرِ دِي
اَوْتُوْرِي بُوْيَلَهٗ دِيَهٗ نِنَهٗ كَمِ قُرَاْنَدَهٗ يَادَقَلِدِي يَوْمَ نِفْرِ الْمَسْرِ

مِنْ أَخِيهِ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ وَأَوْلَ كُونِكَ
 هَيْبَتِنَا إِلَيَّا يَنْغَبِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَاتِلَهُ وَأَرْمِيَهُ نَقْدَرُ

يَنْغَبِرُ لِرُؤُوسِهِ جَفْرِ نَسِيهِ لَوْ نَفْسِي وَأَنْفِي دِيلِ مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى

نفقار من ديار مصر

وَهَر كُحْرَامُ عَوْرَتَلَرْدَن اَمِين اَهْلِدَيِسَه اَنْلَر لَه زِنَا اِنْدَي ايسَه
 بِيك يَسِيل اود قَرغُونِسَدَه قَلَه بِيك يَسِيلْدَن صُكْرَه طَا مَوِيَه كِيَرَه
 اِيْجَنِي پَرْدَه دَه اَرْدَن وَحِيَا دَن صُورَه لَر كُحْيَا وَا دَب بَر لَه دِيْر
 ايسَه اَوْل سَاعَت قُورْتِيْلَه وَكِيْمِك كِه كُكَلْتَه هُوَا وَبِدَعَت
 وَا رِيْسَه بِيك يَسِيل اود قَرغُونِسَدَه قَلَه بِيك يَسِيلْدَن صُكْرَه طَا مَوِيَه
 كِيَرَه اَوْجَنِي پَرْدَه دَه اَتَا اَنَا حَقْدَن صُورَه لَر اَكْرَا اَتَا اَنَا حَقِي
 يَزِيْنَه كُورْدِيْسَه اَوْل سَاعَت قُور تُوْلَه وَا كْرَا اَتَا اَنَا حَقْن يَزِيْنَه
 كُورْمَدِيْسَه بِيك يَسِيل اود قَرغُونِسَدَه قَلَه بِيك يَسِيلْدَن صُكْرَه
 طَا مَوِيَه كِيَرَه دُوْر دِيْجِي پَرْدَه دَه اَوْغُولْدَن وَفَرْدَن صُورَه لَر
 اَكْرَا وُغَلِيْن وَفِيْرِن خُوش دُوْتَدِي ايسَه اَوْل سَاعَت قُور تُوْلَه
 وَا كْر خُوش طُوْتَدِيْسَه بِيك يَسِيل عَذَاب كُورَه بِيك يَسِيلْدَن صُكْرَه طَا
 مَوِيَه كِيَرَه بَشِيْجِي پَرْدَه دَه قَوْل وَقْرَا وَا ش وَالِي الشَّهْ اَوْلَان
 وَبُوْر وُغْنَدَه اَوْلَان لَر اَحَقْدَن صُورَه لَر اَكْرَا اَنْلَرِي خُوش

طُوِّدِيَسَهُ اَوَّلُ سَاعَتِ قُوْرُنُوْلِهِ وَاكْرُخُوْشِ طُوْمُدِيَسِهِ بِيَاكِ سِيْلِ
 عَذَابِ كُوْرِهِ بِيَاكِ سِيْلِدَنْ صُنْكَرَهُ طَامُوْبِيَكِيْرِهِ ۞ التَّجِيْ بَرْدَهُ
 خَصْمَلَرُوْ وَفُوْكَشِيَاكِرْ حَقْنِدَنْ صُوْرَهُ لَزَاكِرْ خَصْمِيْ وَفُوْكَشُوْلَرِيْلِيْهِ
 اَيُوْدِيْرِيْلُوْبِ حَقْنِ بَرِيْنِيْهِ كُوْرُدِيَسَهُ اَوَّلُ سَاعَتِ قُوْرُنُوْلِهِ
 وَاكْرُخُوْشِ دِيْرِيْلُوْبِ حَقْنِ بَرِيْنِيْهِ كُوْرُدِيَسَهُ بِيَاكِ سِيْلِ عَذَابِ
 كُوْرُوْبِ طَامُوْبِيَكِيْرِهِ ۞ يَدِيْجِيْ بَرْدَهُ وَهَ خَلْقُكَ حَقْنِدَنْ
 دَاخِيْ مُظْلِمَه سِنْدَنْ صُوْرَهُ لَزَاكِرْ كَمِيْسِنَاكِ حَقْنِ يَمِيُوْبِ
 وَظَلْمِ اَيْلِدِيَسَهُ اَوَّلُ سَاعَتِ قُوْرُنُوْلِهِ اَكْرُظْلَمِ اَيْدُوْبِ
 كَمِيْسِنَاكِ حَقْنِ يَدِيَسَهُ بِيَاكِ سِيْلِ عَذَابِ كُوْرُبِ بَعْدَهُ طَامُوْبِيَكِيْرِهِ
 كِيْرِهِ يَكْرِيْ طُقُوْرُوْجِيْ نَابِ قَلْدَنْ حِسَابِ الْمُؤَصِفَتِيْ نَبِيَانِ
 اَيْدِيْ خَمْتَهُ وَهَ شُوْبِيْلَهُ كَلِمَتُ دُرْكَه حَقِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى
 بِيَاكِ سِيْلِدَنْ صُنْكَرَهُ قَلْبَهُ صُوْرَهُ اَيْدِيْهِ كَمِ ۞ نَا قَلَمِ قَتِيْ اَوَّلِ
 عِلْمِ كَمِ بِنِ سَكَا اَصْمِرْلَدِمِ دِيْهِ قَلَمِ دَاخِيْ بِيَاكِ سِيْلِ دَرِيْهِ جَوَابِ

ویرمیه

ویرمیه بیک ییلدن صکره جواب ایده که یا الهی بزانی نازدم
 سنک امرکله لوحه اضمرلدم دیر بوکر لوخدن صوره لر اول
 دلخی ایکی بیک ییل دتره یه جواب ویرمیه ایکی بیک ییلدن صکره
 جواب ایده که یا الهی بن انی اشرافیلله اضمرلدم دیر بوکر
 اشرافیلدن صوره لر اول دلخی اوج بیک ییل دتره یه جواب
 ویرمیه اوج بیک ییلدن صکره جواب ایده که یا الهی بزانی
 میکانلله اضمرلدم بوکر میکانلدن صوره لر اول دخی
 دوزت بیک ییل دتره یه جواب ویرمیه دوزت بیک ییلدن
 صکره جواب ایده که یا الهی بن ان خیراتلله اضمرلدم دیر بوکر
 خیراتلدن صوره لر اول دخی بش بیک ییل دتره یه جواب ویرمیه
 بش بیک ییلدن صکره جواب ایده که یا الهی بن اول علی غیرلره
 اضمرلدم دیر بوکر غیرلره سؤال ایده لر غیرلردخی
 ایده که الهی بزده حالمزی سن یکرله بلورسن ان امتلر نیره

اصمردك وبلدردك برم سوزمزي اشمديلرديه لردونوب
كافرله اشكاره كلوب منكب برا اول لرايده لركم اي بار خدا

بونلر بزه هيچ برنسنه ديمديلر و اول قومكم انكار ايدله لرانلر

نوح

نُوحٌ بِبَعْضِ كَقَوْحٍ أَوْلَا لَرُبُّ نُوْحِي كَوُرْمُدْكَ دِيرْ لَرُ نُوْحٍ بِبَعْضِ
 آيْدَهٗ اَلْحِي سَن كِيرْ كَهٗ بِلُوْرَسِن كَم بِن طَقُوْرُ يُوْرُ اَللِي سِيْل بَايْشَادُمْ
 بُوْنَلْرُ كَهٗ چُوْبِق طُوْرُ شُدُمْ بُوْنَلْرُ بَكَا اِيْشَا مَدِيْلَرُ دِيْرَهٗ اَنْدَنْ
 حَق تَقَالِي اِيْدَهٗ بَا نُوْح طَانُوْح كُوْرُ بُوْكَزْ سَكْسَن كَشِي كِيْم
 نُوْحَهٗ اِيْشَا مَشْلَرَا بِيْدِي نُوْح اَنْلَرِي اِسْتِيَهٗ اَنْلَرُ دِيْ حِي نَجْهٗ لَرُ
 كِرْلَنَهٗ لَرُ تَا كَهٗ طَانَقْلِقُوْرُ وِرْمِيَهٗ لَرُ نُوْح قُوْرُقَهٗ سَكْلَرِي دَرْتِيَهٗ
 بُوْكُرَهٗ دُوْرْت يَا نِنَهٗ بَقْرَا يَكِن مُحَمَّدُ مَصْطَفِي صَلَّ اَللَّهُ عَلَيْهِ
 وَسَلَّم اَمْسِنُكَ عَالَمِلَرِي كُوْرَهٗ نُوْح اِيْدَهٗ كِم بَايْ مُحَمَّدُ اُمَّتِي عَالَمِلَرِي
 سِرْطَانِقُ دَكَلِي سَكْسَن كَم بُوْنَلْرُ كَهٗ نَجْهٗ دُوْرُ شُدْكَ دُوْنَهٗ مُحَمَّدُ اُمَّتِي
 عَالَمِلَرِي نُوْحِي كُوْرِي جِك اَسْرَكِيَهٗ لَرُ وَا رَهٗ لَرُ طَانَقْلِقُوْرُ وِرْمِيَهٗ لَرُ
 اِي بَارْ خُدَا سَن كَ عَزْ وُجَلَالِكُ حُرْمِيْتِي چُوْن بَرُ طَانَقْلِقُوْرُ وِرْمِيَهٗ
 نُوْحٍ بِبَعْضِ بُوْنَلْرَهٗ طَقُوْرُ يُوْرُ اَللِي سِيْل دُوْرُ شُدِي بُوْنَلْرُ نُوْحِي
 اِيْشَا مَدِيْلَرُ دِيْرَهٗ لَرُ دُوْنَهٗ اَوَّل قَوْمِ اِيْدَهٗ لَرُ كَم اِي بَارْ خُدَا بُوْطَانِقُوْرُ

وَيُرِي بَرَقَتَهُ كُورِدُكَ كَه بُونُرْكَ كَرَجْكَ اَوْلَا لَرِ بَرِ بُونُرِي كُورِمْدُكَ
 وَبُونُرْ دَخِي بَرِي كُورِمْدِيلَرْدُونَه لَرِ مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى اُمَّتِي عَلَمَلَرِي اَيْدَه
 لَرِ كَرِيم كَرَجْكَ بَرِ اَنَلَرِي كُورِمْدُكَ وَ لَكِن اَوْلَ مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَرِ اِنِي بَرَه حَقِّ بَغِيْزِ وَيُرْدُكَ اَنْدَن كَلَامِ قَدِيْمِ
 اِيْجِنْدَه اَوْ قُودْمِ كَرِ اَنَا اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلَى قَوْمِهِ اَنْ اَنْذِرْ
 قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ چُونَكِه اَوْلَ
 عَلَمَلَرِ بُونَايْتِي اَوْ قِيَه لَرِ حَقِّ بَعَالِي بِيُورَه اَيْدَه كَرِ بَايْ مُحَمَّدٍ اُمَّتْكَ
 عَلَمَلَرِي حَقِّ طَانَقَلِقِ وَيُرْدِيلَر اَمَّا تَرْكِيَه كَرِ كَرِ دِيَه بُونُرْ وَ اَوْرَه لَرِ
 مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَرْكِيَه كُورَه لَرِ حَقِّ بَعَالِي
 اَيْدَه بَايْ مُحَمَّدٍ نَه وَجِهَلَه تَرْكِيَه سِي سِنِ بُونُرَه دِيَه حَضْرَتِ مُحَمَّدٍ اَيْدَه
 كَرِ بُونُرْكَ تَرْكِيَه سِيْمِ سَنَتْكَ كَلَامِ مَلَكْ بَكَا بَلْدَرْدُكَ بَلْدَمِ دِيَه
 سَنَه كَرِ قُرْآنَدَه بِيُورْدُكَ التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ
 السَّائِحُونَ الرَّكَعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ
 الْمُؤْمِنِينَ دِيدُ كِي يَا رَبِّ دِيرِ أَنْدَنْ صُنْكَرَهُ حَقُّ تَعَالَى جَلَّ جَلَالُهُ
 أَيَّدَهُ كَمْ يَا مُحَمَّدُ بِرُتْرِكِيهِ دُخِي دِي مُحَمَّدُ أَيَّدَهُ كَمْ أَيُّ بَارِئِدَا بُونَلَرِكُ
 كِرُوبُ رُتْرِكِيهِ سِي سِنْسِنِ زِي رَا أَوْلُ وَقْتُ كَمْ حَضْرَتِ مُوسَى عَلَيْهِ
 السَّلَامُ مُنَاجَاةً قَبْرِ دُكْ أَنْدَهُ بُونَلَرِي وَأَكْدُكْ دِيرِ نَتَه كِيمُ
 قِرَآنَدَهُ بِيورُ دِي كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ يَا مُرُونَ
 بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ دِيدُكْ دِيرِ أَوْلُ عَمَّا
 حَقُّ تَعَالَى حَضْرَتِ دَنْ نِدَا كَلَهُ أَيَّدَهُ كَمْ يَا مُحَمَّدُ رُتْرِكِيهِ
 دِيدُ وَكَلُ كُرْجَلْدَرُ وَأَمْتَاكَ عَالِمَلَرِي دُخِي كُرْجَلْدَرُ يَا خَيْرُ
 نَوْحِ قَوْحِي دُرُ وَارَكْ بُونَلَرِي فِدَا قَلْدُ مَسْرَهُ هَبْرِي كُرْجَلْدَرِ سِنِي
 طَوْتُكَ بَاشَلَرِي كُرْجَلْدَرُ فِدَا اِيچُونُ اِي لِدُكْ طَا مَوِيهَ بَرَاغْكَ دِيرِ
 دُخِي سِنَا وُجْمَاغَهُ وَارَكْ دِيرِ دَلِيلُ بُو دُرُ كَمْ قِرَآنَدَهُ بِيورُ دِي
 الَّذِينَ يَرْتَوْنَ الْفُرُوسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ خَبْرُهُ شَوْبَلَهُ

كَلِمَتُهُ زَكْرِيَّا عَلِيٌّ ابْنُ أَبِي طَالِبٍ كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهُ أَيُّدْرِكُمْ أَصْحَابُ بَلَدِهِ
 بِغَيْرِكُمْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ كِنْدَةَ أَوْ تَوْرَدُقَ صُورِدْرِكُمْ
 يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْرَجْتَهُ تَكْرِيًّا تَعَالَى كَيْمِينَ حِسَابَهُ أَوَّلَ اللَّهِ دِيْدِرُ
 دُونِي حَضْرَتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّدْرُ
 يَا أَصْحَابَ الْكِرَامِ أَوَّلَ حِسَابِ أَبِي بَكْرٍ صِدِّيقِهِ أَوْ لَادِيْدِي أَبِي
 بَكْرٍ صِدِّيقِ بُوَسُوْرِي إِشِيْدِيْحِكْ غَايَتِ اِبْلَه قُوْرُقِدِي سَكَاْرِي
 دِيْرَه دِي بَكْرِي تَغْيِيْرًا أَوْلَدِي دَاخِرِ دُوْشِدِي اَوْحِي كِتْدِي
 أَوَّلَ سَاعَتِ بِغَيْرِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُوْرُقِدِي صَاْنِدِي كِي
 أَبِي بَكْرٍ صِدِّيقِ حَاْنٍ وَيُرْدِي تِيْزِ تَلْقِيْنِ شَهَادَتِ اِبْلَه يَا أَبَا بَكْرٍ
 صِدِّيقِ اِيْحَلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللَّهِ دِيْجَلِ دِيْدِي دُوْشِدِي
 أَبُو بَكْرٍ صِدِّيقِ أَيُّدْرِكُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ بِمِ قُوْرُقُوْمُدْنِ اُوْدُوْمِ كِيْدِي
 بِخُوْنِ بَكَاْجْمَلَه دَنْ اُوْكِدِيْنِ حِسَابِ اُوْلَسِرْدُرْدِي اُوْلَ عَسَا
 جِبْرَائِيْلُ كَلْدِي أَيُّدْرِكُمْ يَا مُحَمَّدٌ حَقُّ تَعَالَى سَكَاْسَلَامٌ اِنْدِي كُمْ

ابو

33
 ابوبكره ايتكل كه قور قسون بو جمله دن او كدين ابي قور ترم انك
 ارزخه عمر دن صوره ايد كه يا الهي طوع و نطق و داد و بريد
 ديه حضرت رب العالمين ندا كله كه ايد يا عمر ابي بلور من
 كه نهرو ان اقليمده فلان كو پر يده برد لوك و ارا يدي كوچ كو
 كن فلان خيولك او غل كجدي يا عي صدي سن اول دلوكي
 چون دوندك ديه عمر اول سوزي اشيدجك كو كلري
 دتره به طماعي قروي جواب و زيميه هزار شفاعتيله قور توله
 او چي حساب امير المؤمنين علي دن صوره لوردي دي دوندي
 علي ايدز كه يا رسول الله بن دن او كدن چون عثمان دن حساب
 اوليه ديدي دوندي رسول صلي الله عليه وسلم ايدز كه
 يا علي عثمانه حساب اوليه انو چون كه فلان شهره الد و غمزه
 اولن اكي بيك كافر مسلمان اولدي لور دوندي علي ايتدي بلورم بار
 الله رسول صلي الله عليه وسلم يوردي يا علي اول كوون كه

كَا فِرْلَمْسِلَانِ اَوْلَدَلَرْنَفَقَهْ وِسَالِحْ كِرَكَ اَوْلَدِي عُمَانْ بَكَ
 اَيْتَدِي كَم يَا رَسُولَ اللّٰهِ بَكَ اَمَانْ وِيَرِكِلْ دِيْدِي اَمَانْ وِيْرِدْمْ وَاْرِدْ
 اَوْلْ كُوْنْ اَوْنْ اِكِي بِيْكَ اَرَهْ نَفَقَهْ بَرَزْ اَيْلَقْ نَفَقَهْ وِيْرِسَالِحْ
 كُوْرْدِي دِيْنِي قُوْتْ لَسَدْرِي دِلْحِي اَوْنْ كُوْنْ عُمَانَهْ دُعَا قَلْمْ
 اَيْتَدْمْ كَم اِيْ بَارْ خُدَا سَنُكَ عَزْكَ جَلَالِكَ حُرْمَتِي حَقِيْچُوْنْ عُمَانْ
 دَنْ قِيَامَتْ حِسَابَلَرِيْنْ كُوْرِكِلْ دِيْدْمْ حَقْ تَعَالَى دُعَا حِيْ سُبْحَانَ
 قَلْبِي بُوْسَبِيْلَهْ عُمَانَهْ حِسَابْ اَوْلِيَهْ دِيْدِي بُوْنْدَنْ صُرْكَهْ
 رَسُوْلْ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاَسَلَّمَ اَيْدِرْكُمْ يَا رِيْنْ قِيَامَتْ
 كُوْنِنْدَهْ بُوْخَلَا يِقْ سِيْنْدَنْ دُوْرَهْ لَر اَوْنْ بِيْكَ سِيْلْ مَقْبِرَهْ اُوْرْدَنْ
 شُوْنِيْلَهْ مَوْقُوْفْ دُوْرَهْ لَر كُوْنُشَهْ دِلْحِي اَمْرْ اَوْلَا كِهْ اَوْلْ كُوْنْ
 اَشْغَهْ اَيْتَهْ بَرَسْ كُوْبُوْجَهْ بَرْدَنْ يُوْقُوْرُوْرَهْ تَا كَهْ كَا فِرْلَمْسِلَانْ
 وَاْمِنَا فِقَارْكَ وَاَعَا صِيْلَرْكَ بِيْنَسِيْ جِيْمِيْرِكِيْ جِيْمِيْرْ جِيْمِيْرْ بِيْ اَوْلْ
 كُوْنْ مِيْنَجْ كُوْلْ كِهْ اَوْلِيَهْ مَكْرِكِيْمْ عَرَشْ كُوْلْ كِهْ سِيْ وَاِيْحَمْدَهْ مُصْطَفِيْ

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَوْلَكَ سَيِّ وَبِاصْدَقَهُ كَوْلَكَ سَيِّ اَوْ لِحَقْدُرُ
 بُوذِكْرٍ اَوْلَانِ كَوْلَكَ دَنْ غَيْرِي كَوْلَكَ يُوُقْ اَوْ تُوْرُ نَجِي بَاب
 كُو كَرْدَنْ بِي يَا عَمَقُ صِفَتِي بَيَانِ اِيْدُرُ خَبْرَهُ شُوْبِلَهْ كَشْدَرُ
 پِيغَبِرُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِيْدُرُ يَا اَبَا هَيْرَةَ بُو خَلِيقِ
 اَوْلِ مَقْبَرَهْ اَوْ زَرْدَنْ حَقِّ سُبْحَانَهُ وَتَقَالِي حَضْرَتِ لَرْنَهْ كَهْلَهْ
 كُو كَرْدَنْ بِي يَا غَهْ كِيْمِكِ صَاغِ اِلَيْتَهْ اِقِ بِي كَهْلَهْ وَكِيْمِيْنِكِ
 صَوْلِ اِلَيْتَهْ قَهْ بِي كَهْلَهْ بِيْنِيْ كِ يَسَالِقُ بَرِيْدَهْ قَهْلَهْ لَرُ وَبِيْنِ
 مَوْقُوفِ اَوْلَا لَرُ وَهَرِ بَرِيْدَهْ وَهَرِ مَوْقُوفَهْ سِيْ كَسِيْلِ شُوْبِلَهْ زَارُو
 سَرَكَشْتَهْ وَسَرَكْرَزَانِ قَلَا لَرُ وَدَخِي رُو اِيْتَدِرُ عَلِيْ زِي اَبِي طَالِبِ
 كَرَمِ اللهُ وَجْهَهْ اِيْدِرِ كِيْمِ اَوْلِيْتِيْلَرِ كَرِ اَمَّا كَاتِبِيْنَ يَزْمِيْلَرُ
 طَارَا وَكُوْبِ اَوْلِ اِيُوْعَمَلُوْلُوْكَ بِيْتَسِيْ اِقِ اَوْلَهْ صَاغِ اِلَيْتَهْ
 كَهْلَهْ دَلِيْلِ بُوْدِرُ كِمِ قُرْآنَهْ سُوْرِدِيْ اَوْلِيْتِكِ اَصْحَابِ الْجَنَّةِ دِيْدِيْ
 بُوْنَلَرِ اَوْلَا لَرُ نَشَهْ كِمِ قُرْآنَهْ يَا زَقَلْدِيْ وَهُوَ وَلِيْتِمُ مَبَاكَ اَنْوَ الْعَمَلُوْنَ

وَيُوزِلُ لِرَيْنِكَ نُورِي بَلَقِيَا بَتِي لِرِي اِقَا اُولَا قَوْلُهُ تَعَالَى وَهُوَ
اِسْرَعُ اِلَى سَبِيْن دِيْدِكَلِرِي بُونَلَرَا اُولَه حِسَابَلِرِن كَلَزُوْبِرَه لَرُو

وَبِرِسَاغَتِ اِيْحِنْدَه اُولَا قَوْلُهُ تَعَالَى اِنَّمَا اَنْزَلْنَاهُ اِنْزَالًا
مِنْ سَمَاءٍ مَّوَدَّغَةٍ مَّوَدَّغَةٍ

بِسْمِ اللَّهِ فَسَوْفَ يُحَاسِبُ حِسَابًا يَسِيرًا هَمْ كَيْفَ كِهَ بَيْتِي أَق
 وَ لَهُ اخِرْتَنَ جَمِيعَ بِلَادِنَ قُورَنُوقَ لَهُ اَمِيْنُ اَوْلَا وَا مِيْدَنَه اِيْرِيشَه
 وَ بِرَايْتَدَه دَاخِي بُوْرُوْرِي كِهَ وَ كُلَّ شَيْءٍ اَخْضِيْنَه اَهْ كِتَابًا وَ دَاخِي قَلْدُو
 طَاعَتَرُوْ حَسَنَاتَرُوْ بَيْتِي اِيْچِنْدَه اَوْلَه نَاكَاَه بَيْتِيْن
 اَوْ قِيَه شَادِمَان اَوْلَه بَيْتِيْن يُوْقُوْ طُوْتَرِ قِيْغَرَه اَيْدَه كِيْمَه
 نْتَه كِهَ قُرَانْدَه بُوْرُوْرِي فَيَقُوْلُ هَا وَا مَرَا قُرُوْ كِتَابِيَه اِيْ دُوْ سْتَلَر
 وَ جَمَاعَتَرُوْ كَلُوْ كِهَ كُوْرُوْ كِيْمَه بِتَم اِيْچِنْدَه نَه طَاعَتَرُوْ وَ نَحْسَان
 وَ اَرْدَرُوْ نْتَه كِهَ قُرَانْدَه بُوْرُوْرِي اِيْ ظَنَنْتُ اِنِّيْ مَبْلَقُ حِسَابِيَه
 تَكْرِي تَعَالِيْ رَنْ نِدَا كَلَه كِهَ اَيْدَه فَهُوَ فِي عِيْشَه رَاغِيْبَه وَ فِي حِيْثَه
 عَالِيَه اِيْ قَوْلَه دُنْيَا دَه بِنَ سَنَدَنَ خُشْنُوْر اَيْدَمَ سَنِيْ خُشْنُوْر
 قَلْدِيْ كِرُوْ طَاعَتَه بِنَ دَخِي سَرِيْ خُشْنُوْر قَلْدَمَ اَوْ جَمَاعِلَه دِيْمَه
 وَ اَوْلَ كِتَابِيْ كِهَ بَيْتِيْ صُوْلُ النَّه كَلَه اَلْعِيَادُ بِاللَّهِ اَصْحَابُ
 الْمَشْمُوعَةِ دِيْر لِرْطَا مَوَاهِلِيْ بُوْنَلَر اَوْلَه نْتَه كِهَ قُرَانْدَه بُوْرُوْرِي

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ بِيَسْرِي قَبْرَهُ أُولَهُ وَكَذُو لِي حُورٍ حَقِيرٍ
 وَيُوزَلِّي قَبْرَهُ وَبِيَسْرِي يَجْنِدُ دُورُلُو يَزُقَلَرُ وَكَنَاهِلُهُ
 أُولَهُ بُونَلَرَهُ أَيَدُهُ لَزُكُمْ بِيَسْرِي بِيَكْرِي أَوْ فِكْرُنْتَهُ كَمْ قُرْآنُهُ يُوْرِدُ
 أَقْرَأَ كِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا دِيرُ لَوْ أَوْلُ
 بَدِيحَتِ عَاصِيَلَرِنَهُ كَمْ دُنْيَا دَهْ نَقْدَرُ يَزُقَلَرُ أَشْدُ يَلِرْسُهُ أَزْدَنُ
 وَجُوقَدَنُ بِيَسْرِي يَجْنِدُ أُولَهُ كَنْدُودِ يَلِرِيلَهُ أَوْ قُوِيَهْ لَرْنْتَهُ كَمْ
 قُرْآنُهُ يُوْرِدُ مَاهَذَا الْكِتَابُ لَا يُعَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا
 كَبِيرَةً إِلَّا أَحْضَيْهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَنْظِلُ
 رَبُّكَ أَحَدًا كَافِرًا وَمُشْرِكًا وَمُنَافِقًا غَيْرَ شَيْءٍ أَيْدُهُ لَزُكُمْ
 يَا وَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا الْكِتَابِ لَا يُعَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً
 إِلَّا أَحْضَيْهَا وَأَوْبِلَانِيَا وَزُقَرَهُ بِيَسْرِي صَاطَشْدُكَ نَهْ أَشْدُ كَمْ
 بُوَكُونُ أَوْ زَوْمُهُ كُوْرِدُ لَرُ نْتَهُ كَمْ قُرْآنُهُ يُوْرِدُ وَلَا يُعَادِرُ
 مَعَاذِيرَهُ لَا تَحْرِكُ بِهِ لِسَانَكَ بَدِيحَتُهُ بُوَكُونُ عُدُورِيَلِيَهُ جَاءُ

كُونُ

كُونُ دَكْلَرُ نَتَه كَه قُرَانْدَه سِيورُ دِي اَلَاكَه الْحَاكِمُ وَالْاِمْرُ
 تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ دِيَه لَزْ خَبْرْدَه شُوْبِلَه كَلَشْدُرْ كَه
 بِيغْبِرُ صَلى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَبْرُ وِيْرُ كَه كَا فِرْلُكُ وَمُنَافِقُ
 بِي تِي لَرِي اَوْجَه اَوْجَه كَلَه لَرِي بُوْنَلَرِي نِه صُرْمَشَلَرُ نَتَه كَه قُرَانْدَه
 يَادِ قَلْدِي وَكُلْ اِنْسَانِ الرَّمْنَاهُ طَائِرُهُ فِي عُنُقِهِ يَارِ قَلْبِي يَلَا
 وَجِيَانِ وَعَقْرَبِ صُورْتَلُو اَغْرَنْدَنَ وَبُورَنْدَنَ وَالرِنْدَنَ
 رُو كِيْلَه بِي نِي لَرِي نِه صَارْمَشَلَرُ اَغْرَلَرِنْدَنَ وَبُورَنْدَنَ قَا
 اَقَه وَاوَلْ كَشِي لَرُ كَنْدُو اَشَلْدُ كَلَرِي يَارِ قَلْبِي كَنْدُو لَرُ صُو
 لَرَا يَدَه لَزْ سِي لُوْرِي سِنِ بِي كِيْمِ فَلَاحِ يَزْدَه اَشَلْدُ كَه اِيْدِي وَنِي اَدَه
 بَرِي اَشْكَارَه كُوْرْدُكْ دِيَه لَزْ وَاوَلْ كَشِي يَارِ قَلْبِي كَتُوْرَه حَقْ
 سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى حَضْرَتُهُ وَارَه قِيَامَتَه رُسُو اِي اُوْلَا دِي دِي
 خَبْرْدَه شُوْبِلَه كَلَشْدُرْ كَه اُوْلَا يَوْمُ مُوْمِنِيْنَ قَوْلُ لَرُ كَه عَلِي بِلُو كُوْرْدُ
 صُورْتَلُو شَخْصِ اُولُوْبُ كَلَه مُوْمِنِه سَلَامَه وَبَرَه اَنْدَكْ اُوْلُو شَخْصِ

مؤمندر صورهِ ایدهِ کَمَنَه کورگلو صورتسین سن کسین بن هیچ
سَنکِ بِي کورگلو صورت کورمدم دونه اول ايو عمل ایدهِ کینه
ای عزیز بن سِرک ايو عملو کورم کَم بَرِي دُنیا دَه قَرند بکوز کَلدک اوت
تکری تعالی بَرِي سَرَه ویریدی دیر لَر هج قیغومیک کَم جملَه جَوَاب
لَر بکوز دَن و قور قور بکوز دَن بَر سَرِي قور تار ایز دِه لَر نَتَه کَم
قواندَه یاز قَلدِي فَا صَحَابُ المِئْمَنَةِ مَا اصْحَابُ المِئْمَنَةِ وَ دِجِي
بِي لَكِ کَم قِيَامَتِ کونندَه جملَه خَلَا قِظَلَر اوج بُلُوک اولا لَر
اولکی اصْحَابُ المِئْمَنَةِ کَم اول اوج ق بُلُوک ایدَر ایلخنی اصْحَابُ
المِشْمَه کَم اَنلَر طامو اهل بُلُوک ایدَر اوجنی سَابَقَلَر اوجق
اهل و اوجق پادشاهلری اَنلَر اولا لَر نَنَه کَم قواندَه بیورد
وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ اُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ
یازین قِيَامَتِ کونندَه نَدَا کَلَه کَم اوج دوزلو قوم اوجق
پادشاهلری اولا لَر اول عالملر ایلخنی بَشِ وَقْتِ نَمَازِي

امام

اِمَامِهٖ قَلِيْبِيْلَرِ اَوْلَهٗ اَوْجِيْ كَا فِرْدَنْ مُسْلِمَانِ اَوْلَانِلَرِ اَوْلَهٗ
 اَنْدَنْ حَقِّ تَعَالَى حَضْرَتِيْنْدَنْ نِدَا كَلَهٗ كِهٖ اَوْجِيْقْ بَادِشَاهِيْ
 كَلَسُونِلَرِ اَوْلِ كَا فِرْدَنْ مُسْلِمَانِ اَوْلَانِلَرِ كَلَهٗ لَرِ
 اَنْدَنْ حَقِّ تَعَالَى اَوْلِ قَوْمِ حُرْمَتِيْن بُو يَرَادِشِ خَلِيقَهٗ بِلَدِيْ چُوْ
 صُوْرَهٗ كِهٖ بُونِلَرِ كَمِلَرْدُرُ فَرِيْشْتَهٗ لَرِ اَيْدَهٗ لَرِ كِهٖ اِيْ بَارِخُدَا
 بُونِلَرِ اَوْلِ كِشِيْلَرِ دُرُ كِهٖ كَا فِرْدَنْ مُسْلِمَانِ اَوْلَدِلَرِ اَنْدَنْ
 حَقِّ تَعَالَى دَنْ نِدَا كَلَهٗ كِهٖ اِيْ فَرِيْشْتَهٗ لَرِ بُو كِشِيْلَرِ نِيْمِ عَطَا مِلَهٗ
 اِيْمَانِ كَتُوْرْدِيْلَرِ اَوْلِ كِشِيْلَرِ كِهٖ اَتَا سِنْدَنْ وَا نَا سِنْدَنْ
 كُوْرُوْبِ اِيْمَانِ كَتُوْرْدِيْلَرِ اَنْلَرِ شُونِلَرِ كَلَهٗ بَرَا بَرِ اَوْلَانِلَرِ اَنْلَرِ كَلَهٗ
 بُونِلَرِ اَرَا سِنْدَهٗ چُوْقْ فَوْقِ اَوْلَسَهٗ كَرَكْ دِيَهٗ دُوْنَهٗ فَرِيْشْتَهٗ لَرِ
 اَيْدَهٗ لَرِ كِهٖ اِيْ بَارِخُدَا سَنِيْ كَرَكْ بِلُوْرَسَنِ دِيَهٗ لَرِ اَنْدَنْ نِدَا
 كَلَهٗ كِهٖ اَوْلِ كِشِيْلَرِ كِهٖ نِيْمِ عَطَا مِلَهٗ اِيْمَانِ كَتُوْرْدِيْلَرِ اَنْلَرِ اَوْجِيْقْ
 بَادِشَاهِيْغِيْنِ وِيْرِدْمُ وَا رَكْ بُونِلَرِ حِسَابِيْسِيْ وَعَدَا سِيْسِيْ

ایلله تک دیر پسن انلری حسابسز و عذابسز ایلته لر اندن صکره
 اول جماعتی کتوره لر که انلر بش وقت نمازی امامله قلیجیلر در
 بونلرک حرمتین بلد رماک ایچون حقدن ندا کله ایده که ای فرشته
 بونلر دخی کملر درونه قوم در دیر اندن اول فرشته لرایده
 ای چکلم سن نیکرک بلورسن بو اول قوم در که بش وقت نمازی
 امامله قلم لر دی دیر اندن حقدن ندا کله که ایده چونکه
 بش وقت نمازی امامله قلم لر بن دخی آنک عوضین انلاره
 اوچوق روزی قلدیم وارک بونلری اوچماغه ایلتنک دیر
 بونلری دخی اوچماغه ایلته لر اندن صکره عالم لری کتوره
 بونلرک دخی حرمتین خلقه بلد رماک ایچون فرشته ای صوره کیم
 بونلر دخی قوم در دیر فرشته لرایده لر که ای بار خدا
 سن نیکرک بلورسن بونلر محمد امتی عالم لری دیر لر اندن
 حقدن ندا کله ایده که نایمحمد امتی عالم لری نیر دیر سز دیرله کز

دو نوب

دُونَ بُونُوا اَيْدِه لَزْ اِي بَارِ خُدَا سُنْكَ عَزْمُكَ جَلَالِكَ حُرْمِي
 حَقِيچُون طَا مُودَنْ قُوز قُرْزُ وَاوْچَاغَه اَمِيْدُوْتَه رُز دِيْلَر
 اَنْدَنْ حَقْدَنْ نِدَا كَلَه اَيْدِه كِه يَا مُحَمَّدُ اَمْتِي عَالَمِلَرِي اَوْل كِشِي
 لَر كِه عَلِي وَهَبْرِي وَفَضِيْلَتِي يُوْق اَيْدِي اَنْلَر طَا مُودَنْ قُوز تَلَر
 اَوْچَاغَه كِرْدِر لَر لَيْس جَاهِل لَر لَه عَالَمِلَر اَر اَسْنَدَك نَه فَرْق اَوْلَاكِه
 سِرْدَلخِي بُونَلَر كِي اَوْچَاغَه كِر سِرْدِيه حَقْدَنْ نِدَا كَلَه اَيْدِه كِه
 اِي عَالَمِلَر وَا رَاك اَمِيْدِي سِرْدَلخِي دُنْيَا دَه كِه سِرِي سُوْرِي اَيْسَه
 وَسِرَه اِنْعَام اَيْلَيْسَه سِرْدِيخِي اَنْلَر ه شَفَاعَت قِيْلُوْب الْوَكْ
 اَوْچَاغَه وَا رَاك دِيه نَتَه كِه سُبْحَرُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حُدِيه
 يَا دِقْدَرِي سَتَشْفَعُ عِلْمَاءُ اَمْتِي يَوْمَ الْقِيَمَةِ كَمَا اسْتَشْفَعُ نَبِيْنَا
 مِنْ اَبْنِيَاءِ بَنِي اِسْرَائِيْلَ مَغْنَسِي بُوْرُز كِه رَسُوْل حَضْرَتِ صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بُوْرُز كِه بِنْمُ اَمْتِكُ عَالَمِلَر سَه شَفَاعَت اَسْتَشْفَعُ
 يَا رِيْن قِيَامَت كُنْدَه اَوْل عَالَمِلَر دِيخِي اَنْلَر ه شَفَاعَت قِيْلَه لَر

بِسْمِ كَلِّهِ دُنْيَا دَه نَه رُسُو اَيْلُق قَلْدِي سَه اَوْل قَرِه بَسِي دَه كَلِه
قَوْلَه تَعَالَى فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَه اَوْت كِتَابِيَه وَكَلِم اَرْزِمَا حَشِيَا
اَيْدَه لَرَكَم كَا شَكِه بُو بِي وَبُو حِسَابِي وَبُو كُو نِي كُو رَمِي دَك
دِيَه لَر قَوْلَه تَعَالَى يَا لَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَه اَي كَا شَكِه
حَق تَعَالَى شُو نِي لَه حُكْم قَلْسَه كَم بَز كَرُو دُنْيَا يَه وَار سَه وَزَكِه
طَاعَتَر قَلْسَه وَز دِيَه لَر دُونَه طَا مَوْز بَا نِي لَرِي اَوْرَه لَر اَيْدَه
لَر كَم اَي بَد خَجَلَر اَرْقُ نِشِي مَا نَلِق اَصِي سِي يُو قَدْر مَا لَلُو
كَشِي اَرْجَعِي نِي شَه لَر قَوْلَه تَعَالَى مَا اَعْنِي عَنِّي مَا لِيَه هَلَاك عَنِّي
سُلْطَانِيَه بَزِي بَا يَلِق هَلَاك قَلْدِي دِي لَر وَ اَمْتَاب الشَّمْمَه
بَرِي نَه كَلِه لَر بُون لَر صَوْل قَوْلَك قُو يَسْر لَر دُر وَ اَوْل كُو ن حِسَاب
بَرِي نَه كَلِه لَر هَر كِي م نَه قَلْدِي سَه اِي وُدُن وَ يَا وُز دَن جَمِي عِي ن
بُو لَه لَر قَوْلَه تَعَالَى وَمَا اَنَا بِنظَر لِم لِّلْعَبِيدِ مَعْنَى نَبِي بُو دُر
بَز قَوْلَه كُو ح قَلْبِي دَك لَوْز وَ دَا خِي خَبْر دَه شُو نِي لَه كَلْم دَر كَم

يَارَيْنِ قِيَامَتِ كُونِنْدَه بِرَعَاصِي بِطُقُوزِ يُوُزْطُقْسَانَ طُقُوزِنِي
 كَلَهْ جُمْلَه سِنَكِ اِيچِنْدَه اَمِيدَلَرِن بُولْمِيه لَرَعَاصِي تُولُرْ خَيْرِ شَلَرِ
 اَيْدَه لَرِكُمْ اِي بَارِ خُدَا بَرْمُ بَسِيلَرِ بَرْمُ دَكَلَرُ زِيرَا بَرَجِ قَلْدِقِ
 بَرَهْ حَاجِي دِسُونَلَرُ وَنَمَازِ قَلْدِقِ وَغَزَا قَلْدِقِ وَاُورُجِ طُونُوقِ
 وَصَدَقَه وَبِرْدُقِ يَا قَنِ اُولُ تَوَابَلَرْدَن بُونْدَه هِجْ بَرِسِي يُوُقْدَرُ
 دِيلَرُ حَقُوقِ اِلَى دَن نِدَا كَلَهْ اَيْدَه كُمْ اِي قُولَرْمُ سَرِ جُمْلَه سِنِ
 اِشَلَدِيكِرُ اَمَّا بَلُو كُمْ غَيْبَتِ اَتْمَكَلَهْ جُمْلَه سِنَكِ تَوَابِنِ يَلَهْ وَبِرْدِكِرُ
 يُوُقِ بَرَهْ زَحْمَتِ چَلَدِيكِرُ تَوَابَلَرْدَن مَحْرُومُ قَالَدِيكِرُ غَيْبَتِ شَوْمَلُو
 غِنْدَن دِيه بُونْدَن صُكْرَه دَاخِي بَرِ رَوَايَتِ قِيلُوْرُ اَبُو هُرَيْرَه
 بِيغْبَرُ صَكَلِ اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدِرِكُمْ يَارَيْنِ قِيَامَتِ
 كُونِنْدَه مُنَادِي نِدَا قَلَهْ خَلَا مِقْلَرَا اَرَا سِنْدَه قَوْلَه تَعَالِي
 هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمْعًا كُمْ وَالْاَوَّلِينَ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ
 فَاِكْدُوْنَ وَيَوْمَئِذٍ لِّلْكَذِبِيْنَ بُوْءٌ اُولُ كُوْنْدَرِكُمْ جَمِيْعُ عَالَمَلَرُ

بِرْبَرَه

طيه رَم سِر دَاخِي اَكَا طِيك دِي دِم بُونَلَر عَا صِي لِق اِنْدِي لَر اِي بَار
 خُد اِي بَلُور مَر بُونَلَر بَا لِمَر دِي دِي سَن عَالَم اَل سِر وَ اَل خَفِيَا لَسِن
 اِي بَار شَاه بَلُور سِن كَم بِن بُونَلَر رَه نَه دِي دِم دِي دِي وَ بَوَا يَت مَوْجِبَه
 قَوْلَه تَعَالَى اِن اَعْبُدُ وَا اللّٰهَ رَبِّي وَ رَبَّكُمْ بِن بُونَلَره چَوَق بَر دِم
 كَم طِي دُ و عَم تَكْرِي ه سِر دَاخِي طِي ك دِي دِم يَارِب بُونَلَر اِسْتَمَدِي لَر
 دِي دِي اِنْدَن يَارِي ن قِيَا مَت كُونِنْدَه مُنَا دِي لَر كَا فُ لَرِي دُ و ر
 اِدِي لَه چَا عَزَه لَر بَر اِدِي كَا فِر وَ بَر اِدِي فَا جِر وَ بَر اِدِي
 غَا فِل وَ بَر اِدِي خَا يِن دِي دِي لَر وَ مَوْ مَن لَرِي دَا خِي دُ و ر ت اِدِي لَه
 چَا عَزَه لَر يَا مَوْ مَن وَ يَا عَا رِف وَ يَا صَا دِق وَ يَا مُخْلِص دِي لَر وَ اُو
 كُون بُونَلَر حَلَه لَر كِي ه لَر بُونَلَرِي دَا خِي اُو زُون اُو لَه وَ قَسْمُو
 خَلَا يِق بُونَلَرِي كُ و رَه لَر عَجَب اَشَه لَر اِي دَه لَر اِي بَار خُدَا بُونَلَر قِنْتِي
 پِي غَمْبَر لَر دُ و ر دِي لَر نِدَا كَلَه كَم بُونَلَر نِي م صَا دِق وَ مُخْلِص
 وَ مَوْ مَن قَوْل لَر مُدَر دِي دِي اُو تُو زِر نِي بَا ب اُو حَق لِي صِفْتِن

بیان

بیان آیدر خبره شونیه کیشدرکیم پیغمبر صلی الله علیه
 وسلم آیدر ۰ یا اباهریره اوچماق ایچنده بریل اسه اول یلک

آدی ناهنه اوله حوققالی اول ییل بزر دن یرتمشدر اول
 یل عرشله کریمی آراسندن بیچیر مؤمنلره طوقبق یوز لری

نُورِ لَهْ وَانْدَامَرِي شَاد لَغَلَه طُولَه وَجَنَّتْ اَنْجَلَرِيْنَ بَرَبَرِيَه
 طَوْقُنْدُورَه بُوْدَا قَلَرِنْدَن اَوَاز لَر چِقَه نَسَبِج اِيْدَه لَر تَقْدِرِكَه
 كَه شَكْر وَا رَا نَسَه قِيُولَرِي وَقَضَه لَرِي اِجَلَه وَحَوْرِي لَر مَقْنَعَه
 دَبْرَه نَه وَحَوْش وَا ز فَوْبَه بَطْفَلَه اَشِيْدَه لَر وَر لَخِي اَوْجَقَه
 مُشَكْدَن وَعَنْبَرْدَن تَبَه لَر اَوْلَه وَفَوْقِي مَوْمِنَرِكَه دِمَاعِن مَعْطَرَه
 اَيْلَه وَر لَخِي مَوْمِنَر بُو شَاد لَغَلَه قَلَه لَر وَ مَوْمِنَرَه بَرِي نِيْل بَر كَوْنَه
 كَلِيَه اَوْ تُوْر لِكِنِي بَاب اَوْجَق خَبَر لَرِي صِفَتِن بِيَا ن اِيْدَه
 خَبَر دَه شُوَيْلَه كَلِمَتِنْدَه بِيغْبَر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِيْدَه
 يَا اَبَا هُرَيْرَه اَوْجَق نَسَدَه چَا بَر لَر وَا ز دُر وَا و تَلَن اِجْنِيْدَه
 چَا نُوْر لَر وَا ز دُر وَا اَوْ تُوْر لَر اِدِي غَنَادُر شَمِيْدِي اِيْدَه
 چَا بَر لَر دَه اَوْ تَلَر لَر مَقْنَعَه اَهْلِيْنِك طَوَار لَرِي دَرْ بِن اَنْبُوِي
 مِعْرَاج كِيْجَه سِي كُوْر دَم دِيْدِي اَوْ تُوْر اَوْجَقِي بَاب عَا صِيْرِي
 طَا مُوِيَه سُورَه جَكَلَرِي صِفَتِن بِيَا ن اِيْدَه خَبَر دَه شُوَيْلَه

كشند كه

کَلِمَتُكُمْ بِمَغْبِرَتِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّدُرُ يَا أَبَاهِيرَةَ
 بِنْتُ أُمَّتُمْ كُنَّا هَكَذَا لِي بِنِي جَمْعَ أَيُّدِهِ لِرَطَامُومِيهِ سُوْرَهُ لَرُ أَمَّا
 كَا فِرْلِي كِي سُوْرَمِيهِ لَرُ يُوْرَلِي قَبْرَهُ أَوْلِيَهُ زَنْجِيْرُ
 وَبُوْقَاغُوْدِلْخِي أَوْلِيَهُ أَمَّا طَامُومِيهِ كِي دُرُكُنْ جَعْرِشِي جَعْرِشِي
 وَارَهُ لَرُ وَجَعْرِشِي دُقَلْرِي بُوْدُرُكُمْ يَا مُحَمَّدِ بَرَهْ شَفَاعَتِ أَيُّدِهِ دِيُو
 زَارِي قَلَهُ لَرُ قِيَانْ كَرَطَامُومُوقِيُوْسِنَهْ أَيُّدَهُ لَرُ نَاكَاهْ بُوْنَلَرِي
 طَامُومَالِكِي كُوْرَهُ قَرَشُوْحِقَهْ عَذَابِ فَرِشْتَهْ لَرِنِيكَ أُوْكُوْسِيْدُرُ
 أَنْكَ حَكْنَدَهْ يَتْمِشْنِيكَ فَرِشْتَهْ وَارْدُرُجْمَلَهْ سِي عَذَابِ فَرِشْتَلَرِي
 قِيَانْ كَرُ بُوْعَاصِيْلَرُ طَامُوعَذَابِلَرِي وَأُوْلِي مَالِكِ هَيْبَتِي كُوْرِي
 مُحَمَّدَانِيْ وَأُوْدَهْ لَرُ دُوْنَهْ أُوْلِي مَالِكِ بُوْنَلَرْدَنْ سُوْرَهُ كَرُ قَتِي
 بِمَغْبِرَتِي سَنِي دِيَهْ اِيْرُقِ عَاصِيْلَرِي كِي يُوْرُكُرُقْ دَكَلْدُرُ وَالْكُرُ
 يَا عَزْدَهْ زَنْجِيْرُ وَبُوْقَاغُوْبُوْقُدُرُ دُوْنَلَرُ أُوْلِي عَاصِي قُوْلَرُ
 أَيُّدَهُ لَرُ كَرُ اِي مَالِكِ سَنُكَ هَيْبَتِكُنْ بَرِي مَغْبِرَتِكُ اِدَنْ اُوْنْتَدُرُ

ديه لوانجق ييلورزكم قورلن او قوردق و بش وقت نماز
 قيلدق و رمضان اينك اورجن دو ترذك و غاريلق ايدو
 طغروسونلردق و يا و زلري ساكت ايلردق ديلز مالک
 بوسوزلري اشديچك ديركم محمد مصطفي صلي الله عليه
 وسلم امتي سز بونلر دخي ايدلر کم يا مالک بلي بز محمد امتي سز
 ديه لوان مالک ايدلر کيم پيغير نيز و ارايمش و لکن اشلد بيز
 خير لري و حسنا تلري تکرچون اشلد بيز تکرچون اشليا
 تکرري دوستي اولور ديه عاصيلرا ايدلر نماز قلديق بزه
 صوفي ديسونلر و حجه و ازرق بزه حاجي ديسونلر و صدقه
 و يردق بزه جومر ديسونلر و غزاقلديق بزه بهادر ديسونلر
 ديود بيز دونه طاموم مالکي ايدلر کم سز ريا ايجون اشلس سز
 اي بدبخت لر تکر سينک دوشمعي اولمش سز محمد مصطفي صلي
 الله عليه وسلم انو کچون سيزه شفاعت ايلمش ديه دونه

اُول عاصيلا ايديه لركم يا مالِك بزه بَحْظَه امان ويزكم در دهن
 ايله اغلشالم ديلر چونكه مالِك امان ويره شولقد راغلشالم
 كيم كوزلري ياشي دوكنه بوكر قان اغلشه لرشولقدركه قان دنجي
 دوكنه طامومالكي ايديه كم ايعاصي قوللر نه كوزكلواغلق در
 بواغلق • اكر بواغلامغ دنياده نكري قوز قوسندن وكناه
 لر بيري الكوب كوز بيزدن برطمله ياش كيدي بوكون طامو
 عذابلرينه كوفتار اولميد وكر ديه ايعاصي قوللر بونده
 سيري هيج برنسته كورمدي الا اول برتايله مساوي غيب
 كوردي طامومالكي زباينلره بيوره سز بونلري طامويه
 ايلتك ديه زباينلر بونلري طامويه قويه لر بونلر چاغر يشلر
 بسلم الله ديلر طامو بونلر دن بيك ييلق بول قجه مالِك طاموي
 قاقيه طوتك ديه اوز بونلر قصد قله بونلر چاغر يشه لر كيم
 بسلم الله الرحمن الرحيم ديلر بوكر طامو انلر دن اكي بيك

يَسْلِقُ يُولُوقِحِه يِنِه مَالِكِ طَامُوِي قِقِيَه كِرُوطَامُوقَصْدِ قِيَلَه
بُونَلَرَكِرُوجَاغَرِيشَلَرِ لِبِسِمِ اللّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ دِيلَرَبُوكُرُظَلُو

بُونَلَرَدَن اُوچ بِيك يَسْلِقُ يُولُوقِحِه مَالِكِ كِرُوطَامُوِي قَا قِيَا

ايدهكم

آیدہ کہ بیورد و عم طوتمز مین بن سندن تگری یر شکایت
 قلہ رمدیہ دونه طامور لخی آیدہ کم سنک فرمانک طوتمز
 اما بونلر تگری نیک اوج دورلو ادین او قوریلر بواج دورلو
 اد برده هیچ قوت قومز دیہ دور دخی دفعه لبس الله
 الرحمن الرحیم دیکه بونلاره حق تعالی او نوتدوره بوندن
 مکره یتش بیک بلوک کشتی طامویہ براغه لرسقرک ایچده نینه لره
 کل اوله لرحق تعالی کرویر ادب جان ویره نینه طامویہ آتله لره
 بونوعله کناهلوک کناهنجه یانر اندن صکره محمد مصطفی
 صلی الله علیه وسلم کرو شفاعت ایدہ چیقره لراوچماغه
 قوی لره اما شول کیشیلری کم صدقله واعتقاد برله ایمان
 کتورمش اولالر انلری کرو طامورن چیقره لره محمد مصطفی
 صلی الله علیه وسلم شفاعت ایلوب اوچماغه کتوره لره
 الهی جمله مؤمنلره شفاعت روزی قل او توری فر دخی

بَاب طاموعدا بئري صفتن بيان ايدر خبرده شويله كلش
 دركه پيغبر صلى الله عليه وسلم ايدر كم يا ابا هريره مخرج
 كجه سي التجي قات كوكدن بقدم بيت المقدسك برده كوزدم
 اول درده ده بر فرشته كوزدم اول فرشته نك يوزي قبره
 كوزي چت كوزينه بگوز قتي هينشلو درواوز و نايغي بشوز
 سيلق يولدز واري مهايلدز دوندي طامومالكي اول مهايله
 ايدر كم نايهابل طامونك جمله يرلين محمد كوستردي دوند
 اول مهايل داخي بگا اول برير كوسترديكم اول يرك ادي طاموز
 و اوز و نايغي يوزي سيلق يولدز و انك ايچي طلوجاندي و اول
 حانله انك دورلود و زوعداب ايدر لردي ايچي برده طلو
 زنجير و بوقاعو كوزدم كم اني طامو لقلره عذاب ايمكچون كرلر
 ايدي اوچي برير كوزدم انك ادي نار ايدي ايچي طلو اورد
 ايدي داخي يلان و چيان و عقربا ايدي دور بچي برير كوزدم

كم

۱۱۷
 ۰ ۴
 اَوَّلُ طَاعَتِكَ اِدَى صَعُودَ دُرِّ قَوْلِهِ تَعَالَى سَأَرْهَقَهُ صَعُورًا
 كَأَفْرِزِ اَوَّلَ طَاعَتِهِ جَفَةَ لِرَ اَوَّلِ بَرِّكَ سَلَكْنَه دَاخِي كَا فِرِي بَرِّكَ زَنْ
 طَا مَوْبِنَه دُو كَوْلَه لَر وَبِر دَاغ دَاخِي وَا رِدْرِكِه اَنَّا اَزِي غَضَبِنَا
 وَقِيَامَتِ كُونِنْدَه اَوَّلِ اَوْدَه طَا بُو جِي لَر اَوَّلِ طَاعَتِن قِيَا لَر وَعَذَابِنَا
 اَنْدَه اَي دِر لَر اَوْ تُو زَبَنِي بَابِ طَا مَو اَز مَعِي صِفَتِن بِيَا ن
 اَي دِر خَبْر دَه شُو بِيْلَه كَلَش دَر كِه سِيغَر بَر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 اَي دِر كِم يَا اَبَا هُرَيْرَه مَعْرَاجِ كِي جَه سِي طَا مَو اِي چِنْدَه بَر اَرِي مَاقِ كُو رُدْم
 اَقْرَزِ فِتْنِ دَاخِي بَدْتَر قَه دَر اَوَّلِ اَرِي مَاقِ سِيُو كُو كِي بِي شِن
 سِيَلَقِ يُو لَدُر وَاوَّلِ اَرِي مَعِي كِه كُو رُدْم هَمُو ز دَاخِي كُو ز كُو ر
 دَاخِي اَوْبِجِ دَر كُو رُدْم اَوَّلِ دَر نَكِ اِدَى جَمْعِ دَر اِي كِي دَر
 نَكِ اِدَى يَدَا دَر اَوْ چِي دَر نَكِ اِدَى غَسَلِنْدُر بُو نَز دَر نِي
 دَاخِي اِي كِي دَر كُو رُدْم اُو ز دَرِي قِيَا فُلُو اَي دِي جِي رَا نِلْدَن صُو رُدْم كِم
 بُو نَز دَر دَر جِي رَا نِلْ اَمْرَا بِلْدِي قِيَا عِن اَجْدَلْ اَشْ كِي سِنْدِن

جُمْلَه طَامُوَاهِلِي فَرِيَادِ قَلْدِيلِي اِيچِنْدَه كِي بِلَانِرْ كِي وَصْفِ وَصِيْفَا
 كِهْسَه بَلَر دُونْدَم بِيْنَه جَبْرَائِيْلَه صُورْدَم بُولْمَكْر كُزَايْتِيْدِي كِه يَا مُحَمَّدُ
 بِيُولُ دَرَه نَك بَرِيْسِيْنَك اِدِي وَيَلْدُر قِيَامَت كُونِيْدَه كَا فِرْلُز
 وَمَنَا فِقَار وَدِخِي بَش وَفَت مَنَازِي قَلِيْنَكْر اَوَّل دَرَه لَرَه دَوْلَه لَرَه
 قَوْلَه تَعَالَى فَوَيْلُ الْمُصَلِّينَ الَّذِيْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
 دَاخِي أَنْلَرَه هِيچ يِيچِك وَايچَه جَك اَوْلِيَه الْاَغْسَلِيْن بِيَلَر وَجِيْم
 صُوِيْن اِيچَه لَرَه قَوْلَه تَعَالَى فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ مَهْنَا حِيْمَه
 وَلَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غَسَلِيْن لَا يَأْكُلُهُ اِلَّا الْفَاطِمُوْنَ
 يَا رِيْن قِيَامَت كُونِيْدَه كَا فِرْلَرَه وَمَنَا فِقَارَه هِيچ كِهْسَه دَن فَرِيَادِ
 وَمِيْدَر كَلِيَه قَوْلَه تَعَالَى فَشَارِبُوْنَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيْمِ اَوَّلِ اَمْتِدَانِ
 كِه حِيْمِيْدَر اَنْدَن اِيچَه لَرَه سُوْسُر لَقْلَرِي دَاخِي بَدْتَر اَوْلَا اَنْدَن اَوْل
 حِيْمِيْمَك صُوِيْن ثُوْبِيَه اَسِيْدُر كِه هِيچ اَنْدَن اَسِي سَنَه اَوْلِيَه
 قَوْلَه تَعَالَى هَذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّيْنِ وَطَعَامُنَا لِي وَشَرَابُنَا لِي

اَوَّل اِيْرِيْن

اُولَئِكَ يَرْمُقَدْنَ اُولَئِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى تَسْقَى مِنْ عَيْنِ اِنِيَّةٍ
 اِرْمَقَلِرِي تَكْرِي خَشْمَنْدَنْ جِيَقْرَمَشْدَنْ قَوْلُهُ تَعَالَى لَيْسَ
 لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيحٍ وَبُونَلَرِكْ طَعَامَلِرِي قَانْدَنْ وَاَبْرَكَنْ
 اُولَئِكَ بُونَلَرَكْ بِي دُورَه لَر دَاخِي بَدْتَرَاخِ اُولَه لَر وَاِيچَلِرِي صُورَلَقْدَنْ
 يِنَه صُورَادُق دِيُوْفَرِيَادْ اَيِدَه لَر زَبَانِيكْر وَاَرَه لَر اُول قِيَنَارْ
 حَمِيْد صُورِيْن بُونَلَرَكْ كُتُورَه لَر اِيچُورَه لَر اُول سَاعَتْ بُونَلَرَكْ
 بَغْرِ سَقَلِرِي اَشْغَه دُو كُولَه قَوْلُهُ تَعَالَى لَا يَذُوقُوْنَ فِيهَا
 بَرْدًا وَاَلْشَرَابَا الْاَحْمِيْمَا وَاَسَقَا قَبْرًا وَاَوْفَا قَا اِنَّهُمْ
 كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ حِسَابًا بُونَلَرَكْ بُونْدَنْ صُوقْ طَعَامْ يَدْرَمِيَه لَر
 الْاَحْمِيْمِ اِيْلَه غَسَاقْ يَدُورَه لَر بُونَلَرَكْ لَا يُوْجِزُ بُوْدَرْ لَهْمْ شَرَابْ
 مِنْ حَمِيْمٍ وَعَذَابُ الْاِيْمِ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ اُوْتُوْرَا النَّجِي
 يَا بَرَقُومْ اَعْلَا جِي صِفْتِيْن بِيَانْ اَيِدَرْ خَبْرَدَه شُوْبِلَه كَلَشْدَرْ
 يَنْغِيْرُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيِدَرْ طَا مُوَايِجْنَه بُونَلَرَكْ

طَعَامِي زَقَوْمٍ دُرِّ قَوْلُهُ تَعَالَى لَا كَلِمَ لَوْ أَنَّ مِنَ الشَّجَرِ مِنْ ذِقْوِمِ
 زَقَوْمِيهِ لَرَجَّ قَارِنَايُ رُومِيهِ وَمَوْسُز لِقَارِي لَرَنَّهُ زِيَادَهُ وَلَكِ
 وَرَاحِي طَامُو اِجْنَدَه بِرَجَائِزِ كُورْدَمَ اُولِ جَائِرِكِ اِجْنَدَه كُورْدَمِ
 كِشِيخِ اَغَاجِي كِي اُولِ اَغَاجِكِ بِمِشَلِي وَارَايِدِي اَغَوِي بَكْرُزِ اَصَلِ
 هُمِ اَغُورْدَنُورِ وَزَقَوْمُ دُنُورِ خَبْرَدَه شُوَيْلَه كَلِشْدَرِكِه بِنَغْبَرِ صِلِي
 اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدِرِكِمِ قِيَامَتِ كُونِنْدَه كَا فِرْلَه وَمِنَا فِقْرَه
 قَرَشُو اَوْدِجِي بِجَاغِرِوَبِ كَلَه اَيْدَه كِمِ يَا مُؤْمِنِيَرُ وَمَوْحِدِي لَرِ
 يَا صَادِقِ قَرْمَاوَلِكِ يُولْمَدَن دِيَه اَنَلَرِ دَاخِي بُو سُو زِي اَشِي جِي كِ
 صَاوَلِي وَيَرَه لَرِ اَوْدِكَلَه قَبْلِيَه كَا فِرْلِي قَوْلُهُ تَعَالَى اُولَئِكَ
 اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ بُونَزَارِدَه اَلَا بَا زَطَامُو اَهْلِي
 اُولَا لَرِ شُوَيْلَه قَلَه لَرِ قَوْلُهُ تَعَالَى لَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ هِيَجِ
 نُونَرَه شَفَاعَتِ اُولِيَه قَوْلُهُ تَعَالَى وَلَا يُخَذُّ مِنْهَا عَدْلٌ
 دَاخِي بُونَزَارَه يَار دِي جِي اُولِيَه خَبْرَدَه شُوَيْلَه كَلِشْدَرِكِه اَمِيرِ

المؤمنين

الْمُؤْمِنِينَ عَلَى كَرَمِ اللَّهِ وَجْهَهُ أَيُّدُرُ رَسُولَ اللَّهِ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ ذَنْ صُورِ دُرِّكُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ جُمْلَهُ دَنْ أَوْ لَوْ مُصِيبَتْ
 قَفْسِي دُرِّ دِيمِ دُونِي رَسُولَ حَضْرَتِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 أَيُّدِي كَيْهَ يَا عَلِيَّ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ يَعْنِي بِرَقُولِي إِلَيْهِ
 تَلَحُّقَ تَعَالَى حَضْرَتِهِ قِيَامَتْ كُونِي دَهْ بَغَايَتْ كُنَا هَكَذَا
 بُولُنْسَه دَخِي أَوْلَ قَوْلِي طَامُورِ يُوْرَسَه أَنْدَنْ أَوْلُومُصِيبَتْ
 أَوْلِيَهَ يَا عَلِيَّ دِي دِي خَبْرَه شُونِيَهَ كَلِشْدُرِكُمْ طَامُوقِوسِنْدَه
 يَا زِيَادُورِكُمْ هَمَزُورِ جَوَانْمَزْدَرَسَا كَرَمِيَهَ لَرِ خَبْرَه يُو
 كَلِشْدُرِكُمْ طَامُوقَلَارِكْ بُوِي شُولَقَدَرِ بُوِيكْ أَوْلَا كَمِ بَرِيغَرِنْدَنْ
 بَرِيغَرِنِيَهَ فَرَقِ يِلَقِ بُولِ أَوْلَهَ وَبَاشْتَرِي أَحَدُ طَاغَنِيَهَ
 أَوْلَهَ وَصَاحِدِي جَرِي كَبِي أَوْلَهَ وَيُوْرَلِي قَبْعَرَه وَكُوْرَلِي
 جُوْقُوْرَا أَوْلَهَ قَوْلَه تَعَالَى تَلَفْخُ وَجُوْهَهْمُ النَّارِ وَهَمْ
 فِيهَا كَالْحُونَ الَّذِي وَأَيْقَرِي زَنْجِيْرُ أَوْلَهَ وَطُوْنَلَرِي

قَطْرَانِ اُولَه وَدَكْمَه بَرطَا مُوَلْعَا كُورَه سِنَاكَ دَرِيسِي قِرُق قَات
 اُولَه وَدَكْمَه دَرِيسِنَاكَ رَا لَعِي قِرُق قَرِش اُولَه اَرَا لَعِنَه طُولُو
 عَقْرَب وَيَلَان وَجِيَان اُولَه وَيِدَكْرِي طَعَام زَقَوْم وَشَرَابِي
 حَمِي اُولَه وَيَوْلِدَا شَرِي دِيُولُو وَجِنَا اُولَه وَدَلخِي زَارِي
 لَقْرِي كَمِشَه اَشِيدُو بَا سِرَكِيَه يِرَلِي بَعَايَت طَارَا اُولَه وَعَدَابِي
 وَارَدِفَه طَوْرَه يِرَلِي اودُوقَان وَايِرِي اُولَا بُونَا كِي كِي سِنَه
 لَرَك اِيچِنَدَه قَلَه لَرَتَلِي اودُودَن يَانْمِش اُولَه وَبَعْرَسَقَلِي حَمِي
 وَزَقَوْم دَن پَارَه پَارَه اُولَه يِدَكْرِي نَجَه قَارَنَلِي طَوْنِيَه وَصَوْرَه
 لَقْرِي اَز تَدُوْرَه قَرَا كُوْلُقَدَه قَلَه لَرَه كَرَا اِيْدِنَاق كُوْرَمِيَلَر
 زِنَدَه اُولَا كَرِي قُوْرَتَلِي لَرَا يِرَدُوْرَمِيُوْب اَغْلَشَه لَر قُوْرَجَه لَرِي
 جَاغْرِي شَه لَر وَايِي بَرَمَ ضَعِيْف لَعْنَه دِيَه لَر وَيَكِيْدَلِي جَغْرِي شَلَر
 وَايِي بَرَمَ يَكِيْد لَعْنَه وَعُوْرَتَلِي جَغْرِي شَلَر وَايِي بَرَمَ اُوچْمَقَدَلَر
 مَخْرُوْم قَالِدُق وَطَامُوْر كَرِفَتَا زَاوُلْدُق اودُوتِمْرِي ياقِدِي

اَكِي بَرِدَه مَوْقُوفٌ اَوْ لَا خَلِيقٌ دَوْرَتْ بَرِدَه صُورِبِ صَوْمَقْلُقُ
 اَوْ لَا هَمْرِكُمْ مَوْمِنٌ وَمَوْحِدٌ دُرُصُورِ سِرْحَابِ سِرْمَقْرَه سِنْدُ
 قَوْجِقُ طَغْرِي اَوْجِمَاغَه وَاَرَه كِبِرْ هَمْرِكُمْ مَنَافِقْدُرُ وَعَايِي
 اَللّٰى يَبِيكُ يَسِيْلُ بَانِي اُجُوقُ وَيَا لَيْلِنِ اَيَا قِ اَبْجُ مَوْصُوسُ طُرْبِرِي
 يَا سَتَا نَوْبُ قِيَامَتْ كُوْنِي اَسِيْلَغِنْدَه قَالَه اَللّٰى يَبِيكُ يَسِيْلِنِ
 صَكْرَه طَا مَوْيَرِكِي اَرُوْنِ سَكْرِي اَبْتُ نَعْبَانِ يَابِ جَفْدُ وِعِي
 صِفَتِنِ بِيَا نَا اَيِدُ زَخْبَرْدَه شُوْبِيَه كَلْمَشْدَرِكَه بِنَعْبَرُ صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيِدُرْ يَا اَبَا هَرِيْرَةَ نَعْبَانْدَنِ بَرِيْلِ جِيْقَه اَوْلِيَكُ
 اَدِي نَعْبَانِ اَوْلَه وَاَوْلُ وَقْتِنِ حَقِ نَعْبَانِ كُوْنَشَه اَمْرَايِدَه
 اَشْغَه بَرَسْكَو بُوِي بَرْدَنِ يُوْقُرُو اَوْلَه طَوْرَه تَا كُمْ مَنَافِقْلَرِكُ
 بِيْنِي قُرْآنِ قِيْتَرِكِي قِيْتَا اَيِجِقْ جِقْرُ حَقِيْرَه وَمَنَافِقْلَرُ
 اَوْلُ كُوْنَكُ هِيْتَبْتِنْدَنِ اَوْلَقْدَزْ دَرَلِيَه لُوْكُرْ بَرِيْجَه لُوْكُرْ دَرِي
 دَرِيْنَه دَكْنِ جِيْقَه وَبَرِيْجَه لُوْكُرْ دَرِي بَاشْنَدَنِ اَشْرُو اَوْلَه

هر برکتی یاز قلوب یاز وعی قدری عذاب و اشکجه چکه لر بو کینغوری کتوره

اون طقوزنجی باب منبر لوصفین بیان ایدر خبرده شوئله
 گلشد زکه یوز بیک و دایخی یکر می دورت بیک منبر کتوره لر
 و بزیم پیغیر میزک منبری قول نیا قوتدن اوله باشنده تاج

والله اعلم

وَالكِنْدَةَ حَلَّةً وَالنِّدَاءَ قَهْجِي وَبُرَاقَهُ يَمْشِي أَوْلَاهُ وَحَضْرَتِ ابْنِ بَكْرِ

الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بِرَاقَهُ بِنْتِ صَاغِ يَأْتِيهِ يورُوبَهُ وَحَضْرَتِ
عُمَرَ ابْنِ بَرَاءَةَ بَنُو بَصُولِ يَأْتِيهِ يورُوبَهُ وَحَضْرَتِ عُمَرَ

دَلْحِي مُشْكِدَنْ بَرَاقَهٗ نَبُوْبٍ وَرَسُوْلِكَ عَمَلِيْنَ كُوْرُبٍ اَوْ كَجِهٖ يُوْرِيْ
 وَقُوْبِيْغَايْرِ لِرَبِّرْمِ بِيْغَمِيْرِيْمِزَهٗ سَلَامَهٗ كَلَهٗ لَزِيْ كَرِيْمِيْجِيْ بَابِ
 طَا مُوصَفَتْرِ نَبِيَّانِ اَيْدِيْ خَبْرَدَهٗ شُوْبِيْلَهٗ كَلَشْدُرْ كَهٗ بِيْغَايْرِ صِلِيْ
 اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدِيْ يَا اَبَا هِيْرَةَ تَكْرِيْ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى
 اَمْرًا اَيْلِيْهٖ طَا مُوْبِيْهٖ اِقِيَامَتِ خَلْقِيْ جَمْعِ اَيْلِيْهٖ اَوَّلِيْهٖ اَيْلِيْ
 لَرَكِيْ سَاهِرَهٗ دِيْرَلِرْ اَلْاَسَاهِرَهٗ يَعْنِيْ سَاهِرَهٗ بِاَكْ دِيْ
 اَوَّلُوْرٍ اَكَا اَنُوْجُوْنِ كَلَهٗ دِيْرَلِرْ كَهٗ اَوَّلِيْ يَزِدَهٗ هَرْ كَرِيْ يَزُوْقَلْدِيْ
 خَبْرَدَهٗ شُوْبِيْلَهٗ كَلَشْدُرْ كَهٗ اَوَّلِيْهٖ عَجِيْبِيْنَ دَلْحِيْ دِيْرَلِرْ زِيْرَا كِيْمِ
 كُوْمَشْدَنْ اَقْدَرُوْ كُوْمَشْ كِيْمِ بِالْقُرْ اَمَّا اَوَّلِيْ بَرْتَكْرِيْ تَعَالٰى دَنْ
 فُوْرِيْ حَلَلْ كَهٗ بَرِيْدِيْ مُنَافِقَهٗ وَكَافِرْلَرِ اَوَّلِيْهٖ بِاَضْمِيْهٗ لَزِيْ
 اَوَّلِ كُوْنِ عَجِيْبِيْ كَشِيْهٗ قِيْمَهٗ اَوَّلَهٗ جُوْمُوْرِيْ سِيْدِيْ
 نَاضِرْ اِلَى بَرِيْهَا نَاضِرْ وَقِيَامَتِ اَوَّلِ كُوْنْدُرْ كَهٗ حُوْحَقَهٗ كَهٗ
 سَتَهٗ كَرُوْمَانْدَهٗ يَادْقَلْدِيْ اَلْحَاقَّةُ مَا لَالْحَاقَّةُ وَمَا اَدْرِيْكَ

مَا الْحَقَّةُ بِلُورِي سُونَ بِي مُحَمَّدٍ أَوْ لِحَقِّ حَقِّهِ دَكْدُو كِي نَه كُونْدُر
 نَتِه كِه قُرْآنْدِه يَادِ قَلْدِي كَذَبَتْ تَمُورُ وَعَادُ بِالْقَارِعَةِ عَادُ
 قُوْنِي قِيَامَتْ يَا لَانْدُر دِي دِكَلِي جِرَاسِن بُولَه لَرْنَتِه كِه قُرْآنْدِه
 يَادِ قَلْدِي يَوْمَئِذٍ مَخْدَرْتُ إِجْبَارَهَا هَرِ كَشْتِي كِه نَه اَشْدِي يُوْرُ
 وَيَا وَزْدَن جِرَاسِن بُولَه نَتِه كِه قُرْآنْدِه يَادِ قَلْدِي يَا نَرَبَّكَ
 اَوْحِي لَهَا وَدِخِي اِيْدِكَلِي بُولَه لَرْنَتِه كِه قُرْآنْدِه سِيُوْرِي
 نَسِي السَّمَاءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا وَاوَّلَ كُونِ كُوْكَرِ پَارَه پَارَه
 اُولَه نَتِه كِه قُرْآنْدِه سِيُوْرِي فَكَانَتْ وَزْدَةً كَالْبَحْرِ وَاوَّلَ كُونِ
 خَلِقِ نُوْحًا لَدُنْ حَالِه دُونِ كُرْ وِكَبْرِي بِرَسَاعَتِ قَبْقَرِه وَبِسَا
 صَبْرُوْ اُولَه نَتِه كِه قُرْآنْدِه سِيُوْرِي اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ
 قِيَامَتْ وَاقِعَه سِنْدَن كُوْكَرِ پَارَه پَارَه اُولَه نَتِه كِه قُرْآنْدِه سِيُوْرِي
 وَمَا هُوَ عَنْهَا اِيْمَانِيْنَ بِي مُحَمَّدٍ بِلُورِ مِسْنِ اَوَّلَ كُونِ نَه كُونْدُر
 اَوَّلَ كُونِ بُو كُونْدُر كِه حَقِّ تَعَالِي قُرْآنْدِه يَادِ قَلْدِي يَوْمَ لَا تَمْلِكُ

نَفْسٍ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ وَأَوَّلُ كُونٍ بِهِ كَسَنَهُ

كَسَنَهُ نَكَ فَوَيَا يَدِيهِ يَتِيمَهُ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا
 لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا • أَوَّلُ وَقْتِ
 جِبْرَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ جُمْلَةً فَرِشْتَه لِرَبِّهِ صَفِّ صَفِّ طُورِ مَشْرِ

اُوله لَر **يَكُونِي بِرَجْبِي بَابِ مَحْشَرِ صِفَتِن بَيَانِ اَيْدَر** خَبَرْدَه سُؤْلَه
 كَلَشْدُزْ كِه يَنْغَيْرِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدُر **يَا اَبَا هُرَيْرَةَ**
 خَلَاتِقِ مَحْشَرِ يَرْيَه جَمْعِ اُولَا لَر بِيك يَسِيل اِيَاغِ اَوْسْتِنَه دُورَه
 صَاغْلِرْنَدَنْ وَصُولِ لَرْنَدَنْ اِسْتِي يَقَادُورَه **اَوَّلِ كُونِ عَرْشِ**
كَوْلَكِه سِنْدَنْ وَصَدَقَه كَوْلَكِه سِنْدَنْ غَيْرِي كَوْلَكِه اَوْلِيَه
وَدَخِي هَر كِه صَدَقِي كِه وَاعْتِقَادِ بَرْلَه لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ

ديسه عشر كوكبه سينده اوله وعاصي قولر اول كوكبه سترينه
 بيك سيل قله وبيك سيلدن صكره حق تعالى حضرت نازدن نداكله
 كم طامو لغني طامويه واوجما قلغني اوچماغه قوبه لر يك مچي ايجي
 باب ارميلر چركيه وكلبه بجزر وعي صفتن بيان ايدزنته كم
 قرانده يار قلدي القارعة مالقارعة وما ادرزيك مالقارعة
 بلور مسن بايحه قيامت نه كون اوله واول كون نه كوندركه
 يوم بيكون الناسك الفرائش المشووت وكون المسك
 كالعين المنفوش واول قيامت كونده خلايقه بر كوزر
 قرا كوكله قنليه واول كشي كم ابو عمل اشاش ايدى نور لو اوله
 قرا كوكله قورنوله اما اول كشي كم منافق صفتيه صفتن
 ايدى قرا كوكله قله اندن اول حالده ايكن طاسونك يار وري
 چيغه اول وري منافق لر نور صنه لر داخي شول كا ايجي
 كبي كم كچه كلور چراغه دوشينار لر وداخي شول كا ايجي

بِیْ دُرْکَنْدَرِ قِیَامَتِ اَحْوَالِ نَدَنِ اَوْ تَوْرِي نَتِهْ کِهْ قُرْآنْدَهْ بِيورِي

هِي يَوْمِ شِدْ وَا هِيَّةِ اَوْلْ كُونِ قَتِي قِيغُولُو اَوْلَا كَرْنَتِهْ كِهْ قُرْآنْدَهْ
يَا ذِ قَلْدِي اَلْمَلِكِ عَلِي اَرْجَانِهَا فَوْشْتَهْ لَجِي رِي شَهْ لَو اَيْدِهْ لَزِي كِهْ

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْصَارِ السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ فَافْعَلُوا فِيهَا وَلَا تُطِعُوا أُولَئِكَ وَلَا كُنْزًا مَلَكُوتًا
 أَشَدَّ بَعْثًا أَمْدِي فَاجْعَلْ كَوَكْرًا بُوْحَقَارِنِيهِ قُوْر تُوْلَه بِلُوْرِي سُر
 كُوْرَه لَمْ ذِيَه لُر كِرْمِي وَ مَجِي بَاب صَا فَرَضَقْتَن بِيَان اِيْدُر
 خَبْرَه شُوْبِيَه كَلِشْدُرْ كِه بِنَغْبِرْ صَلِّي اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِيْدُر
 يَا أَبَاهُ هِيْرَه اَوْل كُوْن جَمَلَه خَلِيفِ اِيْ كِي يُوْزِي كِرْمِي صَف
 اَوْلَا كُر سَكْسَن صَفِي بِنْدَمْتُمْ اَوْلَه يُوْزِي قُوْرِي صَف
 فَلَان بِنَغْبِرْ لُرْ كُ صَفِي اَوْلَه نَتَه كِم قُرَانْدَه يَاد قَلْدِي
 يَوْمَ يَقُوْمُ الرُّوْحُ وَ الْمَلَاِكَةُ صَفَا لَا يَتِيْكَلُوْنَ اَنْدَن
 فَرِشْتَه لُرْ صَف دُوْتَه لُرْ تَا كِم مَشْرِ قِدَن مَغْبِرْ دِكْن وَ قَا فِدَن
 قَا فِه دِكْن يَدِي قَا نْت كُوْ كُ فَرِشْتَه لُرِي يَدِي صَفَا اَوْلَا كُر
 اَنْدَن صُكْرَه اَوْل فَرِشْتَه لُرْ كِيْم تَهْلِيْل اِيْدُر لُرْ ذِي اَنْلُرْ دَا حِي بَر
 دُوْتَه لُرْ وَاوَل فَرِشْتَه لُرْ كِم نَسِيْم اِيْدُر لُرْ ذِي اَنْلُرْ دَا حِي

بِرْصَفِ دُوتَه لَر • وَاوُلِ فَرِشْتَه لَر كَم تَكِينِز ايدِر لَر دِي اَنلَر دِي

بِرْصَفِ دُوتَه لَر • وَاوُلِ فَرِشْتَه لَر كَم تَدِينِز ايدِر لَر دِي اَنلَر دِي
 بِرْصَافِ دُوتَه لَر • وَاوُلِ فَرِشْتَه لَر كَم رُكُوعِ ايدِر لَر دِي اَنلَر

دخی برصف دوته لر و اول فرشته لر که سجود اید ز لر دی
 برصف دوته لر و عشر کوردن فرشته لر سکر فرشته لر
 نته کم قراند یازقلدی و مجمل عرش ربک فو قهت یومشد
 ثانیة بوجمله خلائق اوین بش بیک سیل برطاع اوزرنده
 طوره لر بر ایغی اوزرنده نته کم قراند یازقلدی لایتمون
 الامن اذن که الرحمن و قال صوابا هج کشفه نکه سوبلکه محلی
 اولیه مکر عالم لر و یا پیغمبر لر شفاعت استیکل یا محمد دینه
 الله اعلم کبری و فرزند محی باب کز صفت بیان اید ز خبرده
 شوبله کلشدر که پیغمبر صلی الله علیه و سلم ایدر که
 یا ابا هریره اول کون عرش کولکه سیند کرسیلر قوره لر و
 بر نوزدن کرسی بنویمچون قوره لر و اوج کرسی بنم ضاع
 یا منده قوره لر و اوج کرسی صول یا منده قوره لر و اوج
 کرسی او کند قوره لر و اول اوج کرسی که صاع یا منده قوریلو

اول فرشته

أَوَّلُ كُرْسِيٍّ أَدَمَ يَغْبِرُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَوْ تَوْرَهُ

وَإِيحْيَى كُرْسِيٍّ إِبْرَاهِيمَ يَغْبِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوْ تَوْرَهُ
 وَأَوْجِبِي كُرْسِيٍّ زَكَرِيَّا يَغْبِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوْ تَوْرَهُ

وَأَوَّلُ أَوْجٍ كَرِيمٍ كَيْ صَوْلَ يَأْمَنُ قُرُورُ لُودُرُ • أَوَّلُ كَرِيمٍ
 حَضْرَتِ ابْنِ بَكْرِ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَوْ تَوْرَهُ الْبَنِي كَرِيمٍ
 حَضْرَتِ عَمْرِ بْنِ الْخَطَّابِ أَوْ تَوْرَهُ وَأَوْجِي كَرِيمٍ حَضْرَتِ
 إِبْرَاهِيمَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ أَوْ تَوْرَهُ لَرُ وَأَوَّلُ كَرِيمٍ كَرِيمٍ
 رُودُرُ أَوَّلُ كَرِيمٍ عَيْسَى بَعْدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوْ تَوْرَهُ
 الْبَنِي كَرِيمٍ حَضْرَتِ هَمَّانِ أَوْ تَوْرَهُ أَوْجِي كَرِيمٍ حَضْرَتِ
 كَرِيمٍ وَاللَّهُ وَجْهَهُ أَوْ تَوْرَهُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِكَيْ بَشِيحٍ
 صِفَتَيْنِ بَيَانِ أَيْدُرُ خَبْرَهُ شَوْلِيَهُ كَلِمَتُهُ بَعْدَ حَضْرَتِ
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيْدُرُ يَا أَبَاهُ رِيَهُ أَوَّلُ كَرِيمٍ بَنِي أَوَّلِ
 وَلَهُ أَوَّلِي عِلْمِ حَضْرَتِ ابْنِ بَكْرِ النَّدَى أَوْلَهُ الْبَنِي عِلْمِ
 عَمْرٍ النَّدَى أَوْلَهُ أَوْجِي عِلْمِ حَضْرَتِ عَمْرٍ النَّدَى
 وَلَهُ دُرُوبِي عِلْمِ حَضْرَتِ عَلِيِّ النَّدَى أَوْلَهُ بَشِيحِ عِلْمِ حَضْرَتِ
 عَزَّ النَّدَى أَوْلَهُ النَّبِيِّ عِلْمِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ النَّدَى أَوْلَهُ

يَدْبِجِي عَلِمَ حَضْرَتِ بِلَالِ النَّدَا أَوْلَهُ سَكُونِي عَلِمَ حَضْرَتِ حَمْرَه

النَّدَا أَوْلَهُ طَقُورِي عَلِمَ حَضْرَتِ أَبُو الدَّرْدَاءِ النَّدَا أَوْلَهُ

اَوْخِي عَلَّمْ خَضِرَ ابُو ذَرِّ الْغَفَّارِي النَّدَّ اَوْلَهٗ وَدَعَا تَقْدِيرَ
 خَضِرَتِ اَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ طُوْتِدُوْعِي عَلَّمِ النَّدَّ
 اَوْلَهٗ لَرَّ وَطَغْرِي سُوَيْلِي لَرَّ اَوْلَهٗ لَرَّ وَخَضِرَتِ طُوْتِدُوْعِي
 عَلَّمِ النَّدَّ اَدْبُو كَشِيْلَرَّ اَوْلَهٗ لَرَّ وَخَضِرَتِ عَمَّانِ طُوْتِدُوْعِي
 عَلَّمِ النَّدَّ حِيَا لُو كَشِيْلَرَّ اَوْلَهٗ وَخَضِرَتِ عَلِ طُوْتِدُوْعِي
 عَلَّمِ النَّدَّ جُوْمَرُ كَشِيْلَرَّ اَوْلَهٗ وَمَعَاذِ بِنِجَلِ طُوْتِدُوْعِي
 عَلَّمِ النَّدَّ عَالِدَرَّ اَوْلَهٗ لَرَّ وَبِلَالِ حَبَشِي عَلِي النَّدَّ مُوْتِدُوْعِي
 اَوْلَا لَرَّ وَحَمْنِ طُوْتِدُوْعِي عَلَّمِ النَّدَّ زَاهِدَرَّ اَوْلَهٗ وَابُو
 زَرِغْفَارِي طُوْتِدُوْعِي عَلَّمِ النَّدَّ دَرُّ وَنِيْشَلَرَّ اَوْلَهٗ رِيْب
 النَّبِيْ بَابِ طَامُوْطُوْرَ اَجُوْ يَصْفِيْنَ بِيَا نِ اَيْدُرَّ خَبْرَدَهٗ سُوَيْلَهٗ
 كَلِشْدَرَكِهٖ يَغْبِرُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدِرَّ يَا اَبَا هَمِيْرَهٗ
 بِاِكْلِ كِرْمِيْدِيْ وَحَمَّاقِ كُوْكَرْدَنْ يُوْقُوْدُرَّ وَطَامُوْبِيْدِي
 قَاتِ بَرْدَنْ اَشْعَهٗ دَرُّ قِيَامَتِ كُوْنِنْدَهٗ حُوْسُبْحَانَهٗ وَتَعَالَى

نته که قرآنده یاد قلدی بقول الانسان ^{سبحان} ^{مفسر}
 اول کون قرنداش قرنداشدن قجه • انا اول غلندن و قیرندن
 قجه یوم یقیر المرمین اخییه و امیه و اسیه و صاحبته و بنیه
 کمال امری منه یومئذ شان یغنیه و اول کافر لره
 انجد دشوار لقلرا اول لکه بر یوزی طلو مال اولسه جمیع مال
 و برسه لز قور تولام دیو چاره اولمیه علی الکافین غیر
 سیر و اول کون کور باره باره اوله کور فرشته لره
 یره اینده لز قمولری چپلق اول لرمقبره اولر کند دوره لز
 اول منادی فرشته می چاغره • یا ترا زو فرشته لری ترا زی
 قورک • و یا صراط فرشته لری صراطی کورک • و یا مالک
 طامونی قزردیه • و یا رضوان او چاغی بزه کل دیه اندن
 خلایق جمله بر کز دن او چاغه وار مق قیغوسینه دوشه لز
 یوز لانون بر کا کیده لوسر کشته و حیران و دی چاره اول لره

العیادِ اللهُ مِنْ شَرِّ ذَلِكَ أَوْنٍ يَدِيحِي بَابٍ يَوْمَ تَبْرَدُ صُورِي
حَسَابٍ وَيَزْمَكُ صِفَتِنِ بَيَانٍ أَيْدٍ خَيْرُ زَهْ شُونِيَهْ كَلِشْدَرِكِهْ

ابن طَالِبٍ أَوْ غَلَّابٍ أَدْنَى كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ أَيْدِرِكُ قِيَامَتِ كُونِدَهْ

عَذَابُهُمْ حُدُودَ أَشْدَى دِيُوبٍ فَرِيَا رَايْدُ رَلُّرُ وَقَبْرِ لَرِي دَلْحِي
 چَاغْرِ شِنَه لَرُ وَاغْلَشَه لَرُ اَنَا لَرِينَه وَاَنَا لَرِينَه قَرَشُودُ رُوبُ زَارِي
 قِلَارُ رُودُ وَاَنَه لَرُ بَرِينَه جَوَابُ وِيرَه لَرُ كَمَ كَنَدُ وَاَعْدَا بَلَرُ مَرَه
 چَا رَه بُولَا مَرُ زَسَنَه نَه چَا رَه قِلَا لَمُ دِيَه لَرُ بُونَلَرُكُ وَاَزِيرُ لَرِي
 فِرْعَوْنُ وَاَهَامَانُ اُولَه سَا لَرُ لَرِي شَيْطَانُ عَلَيْهِ اللَعْنَه
 اُولَه حَرِينَه دَا رَلَرِي مَالِكُ اُولَه بُونَلَرُ تَكْرِيكَ خَشْمَتَه اُولَه لَرُ
 وَاَدْحِي بِيَكُ سِيَلُ تَكْرِيَه يَلْوَارَه لَرُ اَيْدَه لَرُكُمُ اَي بَارُ خَدَابَرُمُ عَدَابُ
 لَرُ مَرِي بُونَلَرُ بَارِي بِيَكُ سِيَلُ مَرُ بَرُ بَرُ بَرُ بَرُ بَرُ بَرُ بَرُ بَرُ بَرُ
 يَمُورُ نِيغَارُ صَنَا لَرُ اَخْرَاوُلُ بَلُوتَدَنُ طَا شَرُ وَاوَدِيغَه قَوْلَه
 قَالِي قَالَا اَدْخُلُوا فِي اُحْمِمٍ فَدَخَلْتُمْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْاِنْسِ
 وَالْجِنِّ فَرِشْتَه لَرُ اَيْدَه لَرُكُمُ بُولَدَا شَكْرُ دِيُولُ وَاَبَرُ بَرُ اَيْدِي اَمْدِي
 عَذَابُ لَرِي دَلْحِي بَلَه كُورُكُ دِيَه لَرُ قَوْلَه نَعَسَا لِي يَوْمَ حُمِي عَلَيْهَا
 فِي نَارِ جَهَنَّمَ طَا مَوَا بِيْنَه سُوْرُو وِيَه لَرُ يُوْرُ لَرِي بَلُوْرُ سَرَايْدَه

قَوْلُهُ تَعَالَى مَا سَأَلَ كَيْفَ فِي سَقَرٍ بُونِلَرِهْ صُورَهْ كِهْ سِرْكَ دُنْيَا دِهْ
 نَهْ فِعْلَكِرْ وَارَايْدِي كِهْ بُونِكْ كِي عِدَا بِلَرِهْ كِرْفَتَا زَاوَلْدُو كُو زَا
 قَوْلُهُ تَعَالَى قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَلَمْ نَكُنْ نَطْعُ
 الْمُسْلِمِينَ دِيَهْ لِرِكِيْمِ بَرْمَنَانِ قَامِرْ دُقْ وَرِخِي مَسْكِينَلَرِهْ طَعَامِ
 وَيَرْمَزْدَكْ دِيَهْ لِرْ قَوْلُهُ تَعَالَى وَكُنَّا خَوْضًا مَعَ الْحَارِثِيِّينَ
 عَيْبِ سُو بِلَرْدَكْ دِيَهْ لِرْ قَوْلُهُ تَعَالَى وَكُنَّا كَذِبًا بِيَوْمِ
 الَّذِينَ قِيَامَتَهُ بِلَانِ سُو بِلَرْدَكْ قَوْلُهُ تَعَالَى تَصَلَّى نَارًا
 حَامِيَةً فَرِشْتَهْ لِرْ بُونِلَرِهْ قِيَتَا زَا قُورْشُونِ اِيْجُورَهْ لِرْ قَوْلُهُ
 تَعَالَى لِيُنْبِذَنَّ فِي الْحُطَّةِ بُونِلَرِي حُطْمَهْ طَا مُوسِيَهْ اَنَّهُ لِرْ
 قَوْلُهُ تَعَالَى وَمَا اَدْرَاكَ مَا الْحُطَّةُ وَاوَّلُ حُطْمَهْ طَا مُوسِيَهْ بُونِلَرِ
 اِبْلَهْ طُو لِدُورَهْ قَوْلُهُ تَعَالَى اِنَّا رَأَيْنَا لِلَّهِ الْمَوْقِدَ الَّذِي هُوَ تَعَالَى
 خَشْمَتَهْ قُورْدَرِ مَشْدُرْ وَاوَّلُ وِدِيَلَهْ قَوْلُهُ تَعَالَى تَطَّلَعَ عِبْرًا
 الْاَنْبِيَاءَ اَنْلَرُكِي بُوْرْ كَلَرِيْنِ بَا قَهْ لِرْ قَوْلُهُ تَعَالَى اِنهَا عَلَيْهِمْ

مُوصَدَةٌ طَامُونُكَ زَحْمَتِ رَبِّنَا أَوْلَاكَ قَوْلُهُ تَعَالَى فِي عَمِيدٍ
 مَحْدَرَةٍ وَأَوْدَدَنْ أَيْرِيَاوُزْ بُونُكَ أَرْقَهْ لَرِينَهْ قَوْلُهُ تَعَالَى يَوْمَ

نَقُولُ لَجَهَنَّمَ هَلْ امْتَلَأَتْ وَقَوْلُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ يَا رَبِّ قِيَامَتِ

كُونِنْدَه حَقِّ تَعَالَى طَا مَوْيَه صُورَه كَم بَا طَا مَوْ طُولِدِ كَمِي وَ لَخِي طَلُو
 اَيْدَه كَم يَارِبِ هَلْ مَن مَزِيدِ دِيَه خَبْرَه شُوبَلَه كَلَشْدَرِكَم بِيغِي
 صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدَرِكَم قِيَامَتِ كُونِنْدَه اَوْجِ دُورَلُو
 كَسِيَه قَتِي عَذَابِ اُولَه اَوَّلِ اُولَانَه كَم يَاوُز عَوْرَتِ اَوْنَدَه طُوتَه
 وَ نَا حَقِي بِرِ عَوْرَتِنَه طَلَا قِ وَيَرِ اَي كَمِي خَضَمَلَرْدَن دُوسْتَانِي
 كَسِيَه اَوْ حَقِي سُو حِي اَي چِنَار تُو بَر سَزَا وِلَه لَر قَوْلَه تَعَالَى وَقَالَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَزْنَةُ جَهَنَّمُ اَدْعُو اَرْبَكُم يَخْفَفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ
 اَنْذَن صُكْرَه طَا مَوْ قَلَر نِيَك كَر طَا مَوْ قُوجِي اَرِنِيَه يِلْوَارَه لَر كَم بَرَم
 اَي چُون دُعَا قِيَا ك عَذَابُ مَر تَخْفِيْف اَوْ لَسُون دِيَه لَر طَا مَوْ قُوجِي اَرِنِيَه
 بُونَلَر مَر جَوَابِ وَيَر مِيَه لَر نِي شَن سِي لَدَن صُكْرَه جَوَابِ وَيَرَه لَر كَم
 نَجَه بَر يِلْوَار سَر دِيَه لَر قَوْلَه تَعَالَى لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ
 اِنَّكُمْ مَّا كُنْتُمْ سِرْكَافُ لَر سَزَا اَبَدًا اِلَّا بَا دَ قَالِي سَر سَر دِيَه لَر وَ دِي خِي
 خَبْرَه كَلَشْدَرِكَم بِيغِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَيْدَرِكَم قِيَامَتِ

كو

كُونِيكَ بِرُكُونِ بَيْتِكَ يَلْبَسُهُ أَوْلَاهُ ۞ قَوْلُهُ تَعَالَى فِي يَوْمِهِ كَانَ
 مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ بُوْنُلُرْدَنْ مَدْرًا أَوْلِيْنَجَه دُونَهُ لَر
 أَوْجَقْ أَهْلِنَه يَلْوَارَه لَرَايْدَه لَرَكَمَه ۞ اِي اَوْجَقْ أَهْلِي أَوْلِيْدِي وَكَلَزْ
 يَحْبَلَزَنْ وَايْجِدُو كَلَزْ شَرَابَلَزَنْ بَرَه اِنْعَامِ اِيْدِك دِيَه لَر
 اَوْجَقْ أَهْلِي دِلْخِي اِيْدَه لَر اِنَّ اَللَّهَ حَرَمَهُمَا عَلَي الْكَافِرِيْنَ
 دِيَلَزْ تَكْرِي تَعَالَى سِرَه نَصِيْبَ اِيْتَمِيْدِي ۞ اَوْجَقْ يَحْبَلَزَنْ دَنْ
 نَصِيْبَ يُوْقَدَرْ سِرَه حَرَامِ اِيْدِي دِيَه لَر ۞ بُو كَرْتَ اَمْوَاهِلْ خُوْشَلَزْ
 اِيْدَه لَرَكَمَه ۞ قَوْلُهُ تَعَالَى سَوَاءٌ عَلَيْنَا اِجْرَعْنَا اَمْ صَبَرْنَا
 مَا لَنَا مِنْ مَّحِيضٍ بُو كَرَه بَلْدِك كَر كَسَه چَاغَرِ شِيْلَمْ كَر كَسَه
 دُوْرُوْشَلَمْ بَرَه چَاَرْ يُوْقُ اِيْمِيْشْ دِيَلَزْ ۞ دُوْنَه لَر بَيْتِكَ يِيْل دِيْخِي
 تَكْرِي تَبَارَكَ وَتَعَالَى يَلْوَارَه لَرَايْدَه لَرَكَمَه ۞ اِيْخْدَا قَوْلُهُ تَعَالَى
 رَبَّنَا اَخْرِجْنَا مِنْهَا فَاِنْ عُدْنَا فَاِنَّا ظَالِمُوْنَ اِيْدَه لَرَكَمَه اِيْ بَار
 خْدَا بُو كُوْنُ بَرِي طَا مُوْدَنْ قُوْرُ تَرَعْل ۞ كِنَه دُنْيَا يَه وَارَه لَمْ اِيْرِقْ

يَارِزِقِ اشْكِيه لَمْ طَاعْتَدَنْ فَارِزِغِ اَوْلِيَا لَمْ دِيه لِرْ بِيكَ سِيْلَدَنْ
 صُكْرَه حَقِّ تَعَالَى جَوَابِ وِيْرَه كَمْ قَوْلُه تَعَالَى قَالَ اِحْسُوا
 فِيْهَا وَاَلَا تَكْلُمُوْنَ دِيه يَعْنِي اِيْرِقْ بَكَ جَوْرُكَ سُوْيَا كِ دِيه
 بُوْنَلَرِ شُوْنِي اَشِيْدِيْجَكْ شُوْلَقْدَرْ جَاغْرِ شِيْه لِرْ كَمْ اَوَا زَلَرِيْ خِرِيْنِ اَوْلَه
 هِجْ فَايْدَه اَوْلِيَه اَمَّا مُحَمَّدٌ اَمِّيْ طُوْرْمِيْدِيْنِ بُوْمُبَارَكِ اسْمَلَرِيْ اَقِيْلَرْ
 يَا حَتَّانِ يَا دِيَّانِ يَا بَرْهَانَ يَا سُلْطَانَ يَا سُبْحَانَ يَا غَمْرَانَ
 دِيُوْزِكْرَايْدَه لِرْ دُوْنَه لِرْ كَا فِرْ لِرْ مُحَمَّدٌ اَمْتِنَه اَيْدَه لِرْ بَرْخُوْدُ
 طَا مَوِيَه كَا فِرْ لِعَمْرُزَنْ اَوْتُوْرِيْ كِرْدِكْ سِرْ بَارِيْ خُوْنِ بُوْطَا مَوِيَه
 كِرْدِيْكَرْ مُحَمَّدٌ اَمِّيْ اَيْدَه لِرْ بَزْدَلِيْ بَدِجْتَاغَمْرُزَنْ اَوْتُوْرِيْ كِرْدِكْ
 طَا مَوِيَه دِيَه لِرْ مَا لِرْ زَكَانِ وِيْرَمِرْدِكْ وَنَمَازْ قَلَمِرْدِكْ
 رِيَا اَيْدِرْدِكْ وَفَاسِقْلِقْدَنْ خَالِيْ اَوْلَمِرْدِكْ وَحَرَامِيْاقْ
 سُوْرَزْدِكْ وَبِيْجِدْرِنَا قِيُوْرَزْدِكْ بَزْدَنْ اَشْغَه لِرِيْ
 اَوْشَنْدُرْدِكْ ظَلَمِ اَيْدِرْدِكْ بِيْخِيْلِقِ قِيُوْرَزْدِكْ تَكْبَلِكْ

بورد

ايدردك ديلر بونك كي برامز اشكره طلبانوردك ديه لر
 بارى اى عزيز لر محمد امينك وعند لري تمام اولجقار و عورت
 بوكردن ذره قدرنجه ايمان ايله كمتش اوله تمام بايز قارنجه
 ينه لر اكينه لر بوندن صكره حق تعالى كند و كمال
 لطفندن بونلك كوكلنه بوي محبت ويره كله لر ايديه لر كم لا اله
 الا الله محمد رسول الله كله سن كلز ايديه لر و جاغري شوب فرناذ
 ايديه لر كم يا محمد بز لري شفاعتكن ن محروم ايدوب اوندى كى
 زيه لر پيغمبر صلى الله عليه وسلم صحابه لر له جتند
 او توروزكن بونلك او ازين جهنم ريندن صحابه لر له اشتدو
 و دلخى رسول عليه السلام بونلك او ازين اشتدو كى شا
 تا جن باشندين كتوره حله لر ين چيقره ين براغه عرش الشنه وان
 يوز بيك فرشته صاغندك و يوز بيك فرشته صولندك و بود
 بيك فرشته ارينده و يوز بيك فرشته او كندك اوله اول

فَرِشْتَه لِرَبِّه پَنِيمَبْرُصَلِّي اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَرَشِ التَّنِينِ سَجْدَه
وَارَه هَنَدُ اَوْلِ سَاعَتِ هَاتِقِدَن اَوَزَكَلَه كِه يَا مُحَمَّدُ مَبَارَكُ

بَاشِكِي سَجْدَه دَن كُتُورِ كِلِ كِه حَاجَتِك رَوَاقِدِمُ دِيه رَسُوْلُ صَلِّي اللهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَلِخِي مَبَارَكُ بَاشِي سَجْدَه دَن كُتُورِ حَاجَتِ دَلِيه
كُنَا اَهْلُو امَّتِي بِكَافِشَلَه دِيه نِدَاكَلَه اَوْلَجِبَارِ عَالَمِ دُنِ كِه

يَا مُحَمَّدُ حَاجَتِكِي رَوَاقِدِمُ كُنَا اَهْلُو بِيْنِ عَفْوَا يَلَدِمُ بَاغِشَلَدِمُ وَا رِغَلِ
اَوْجَمَاغَه كُتُورِ كِلِ دِيه پَنِيمَبْرُصَلِّي اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَاجِنِ
بَاشِي نَه كِيه حَلَه لَرِيْنِ اَكْتَه كِيه كِه مَرِيْبَرِيْلَنَه قُوْشَنَه بَرَاقَه نَه

جَبْرَائِلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَوْ كِنَجَه وَا رَه طَا مَوْمَا لَكِنَه كَلَه لَرِيْمَالِكِ
دَلِخِي بُوْنَلَه قَرَشُوْكَلَه رُوْنَه مُحَمَّدُ مَصْطَفَى صَلِّي اللهُ عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ اَيْدِي كِه يَا مَالِكُ طَا مَوْدِيْنَدَه اَمْتَه وَا رِيْمِيْشِ كِلِ حَقِيْرِيْدِي
مَالِكِ دَلِخِي طَا مَوْبِرِ كِه اَرَا يَه بِيْكَ سِيْلِ بُوْلِيْمِيَه كَلَه اَيْدِي كِيه

بَارَسُوْلُ اللهِ بُوْنَجَه كِه اَرَادِمُ بُوْلَا مَدَمُ دِيه اَنْدَن رَسُوْلُ اللهِ

صلى الله

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اغْلَايَهُ سَجْدِيهِ وَارَاهُ أَيْدِيَهُ يَا رَبِّ سَعِيدِ
 يَا دِشَاهُ سَيْنِ أَنْ لَرَنْهَ يَزْدَهَ ايدُو كُنْ سَنَ يَكْرِكْ بِلُورِ سِنِ دِيهِ نِدَا
 كَلَهَ ايدَهَ كَرِ يَا مَالِكُ فُلَانُ طَبَقَهَ دَهَ فُلَانُ دَرَهَ دَهَ وَفُلَانُ قِيُو
 ايجنده دُرْدِيهِ دُونَ مَالِكِ طَعْرُو اَوْلِ اَرَا يَهَ اَسْتِيُو اَسْتِيُو
 نَا كَاهَ دَاخِي كُورَهَ كَمِ اَوَا زَكَاوُزْ وَا اِلَا بِيْجْ كُورَنْغْ اَوْلِ كَبْرِيْتِ
 قِيَا لَرِ بِيَهَ قِيَا مِشْ كُورَهَ لَرِي سِيَكْ پَارَهَ اَوْلِ مِشْ وَا اِلَا كَمِ چَشْتِيُو
 اَغْلَشُو رَزْ ايدَهَ لَرِ يَا مُحَمَّدُ بَرَهَ شَفَاعَتِ اَيْلَهَ دِيْلَرِ چَاغَرِ بِيْشَهَ لَرِ
 مَالِكُ بُونَلَرِي بُو حَالَهَ كُورَهَ چَاغَرَهَ نَظَرِ قِيَلَهَ نَا كَاهَ كُورَهَ
 طَا شَلَهَ قِيَا مِشْ پَرَا اَوْلِشْ دِيهِ كِيْمَلِ كِيْمِ اِيْمَانِي وَارَا يِسَهَ بَدَنَلَرِي
 بَتُونِ اَوْلَا تَكْرِيْنِيَكْ اَمْرِيْلَهَ زِيْرَا كِيْمُ حَقُّ سُبْحَانَهَ وَتَقَالِي
 حَضْرَتَلَرِي قَا دَرْدُرْ بُونَلَرِ بَتُونِ اَوْلُوبْ كِرُوَادَمْ اَوْلَهَ لَرِ چَوَلَكَه
 مَالِكُ بُونَلَرِي بَتُونِ اَوْلُدُوعْنِ كُورَهَ بَغَايْتِ سُونِيَهَ لَرِ بُونَلَرِي
 اَللهُ طَشْرَهَ چِقْمَرَهَ مُحَمَّدُ مُصْطَفِيٌّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَاتِنَه

كُتُورُهُ دُونَهُ مُحَمَّدٌ مُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بُونُلُرْدَن عُدُرْدُ
 دَلِيهِ عَيْبَلِكُ بْنُ سِرِّي كُورْمُدُمُ دِيهِ بُونُلُرْدَن اَيْدُهُ كَمِ يَا رَسُولَ
 اللَّهُ بِرُوقِ شُكْرٍ اَوَّلُ بَادِشَاهَلَرُ بَادِشَاهِنَه كَمِ كُورْمُوكُ وَخُوبُ
 جَمَالِنِي بَرَه كُوسْتَرْدِي دِيلُرْ الْاَبْنَه طَامُوعَدَا بِنْدَن كَا فِرْلُوكَا
 سُوْرِي دَاخِي زِيَادَه قَتْرُق اَيْدِي كِيْم كَا فِرْلُوكَا بَرَه اَيْنُزْ لُرْدِي
 اَوَّلُ مُحَمَّدِي كُورْمُوكَا سَبِيْنَه نَه شَفَاعَتِ اَيْلَدِي دِيرْ لُرْدِي بَرَه
 طَعْنَه وَيْرْ لُرْدِي بُو كَلِيْجِي يَرْ قَتِي خُورْ لِنُورْدُق دِيلُرْ دُونَهُ
 حَضْرَتِ رَسُوْلِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى كُتُورُ
 اَوَّلُ سِدْرَةُ الْمُنْتَهَى دَه بَرَا اَرْمَاقِ وَا زُرْدُ اَوَّلُ رِمْقَدِ بُونُلُرْدَن
 بُو يَه لُرْ اَوَّلُ كُودَه لَرِنِيْكَ يَا نَدُوْعِي قَرَه سِي وَجْرِي وَطَا مُوْنُوكَا
 قَقُوْلُرِي كُودَه لَرِنْدَن كِدْرَه وَيُوْرْ لُرِي اِيْكَ اُوْن رُوْرْدِي كَمِ
 اَوَّلَه وَا مَا هَبْرِنِيْكَ النِّسْنَه يَا زَلِيْشَن اَوَّلَه هُوْ اَوْلَادِ
 جَهْتِيْنِ عِتْقَاءِ الرَّحْمٰنِ يَعْنِي بُونُلُرْ طَامُوْلُق اَيْدِي

حق تعالی

حَقِّ تَعَالَى جَلَّ جَلَالُهُ بُونَلِرِي زَارَا ایلدِي دِيو بُونَلِرِي کُورَه لَر
 حُوریلر بُونَلِرکُ النِّسْبَه بُونَشَانِي کُورِجَک بُونَلِر دَن اُوزکَه لَر
 قَهه لَر بُوکُز بُونَلِر بُو حَالِي کُورِجَک عَارَلَنَه لَر ایدَه لَر کِه اِي بَرِي
 يِرَادَن پَادِشَاه جَمِيع زَمَت کِه چکَدک بُونَلِر اِيچُوندُر بُو حُورِيلَر
 يَزَدَن قَاجِدُو عِي بَرَه اُول زَمَتَدَن اَرْتِق اُولدِي دِيلَر دُون
 يِنْمَن صَکَلِي اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دُعَا قَهه دُعَا سِي مُسْتَجَاب
 اُولَه تَکْرِي تَعَالَى جَبْرَائِل کُوندُورَه کَلَه بُونَلِرکُ النِّسْبَه قَنَادِي
 صَغِيَه اُول يَزُو بُونَلِرکُ النِّسْبَه کِيدَه بُوکُز حُورِيلَر بُونَلِرَه
 کَلَه لَر صَاجُو لَر صَاحِبِ الرُّخُوش کَلَه يَکُوز اِي بَرَه کُور کَلَمَن اَر زُولَرِي
 دِيلَر بُو بُونَلِر نَبَه صَر مَشَلَر اُوچَمَق کُوشکَلَر نَبَه ايلتَه لَر
 شَاد لِقَلَر قِيلَه لَر مُشَرَف وَمَرْزِن اُولَه لَر ايدَه اِلَا بَاد
 اُوچَمَق اِيچِنْدَه قَهه لَر خَبَر دَه شُونِيَه کَلِش دَر کَم اُوچَاغَه
 صُور کِر نَبَه اُون بُو دُنِيَا جَه يَر اُولَه اِيچِنْدَه شَاد لِقَلَر ايدَه لَر

ايرق غصه و قغو كورميه لز اما كا فورا ابا ابا رطو
دبند قله لر حقميلز دون وكون انه تكري تعالى ييلوره لز
كه نه مشكل و دشوازا اشك صتا شدك ديه لز قوله تعالى
ليقض علينا ربك ديلز اندك صكره جواب كله ايد كه قوله
تعالى قال احسوا فيها ولا تكلمون يعني ايرق اولوك سيز
بواميدن سويلك بجا سزيم زحمتندن ايراق
وايزود وشد و كوز ايرق حمت يوقدر فاما حمت

وعذاب و اسانجه چوقدر سز بن

مدد قلازين ديه ابا ابا ابا

عذابله قله لر الحمد

الله

SONUÇ

Çalışmada minyatürlü *Ahvāl-i Kıyāmet* adlı eserin Berlin Staatsbibliothek Kütüphanesi'nde (BSB Ms. Or. Oct. 1596) bulunan nüshası esas alınmıştır. Çalışma yapılırken nüshada bulunan 62 varak transkribe edilmiş, ardından 16. yy. sonları ile 17. yy. başlarında istinsah edildiği düşünülen eser, Türkiye Türkçesine aktarılmıştır. Latinize edilen eserde Türkçe sözcüklerin varlığının Arapça ve Farsça sözcüklerin sayısına göre daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca eserin dil özelliklerinden ve eklerin ikili kullanımlarından yola çıkarak eserin Eski Anadolu Türkçesi ile Klasik Osmanlı Türkçesi arasında geçiş özelliğitaşdığı görülmüştür. Eser ayrıca kıyamet alametlerini açıklarken Kur'an-ı Kerim'den ayetleri tanık göstermesi yönünden de dinî bir nitelik taşımaktadır. Eserde yer alan minyatürler renkli ve canlı tasvirleriyle resim sanatı açısından da önem arz etmektedir.

Metnin transkripsiyonu yapılırken nüshanın dağınık varakları düzenlenmiş ve çeviri de bu düzenlenme göz önüne alınmıştır. Çeviri yapılırken sözlüklerden faydalanılarak muhtevadan uzaklaşmadan çevirinin yapılmasına gayret gösterilmiştir. Ayrıca metnin içerisinde yer alan ayet ve hadisler çeviriden sonra verilen "Arapça İbare Notları" kısmında Türkiye Türkçesine aktarılmıştır.

Bu metnin çevirisinin yapılmasındaki amaç, 21. yy. teknoloji çağı ve modern yaşamı içerisinde Türk insanının unutmaya başladığı bir yandan da merak ettiği kıyamet günü ve kıyamet alametlerini onlara hatırlatmak ve bu konuda bilgi sahibi olmasını sağlamaktır. Yüzyıllar önce kaleme alınan bu eser; Allah'ın emirlerine itaatin önemini, kıyamet gününü anlamakta hâlen bizlere ışık tutmaktadır.

Bu bağlamda yapılan çalışmanın bilim dünyasına faydalı olmasını temenni ederim.

KAYNAKLAR

- Clauson, Sir Gerard (1972), *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*, Oxford: Oxford University Press.
- Çanga, Mahmut (yayına hazırlayan) (2012), *Kur'an-ı Kerim Lügati İlavelerle Mu'cemü'l Müfehres*, Timaş Yayınları, İstanbul.
- Devellioğlu, Ferit (1962), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Doğu Matbaası, Ankara.
- Dilçin, Cem (düzenleyen), *Yeni Tarama Sözlüğü*, Ankara:1983: Türk Dil Kurumu Yayınları: 503.
- Diyanet İşleri Başkanlığı (2014), *Kur'an-ı Kerim*, 2, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- Diyanet İşleri Başkanlığı (2013), *Kur'an-ı Kerim Meali*, 2, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- MacKenzie, D. N. (1972 [1986: Reprinted (with corrections)]), *A Concise Pahlavi Dictionary*, London-New York-Toronto: Oxford University Press.
- Milstein, Rachel (1990), *Miniature Painting in Ottoman Baghdad*, Mazdâ Publishers, Costa Mesa, U.S.A.
- Nişanyan, Sevan (2002), *Sözlerin Soyağacı Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü*, Adam Yayınları: İstanbul.
- Räsänen, Martti (1969), *Versuch eines etymologischen Wörterbuchs der Türkischen Sprachen*, Helsinki: Lexica Societatis Fenno-Ugricae XVII, 1.
- Schönig, Claus (2000), *Mongolische Lehnwörter im Westoghusischen*, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag. Turcologica 47.
- Stachowski, Stanisław (1998), *Osmanlı Türkçesinde Yeni Farsça Alıntılar Sözlüğü / Wörterbuch der neupersischen Lehnwörter im Osmanisch-Türkischen*, Derleyip Yayına Hazırlayan: Mehmet Ölmez, Simurg. Dil ve Edebiyat Dizisi: 5.: İstanbul.

Steingass, F. (1892), *A Comprehensive Persian-English Dictionary. Including the Arabic Words and Phrases to be met with in Persian Literature*, London: Librairie du Liban Publishers.

Şemsettin Sami (1900), *Kâmus-ı Türkî*, İstanbul.

Taş, İbrahim (2015), *Kıyamet Alametleri Eski Anadolu Türkçesi*, Ofis 2005: İstanbul.

Taş, İbrahim (2010), *Yûsuf ve Zelîhâ*, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi, Ankara.

Timurtaş, Faruk Kadri (1976), Küçük Eski Anadolu Türkçesi Grameri, *Türkiyat Mecmuası*, S. 18 (ss. 331-368), İstanbul.

Türk Dil Kurumu (1963-1977), *XIII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklariyle Tarama Sözlüğü*, I-VIII., Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.

Türk Dil Kurumu (2011), *Türkçe Sözlük*, 11, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.

Yaman, Bahattin (2007), “Ahvâl-ı Kıyâmet Yazmaları Resimlerinde Kıyamet Sonrası Hayat” *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C: 24/2, ss. 217-234.

Yıldız, Osman (2002), *Ahvâl-i Kıyâmet*, Şûle Yayınları, İstanbul.

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı: ÇELİK, Nihal

Uyruğu: Türkiye Cumhuriyeti Doğum tarihi ve yeri: 20.10.1993, BURSA

Telefon: 05350868683

e-mail: nihaldemir1993@gmail.com

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi-2015

Yüksek Lisans Öğrenimi: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi-